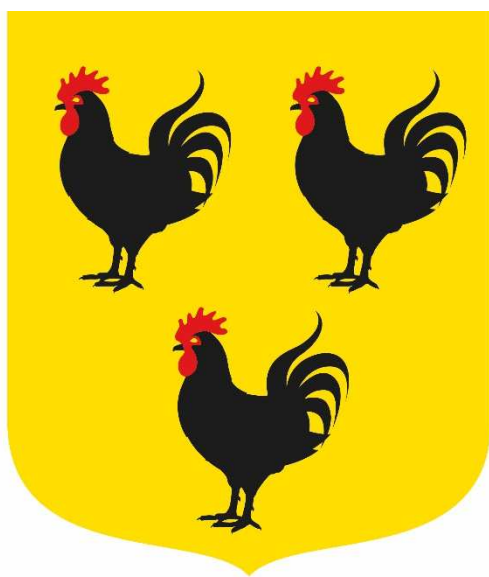

Beleidsbegroting 2025-2028

Gemeente
Woudenberg

Inhoudsopgave

Algemeen	3
Strategiekaart.....	3
Bestuurlijk kader	4
Uitgangspunten begroting	9
Procedure begrotingsbehandeling	11
Programma's	12
1. Samenleving	13
2. Leefomgeving.....	30
3. Veiligheid.....	46
4. Ruimte, wonen en ondernemen	62
5. Dienstverlening	76
Algemene dekkingsmiddelen.....	96
Reserves	105
Paragrafen.....	111
A. Lokale heffingen	113
B. Weerstandvermogen	120
C. Onderhoud kapitaalgoederen.....	133
D. Financiering	154
E. Bedrijfsvoering	162
F. Verbonden partijen	168
G. Grondbeleid.....	192
H. Woo	201
I. Duurzaamheid.....	203
Bijlagen.....	205

Algemeen

Strategiekaart

Algemene visie

We hebben vertrouwen in onze inwoners, ondernemers en organisaties en samen gaan we efficiënt aan de slag voor een sociale en veilige toekomst voor ons dorp. Wij staan voor een zelfstandig Woudenberg en dagelijks werken wij aan het in balans houden van onze financiële situatie. Een dorp waar iedereen mee kan doen, we omzien naar elkaar en iedereen zich thuis voelt. De gemeente is een dienstverlener en partner die passend binnen haar mogelijkheden meedenkt, participeert en faciliteert.

STRATEGIEKAART

*Uitvoering binnen
wet-
en regelgeving*

Algemene visie

We hebben vertrouwen in onze inwoners, ondernemers en organisaties en samen gaan we efficiënt aan de slag voor een sociaal en veilige toekomst voor ons dorp. Wij staan voor een zelfstandig Woudenberg en dagelijks werken wij aan het in balans houden van onze financiële situatie. Een dorp waar iedereen mee kan doen, we omzien naar elkaar en iedereen zich thuis voelt. De gemeente is een dienstverlener en partner die passend binnen haar mogelijkheden meedenkt, participeert en faciliteert.

Wat is onze visie voor de komende jaren?

Samenleving

Inwoners doen naar vermogen mee en zien om naar elkaar. Waar nodig komt de gemeente samen met inwoners en maatschappelijke organisaties tot collectieve en individuele oplossingen voor ondersteuning en zorg.

M. Jansen, H.J. Dekker en D.J. Boeve – de Kruif

Leefomgeving

Inwoners en ondernemers voelen zich thuis en participeren in een veilige leefomgeving. Een ruimte waar een ieder vrij in kan bewegen, die ook beleefd en gevoeld wordt als gemeenschappelijk, als openbaar, als van ons allen.

D.J. Boeve – de Kruif

Veiligheid

Woudenberg is een gemeente waarin inwoners zich veilig voelen, weerbaar zijn en omzien naar elkaar. Overlast, ondermijnende criminaliteit en cybercrime zijn een uitzondering en worden integraal opgepakt.

M. Jansen

Ruimte, wonen en ondernemen

Een vitaal Woudenberg met ruimte voor wonen, werken en samenleven.

M. Jansen, H.J. Molenaar, H.J. Dekker en D.J. Boeve – de Kruif

Dienstverlening

Inwoners, ondernemers en organisaties ervaren de gemeente Woudenberg als dienstverlener en partner.

M. Jansen, H.J. Molenaar en D.J. Boeve – de Kruif

Wat zijn onze maatschappelijke effecten de komende jaren?

Samenleving

Gezondere leefstijl van de inwoners. Meer maatschappelijk en sociaal actieve inwoners.

Samen met inwoners komen tot meer lokale, passende en integrale antwoorden op hun ondersteuningsvragen.

Minder inzet van specialistische zorg door het stimuleren van innovatieve en adequate zorgverlening.

M. Jansen, H.J. Dekker en D.J. Boeve – de Kruif

Leefomgeving

Een veilige openbare ruimte.

Borgen verkeersveiligheid.

Geen toename van wateroverlast door klimaatontwikkelingen.

D.J. Boeve – de Kruif

Veiligheid

Gezamenlijk aanpakken cybercrime

Bestrijding ondermijnende criminaliteit

Verbindingen tussen zorg en veiligheid

Verhogen meldingsbereidheid

Adequaat reageren op maatschappelijke onrust

M. Jansen

Ruimte, wonen en ondernemen

Vitaal dorp met ruimte voor het ontwikkelen van passend woning- en bedrijfsaanbod.

Ja, mits als basis voor vergunningverlening en ruimtelijke plannen en het faciliteren van particulier initiatief.

Duurzaamheid voor mens, milieu en markt.

M. Jansen, H.J. Molenaar, H.J. Dekker en D.J. Boeve – de Kruif

Dienstverlening

Ondersteunen van bewonersinitiatieven die minimaal kostenneutraal zijn.

Meedenken, participeren en faciliteren van de inwoners, ondernemers en organisaties, passend bij de mogelijkheden.

Digitale dienstverlening waar mogelijk en persoonlijke dienstverlening waar nodig.

Zorgvuldig beheer en gebruik van gegevens van inwoners, ondernemers en organisaties.

M. Jansen, H.J. Molenaar en D.J. Boeve – de Kruif

Bestuurlijk kader

Voor u ligt de derde begroting van deze collegeperiode. Het college dat in mei 2022 is aangetreden heeft alleen ‘beleidsarme’ begrotingen opgesteld. De afgelopen jaren hebben we ons voorbereid op financieel onzekere tijden vanwege het naderende ravijn, de effecten van de herverdeling van het gemeentefonds en een toenemende zorgvraag en inflatie. We moeten helaas constateren dat deze voorbereidingen terecht zijn geweest. Het woord beleidsarm lijkt inmiddels bijna geïnternaliseerd. Toch doet dit niet volledig recht aan de waarheid. Er zijn de afgelopen jaren grote stappen gezet op allerlei beleidsterreinen en in de uitvoering zijn wij op stoom.

In 2025 wordt de uitvoering van de afspraken in de Regionale Energie Strategie ter hand genomen, de inzet voor acht hectare zon op land. We werken aan een warmteprogramma voor het dorp. De gemeente gaat door met het aanbieden van subsidies op het gebied van isolatie van woningen, vooral voor minima. Het college pakt de aanbevelingen uit de evaluatie van het armoedebeleid verder op. Onlangs is nog de gemeentepolis voor minima voor 2025 vastgesteld. In 2025 komt, na een herstart dit jaar, het nieuwe participatiebeleid op de agenda van de gemeenteraad. We zetten in op het verhogen van de meldingsbereidheid en de aanpak van ondermijning, zoals vastgesteld in het Integraal Veiligheidsplan. Woudenberg blijft de woningbouw stimuleren. We zijn druk aan de slag met de volgende fase van Hoevelaar en kijken naar de ontwikkeling van de Zuidelijke Dorpsrand waarvoor de plannen in september 2024 in de gemeenteraad zijn behandeld. Gesprekken met de provincie voor uitbreiding van de ruimte voor bedrijven gaan door. We starten in de tweede helft van 2024 met een ontwikkeling van de omgevingsvisie, dat is een langdurig project dat in 2025 en verder doorloopt. Ook wordt volgend jaar een visie op het buitengebied ontwikkeld naar aanleiding van het regionale VAB-beleid. Verder loopt de in 2024 gestarte kerntakendiscussie door in 2025, waarover later meer.

Het college kijkt uit naar de resultaten van het onderzoek van de Rekenkamercommissie over digitale dienstverlening. De aanbevelingen uit dit rapport willen we gebruiken om de dienstverlening verder te verbeteren. Daarbij lichten we nu alvast een tipje van de sluier op: de resultaten van het klanttevredenheidsonderzoek zijn gestegen ten opzichte van vorige onderzoeken. Eind 2024 worden deze resultaten met de gemeenteraad gedeeld.

In de eerste twee begrotingen van dit college lag de focus vooral op de stabiliteit en robuustheid van de ambtelijke organisatie. Hier zijn grote stappen in gezet. In de Kadernota meldde het college al dat er in de afgelopen twee jaar veel medewerkers op vaste plekken zijn aangenomen. De inhuur is teruggedrongen en het ziekteverzuim ligt structureel onder de 5%. De ontwikkeling van de organisatie is nooit klaar; maar ook op dat vlak zijn wij op stoom. Dat is te zien aan de vele voorstellen die aan de gemeenteraad zijn verzonden.

In het najaar van 2024 sturen wij een midterm review van het collegewerkprogramma naar de gemeenteraad. Daarin blikken wij terug op de afgelopen twee jaren; welke zaken uit het coalitieakkoord zijn opgepakt en afgedaan, welke ontwikkelingen hebben zich voorgedaan en wat de komende tijd onze aandacht vereist. Daar willen wij met de gemeenteraad over in gesprek.

De opvang van Oekraïense vluchtelingen loopt als een rode draad door deze collegeperiode. De eerste Oekraïners kwamen aan in ons dorp de week voor de gemeenteraadsverkiezingen. Sindsdien vangen we gemiddeld zo’n 250-270 vluchtelingen op. Die opvang wordt in 2025 gecontinueerd. Op het gebied van asiel zetten we in 2025 verdere stappen. Als college nemen we onze verantwoordelijkheid ongeacht de onzekerheid over de toekomst van de Spreidingswet. Daarnaast hebben we een verhoogde taakstelling voor het huisvesten van statushouders.

De afgelopen jaren zijn de positieve jaarsaldi gebruikt om de algemene reserve aan te vullen, zoals we aan het begin van deze collegeperiode met elkaar hebben afgesproken. Verder zijn de reserve dorpsvoorzieningen, reserve duurzaamheid en reserve sociaal domein met incidentele financiële middelen gevuld en is een reserve cofinanciering gevormd. Bij de vaststelling van het Dashboard financiële gezondheid 2023 is besloten dat het wenselijk is dat het weerstandvermogen minimaal 4 bedraagt. Waar het weerstandsvermogen in de Begroting 2024 nog op 3,432 is berekend, presenteert deze begroting een weerstandsvermogen van 4,31. Voor wat betreft de robuustheid van de reservepositie zijn wij ook op stoom.

Financieel kader

Al deze ontwikkelingen zijn ingezet ten tijde van naderende financiële onzekerheid vanwege de structurele financiële situatie van onze gemeente. Het Rijk bezuinigt fors op het gemeentefonds. Dat is te zien in de financiële cijfers van onze gemeente.

Resultaat en veranderingen voor jaar 2025

In de Kadernota 2025-2028 liet 2025 nog een min van € 0,15 miljoen zien. Op dat moment had het college al een aantal maatregelen genomen om het tekort te beperken. Het grote verschil met de voorgaande jaren is dat voor 2025 de baten en lasten uit de opvang van Oekraïne budgettair neutraal moeten worden geraamd. Dat betekent dat de voor nu verwachte overschotten vanuit de inzet niet kunnen worden gebruikt om het begrotingsresultaat aan te vullen. Bij de voorjaarsrapportage 2025 zal dit wel als positieve mutatie verwerkt worden. Het feit dat het nu budgettair neutraal is opgenomen ziet u terug in de aanvulling van de algemene reserve van € 1,86 miljoen.

Deze begroting laat een positiever financieel resultaat zien dan de Kadernota 2025-2028. Het grootste positieve effect is afkomstig uit de meicirculaire. Hier is de gemeenteraad voorafgaand aan de vaststelling van de Kadernota 2025-2028 via een apart memo reeds over geïnformeerd. Wel zijn er nog tegenvallers in deze begroting verwerkt. Zo is de stijging van de kosten voor Huishoudelijke Hulp verwerkt en is een stijging van het aantal bijstandsuitkeringen openomen. De BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten) wordt achteraf vastgesteld waardoor bij een stijging van het aantal bijstandsgerechtigden dit voor de eerste twee jaar (gedeeltelijk) voor rekening van de gemeente komt.

Kerntakendiscussie, 2026 en verder

In de jaren 2026 en verder is sprake van een fors financieel tekort. Door de meicirculaire en mutaties is het tekort ten opzichte van de Kadernota voor 2025 omgebogen naar een positief resultaat en het tekort van de opvolgende jaren afgenomen. Het tekort in de Kadernota berekend over de vier jaren samen van € 3,6 miljoen is afgenomen naar € 1,9 miljoen.

De reeds in 2024 ingezette kerntakendiscussie zal in 2025 verder zijn beslag krijgen. In deze begroting is de verdere doorvoering van de herverdeling van het gemeentefonds niet opgenomen maar dit is wel een onderdeel van de financiële opgave van de kerntakendiscussie. Daarnaast nemen we, om voor de langere termijn voorbereid te zijn, in de kerntakendiscussie een aantal wensen en ambities mee in het gesprek. Dit alles maakt dat de totale opgave voor de kerntakendiscussie circa € 3 miljoen is.

Aansluitend zal ook de missie en de visie van de gemeente worden aangepast zoals verwerkt in de strategiekaart. Het college gaat in 2025 met de gemeenteraad in gesprek over de strategie voor de komende jaren.

VNG-begrotingsadvies

Op 1 maart 2024 heeft de VNG een begrotingsadvies aan de gemeenten afgegeven voor de meerjarenbegroting 2025-2028. Dit advies bestaat uit de volgende vier punten:

1. Benoem de financiële en inhoudelijke consequenties van noodzakelijke bezuinigingen en/of lastenverzwaring, ook van ombuigingen die eerder zijn ingezet;
2. Maak het boekjaar 2025 sluitend, rekening houdend met de wijze waarop de financiële toezichthouders omgaan met de incidentele korting van 2025;
3. Voer geen bezuinigingen door op andere beleidsterreinen vanwege de groei van de kosten voor jeugdzorg;
4. Overweeg rekening te houden met toekomstige ontwikkelingen rondom het Btw-Compensatiefonds (BCF) en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo).

Het college stelt voor om het begrotingsadvies van de VNG grotendeels over te nemen. Begrotingsadviezen 1 en 3 van de VNG worden meegenomen bij de reeds ingang gezette kerntakendiscussie. Begrotingsadvies 2 is terug te zien in de begrotingsresultaten 2025-2028. Boekjaar 2025 is sluitend met een begrotingsresultaat van € 318.000. Conform het aanvullende advies van de VNG, is de incidentele korting van het Rijk voor 2025 van € 392.470 voor Woudenberg eenmalig uit de algemene reserve gehaald zoals afgesproken in de Kadernota 2025-2028.

Wat betreft begrotingsadvies 4 het volgende: Het Rijk heeft in de voorjaarsnota geld gereserveerd voor de kostenontwikkeling en demografie/vergrijzing Wmo. Deze middelen zijn nog niet verwerkt in het gemeentefonds. Onze toezichthouder, de provincie Utrecht, heeft aangegeven dat de gemeenten hiervoor nog geen stelpost mogen opnemen in hun begroting aangezien deze middelen nog niet zijn verwerkt in de circulaire van het gemeentefonds. Woudenberg houdt zich in deze aan de begrotingsrichtlijnen van de provincie.

Jaarlijks declareren alle gemeenten hun betaalde btw via het btw-compensatiefonds bij het Rijk. Hiervoor heeft het Rijk met gemeenten een afspraak gemaakt tot welk plafond de btw gedeclareerd kan worden. Indien gemeenten teveel of te weinig declareren, wordt dit gecorrigeerd via de algemene uitkering. De afgelopen jaren is door gemeenten minder gedeclareerd dan in het gemeentefonds aan middelen zit. Het resterende bedrag vanuit het btw-compensatiefonds is vervolgens via de meicirculaire van het volgende jaar opgenomen als vrijval en via de reguliere verdeling aan gemeenten uitbetaald. Zodoende geeft de VNG in haar advies aan dat gemeenten nu in de begroting een structurele positieve stelpost mogen opnemen in verband met vrijval vanuit het btw-compensatiefonds. Het college stelt echter voor om deze positieve stelpost nu niet in de begroting op te nemen maar deze post te betrekken bij de kerntakendiscussie. Het blijft namelijk onzeker of gemeenten in de komende jaren ook minder btw zullen declareren. Voor Woudenberg gaat het om een structurele stelpost van € 248.000.

Lokale lastendruk

Het college stelt voor de lokale lastendruk 2025 minimaal te laten stijgen ten opzichte van 2024. Wel wordt in lijn met de Kadenota 2025-2028 voorgesteld de OZB-tarieven niet-woningen meer te laten stijgen dan de inflatiecorrectie.

De tarieven 2025 voor afvalstoffenheffing en rioolheffing blijven gelijk ten opzichte van 2024. Dit betekent dat er ook geen indexatie (inflatiecorrectie) plaats zal vinden. Wij stellen voor de tarieven 2025 dus te bevriezen. Het OZB-tarief woningen stijgt met de inflatiecorrectie van 2,8 % en de tarieven OZB niet-woningen stijgen met 5,6 % (het dubbele van de OZB tarief woningen).

Begrotingsresultaten 2025-2028

Deze begroting 2025 – 2028 bevat voor 2025 een sluitend meerjarenperspectief en worden 2026, 2027 en 2028 afgesloten met een tekort. De totstandkoming van de begroting 2025-2028 ziet er financieel als volgt uit:

Begrotingsresultaten 2025-2028

Bedragen x 1.000 euro

Begrotingsresultaten	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Totaal
Saldo begroting 2025-2028	317	-961	-741	-550	-1.936

Voorgestelde aanpassing budgetten

Bedragen x 1.000 euro

Begrotingsresultaten (inclusief tussentijdse raadsbesluiten)	2025	2026	2027	2028	Totaal
Begrotingsresultaten (inclusief tussentijdse raadsbesluiten)	172	-1.290	-1.415	-1.415	-3.948
Programma 1 Samenleving	486	-1.230	-1.236	-1.237	-3.217
Programma 2 Leefomgeving	-195	-190	-186	-187	-758
Programma 3 Veiligheid	-66	-66	-66	-66	-264
Programma 4 Ruimte, wonen en ondernemen	128	120	134	154	536
Programma 5 Dienstverlening	-211	-263	-250	-264	-988
Algemene dekkingsmiddelen	1.356	1.861	2.192	2.397	7.806
Reserves	-1.353	97	86	67	-1.103
Begrotingsresultaten definitief	317	-961	-741	-551	-1.936

Toelichting:

+ = begrotingsoverschot

- = begrotingstekort

De kerntakendiscussie is met deze resultaten dus een vereiste om ook in de komende jaren de financiële situatie van de gemeente Woudenberg gezond te houden. Terwijl wij deze (concept) begroting aanleveren aan de gemeenteraad, vindt de ambtelijke inventarisatie plaats ten aanzien van de beïnvloedbaarheid van onze budgetten. Daar komt een overzicht uit voor het college en uw raad om vervolgens keuzes te maken. Het proces van de kerntakendiscussie is met u gedeeld in de Kadernota die vastgesteld is in de gemeenteraad van 4 juli 2024.

In dit proces zullen wij, met pijn in het hart, gezamenlijk keuzes moeten maken om een sluitende begroting te creëren in de jaren na 2025. Tegelijk blijft het college zich inzetten om duidelijk te maken aan het Rijk dat deze situatie onverteerbaar is. Overal in het land zien gemeenten zich geconfronteerd met harde bezuinigingen omdat het Rijk een eenzijdige korting op legt die zijn weerga niet kent. Al jaren is er onzekerheid over de financiële verhoudingen tussen de overheidslagen. Van bezuiniging bij decentralisaties, opschalingskorting, herverdeling en de afschaffing van het inkomensafhankelijke abonnementstarief in de huishoudelijk hulp; er lijkt bij het Rijk weinig besef van de effecten die deze maatregelen op de gemeentes hebben. De huidige bezuiniging is slechts de volgende in een rij van maatregelen.

Het college voert dan ook samen met de VNG actie om dit terug te draaien. Via ons netwerk in de K80 en bij alle gelegenheden waar er ruimte voor is, appelleren wij bij het Rijk dat deze bezuiniging de basisvoorzieningen die wij als gemeente aan onze inwoners bieden stevig zal uithollen. Tegelijk is er ook het realisme dat de raad en wij verantwoordelijk zijn voor een gezonden financiële huishouding. We gaan dan dus ook door met het traject van de kerntakendiscussie om de gemeente Woudenberg voor te bereiden op deze hardvochtige maatregel.

Buiten die harde waarheid, zien wij dus ook veel zaken waar wij op stoom zijn. Waar we positief over zijn en willen blijven. Het college zal zich, samen met de gemeenteraad en allen die Woudenberg een warm hart toedragen blijven werken aan een nog mooier Woudenberg.

Afsluiting

Samen met de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie blijft het college scherp op de financiën. Daarbij houden wij ons doel – om het goede te doen voor Woudenberg, voor onze inwoners, ondernemers en partners – altijd voor ogen. Daar zetten wij ons elke dag met een open houding en met vertrouwen ten volle voor in.

Burgemeester en wethouders van Woudenberg

D.C.G. Ruseler

Secretaris

M. Jansen

Burgemeester

Uitgangspunten samenstellen concept begroting

Voor de jaren 2025-2028 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
1. Aantal inwoners	14.800	14.800	14.800	14.800
2. Aantal woonruimten	5.800	5.800	5.800	5.800
3. Salarissen (Cao-verhoging)	4,4%	-	-	-
4. Prijsstijging kosten derden	div	-	-	-
5. Prijsstijging energiekosten	0,0%	0,0%	0,0 %	0,0%
6. Renteomslag	0,0%	0,0%	0,0 %	0,0%
7. Rente nieuwe investeringen	0,0%	0,0%	0,0 %	0,0%
8. Rente grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0 %	0,0%
9. Tarief OZB woningen	2,8%	jaarlijks opnieuw bepalen	jaarlijks opnieuw bepalen	jaarlijks opnieuw bepalen
10. Tarief OZB niet woningen	5,6%	jaarlijks opnieuw bepalen	jaarlijks opnieuw bepalen	jaarlijks opnieuw bepalen
11. Tarief rioolheffing gebruiker	0,0%	jaarlijks opnieuw bepalen	jaarlijks opnieuw bepalen	jaarlijks opnieuw bepalen
12. Tarief rioolheffing eigenaar	0,0%	jaarlijks opnieuw bepalen	jaarlijks opnieuw bepalen	jaarlijks opnieuw bepalen
13. Tarieven afvalstoffenheffing	0,0%	jaarlijks opnieuw bepalen	jaarlijks opnieuw bepalen	jaarlijks opnieuw bepalen
14. Tarief toeristenbelasting (per overnachting)	2,8%	jaarlijks opnieuw bepalen	jaarlijks opnieuw bepalen	jaarlijks opnieuw bepalen
15. Tarief hondenbelasting (per hond)	2,8%	jaarlijks opnieuw bepalen	jaarlijks opnieuw bepalen	jaarlijks opnieuw bepalen

Toelichting uitgangspunten

1. Aantal inwoners: Inschatting op basis van werkelijk aantal inwoners volgens het CBS cijfers juli 2024 en verwachte toename tot 1 januari 2025. Toename 2025 en verder wordt pas meegenomen in de volgende begrotingen aangezien de kosten van toename inwoners ook pas in de volgende begrotingen wordt meegenomen.
2. Aantal woonruimten: Inschatting aantal woonruimten gesplitst in woonfunctie, logiesfunctie, personen zorginstelling en uitwonende studenten. Vooral op basis van werkelijk aantal per 1 juli 2024 (Bron CBS) en verwachte toename tot 1 januari 2025. Toename 2026 en verder wordt pas meegenomen in de volgende begrotingen aangezien de kosten van toename inwoners ook pas in de volgende begrotingen wordt meegenomen.
3. Salarissen (Cao-verhoging): De huidige Cao loopt tot en met 31 maart 2025. Voor 2025 wordt rekening gehouden met een loonsstijging van 4,4 %. Dit percentage gemiddelde Cao-loon 2025 wordt ingeschat op basis van de raming Centraal Planbureau februari 2024.
4. Prijsstijging kosten derden: Waar nodig worden budgetten bijgesteld als gevolg van prijsstijgingen. De budgethouder doet daar een voorstel voor.

5. Vanwege sterke stijging van de energiekosten in 2022 en 2023 zijn de budgetten energiekosten gemeentelijke gebouwen vanaf 2023 in totaal verhoogd met ruim € 160.000. Inmiddels zijn de tarieven voor gas en elektra licht gedaald.
6. Renteomslag: Wordt op 0% ingeschat.
7. Rente nieuwe investeringen: Wordt op 0% ingeschat.
8. Rente grondexploitatie: Wordt op 0% ingeschat.
9. Tarief OZB woningen: 2,8 % is inschatting op basis van raming Centraal Planbureau februari 2024 (inflatie, nationale consumentenprijsindex cpi 2025). Dit percentage is ook benoemd in de meicirculaire 2024 van het Rijk.
10. Tarief OZB niet woningen: 5,6 %. Bij de vaststelling van de Kadernota 2025-2028 is met de raad afgesproken dat het college bij de begrotingsbehandeling met een voorstel komt om de OZB tarieven voor niet-woningen meer te laten stijgen dan het OZB tarief voor woningen. Het tarief OZB woningen stijgt met 2,8 %. Het college stelt voor in 2025 de OZB tarieven voor niet-woningen te laten stijgen met 5,6 % (het dubbele van 2,8 %).
11. Tarief rioolheffing gebruiker: In het Waterplan 2020-2024 is voorgesteld het tarief voor rioolheffing vanaf 2020 te laten stijgen met € 5 (+/-2,1%) per jaar zodat in 2024 het kostendekkend tarief van € 238,82 (excl. inflatie) wordt gerealiseerd. In 2024 bedraagt het totaal tarief (gebruiker en eigenaar) voor rioolheffing € 250,47. Hiermee is het kostendekkend tarief bereikt. Voor 2025 wordt voorgesteld de tarieven voorlopig te bevriezen. In het najaar van 2024 wordt het nieuwe Waterplan 2025-2028 voorgelegd aan de raad. Na besluitvorming over het nieuwe Waterplan wordt opnieuw beoordeeld en berekend welke tarieven we gaan hanteren vanaf 2025.
12. Tarief rioolheffing eigenaar: In het Waterplan 2020-2024 is voorgesteld het tarief voor rioolheffing vanaf 2020 te laten stijgen met € 5 (+/-2,1%) per jaar zodat in 2024 het kostendekkend tarief van € 238,82 (excl. inflatie) wordt gerealiseerd. In 2024 bedraagt het totaal tarief (gebruiker en eigenaar) voor rioolheffing € 250,47. Hiermee is het kostendekkend tarief bereikt. Voor 2025 wordt voorgesteld de tarieven voorlopig te bevriezen. In het najaar van 2024 wordt het nieuwe Waterplan 2025-2028 voorgelegd aan de raad. Na besluitvorming over het nieuwe Waterplan wordt opnieuw beoordeeld en berekend welke tarieven we gaan hanteren vanaf 2025.
13. Tarief afvalstoffenheffing: De tarieven voor afvalstoffenheffing zijn in de jaren 2022 tot met 2024 niet gestegen. De gestegen kosten in 2024 worden zoveel mogelijk gedekt uit de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing. We stellen voor de hogere kosten 2025 eveneens te dekken uit deze voorziening. Rekening houdend met het tekort in 2024 verwachten we dat in de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing eind 2024 nog voldoende ruimte beschikbaar is om de hogere kosten van 2025 op te vangen. Het vastrecht en de tarieven per lediging wijzigen niet ten opzichte van 2024.
14. Op basis van geschatte uitgaven en inkomsten 2025 kunnen de tarieven voor afval gelijk blijven ten opzichte van 2024.
15. Tarief toeristenbelasting: Inschatting op basis van raming Centraal Planbureau februari 2024 (inflatie, nationale consumentenprijsindex CPI 2025).
16. Tarief hondenbelasting: Inschatting op basis van raming Centraal Planbureau februari 2024 (inflatie, nationale consumentenprijsindex CPI 2025).

Procedure begrotingsbehandeling

De procedure van de begrotingsbehandeling zal als volgt verlopen:

I. Aanbieden begroting

Uiterlijk 19 september 2024 wordt de beleidsbegroting 2025 digitaal (per mail) aangeboden aan de raad via de reguliere weg, het RIS/de GO-app.

II. Indienen technische vragen

Uiterlijk maandag 30 september 2024 voor 10.00 uur kunnen de raadsfracties technische vragen bij de griffie (Sandra Lenderink/Janneke Vos) indienen.

III. Schriftelijke beantwoording technische vragen

Vrijdag 04 oktober 2024 wordt digitaal (per mail) de beantwoording van de technische vragen via de raadsgriffier aangeboden aan de raad.

IV. Behandeling in de raadscommissie

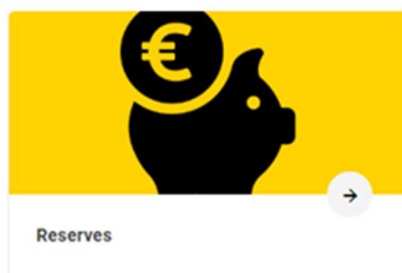
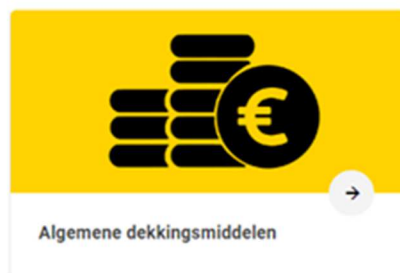
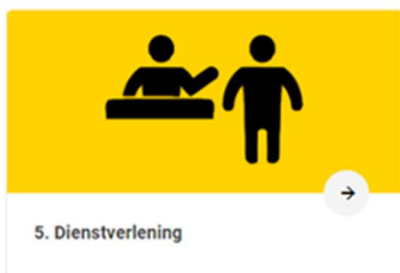
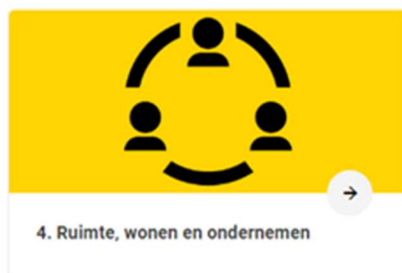
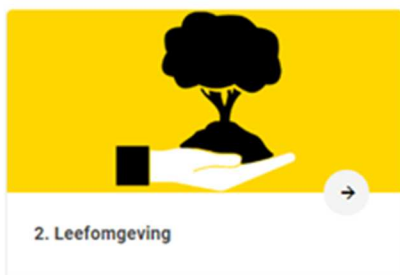
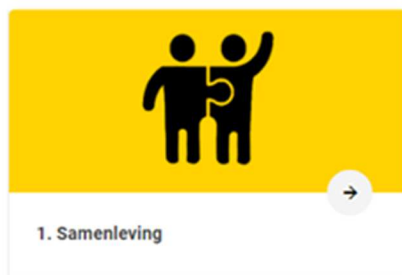
Behandeling beleidsbegroting 2025 vindt plaats in de raadscommissievergadering van dinsdag 8 oktober 2024 om 19.30 uur.

V. Vaststelling in de raad

Tenslotte is donderdagavond 24 oktober 2024 vanaf 20.00 uur de raadsvergadering gepland, waarin aan de orde komen:

- alle stukken met betrekking tot de begroting 2025 en de meerjarenbegroting t/m 2028;
- de voorstellen inzake vaststelling van de begroting 2025 en de meerjarenbegroting t/m 2028.

Programma's

1. Samenleving

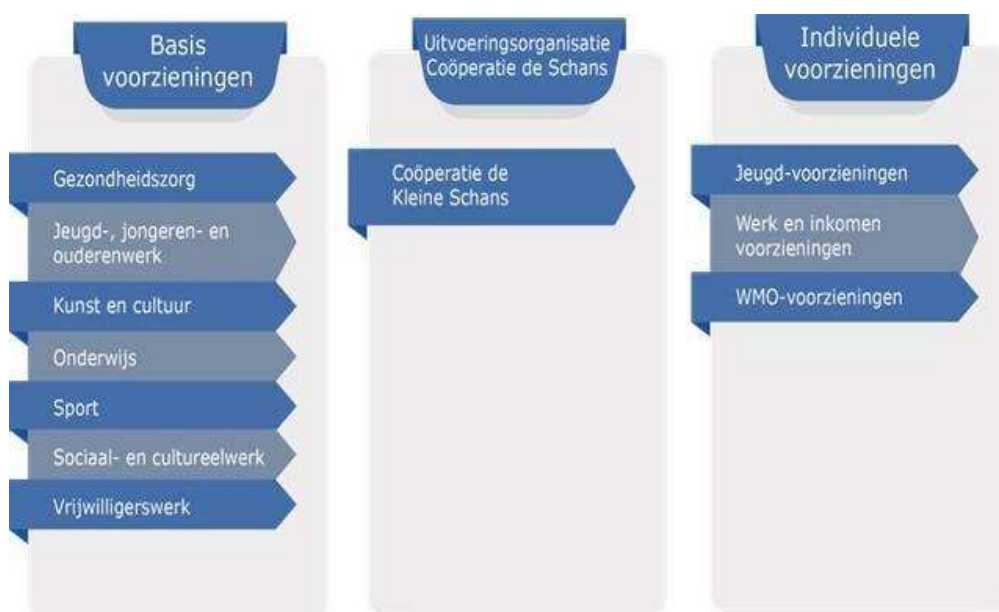
Samenleving - Programma 1

Visie van het programma

Inwoners doen naar vermogen mee en zien om naar elkaar. Samen met inwoners en maatschappelijke organisaties komt de gemeente tot collectieve en individuele oplossingen voor het activeren van inwoners en het bieden van ondersteuning en zorg. Waarbij het vertrouwen in de mogelijkheden van de inwoners centraal staat.

Wat houdt het programma in?

Het programma Samenleving omvat alle inspanningen die de gemeente verricht rond sport, cultuur, onderwijs, werk, participatie en zelfredzaamheid, zorg en jeugd. Dit mede op basis van de Wmo 2015, de Participatiewet, de Jeugdwet en de Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob). Denk bij deze wetten aan onder meer: handhaving bij leerplicht, het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten, passend onderwijs, leerlingenvervoer, armoedebelid, de reguliere en bijzondere bijstand, schuldhulpverlening, (jeugd)gezondheidszorg en het bevorderen van het regionale en lokale bibliothekennetwerk.

Trends en ontwikkelingen

Trends en ontwikkelingen

- Ondanks stabiliserende inflatie zien we dat de bestaanszekerheid van bepaalde groepen inwoners nog steeds onder druk staat. Dit geldt vooral voor werkenden met een laag inkomen en voor gezinnen met kinderen in de middelbare schoolleeftijd;
- In alle zorgdomeinen (WLZ, ZVW, Wmo, Jeugdwet, MO) stijgt de vraag naar zorg, terwijl de budgetten dalen en we te maken hebben met een toenemend personeelstekort in de zorg;
- In Woudenberg leven in de toekomst steeds meer kwetsbare mensen door de toename van (oudere) ouderen (dubbele vergrijzing), mensen die uitstromen uit verblijfsinstellingen (uit de jeugdhulp en volwassenen uit begeleid/beschermd wonen);
- Het Rijksbeleid is erop gericht ouderen steeds langer thuis te laten wonen. Dit zorgt voor een stijging en verandering van de zorgvraag onder ouderen;
- Het landelijke Integraal Zorgakkoord legt de focus op welbevinden als uitgangspunt voor inwoners, waarbij de ambitie is een gezonde en passende leefomgeving en integrale (gezondheids)zorg.
- Onderzoek laat zien dat er sprake is van een stijging van psychische kwetsbaarheid onder jongeren;
- Woudenberg heeft relatief veel inwoners onder de 18 jaar en ook hier zien we de aanhoudende landelijke tendens dat steeds meer jongeren een zorgvraag hebben;
- De richtlijn tijdelijke bescherming met betrekking tot Oekraïense vluchtelingen is verlengd tot maart 2026. Het langetermijnperspectief vanuit zowel het thuisland als de landelijke wet- en regelgeving ontbreekt;
- De nood om vluchtelingen een opvangplek te bieden is nog steeds hoog en dat is en blijft zorgelijk. We nemen als gemeente, ongeacht de Spreidingswet, onze verantwoordelijkheid en kijken naar wat wij kunnen doen. Daarnaast hebben we een verhoogde taakstelling voor het huisvesten van statushouders.

Effect 1- gezondere leefstijl

Maatschappelijk effect 1 – Gezondere leefstijl van de inwoners en meer maatschappelijk en sociaal actieve inwoners

Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat meer inwoners een positieve, gezonde leefstijl hebben en dat meer inwoners duurzaam maatschappelijk actief zijn, hun talent ontwikkelen en zich deel voelen uitmaken van de samenleving en/of zich daarvoor inzetten. We werken daarbij zoveel mogelijk volgens het concept 'positieve gezondheid', waarbij we vooral uitgaan van het potentieel van de mensen en zijn of haar vermogen om met veranderende omstandigheden om te kunnen gaan. Door zo vroeg mogelijk (de kans op) problemen te signaleren en waar mogelijk collectieve en laagdrempelige ondersteuning aan te bieden, willen we de kans op zwaardere problematiek verminderen. Ook willen we optimale ontwikkelkansen voor jeugdigen aanbieden zodat een goede basis voor de toekomst wordt gelegd. Om dit alles te realiseren werken we samen met inwoners, maatschappelijke partners, verenigingen, kerken, vrijwilligers en zorgprofessionals.

Wat gaan we ervoor doen?

In 2025 werken we aan een nieuw integraal beleidskader sociaal domein waarin onze maatschappelijke doelen en focus voor de komende vier jaar worden vastgelegd. Het beleidskader zal in het teken staan van vertrouwen in de inwoners, positieve gezondheid en transformatie. Daarnaast werken we in 2025 met het integrale plan Gezond en Actief Leven Akkoord, gekoppeld aan de doelen uit het regionale Integraal Zorg Akkoord. Initiatieven zoals 'Welzijn op recept', 'Kansrijke Start' 'Valpreventie' en 'Kind naar Gezond Gewicht' zijn geïmplementeerd en worden voortgezet. Een werkgroep van inwoners en lokale stakeholders, richt zich op de realisatie van sporten en spel in de zuidelijke dorpsrand van Woudenberg. Daarmee wordt bewegen, sporten en ontmoeten voor inwoners mogelijk gemaakt en gestimuleerd. Ook ondersteunt de gemeente de lokale opgerichte netwerken voor Ouderen en Jeugd. Daarnaast ronden we in 2025 het onderzoek af naar de toekomstbestendigheid van sportaccommodaties in Woudenberg (inclusief het beheer, onderhoud en verduurzaming op de lange termijn). Het participatie-gedeelte van dit onderzoek zal zich richten op de vraag welke behoeften er van inwoners zijn omtrent uitbreiding/vernieuwing van de huidige sportaccommodaties.

Veel gemeenten hebben de afgelopen jaren op hun bibliotheekvoorzieningen bezuinigd. Het Rijk wil de waarde van de bibliotheek beter borgen en heeft aangekondigd in 2026 de Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob) te wijzigen. In de huidige Wsob, de wet waarin de beleidskaders en functies van de openbare bibliotheken is geregeld, heeft de gemeente een bevorderende taak. Vanaf 2026 krijgen provincies en gemeenten een wettelijke zorgplicht om voor bereikbare volwaardige bibliotheken voor alle inwoners te zorgen. Van gemeenten wordt verwacht dat zij per 2026 meerjarig bibliotheekbeleid hebben ontwikkeld. Daarom wordt in 2025 gewerkt aan de ontwikkeling

van meerjarig bibliotheekbeleid, ingebed in regionale en lokale context. Voor de bekostiging van dit beleid ontvangen we in 2025 en 2026 een decentrale uitkering van het Rijk. De hoogte hiervan wordt eind 2024 in de decembercirculaire bekend gemaakt. Na 2026 worden de bijdragen voor de uitvoering van de Wsob structureel toegevoegd aan het gemeentefonds.

Door de verwachte toename van kwetsbare mensen in onze gemeente, de daling van de budgetten voor zorg en ondersteuning en de krapte op de arbeidsmarkt onder zorgprofessionals, zetten we in op versteviging, verbreding en de vindbaarheid van het aanbod van informele ondersteuning en laagdrempelige voorzieningen. Samen met maatschappelijke partners zijn we scherp op signalen waaruit behoefte blijkt aan nieuwe vormen van informele hulp of laagdrempelige voorzieningen. Deze proberen we dan samen te realiseren en te borgen. Binnen het werkatelier Steunsystemen dragen we bij aan de realisatie van een platform om de vindbaarheid van de voorzieningen te vergroten en hulpvragers en hulpgevers aan elkaar te verbinden.

We starten in 2025 met de uitvoering van het besluit naar aanleiding van het vervolgonderzoek businesscase Cultuurhuis met dekkingsplannen voor de twee scenario's.

In 2025 is het 80 jaar geleden dat er een einde kwam aan de Tweede Wereldoorlog. Samen met het Oranjecomité en Stichting Oud Woudenberg maken we een plan om dit op een mooie manier te herdenken en vieren.

In het kader van de woondeal, moeten we als gemeente een woonzorgvisie opstellen. Momenteel laat de provincie onderzoek doen naar de woningbehoefte van de in de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting aangegeven doelgroepen, waaronder ouderen, jeugdigen en volwassenen uit zorginstellingen en mensen met een migratieachtergrond. De gemeenten hebben daarna inzicht in de totale regionale opgave. Na besluitvorming over de verdeling van de opgave in de regio, weten we wat ons in Woudenberg te doen staat en kunnen we de lokale opgave verwerken in onze woonzorgvisie, die we vervolgens stap voor stap zullen realiseren.

Ondertussen werken we verder met stakeholders en inwoners in de werkgroep Wonen en zorg 2040. Hieraan werken we met betrokken partijen en inwoners aan een plan, om mensen die in de toekomst verpleegzorg nodig hebben, terwijl er geen verpleegzorgplekken zijn, langer thuis te laten wonen met de juiste ondersteuning.

Effect 2- samen met inwoners

Maatschappelijk effect 2 – Samen met inwoners komen tot meer lokale, passende en integrale antwoorden op hun ondersteuningsvragen

Wat willen we bereiken?

Zoveel als mogelijk en wenselijk worden ondersteuningsvragen dicht bij het huishouden opgepakt. We proberen het probleem niet ergens anders op te lossen (locatie van een professional) maar gaan waar mogelijk naar het huishouden toe. In gezamenlijkheid komen we tot een passend plan van aanpak. Dit betekent: eerst samen helder in beeld brengen wat er nodig is en daarna met het huishouden formuleren waar de ondersteuning aan moet voldoen en welke effecten worden beoogd. Vervolgens volgen we met elkaar of de gewenste effecten worden bereikt. Ondersteuning aan huishoudens dient één aaneensluitend traject te zijn vanuit alle levensdomeinen en gebaseerd op één plan van aanpak.

Wat gaan we ervoor doen?

We werken samen met verschillende maatschappelijke organisaties en Coöperatie De Kleine Schans (CDKS) om bovenstaande doelstelling te realiseren. De medewerkers van CDKS werken vanuit een integrale, generalistische en context-gebonden aanpak aan passende oplossingen op de gestelde ondersteuningsvragen. Bij het verlenen van hulp staat de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de inwoner centraal. We denken mee met de inwoner welke ondersteuning er is in de sociale basis en in de vorm van algemene en collectieve voorzieningen. Als er aanvullende hulp nodig is, wordt passende hulp geboden.

Naast de uitvoering van de Jeugdwet, Wmo, Participatiewet, leerplicht en leerlingenvervoer richt de coöperatie zich met haar leden op de opgave om te komen tot alternatief, lokaal en preventief aanbod dat beter aansluit bij de vragen van inwoners. Het sociaal team en team samenleving vormen samen de spil in het realiseren van de veranderingen in het zorglandschap omdat zij de schakel vormen tussen de sociale basisinfrastructuur en de aanvullende hulp.

Ondanks stabiliserende inflatie en energieprijzen hebben veel huishoudens nog steeds moeite het hoofd boven water te houden. Wanneer bestaanszekerheid in het geding komt, heeft dit zowel persoonlijke als maatschappelijke gevolgen, voor leerprestaties, gezondheid en psychosociale problemen. In 2025 implementeren we het nieuwe minimabeleid, voortgekomen uit de evaluatie minimabeleid. Belangrijke uitgangspunten hierin zijn het vertrouwen in de burger, het vereenvoudigen en digitaliseren van aanvragen, het bevorderen van de toegankelijkheid van onze regelingen en het beter toepassen van maatwerk. Om met ons minimabeleid zoveel mogelijk mensen te bereiken zullen we in 2025 een communicatiecampagne starten.

Niet de regels, maar de mens centraal zetten. Dat is het uitgangspunt van het conceptwetsvoorstel Participatiewet in balans. Het evenwicht moet worden bereikt door de menselijke maat centraal te zetten en uit te gaan van vertrouwen. Daarnaast is vereenvoudiging van de Participatiewet een belangrijk uitgangspunt. De wijzigingen in de wet zullen vertaald worden naar de dagelijkse Woudenbergse uitvoeringspraktijk.

De afgelopen decennia is het aantal huishoudens met problematische schulden met een factor drie toegenomen. Voor hulpverleners is het steeds moeilijker geworden om mensen uit de schulden te halen. Daarom komt er in 2025 een landelijk plan basisdienstverlening schuldhelpverlening. Hierin wordt een norm vastgesteld met als doel de schuldhelpverlening toegankelijker te maken. Met dit plan worden door de rijksoverheid ook aanvullende middelen ter beschikking gesteld. In 2025 evalueren we in Woudenberg hoe we aan de voorwaarden van deze basisdienstverlening kunnen voldoen. In ieder geval is er aandacht voor nazorg, laagdrempelige dienstverlening en gebruik maken van een saneringskrediet. Ook gaan we het project vroegsignalering effectiever inzetten, teneinde de inwoner te bereiken voordat schulden problematisch worden.

Effect 3- minder inzet specialistische zorg

Maatschappelijk effect 3 – Minder inzet van specialistische zorg door het stimuleren van innovatieve en adequate zorgverlening

Wat willen we bereiken?

Door lokale, passende en integrale ondersteuning (maatschappelijk effect twee) willen we de inzet van specialistische, individuele voorzieningen (jeugdhulp, Wmo-voorzieningen, re-integratietrajecten) voorkomen. Indien specialistische voorzieningen toch nodig zijn, willen we dit graag zoveel als mogelijk lokaal, passend en collectief inzetten, zo snel mogelijk op de juiste plek en weer afbouwen zodra het kan.

Wat gaan we ervoor doen?

Per 1 januari 2024 is MetMaya onze nieuwe contractpartner voor alle specialistische jeugdhulp (m.u.v. dagactiviteiten, dyslexie, vervoer jeugd GGZ en LTA). Dit eerste jaar is voor MetMaya, andere zorgaanbieders en ons sociaal team, nog een overgangsjaar. Vanaf 1 januari 2025 is MetMaya onze enige contractpartner voor alle specialistische jeugdhulp (m.u.v. dagactiviteiten, dyslexie, ziekenhuiszorg, vervoer jeugd GGZ en LTA). Contracten met andere PxQ-aanbieders zijn per die datum beëindigd. Het zal ook in 2025 nog de nodige tijd en energie vergen om alles goed te laten voorlopen.

Voor het sociaal team betekent het nieuwe contract dat zij nog meer dan voorheen uitvoering geven aan het principe 'eigen begeleiding door het sociaal team, tenzij'. We merken dat de druk op het sociaal team hierdoor toeneemt. In 2025 bepalen we samen met het sociaal team hoe we het collectieve aanbod en het e-health aanbod kunnen uitbreiden, zodat inwoners sneller geholpen worden en de werkdruk van het sociaal team wordt verlicht. Dit geldt niet alleen voor hulp in het kader van de jeugdwet, maar ook voor de Wmo.

MetMaya werkt met gebiedsteams en Woudenberg deelt nu een gebiedsteam met Leusden. De verwachting is dat er in de loop van 2025 een MetMaya-team Woudenberg komt, waar dan ook huisvesting voor gezocht zal moeten worden. Daarnaast zal de werkwijze van ons sociaal team, voor zover die de aansluiting met MetMaya betreft, meer afgestemd moeten worden op de werkwijze van andere lokale teams in de regio, zodat MetMaya niet te maken heeft met 7 verschillende werkwijzen.

In 2025 en daarna worden regionaal en lokaal volgende stappen gezet in vier transformatielijnen voortkomend uit de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming: stevige lokale teams, medisch, veiligheidsketen en onderwijs.

Voor de transformatielijn Stevige lokale teams is er een landelijk bepaald *richtinggevend kader*. In 2025 werken we eraan om steeds meer aan dit richtinggevend kader te voldoen.

Voor de transformatielijn Medisch gaat het vooral over de samenwerking tussen huisartsen en het sociaal team. Het doel is dat huisartsen zoveel mogelijk jeugdhulpvragen verwijzen naar het sociaal team, en zo weinig mogelijk direct naar MetMaya. Iets wat in Woudenberg, zeker in vergelijking met de regio, al behoorlijk goed lukt, maar nog beter kan.

Voor de transformatielijn Veiligheidsketen is een betere afstemming nodig tussen alle partijen die een rol hebben bij veiligheidsvraagstukken, en eenduidige werkmethoden. De VNG heeft een zelfscan gepubliceerd aan de hand waarvan gemeenten kunnen we bepalen wat er nodig is om deze betere afstemming en eenduidige werkwijze te bereiken. In 2025 ontwikkelen we ons op basis van de verbeterpunten die uit de zelfscan komen.

De transformatielijn onderwijs is nog in verkennende fase. Vraagstukken die in 2025 geagendeerd worden zijn collectief jeugdhulp-aanbod op scholen, en het onderwijs als vindplaats en werkplaats.

Bovenregionaal is het proces gestart om per 1 januari 2026 tot een nieuw contract te komen voor de jeugdbescherming, jeugdreclassering en uitvoering van de taken van Veilig Thuis. Het werk dat samenhangt met de totstandkoming van het nieuwe contract valt in 2025.

De dienstverleningsovereenkomst over de regionale inkoop, het accountmanagement en data en monitoring die de gemeenten in de regio met Amersfoort hebben afgesloten, loopt af. We zijn aan het onderzoeken welke vorm de nieuwe samenwerkingsafspraken krijgen. Vooruitlopend op een verwachte aanpassing in de jeugdwet opteren we voor een centrumgemeenteregeling in het kader van de Wet gemeenschappelijke regelingen. In 2025 zal de nieuwe regeling afgesloten worden, met als ingangsdatum 1 januari 2026.

Ten aanzien van data en monitoring streven we ernaar om begin 2025 inhoudelijke en procesafspraken gereed te hebben over monitoring en analyse van cijfers ten aanzien van het gebruik van ondersteuning en zorg. Om zo met regelmaat en gefundeerd het gesprek aan te kunnen gaan met ons sociaal team en aanpalende domeinen over de ontwikkelingen die we zien in het zorggebruik en welke maatregelen die mogelijk vragen.

De aanbesteding Wmo, inclusief beschermd wonen en maatschappelijke opvang is nog niet succesvol afgerond. In de tweede helft 2024 en 2025 wordt de aanbesteding in zijn geheel of in delen opnieuw uitgevoerd. Naar verwachting zal het contract in 2026 in werking treden. In de tussenliggende periode wordt het huidige contract voortgezet.

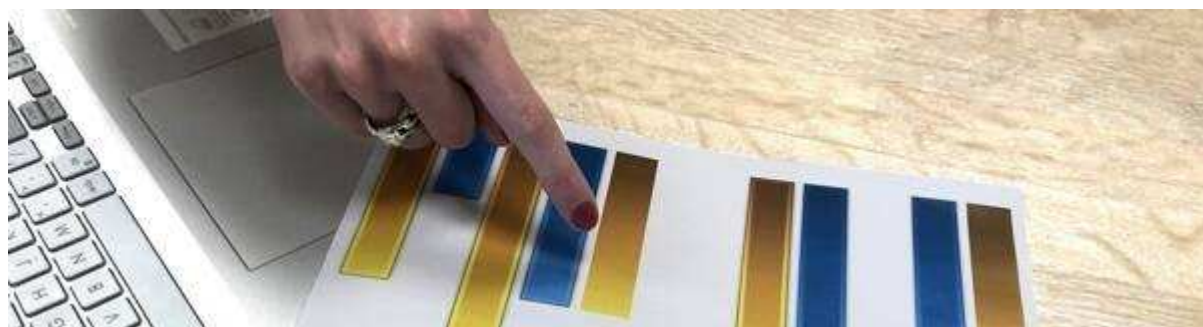
Met het oog op de doorcentralisatie OMNV in 2025, zetten wij in op het verstevigen van de sociale basisinfrastructuur van onze gemeenten waar ook psychisch kwetsbare Woudenbergers terecht kunnen zoals bestaande laagdrempelige voorzieningen waaronder- inloop en ontmoetingsplekken (zie ook maatschappelijk effect 1).

In 2025 ontwikkelen we samen met Coöperatie De Kleine Schans de cliëntervaringsonderzoeken door. Bij de invulling van de vragenlijsten en proces benaderen de ASD ter advisering.

Naar verwachting treedt in 2026 het nieuwe wetsvoorstel inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage (ivb) in werking. Deze vervangt het abonnementstarief voor maatwerkvoorzieningen op grond van de Wmo 2015. Dit betekent grotendeels een terugkeer naar de situatie zoals die was tot 2020.

[\[1\]](#) Ondersteuning met noodzakelijk verblijf (OMNV) heette voorheen Beschermd wonen (BW).

Indicatoren

Indicatoren	Definitie	Wijze van meten	Norm	2025	2026	2027	2028
In hoeverre zijn inwoners zelf in staat om hulp in het eigen netwerk te regelen om problemen in het dagelijks leven aan te pakken.	Score zelfredzaamheid. Deze score is opgebouwd uit drie sub-scores: 1. Zelf-zorgend vermogen, 2. Zelf-organiserend vermogen en 3. Weerbaarheid.	Tweejaarlijkse sociale kracht monitor	8,1 (situatie 2023)	-	≥ 2023	-	≥ 2023
In hoeverre nemen inwoners deel aan de maatschappij d.m.v. (on)betaald werk, het volgen van een opleiding of deelname aan het verenigingsleven.	Score participatie. Deze score is opgebouwd uit zes sub-scores: 1. Zelfstandig werkzaam, 2. Voltijd opleiding 18-plussers, 3. Vrijwilligerswerk, 4. Actief bij een vereniging, 5. Sociaal actief of in een re-integratieproject en 6. Geen participatie.	Tweejaarlijkse sociale kracht monitor	7,8 (situatie 2023)	-	≥ 2023	-	≥ 2023
In hoeverre voelt men zich verbonden en heeft men sociaal contact met familie, vrienden/kennissen en buurtbewoners.	Score mate van eenzaamheid. Deze score is opgebouwd uit zes sub-scores: 1. Het kunnen terugvallen op mensen, 2. Het kunnen vertrouwen op mensen, 3. Het nauw verbonden voelen met mensen, 4. Het ervaren van leegte, 5. Het missen van mensen en 6. Het in de steek gelaten voelen.	Tweejaarlijkse sociale kracht monitor	8,0 (situatie 2023)	-	≥ 2023	-	≥ 2023

Indicatoren	Definitie	Wijze van meten	Norm	2025	2026	2027	2028
In hoeverre is men tevreden over de geleverde informatie, ondersteuning en zorg in het kader van de Jeugd, Wmo en Participatiewet.	Overall cliënttevredenheidsscore ten aanzien van de Coöperatie, jeugdzorg, Wmo en Participatiewet.	Cliëntervaringsonderzoek	7 Jeugdwet (jongeren) 7.5 Jeugdwet (ouders) 7.5 Participatiewet (alle cijfers gaan over 2019 - meetmoment 2020) [2]	≥ 2022	≥ 2023	≥ 2024	≥ 2025

[\[2\]](#) Voor Wmo is geen rapportcijfer uitgevraagd. De resultaten uit het cliëntervaringsonderzoek 2022 en 2023 zijn nog niet bekend. Deze vertraging is het gevolg van personele ontwikkelingen binnen het vakteam sociaal domein.

Verbonden partijen/Relevante samenwerkingspartners

Verbonden partijen: Coöperatie De Kleine Schans, RWA, GGDrU.

Relevante samenwerkingspartners: onderwijs, voorschoolse voorzieningen, welzijnswerk, sport- en cultuurverenigingen, kerken, zorgaanbieders, bedrijven.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Bedragen in euro's

Programma 1 Samenleving	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	-20.896.864	-18.098.179	-17.936.000	-17.937.128
Baten	7.103.894	2.785.254	2.626.747	2.626.747
Resultaat progr. 1 voor bestemming	-13.792.969	-15.312.925	-15.309.253	-15.310.381
Resultaat in begroting 2024	-14.279.375	-14.082.887	-14.073.323	-14.073.323
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024	486.406	-1.230.038	-1.235.930	-1.237.058

*Financiële toelichting programma 1**Bedragen in euro's*

Omschrijving	Verwerkt in kadernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
1. Sport			-6.800	-6.800	-6.800	-6.800
Binnensport indexering	ja	nee	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700
Buitensport indexering	ja	nee	-2.100	-2.100	-2.100	-2.100
2. Kunst en Cultuur			-60.470	-10.470	-10.470	-10.470
Bibliotheek	ja	nee	-10.470	-10.470	-10.470	-10.470
Loonkosten cultuurhuisbeheerders	ja	ja	-50.000	0	0	0
3. Gezondheidszorg			-70.500	-70.500	-70.500	-70.500
Gemeentelijke bijdrage GGDrU	nee	nee	-70.500	-70.500	-70.500	-70.500
4. Onderwijs			-140.463	-140.463	-140.463	-140.463
Belastingen onderwijshuisvesting	nee	nee	-10.862	-10.862	-10.862	-10.862
Brand- en glasverzekering onderwijshuisvesting	nee	nee	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000
Leerlingenvervoer	ja	nee	-184.000	-184.000	-184.000	-184.000
Leerlingenvervoer	nee	nee	88.000	88.000	88.000	88.000
Voorschoolse voorziening peuters	nee	nee	-1.401	-1.401	-1.401	-1.401
Onderwijs achterstandenbeleid	ja	nee	-10.200	-10.200	-10.200	-10.200
5. Participatiewet			-285.942	-164.872	-168.366	-173.444
Participatie WSW	nee	ja	-113.699	-114.683	-116.433	-119.787
Participatie Beschutwerk	nee	ja	-23.094	-24.839	-26.583	-28.307
Armoederegeling kinderen	nee	ja	-225	-225	-225	-225

Omschrijving	Verwerkt in kadernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
WWB	nee	deel	-455.000	-455.000	-455.000	-455.000
IOAW	nee	deel	-120.000	-120.000	-120.000	-120.000
BUiG uitkering rijk	nee	deel	307.861	549.875	549.875	549.875
BUiG uitkering rijk vangnetregeling	nee	deel	118.215	0	0	0
Inburgering wet 2021 uitgaven	nee	ja	-290.000	-290.000	-290.000	-290.000
Inburgering wet 2021 inkomsten Rijk	nee	ja	290.000	290.000	290.000	290.000
6. Samenkracht en burgerparticipatie			1.864.000	0	0	0
Opvang Oekraïne loonkosten	ja	ja	-1.086.000	0	0	0
Opvang Oekraïne uitvoeringskosten	ja	ja	-1.550.000	0	0	0
Opvang Oekraïne inkomsten	ja	ja	4.500.000	0	0	0
7. Sociaal Domein			-753.844	-753.844	-753.844	-753.844
Sociaal Domein	deels	nee	-753.844	-753.844	-753.844	-753.844
8. Overige kosten diverse producten			-59.575	-83.088	-85.487	-81.537
Loonkosten excl. Opvang Oekraïne	nee	nee	-18.600	-18.600	-18.600	-18.600
Verschil afschrijvingslast	nee	nee	-40.975	-64.488	-66.887	-62.937
Totaal			486.406	-1.230.037	-1.235.930	-1.237.058

Toelichting:

+ = begrotingsoverschot

- = begrotingstekort

1. Sport (indexering) (hogere kosten € 6.800)

De gemeentelijke bijdrage 2025 aan beide beheersstichtingen wordt, conform de afspraken met de beheersstichtingen, in totaal structureel verhoogd met € 6.800 (indexering 2025). De aanvullende bijdragen wordt deels (€ 2.700) gedekt uit de reserve sportpark de Grift. (zie programma Reserves)

2. Kunst en Cultuur

Bibliotheek Eemland (verwerkt in de kadernota) (hogere kosten van € 10.470)

Gemeente Amersfoort heeft in 2023 aan de partnergemeenten, Baarn, Bunschoten, Leusden en Woudenberg aangegeven, dat er door de stijgende loonkosten en het deels of volledig ontbreken van een her-indexering bij een deel van de partgemeenten, er een structureel tekort is ontstaan. Jaarlijks moet Stichting Eemland meer dan een ton uit de algemene reserve halen om het verlies op te vangen.

Uit de onderhandelingen met de partnergemeenten is afgesproken dat er jaarlijks een indexatie zal plaatsvinden op basis van het gemiddelde indexatiepercentage van de betrokken gemeenten. Het gemiddeld gewogen percentage is op moment van het opstellen van de begroting nog niet bekend. Naar verwachting zal het indexatiepercentage voor 2025 rond de 4% liggen. Dit is omgerekend een aanvullende bijdrage van € 10.470.

Loonkosten Cultuurhuisbeheerders (hogere kosten van € 50.000)

Tijdens de raadsvergadering van 23 november is er besloten om t/m 2025 een parttime programmacoördinator aan te stellen voor de ontwikkeling en het opstellen van de businesscase van het Cultuurhuis.

3. Gezondheidszorg

GGDrU (hogere kosten van € 70.500)

De gemeentelijke bijdrage voor de GGDrU wordt structureel verhoogd met € 89.080,-

De verhoging op de GGDrU wordt grotendeels verklaard door de loon- en prijsindexering en aantal investeringen. Binnen de structurele investering zijn onder andere de volgende categorieën opgenomen

- Het aantrekken van medische gekwalificeerd personeel om het tekort op te vangen
- Structurele middelen t.b.v. de paraatheid bij toekomstige epidemieën.
- Aanbesteding en implementatiekosten nieuw digitaal dossier

Van de € 89.080 kunnen we € 18.580 declareren binnen de SPUK Brede GALA en SPUK IZA regeling. Na aftrek van de SPUK bijdragen bedraagt het restant van de hogere kosten € 70.500.

4. Onderwijs

Onderwijshuisvesting (hogere kosten van € 32.862)

De begrotingspost verzekeringen € -22.000 en de post belastingen € -10.862 worden bijgesteld op basis van de werkelijke kosten.

De begrote verzekeringskosten van diverse gebouwen is aangepast aan de werkelijke toerekening. Dit geeft hier en bij diverse panden een nadeel maar bij huisvesting een voordeel.

Leerlingenvervoer (deels verwerkt in de kadernota) (hogere kosten € 96.000)

In de kadernota was een verhoging van € 184.000 aangevraagd op basis van de tarieven uit de nieuwe aanbesteding in combinatie met het aantal leerlingen voor het schooljaar 2024/2025. De definitieve inschrijvingen voor het schooljaar 2025/2026 zijn eind juni 2024 afgerond. Het toekomstig aantal leerlingen dat gebruik zal maken van leerlingenvervoer ligt lager dan verwacht. Naar verwachting bedraagt dit een positieve correctie van € 88.000.

Dit heeft geleid tot een lager verwachte bijdrage van het leerlingenvervoer van -€ 96.000 (=Kadernota € 184.000 -/- correctie aantal leerlingen € 88.000).

Onderwijsachterstandbeleid (verwerkt in de kadernota) (hogere kosten van € 10.200)

Betreft uitbreiding van 3 naar 5 Voorschoolse educatie (VVE) reguliere kindplaatsen (hogere kosten van € 10.200).

Voorschoolse voorziening peuters (hogere kosten van € 1.401)

Hogere bijdrage rijk, in de algemene uitkering, voor Voorschoolse voorziening peuters wordt hier opgenomen als kosten á € 1.401

5. Participatiewet

Participatie WSW (hogere kosten van € 136.793)

In de meicirculaire is een aanvullende bijdrage van € 136.793 (2025) opgenomen t.b.v. participatie. Deze bijdrage is opgesplitst in een loonsubsidie deel WSW (€ 113.699) dat één op één doorgesluisd wordt aan RWA.

Over het andere deel ter hoogte van € 23.094 worden regionale afspraken gemaakt met RWA en Amfors over de herstructurering van het sociaal werkbedrijf Amfors.

Voor 2026 t/m 2028 zijn de bedragen aangepast conform de algemene uitkering voor die jaren.

WWB + IOAW uitkeringen + BUIG (hogere kosten van € 148.924)

Tijdens de corona periode is er een tijdelijke afname geweest van het uitkeringsgerechtigden. In het 2020 waren er rond de 80 uitkeringsgerechtigden in 2025 zal dit oplopen tot 108. Daarnaast is de uitkering in 2024 verhoogt met 3,73%. De uitkeringen Wet Werk en Bijstand (WWB) en de Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) zullen naar verwachting stijgen met totaal € 575.000. Het IOAW deel stijgt niet daadwerkelijk met € 120.000 maar wordt nu apart opgenomen in de begroting en niet langer in één budget met WWB.

Een deel van de verhoogde kosten wordt gecompenseerd via de BUIG-regeling (€ 307.861) plus de BUIG vangnetregeling begroot op € 118.215. De BUIG-uitkering die de gemeente van het Rijk krijgt ter dekking van bijstandsuitkeringen worden jaarlijks berekend op basis van de kostenrealisatie van twee jaar terug.

Na compensatie houden we een begroot verschil over van € 148.924 aan hogere kosten.

Armoederegeling kinderen (lagere kosten van € 225)

Hogere bijdrage rijk, in de algemene uitkering, voor armoede bestrijding kinderen á € 225.

6. Sociale kracht van de samenleving

Opvang Oekraïne (verwerkt in de kadernota)

We gaan ervan uit dat het rijk vanaf 1 januari 2025 minimaal één jaar het normbedrag garandeert voor het aantal opvangplekken dat op dit moment wordt geleverd door Woudenberg. Voorzichtigheidshalve komt dit neer op een bedrag van € 4.500.000. Op basis van ervaringscijfers verwachten we € 2.636.000 aan kosten maken voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen voor 2025. In dit bedrag zijn ook de loonkosten opgenomen van het vakteam Oekraïne op het gemeentehuis. Conform de opdracht van onze toezichthouder de provincie Utrecht wordt het verschil ad. € 1.864.000 toegevoegd aan de algemene reserve.

Waar mogelijk zal een eigen bijdrage geïnd worden. We verwachten dat deze inkomsten in mindering gebracht gaan worden op de uitkering van het rijk.

7. Sociaal Domein: (hogere kosten € 753.844)

Ten behoeve van de zorgkosten jeugdwet en Wmo (inclusief Coöperatie De Kleine Schans) is in deze begroting een totaalbedrag van -€ 753844 aan hogere uitgaven opgenomen. In de kadernota is een hogere bijdrage opgenomen van € 129.282. De totale wijziging voor de begroting is -€ 624.562 t.o.v. de kadernota 2025-2028.

Hieronder zijn de verschillen van de begroting inclusief de kadernota op hoofdlijnen toegelicht:

a. Coöperatie De Kleine Schans (hogere kosten van € 216.500 verwerkt in de kadernota)

Zoals elk jaar heeft Coöperatie De Kleine Schans de subsidieaanvraag voor het komende jaar ingediend. Als gevolg van de salarisstijging conform de Cao wordt in deze begroting een hoger budget voor personeelskosten aangevraagd. De subsidie ligt € 216.500 hoger dan in 2024.

b. Huishoudelijke hulp (hogere kosten van € 349.849)

In de loop van 2023 hebben de grotere aanbieders van huishoudelijke hulp die in de regio actief zijn, aangegeven dat de huidige tarieven die de regiogemeenten betalen niet meer kostendekkend zijn. In dit kader heeft meerdere keren overleg plaatsgevonden en is uiteindelijk besloten om een extern onafhankelijk bureau (Berenschot) in te huren om de werkelijke kostprijs te berekenen.

Dit zogenoemde kostprijsonderzoek is onlangs afgerond en hebben geleid tot hernieuwde contracten op basis van de tarieven uit het kostprijsonderzoek. Op basis van het kostprijsonderzoek van Berenschot wordt voor 2025 een hoger budget van € 349.849 verwacht.

c. Jeugdzorg en Wmo (hogere kosten van € 147.587 deels verwerkt in de kadernota)

Na het opstellen van de kadernota hebben we van de gemeente Amersfoort een nieuwe prognose realisatie zorgkosten 2024 voor de ontwikkeling van de jeugdzorg en Wmo ontvangen. Op basis van deze prognose hebben we een nieuwe berekening gemaakt voor de zorgkosten 2025 en is de begroting deels bijgesteld.

d. Uitvoeringskosten Amersfoort (hogere kosten van € 39.908 verwerkt in de kadernota)

Betreft een indexering met loon- en prijsstijgingen van de uitvoeringskosten uitgevoerd door gemeente Amersfoort.

8. Overige kosten diverse producten

Loonkosten (verdeling per programma) (hogere kosten € 18.600)

De totale loonkosten worden jaarlijks toegerekend aan de diverse programma's en projecten. Ten opzichte van 2024 wordt in 2025 -€ 18.600 meer loonkosten toegerekend aan programma 1. Dit is exclusief de loonkosten voor opvang Oekraïners. De loonkosten worden toegelicht bij de paragraaf Bedrijfsvoering verderop in de begroting.

Kapitaallasten (hogere kosten € 40.975

Stijging/daling kapitaallasten op basis van actualisering investeringen programma 1 (hogere kosten van € 40.975 voor 2025).

Het betreft hier o.a. stijging op kapitaallasten onderwijs van € 21.384 en op buitensport van € 20.776. Beide stijgingen worden gedekt uit de reserves

2. Leefomgeving – Programma 2

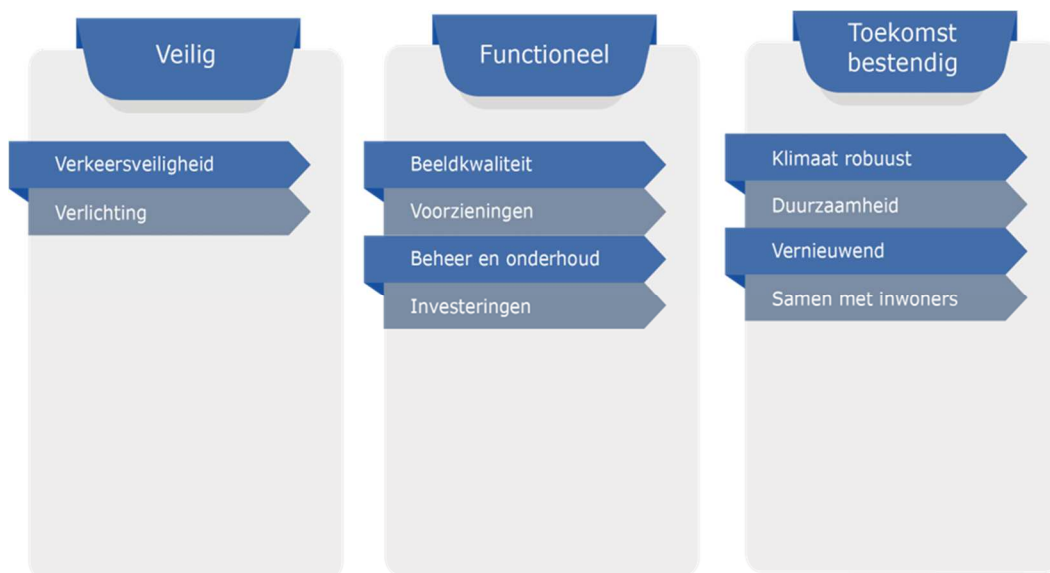

Visie van het programma

Inwoners en ondernemers voelen zich thuis en participeren in een veilige leefomgeving. Een ruimte waar eenieder vrij in kan bewegen, die ook beleefd en gevoeld wordt als gemeenschappelijk, als openbaar, als van ons allen.

Wat houdt het programma in?

Het programma leefomgeving omvat een diversiteit aan beleidsterreinen op het gebied van een veilige, functionele en een toekomstbestendige leefomgeving. Het gaat om lokaal beleid en de uitvoering van diverse wettelijke taken. De integraliteit van het beleid en uitvoering krijgt steeds meer vorm in een nieuw wettelijk kader sinds de invoering van de Omgevingswet. Het programma heeft diverse raakvlakken met onderdelen van andere programma's.

Trends en ontwikkelingen

Maatschappelijke ontwikkelingen en vraagstukken raken de fysieke leefomgeving. Dit is de ruimte waar we met z'n allen gebruik van maken en ook benut kan worden om bij te dragen aan de oplossing(en) rondom deze vraagstukken.

Voorbeelden van trends en ontwikkelingen hierin zijn:

- energietransitie;
- circulaire economie;
- klimaatverandering;
- omgevingswet;
- inclusieve samenleving;
- inzet op afvalpreventie en op het verhogen van kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen;
- beleefbare natuur en een groene leefomgeving.

Ontwikkelingen op gebied van energietransitie

Er is met Stedin een samenwerkingsovereenkomst gesloten om het bestaande energienet in Woudenberg te verzwaren. De komende jaren zal op basis van deze overeenkomst per wijk samen met Stedin bepaald worden waar extra verdeelstations geplaatst gaan worden. Hiermee wordt het energienet verzwakt, waardoor verdere ontwikkelingen in de energietransitie mogelijk wordt.

Ontwikkelingen op gebied van afval en grondstoffen

Er is een aantal externe ontwikkelingen welke de richting en reikwijdte van het gemeentelijk beleid mede bepalen. We benoemen enkele belangrijke ontwikkelingen:

- Europees, landelijk, regionaal en lokaal is er steeds meer aandacht en draagvlak voor afvalpreventie en circulariteit, ook onder inwoners. Dat er iets moet gebeuren in het kader van afvalpreventie en circulariteit van grondstoffen wordt breed gedeeld. Tegelijkertijd verbreden de mogelijkheden voor hergebruik en recycling zich door snelle technologische ontwikkelingen.
- De markt van afval en grondstoffen is sterk in beweging en daardoor fluctueren de opbrengsten en verwerkingskosten. AVU houdt dit goed voor de Gemeente Woudenberg in de gaten met als inzet hoge opbrengst en lage verwerkingskosten.
- De gemeente staat samen met ROVA aan de lat om de kwaliteit van onze grondstoffen beter te monitoren en te verbeteren. Want de vervuiling is flink. Verwerkers stellen in dit verband steeds hogere kwaliteitseisen aan het te accepteren materiaal om te komen tot goed basismateriaal voor nieuwe producten. Afgekeurd PMD dient als restafval afgevoerd te worden, waardoor de kosten toenemen. Daarom werken we vanaf 2024 samen met ROVA en Verpact aan verbetering van de kwaliteit van PMD. Afkeur van Woudenbergs GFT-afval heeft nog niet plaatsgevonden. Om de kwaliteit van de grondstoffen goed te houden, lopen er diverse communicatiecampagnes richting de inwoners.

De kernboodschap luidt:

- Produceer minder afval en help mee om jouw afval en grondstoffen schoner aan te bieden! Gebruik het afvalinzamelingsmiddel alleen voor het afval/ de grondstof waarvoor het bedoeld is. Want met goed gescheiden afval en grondstoffen, zorgen we er samen voor dat grondstoffen goed verwerkt kunnen worden tot basismateriaal voor nieuwe producten.
- De VNG heeft de overeenkomst met de verpakkende industrie opgezegd voor de acceptatie en verwerking van PMD-afval. Onder andere de interpretatie van het acceptatieprotocol, discussie over terechte of niet-terechte afkeur en wel of niet kostendekkende vergoeding worden ter discussie gesteld. De gemeente Woudenberg volgt dit proces via AVU en ROVA, die onze belangen hierin vertegenwoordigen. De VNG tracht in een nieuwe overeenkomst per 1 januari 2025 het milieurendement centraal te stellen bij vergoedingen voor PMD en vraagt het verpakkend bedrijfsleven om te zorgen dat verpakkingsmateriaal beter recyclebaar wordt.
- De verwerkingskosten van restafval stijgen onder meer door de verhoging van de afvalstoffenbelasting die de landelijke overheid heeft ingevoerd. Deze belasting zal de komende jaren naar verwachting verder stijgen waardoor de verbranding van restafval steeds duurder wordt. Daarbij komt dat er vanaf 2026 een extra CO2 heffing wordt opgelegd voor verbranding van het restafval.
- Per 1 januari 2023 is het gebruik van lachgas onder de Opiumwet gebracht. Handhaving van het verbod op het innemen van lachgascilinders per 1 juli jl. heeft de afvalsector voor enorme problemen geplaatst. Voorheen werden de lachgascilinders middels een statiegeldconstructie teruggebracht naar de verkooppunten. Nu worden deze cilinders door gebruikers via hun restafval afgevoerd, waardoor ze met name in de verbrandingsinstallaties van de afvalverwerkers explosies kunnen veroorzaken (met flinke schade en kosten tot gevolg). Bovendien is het niet uitgesloten dat er hierbij slachtoffers vallen. Uiteindelijk komen deze kosten dus bij de gemeenten en vervolgens via de afvalstoffenheffing bij de inwoners terecht. Daarnaast zijn gemeenten meer geld kwijt aan voorsortering van het afval op de overslaglocaties waarbij de lachgascilinders uit het afval worden gehaald en apart worden verwerkt.

Effect 1- Een veilige openbare ruimte

Maatschappelijk effect 1 - Een veilige openbare ruimte

Openbare ruimte:

Wat willen we bereiken?

De openbare ruimte vervult belangrijke functies die bijdragen aan het welzijn van mens, milieu, economie en natuur. Het beheer van de openbare ruimte dient een evenwichtig verdeelde aandacht te geven aan deze functies. We richten ons op integraal en kwaliteit gestuurd beheren van de openbare ruimte. Hiermee wordt een goed ingerichte, optimaal en duurzaam beheerde openbare ruimte beoogd die intact, schoon, veilig en groen is. De term 'IBOR' ('Integraal Beheer Openbare Ruimte') is de noemer waaronder gemeente Woudenberg deze ontwikkelingen schaaft en deze dragen bij aan de visie van het programma Leefomgeving.

Integraal beheer openbare ruimte staat voor alle maatregelen om de openbare ruimte op het gewenste kwaliteitsniveau te krijgen en in stand te houden. Deze benadering gaat ervan uit dat de openbare ruimte als één geheel wordt ervaren en dat de inrichtings-, onderhouds- en gebruikskwaliteit bij elkaar moeten passen.

Kwaliteit van onderhoud, inrichting en gebruik openbare ruimte (alle aspecten):

CROW	A+	A	B	C	D
Woudenberg 2022 'gemiddeld'					

A+=Zeer goed, A=Goed, B= voldoende, C=matig, D=slecht

We hanteren de B/C-norm voor de kwaliteit van de openbare ruimte.

In het groenbeleidsplan wordt onderscheid gemaakt in de volgende beeldkwaliteitsniveaus

Beeldkwaliteit: Functie:

A	Kijkgroen
B	Groenaankleding
B/C	Recreatiegroen
C	Natuurgroen

Wat gaan we ervoor doen?

We blijven ons inzetten om de gehanteerde streefwaarde B/C voor de kwaliteit van de openbare ruimte te behouden. Dit doen we door middel van regulier beheer.

We geven uitvoering aan de herinrichting van formele en informele speellocaties in de wijken. Bij speeltuinen focussen wij ons ook meer op inclusieve speeltuinen. De speellocaties in de wijken Nieuwoord (2018), De Grift (2019), Laanzicht (2020), Nico Bergsteijn (2022), 't Zeeland (2024) zijn reeds uitgevoerd. In de wijk Het Groenewoud is de nieuwe speellocatie Berkenlaan (2024) aangelegd na voltooiing van de kerk.

Dit jaar (2025) worden er 2 locaties in de 1e fase van het nieuwe wijk Hoevelaar ingericht. De (her)inrichtingen van de speellocaties komen tot stand in samenspraak met de bewoners (jongeren en volwassenen) van de wijken.

Samen met onze inwoners gaan we, op basis van het Groenbeleidsplan, werken aan de thema's die ons vandaag de dag bezighouden: klimaatadaptatie, natuur en biodiversiteit, innoveren en verduurzamen en burgerparticipatie. In het uitvoeringsplan staan de maatregelen om de doelen voor eerdergenoemde thema's op het gebied van openbaar groen en landschap te halen. Een deel van de maatregelen is door bezuinigingsmaatregelen on hold gezet tot er financieel betere tijden aanbreken.

Wel gaan wij verder met het bestrijden van invasieve exoten in onze gemeente. Dit doen wij samen met de inwoners; zij zijn onze ogen buiten en helpen ons bij het opsporen van exoten. Fixi gebruiken wij voor de registratie. Particulieren bestrijden invasieve exoten op hun eigen grond, de gemeente beheerst of bestrijdt dit op openbare grond. Zo roepen we samen de opmars van deze soorten een halt toe.

Afval en grondstoffen:

Wat willen we bereiken?

Woudenberg wil een gemeente zijn die als rentmeester zorg heeft voor de aarde. We streven naar vermindering van de hoeveelheid grondstoffen die we gebruiken en naar hergebruik en recycling. Zo groeien we naar een steeds meer circulaire gemeente: een gemeente waarin afval zoveel mogelijk beperkt wordt en het afval dat toch ontstaat zoveel mogelijk wordt hergebruikt als grondstof voor nieuwe producten.

Wat gaan we ervoor doen?

Het op 6 februari 2024 door het college vastgestelde en met de raad gedeelde Uitwerkingsplan Grondstoffenbeleid 2024-2025 bevat een planning van de uitvoering in 2024 en 2025. De uitvoering van diverse maatregelen is in 2024 gestart en loopt in 2025 door. Dit is het geval ten aanzien van de volgende maatregelen uit het uitwerkingsplan:

- Verbeteren afvalstoffenverordening (in relatie tot maatregel 5)
- Aanpak PMD-kwaliteit incl. monitoren GFT-kwaliteit
- Communicatiecampagne preventie, scheiden/hergebruik en volle container aan de straat
- Onderzoek naar uniformering aanpak hoogbouw GFT, PMD en OPK
- Onderzoek ja-sticker reclaimedrukwerk
- Verbetering inzameling bedrijfsafval
- Verbetering milieubrengstation
- Aanpak zwerfafval
- Project gericht op schoolgaande jeugd en achterban
- Verbeteren informatievoorziening via gemeente en ROVA
- Onderzoek naar en aanpassing van afvalinzameling fase 1 nieuwbouwwijk Hoevelaar

Begraven

Wat willen we bereiken?

Voldoende ruimte voor het begraven van Woudenbergers

Wat gaan we ervoor doen?

We zien dat het aantal begravingen op het oude gedeelte terugloopt terwijl er anderzijds een onderhoudsvraag is, om deze historie van Woudenberg voor de toekomst te bewaren. Hiervoor zal een adviesrapport worden opgesteld.

Wandelpaden

Wat willen we bereiken?

Aantrekkelijke recreatieve wandelroutes door het buitengebied van Woudenberg en de regio. Om hiermee zowel in de inwoners als de (dag)toeristen te stimuleren tot een gezonde wandeling door het buitengebied van Woudenberg.

Wat gaan we ervoor doen?

Wij zullen, samen met de betrokken partijen, aandacht blijven houden voor het verbeteren van de wandelroutes in onze gemeente. Het klompenpad Broekerweg zal bijvoorbeeld aangepast worden zodat er een aantrekkelijker route ontstaat. In de plaats van over het bedrijventerrein van Scherpenzeel zal de route meer door het landelijke gebied gaan.

Effect 2- Borgen verkeersveiligheid

Maatschappelijk effect 2 - Borgen verkeersveiligheid

Wat willen we bereiken?

Vrijwel iedereen komt dagelijks in aanraking met verkeer en daarmee automatisch met verkeersveiligheid. Het belang van een goede verkeersveiligheid wordt onderstreept door de landelijke statistieken van stijgende verkeersdoden onder fietsongevallen met 75-plussers. Binnen het (landelijk) kader van 'duurzaam veilig' zetten alle overheden zich in voor een verbetering van de verkeersveiligheid. De gemeente Woudenberg heeft aandacht voor alle weggebruikers, waaronder de meer kwetsbare verkeersdeelnemers zoals fietsers en voetgangers. In Woudenberg zien we sinds 2014 een lichte daling van het aantal verkeersslachtoffers.

- In 2014 zijn er binnen Woudenberg 28 verkeersslachtoffers geregistreerd.
- In 2022 zijn er binnen Woudenberg 16 verkeersslachtoffers geregistreerd.
- In 2023 zijn er binnen Woudenberg 15 verkeersslachtoffers geregistreerd, waarvan 1 dodelijk slachtoffer.

Deze cijfers zijn gebaseerd op geregistreerde ongevallen door de politie.

Wat gaan we ervoor doen?

Conform het recente wegbeheerplan (2023-2027) en de landelijke normen van het CROW voert de gemeente Woudenberg onderhoud uit aan bestaande wegen en paden. Dit onderhoud komt ten goede aan de verkeersveiligheid. Behalve door onderhoud aan bestaande wegen worden ook middelen ingezet voor de realisatie van nieuwe verkeersmaatregelen gericht op verkeersveiligheid zoals bijvoorbeeld verkeersdrempels, verkeersteller met display en fietsparkeervoorzieningen. Tevens zal in de komende jaren de aanpak van verkeersveiligheid en infrastructuur worden geïntensiveerd, dit resulteert in de volgende projecten/acties:

- Rotonde N224/N226, gemeentelijke bijdrage voor voormalig project VERDER;
- Herinrichting verkeer en afwatering van het oostelijk deel van de bestaande wijk Laanzicht te combineren met uitvoering van de rioolvervangingen in het kader van de klimaatadaptatie. Per jaar wordt een gedeelte van de beschreven wijk aangepakt.
- Op een aantal wegen in het buitengebied het verharderen van de bermen met grasbetonblokken.
- Aan de slag met het opstellen van een mobiliteitsvisie waarin het beleid van de afgelopen jaren wordt samengebracht.

Deze projecten/acties zijn noodzakelijk om de verkeersveiligheid en de verkeersinrichting te borgen en het wegennet klaar te maken voor de toekomstige groei afkomstig van de nieuwe woonwijken. Daarnaast werken de gemeente Woudenberg en de Provincie Utrecht nauw samen om overlast van

zowel de N224 alsmede N226 zoveel mogelijk te voorkomen. De aanpassing van de rotonde N224/N226 komt tot uitvoering (vanuit project VERDER). De provincie is trekker van het project en daarmee initiatiefnemer van de procedures.

Naast het onderhoud van bestaande wegen en renovaties, is binnen diverse projecten (Nijverheidsweg, Hoevelaar, Griftdijk en diverse inbreidingslocaties) nadrukkelijk aandacht voor het ontwikkelen van een verkeersveilige leefomgeving. Verder zijn we in 2024 door middel van participatie in gesprek getreden met inwoners om meer zicht te krijgen op verkeersonveilige knelpunten in het dorp en verwerken we uitkomsten hiervan vervolgens in ons beleid.

Handhaving valt onder programma 3 'veiligheid'. De politie en de gemeentelijke Boa besteden aandacht aan verkeersveiligheid door, waar nodig, verkeersdeelnemers op gedrag aan te spreken en eventueel te handhaven. Hierbij wordt gehandeld vanuit het uitvoeringsprogramma integrale veiligheid.

In samenwerking met de provincie Utrecht, Veilig Verkeer Nederland, Fietzersbond en andere gemeenten wordt ingezet op het aanbieden van permanente verkeerseducatie. Per jaar worden verkeer educatieve activiteiten georganiseerd die zich richten op verschillende leeftijdsgroepen.

Met subsidies van het Rijk en de provincie Utrecht kan de gemeente uitvoering brengen aan de verbreding van Fietspad de Groep, om deze route zo veilig mogelijk te maken.

Effect 3- Geen toenames van wateroverlast

Maatschappelijk effect 3 - Geen toename van wateroverlast door klimaatontwikkelingen.

Wat willen we bereiken?

Als gevolg van klimaatontwikkelingen ontstaan de laatste jaren in Nederland steeds vaker, steeds hevigere regenbuien. Als gevolg hiervan komt het vaker voor dat het rioolstelsel de neerslag tijdelijk niet kan verwerken, waardoor gedurende een korte tijd “water op straat” ontstaat. Het idee dat de neerslag altijd door het riool verwerkt kan worden, moet worden losgelaten. In de plaats hiervan wordt bij hevige regenbuien gekeken naar berging van de neerslag in de openbare ruimte (wegen, groenstroken, etc.) zonder schade aan gebouwen. Ook zetten we in op vergroening van de leefomgeving om de gevolgen van klimaatverandering niet toe te laten nemen.

Wat gaan we ervoor doen?

De maatregelen uit het BWKP worden in de komende jaren (2020-2029) verder uitgevoerd. Herinrichting en daarmee aanleg regenwater riool in de wijk Laanzicht Oost wordt de komende jaren gefaseerd uitgevoerd. Tevens wordt er extra waterberging gerealiseerd in de zuidelijke randzone, waarmee de kans op wateroverlast afneemt.

Acties om de waterkwaliteit te verbeteren, en daarmee positief bij te dragen aan de doelstellingen uit de kaderrichtlijnwater, worden in het nieuwe Waterplan opgenomen en zullen de komende jaren uitgevoerd worden.

De samenwerkingen binnen het Platform Water Vallei en Eem, de gemeente Scherpenzeel en het Waterschap Vallei en Veluwe worden verder voortgezet, met name om de kwetsbaarheid binnen de regio te verminderen en kennis te vergroten op het gebied van onder andere klimaatadaptatie.

Indicatoren

Indicatoren	Definitie	Wijze van meten	Norm	2025	2026	2027	2028
Beeldkwaliteit	Kwaliteit van onderhoud, inrichting en gebruik openbare ruimte (A= goed, B= voldoende, C= matig, D=slecht).	CROW-monitor openbare ruimte (jaarlijks in de maand oktober).	B/C	B/C	B/C	B/C	B/C
Beleving beeldkwaliteit	Beleving van fysieke leefbaarheid openbare ruimte uitgedrukt in een rapportcijfer.	Onderdeel van de gemeentemonitor Woudenberg, om de twee jaar.	7,5	7,5	-	7,5	-
Verkeersveiligheid	Percentage weglengte binnen 30 km/uur wegen waar te hard gereden wordt.	Verkeersrapportage BLIQ geeft deze informatie weer. Categorieën "Overtreding" en "Zware overtreding" versus "Geen" of "Lichte overtreding" binnen 30 km/uur wegen.	Nulmeting 2022: 11%	10%	10%	9%	9%
Beleving verkeersveiligheid	Percentage bewoners dat te hard rijden als belangrijkste buurtprobleem aanduidt	Onderdeel van de Gemeentemonitor Woudenberg, om de twee jaar.	29% (2013) 26% (2017) 41% (2019) 40% (2021)	35%	-	30%	-

Indicatoren	Definitie	Wijze van meten	Norm	2025	2026	2027	2028
Wateroverlast	Berekende oppervlak bebouwde kom dat voldoet aan het gestelde toetsingskader BWKP	Jaarlijks aanpassingen verwerken in rioleringsmodel en berekenen conform BWKP-methode.	75% (situatie 2018) eind 2023 volgt nieuwe waarde	79%	81%	82%	84%

Verbonden partijen/ samenwerkingspartners

Verbonden partijen: ROVA, AVU.

Relevante samenwerkingspartners: Amfors, Waterschap, Platform Water Vallei en Veluwe, Provincie Utrecht.

Wat gaat het kosten?

Bedragen in euro's

Programma 2 Leefomgeving	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	-5.838.318	-5.833.568	-5.808.153	-5.808.264
Baten	3.646.326	3.645.747	3.641.682	3.641.048
Resultaat programma 2 voor bestemming	-2.148.856	-2.144.685	-2.123.335	-2.124.080
Resultaat in begroting 2024	-1.997.044	-1.997.656	-1.980.359	-1.980.359
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024	-194.948	-190.165	-186.111	-186.856

Financiële toelichting programma 2

Bedragen in euro's

Omschrijving	Verwerkt in katernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
1. IBOR			32.422	25.589	25.589	21.589
Openbare verlichting energiekosten	ja	nee	10.000	10.000	10.000	10.000
Openbare verlichting energiekosten	nee	nee	-4.200	-4.200	-4.200	-4.200
Openbare verlichting afschrijvingslasten	nee	nee	-3.207	-707	-707	-707
Openbare verlichting onderhoudskosten	nee	nee	-2.900	-2.900	-2.900	-2.900
Afschrijvingslasten Parklaan	ja	nee		-6.000	-6.000	-6.000
Afschrijvingslasten Voorstraat	ja	nee		-3.333	-3.333	-3.333
Openbaar groen (inhuur derden)	nee	nee	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Openbaar groen (dagelijks beheer)	nee	nee	30.000	30.000	30.000	30.000
Openbaar groen (inhuur derden)	nee	nee	50.000	50.000	50.000	50.000
Wegen (IBOR Monitoring)	nee	nee	47.300	47.300	47.300	47.300
Openbaar groen(vegen en maaien)	nee	nee	-60.456	-60.456	-60.456	-60.456
Openbaar groen (onkruidbestrijding)	nee	nee	-9.555	-9.555	-9.555	-9.555
Speelvoorzieningen vervangingsinvesteringen	nee	nee	5.440	5.440	5.440	1.440
2. Overige leefomgeving			-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Vervoermiddelen (motorrijtuigenbelasting)	nee	nee	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
3. Doorberekening afval en riool			39.467	41.858	46.593	49.773
Doorberekende kosten naar afval	nee	nee	30.739	30.134	30.904	30.794
Doorberekende kosten naar riolering	nee	nee	8.728	11.724	15.689	18.979

Omschrijving	Verwerkt in kadernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
4. Begraafplaats			4.800	4.800	4.800	4.800
Brandverzekering werkplaats begraafplaats	nee	nee	-200	-200	-200	-200
Opbrengst begrafenisrechten	nee	nee	5.000	5.000	5.000	5.000
5. Overige doorberekening			-261.637	-252.412	-253.095	-253.019
Loonkosten	nee	nee	-189.425	-189.425	-189.425	-189.425
Afschrijvingen	nee	nee	-72.212	-62.987	-63.670	-63.594
Totaal			-194.948	-190.165	-186.113	-186.857

Toelichting:

+ = begrotingsoverschot

- = begrotingstekort

1. IBOR (lagere kosten van € 32.422)

Groot onderhoud buitenwegen

Wegen

- Er is een nieuwe verdeling gemaakt tussen de posten wegen wegen en de post IBOR extern bestek i.v.m. het afrekenen van de uitvoeringskosten van Amfors die dan niet meer verdeeld worden over de posten. De monitoringskosten worden verzorgd door Eco Consult. (€ 47.300)

Verschuiving wegen wegen naar openbaar groen + indexering van 8 % als gevolg van stijging prijzen en lonen. (hogere kosten van € 10.456 indexering)

Openbaar groen

- Vanaf mei 2024 komt één van de ingehuurde buitendienstmedewerkers in dienst van de gemeente. Vanaf 2025 wordt een deel van het inhuurbudget ad. € 50.000 overgeheveld naar de loonkosten van de organisatie (programma 5)
- Onkruidbestrijding: Verschuiving wegen wegen naar openbaar groen + indexering van 8 % als gevolg van stijging prijzen en lonen. -€ 60.456.

Openbare verlichting

- Hogere energiekosten a.g.v. uitbreiding 100 masten in 2025 Hoevelaar fase 2 (hogere kosten van € 3.207 in 2025, daarna hogere kosten van € 707 structureel).
- Hogere onderhoudskosten a.g.v. uitbreiding 100 masten in 2025 Hoevelaar fase 2 (hogere kosten van € 2.900)

Riolering

De komende jaren staan weer diverse herinrichtingen en rioolvervangingen van de openbare ruimte op de planning. De kosten voor rioolvervangings worden gedekt uit het waterplan (rioolheffing) echter bij een herinrichting zijn er altijd bijkomende kosten die hier niet uit gedekt kunnen worden. Te denken valt aan extra kosten voor aanpassingen wegen, verhardingen, groen, openbare verlichting, etc. Voor de wijk Laanzicht was per fase een vast bedrag hiervoor beschikbaar gesteld.

Nu wordt voorgesteld deze aanvullende investeringen per project voort te zetten. Het gaat om de Parklaan en de Voorstraat.

Parklaan, uitvoering 2025/2026, € 180.000 aanvullend budget, afschrijving in 30 jaar. Jaarlijkse hogere kosten van € 6.000.

Voorstraat, uitvoering 2025/2026, € 100.000 aanvullend budget, afschrijving in 30 jaar. Jaarlijkse hogere kosten van € 3.333.

2. Overige leefomgeving (hogere kosten van € 10.000)

Gemeentewerf

- Vervoersmiddelen (motorrijtuigenbelasting): Budget verlaagd op basis van ervaringscijfers 2022-2023. (€ 10.000)

3. Doorberekening afval en riool (overhead en andere (indirect) toerekenbare kosten € 39.467)

Stijging van de directe kosten voor afval en riolering wordt verwerkt in de tarieven. Aanpassingen hierin hebben in principe geen invloed op het begrotingsresultaat. Dat geldt dus ook voor de verhoging van de toerekening van loonkosten aan afval en riolering.

De hogere toerekening van loonkosten leidt indirect echter ook tot een hogere toerekening van overhead aan afval en riolering en de tarieven daarvan. Omdat de kosten van overhead reeds elders in de begroting staan, leidt de hogere toerekening van loonkosten aan afval tot een positief effect op de begroting. Hogere directe kosten op afval en riolering hebben ook een indirect effect op bijvoorbeeld de BCF toerekening (op inkopen), kwijscheldingen en toerekeningen vanuit bijvoorbeeld invordering belastingen en het vegen van wegen. In totaal betreft dit een positief effect van € 39.467.

Prijsstijgingen voor onder andere energie en brandstoffen zijn nog niet bekend.

4. Begraafplaats (hogere opbrengst van € 4.800)

- Begrafenisrechten: Hogere opbrengsten als gevolg van indexering tarieven (inflatiecorrectie). (hogere kosten van € 5.000)
- Brandverzekering werkplaats begraafplaats: Aanpassing verdeling kosten brandverzekering 2025 gemeentelijke vastgoed. (lagere kosten van € 200)

5. Overige doorberekening (hogere kosten van € 218.501)

Loonkosten (verdeling per programma)

De totale loonkosten worden jaarlijks toegerekend aan de diverse programma's en projecten. Ten opzichte van 2024 wordt in 2025 € 189.425 meer loonkosten toegerekend aan programma 2. De loonkosten worden toegelicht bij de paragraaf Bedrijfsvoering verderop in de begroting.

Kapitaallasten

Stijging/daling kapitaallasten op basis van actualisering investeringen programma 2. (hogere kosten € 75.419)

- Centrumplan van € 43.136 liep eerder via programma 5
- Wagenpark buitendienst € 3.848. (gedekt uit reserve wagenpark)
- Speelvoorzieningen € 10.198 (gedekt uit voorgenomen investeringen € 5.439 en reserve speelvoorzieningen € 4.759)
- Uitbreiding begraafplaats € 8.057
- Investerings wegen € 11.789

3. Veiligheid – Programma 3

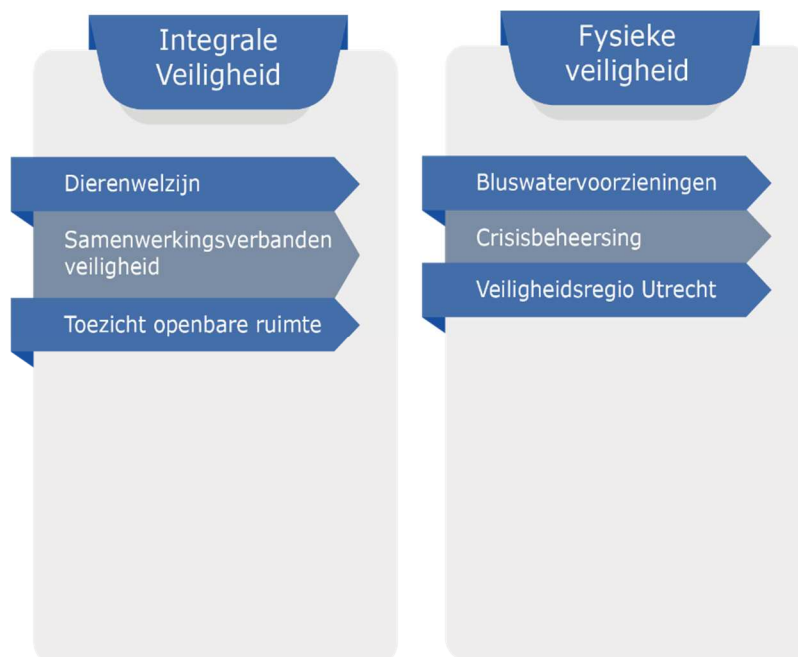

Visie van het programma

Woudenberg is een gemeente waarin inwoners zich veilig voelen, weerbaar zijn, omzien naar elkaar en waar respect de basishouding is. Overlast en (ondermijnende) criminaliteit zijn een uitzondering en worden integraal aangepakt.

Wat houdt het programma in?

Onder programma veiligheid valt de brandweerbijstand (Veiligheidsregio Utrecht), voorbereidingen met betrekking tot rampen en crisisbeheersing, toezicht in het publieke domein en diverse samenwerkingsvormen, zoals Bureau Regionale Veiligheidsstrategie, het Veiligheidshuis en het RIEC. Kosten die verbonden zijn aan uiteenlopende initiatieven, maatregelen of projecten op het gebied van veiligheid worden gedekt uit het programma veiligheid.

Trends en ontwikkelingen

- Crime change: er is in Midden Nederland sprake van een verschuiving van de meer 'traditionele' criminaliteit naar de harde wereld van de drugscriminaliteit, cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.
- De afhankelijkheid en risico's van digitalisering nemen toe. Mede door corona is de digitalisering in een versnelling terecht gekomen. De beveiliging ervan is echter niet altijd meegegroeid. Digitale criminaliteit verandert razendsnel: van WhatsApp-fraude en fraude met online aankopen naar helpdeskfraude en diefstal van cryptomunten.
- Jeugd is kwetsbaar voor gewelddadige ondermijnende criminaliteit. Midden-Nederland is een kraamkamer voor jongeren die verstrikt raken in de (drugs)criminaliteit. Dit komt vooral door de aanwezigheid van een grote hoeveelheid drugsclusters die geen enkel middel schuwen om kwetsbare jongeren te dwingen of te lokken zich te mengen in de drugswereld. Ook het feit dat drugs makkelijk verkrijgbaar is, samen met de aantrekkingskracht van het grote geld, en het hoge aandeel jongeren en jongvolwassenen op de totale bevolking in Midden-Nederland spelen een rol.
- Maatschappelijk ongenoegen neemt toe. Wederzijds begrip en tolerantie nemen af en uitingen van ongenoegen gaan niet zelden gepaard met intimidatie, het plegen van strafbare feiten en bedreiging van mensen met een publieke taak, zoals hulpverleners, politiemensen, ambtenaren, politici en bestuurders.
- Mensenhandel is een groot maatschappelijk probleem. We onderscheiden drie vormen: arbeidsuitbuiting, criminele uitbuiting en seksuele uitbuiting.
- De capaciteit van de hele veiligheidsketen - politie, Openbaar Ministerie en Rechtbank - staat sterk onder druk. Hierdoor moeten scherpe keuzes worden gemaakt aan welke zaken opvolging wordt gegeven.
- In 2024 is het Integraal Veiligheidsplan voor het basisteam Zeist, Bunnik, Leusden en Woudenberg vastgesteld. Eén van de speerpunten met extra Woudenbergse aandacht is om de meldingsbereidheid onder inwoners vergroten. Dit speerpunt loopt als een rode draad door het integraal veiligheidsplan 2024-2027. [Het Integraal veiligheidsplan ZBLW](#) sluit aan op het Veiligheidsstrategie 2023-2026.
- Naast meldingsbereidheid, is er vanuit het IVP inzet tegen georganiseerde ondermijnende (drugs) criminaliteit inclusief mensenhandel, verbetering van digitale veiligheid en aanpak cybercriminaliteit, tegen maatschappelijke onrust en verbetering van de maatschappelijke verbinding.
- Met het laatste speerpunt: zorg en veiligheid, gaan we in 2025 verder aan de slag door de processen van de persoonsgerichte aanpak binnen Woudenberg vorm te geven.

Maatschappelijk effect 1

Maatschappelijk effect 1 - Gezamenlijk aanpakken cybercrime

Wat willen we bereiken?

Cybercriminaliteit is een relatief nieuwe vorm van criminaliteit die steeds ergere vormen aanneemt. Bij cybercriminaliteit worden misdaden gepleegd met een ICT middel die gericht zijn op ICT. Bij digitale veiligheid gaat het om klassieke delicten die via een ICT-middel gepleegd worden en op de mens gericht zijn. Het is onze ambitie om de digitale weerbaarheid van inwoners, ondernemers en eigen organisaties te versterken.

Wat gaan we ervoor doen?

We zetten hiervoor in op bewustwording, preventie, opsporing en vervolging. Daarnaast blijven we ons ontwikkelen op het gebied van kennis, samenwerking met andere partijen en het herkennen van nieuwe vormen van digitale criminaliteit en cybercrime. Dit bereiken we door:

- Weerbaarheid: we verhogen de bewustwording en weerbaarheid van onze inwoners, zoals bij ouderen, ondernemers en jongeren. We vergroten de kennis rond dit thema bij onze interne medewerkers, maar ook bij externe partners. Hierbij maken wij gebruik van nieuwe en innovatieve instrumenten en werken wij samen met partners, zoals Platform Veilig Ondernemen (PVO) en het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV).
- Meer inzicht vanuit de politie en het OM rond daders en slachtoffers. Een aanpak met de veiligheidspartners rond preventie, repressie en nazorg voor de slachtoffers.

Hieronder zijn de acties voor 2025 toegelicht.

Jeugd 8-12 jaar

HackShield (verder) onder de aandacht brengen van basisscholen binnen het basisteam. In gemeente Woudenberg wordt er eerst met scholen gesproken of zij er belang voor hebben. HackShield is een cybersecuritygame die kinderen tussen de 8 en 12 jaar weerbaar maakt tegen cybercriminaliteit. Het spel traint kinderen tot ambassadeur, die niet alleen zichzelf, maar ook hun omgeving beschermen tegen online criminaliteit.

Senioren

Om senioren cyberweerbaar te maken worden interactieve workshops georganiseerd via het train-the-trainer principe. Op die manier kunnen betrokkenen in de toekomst zelfstandig de

campagne voortzetten, wat een duurzame aanpak kan zijn. Door de workshops maken senioren op een laagdrempelige wijze kennis met het gebruik van internet en apps.

Ondernemers

Samen met het Platform Veilig Ondernemen Midden-Nederland organiseren we in de Week van de Veiligheid 2025 een cybercrime-training voor ondernemers.

Risicoanalyse verstoring digitale processen

Gemeenten, hulpdiensten en Veiligheidsregio bereiden zich voor op een verstoring van digitale processen. Door de risico's en kritieke systemen en infrastructuren in beeld te brengen wordt gewerkt aan een adequate manier van hulpverlening indien deze ramp zich voordoet. Er wordt gekeken wie de geschikte partij is om deze risicoanalyse uit te voeren.

Maatschappelijk effect 2

Maatschappelijk effect 2 – Bestrijding ondermijnende criminaliteit

Wat willen we bereiken?

Samen met professionals signaleren, voorkomen en bestrijden van de onzichtbare criminaliteit die het gezag ondermijnt en het vertrouwen van de samenleving in de autoriteiten aantast. Daarnaast willen we de gemeente Woudenberg en haar inwoners weerbaarder maken tegen ondermijnende criminaliteit.

Wat gaan we ervoor doen?

Een persoonsgerichte aanpak op de toename van jonge criminelen en doorgroeiers; preventief en meer aan de voorkant komen samen met partners als het onderwijs en sociaal domein. Als het om complexe casuïstiek gaat, wordt er samengewerkt met onder andere het Zorg- en Veiligheidshuis. De politie en het Openbaar Ministerie houden zich bezig met de strafrechtelijk aanpak rond ondermijning:

- Het verstoren en terugdringen van criminele geldstromen door cruciale rollen aan te pakken en barrières op te werpen om drugsgeld in de bovenwereld te investeren. Gemeenten dragen bij via vergunningen, toezicht en handhaving, Wet Bibob en andere bestuursrechtelijk instrumentarium. Politie en het OM zorgen via strafrecht en bestuurlijke rapportages voor naleving van juridische eisen.
- We richten ons op het aanpakken van branches en locaties die betrokken zijn bij of kwetsbaar zijn voor criminele samenwerkingsverbanden (csv) die drugs en geld produceren en opslaan. We delen signalen over deze branches en locaties in het lokale signaleringsoverleg en organiseren integrale controles om meer inzicht te krijgen in illegale activiteiten. Op deze manier willen we de invloed van csv's op deze sectoren en gebieden verminderen.
- We gaan meer zicht krijgen op de problematiek van mensenhandel binnen het Basisteam ZBLW. Het is van groot belang dat we ons bewust zijn van de gevaren en het feit dat slachtoffer- en daderschap vaak in elkaar overlopen. Om dit aan te pakken, gaan we de juiste expertise inschakelen en slachtoffers de juiste zorg bieden terwijl we daders ontmoedigen. Daarom werken we samen met het Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC) en ontwikkelen we beleid rondom dit thema. We streven ernaar om binnen het Basisteam ZBLW tot een uniform beleid te komen en zetten in op bewustwording van signalen, met name onder leden van het sociaal wijkteam en toezichthouders/Boa's die veel zien en signalen kunnen opvangen en delen.

- Wij gaan in ieder geval één keer per jaar een integrale controle organiseren in het kader van ondermijning. Dat vergt goede samenwerking en afstemming binnen het gemeentehuis en met de vele externe partners, zoals de politie, het Openbaar Ministerie, het RIEC, de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit en de Arbeidsinspectie.

Weerbare overheid

In de pijler weerbare overheid willen we de organisatie en haar professionals (bestuurders, politici en ambtenaren) weerbaar maken tegen ondermijning, integriteitskwesties en intimidatie. Zij voelen zich gesteund vanuit de gemeente, worden getraind in weerbaarheid en weten waar zij signalen en dilemma's kwijt kunnen. Daarnaast wordt in deze pijler ingezet op het effectief inzetten van het instrument Bibob, het optimaal benutten van de in te zetten bestuurlijke maatregelen (bijvoorbeeld Last onder dwangsom, sluiting panden, etc.), het versterken van bewustwording en training van professionals op signalen van ondermijning (thema's zoals drugs, uitbuiting en de criminele verdienmodellen, zoals zorgfraude).

Hieronder zijn de acties voor 2025 toegelicht.

Experttafel jonge aanwas

Door het Districtelijk Team Ondermijning (DTO) wordt een 'experttafel jonge aanwas' ingericht. Dit wordt gedaan op basis van maatwerk, waarbij zij expertise kunnen invliegen.

Meer zicht krijgen op de werking van criminele geldstromen

Op lokaal maar ook op regionaal niveau is nog weinig bekend over de verschillende verschijningsvormen van criminele geldstromen. Door beter inzicht te krijgen in de bedrijfsprocessen van criminele activiteiten zodat duidelijk wordt op welke manier wij deze processen in samenwerking met onze partners kunnen verstoren.

Hernieuwde versie van de risico- en gelegenheidskaart

Er wordt een nieuwe versie van de risico- en gelegenheidskaart opgesteld door het Regionaal Team Ondermijning van de Veiligheidscoalitie Midden-Nederland. Op basis van deze risico- en gelegenheidskaart worden integrale controles uitgevoerd.

Signalen (mogelijke) mensenhandel

Er wordt een proces "van signaal tot interventie" voor signalen van (mogelijke) mensenhandel ontwikkeld. Hierin kan het RIEC ondersteunen.

Maatschappelijk effect 3

Maatschappelijk effect 3 - Verbindingen tussen zorg en veiligheid

Wat willen we bereiken?

De onderlinge verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein versterken en verbeteren. We kennen elkaars aanpak, we maken afspraken en leren van casuïstiek en leggen lokaal en bovenlokaal benodigde verbindingen.

Wat gaan we ervoor doen?

Woudenberg kent, net als andere gemeenten, ook een groep inwoners die in kwetsbare situaties verkeren. Om deze inwoners te helpen en om de veiligheid(gevoelens) en overlast voor de omgeving beheersbaar te maken, is intensieve samenwerking nodig tussen het Sociaal Domein en team Openbare Orde en Veiligheid. Bij het dichterbij elkaar brengen van zorg en veiligheid, hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Blijven inzetten op casusniveau effectief werken en de beschikbare interventies in zetten op personen;
- Preventie en vroeg signalering;
- Een verdere kwaliteitsslag in de samenwerking tussen ketenpartners, zoals de GGZ, de politie, Regionale Sociale Dienst, woningbouwcoöperaties;
- Meer ontwikkeling en verdieping op thema's: personen met onbegrepen gedrag, nazorg ex-gedetineerden, radicalisering, huiselijk geweld en persoonsgerichte aanpak op overlast gevende en criminele personen.

Vanuit de basis richten we ons op verschillende doelgroepen. Hierbij moet gedacht worden aan jeugd, slachtoffers en daders bij huiselijk geweld, mensen met onbegrepen en gevaarlijk gedrag en Multi probleem gezinnen. In 2025 willen we in dit kader verdere stappen zetten in de verbinding tussen zorg en veiligheid en in het bijzonder als het gaat om onze rol in het Zorg- en Veiligheidshuis, waar de multi probleem casuïstiek worden behandeld. De verbinding tussen het Zorg- en Veiligheidshuis en de gemeente wordt verder versterkt, zodat onze inwoners daar goed bediend worden en partners onderling goed afstemmen. Een belangrijk thema in Woudenberg is 'jeugd'.

Hieronder zijn de acties voor 2025 toegelicht.

Lokaal persoonsgerichte aanpak

Wij gaan een gestandaardiseerde lokale persoonsgerichte aanpak organiseren in gemeente Woudenberg. Voorheen keken wij per casus naar de aanpak. In het PGA-overleg wordt periodiek en in afstemming met ketenpartners lokale casuïstiek besproken. Complexe casuïstiek kan geëscaleerd worden naar het Zorg- en Veiligheidshuis.

Learning Community Zorg & Veiligheid

We gaan met de vier gemeenten uit het basisteam en ketenpartners een laagdrempelige Learning Community Zorg & Veiligheid vormen waar we in gezamenlijkheid willen leren van elkaars casuïstiek en aanpak. Het opgaveteam Zorg & Veiligheid van de gemeente Zeist neemt het initiatief voor de bijeenkomsten.

Maatschappelijk effect 4 & 5

Maatschappelijk effect 4 & 5 – Adequaat reageren op maatschappelijke onrust & Verhogen meldingsbereidheid

Wat willen we bereiken?

Het doel bij het maatschappelijk effect ‘maatschappelijke onrust & maatschappelijke verbinding’: een wendbare en stabiele samenleving in vrijheid en verbondenheid. Daarnaast willen wij de meldingsbereidheid in Woudenberg verder vergroten.

Wat gaan we ervoor doen?

We willen als gezamenlijke overheid weten wat er speelt in onze buurten en wijken. We gaan de dialoog aan met onze bewoners en we willen in verbinding zijn met de personen (en organisaties) die maatschappelijk ongenoegen ervaren. We streven naar een gedeeld basisniveau waarmee we op een effectieve manier met maatschappelijke onrust omgaan. We delen kennis, organiseren oefeningen en overleggen met lokale veiligheidspartners over rollen en samenwerking.

Radicalisering en extremisme vallen ook onder maatschappelijke onrust. Behouden, herstellen en versterken van de verbinding met de samenleving en groepen daarbinnen is een continu proces. Mogelijke maatschappelijke dreiging willen we vroegtijdig signaleren en een effectief overheidsoptreden bewerkstelligen. Dit betekent samenwerken als één overheid en als collectieven verbinding leggen met de groepen waar het om gaat: langs de lijnen die verbinden, met een open houding.

Hieronder zijn de acties voor 2025 toegelicht.

Voelsprietten in de wijk

Wijkagenten, BOA's en toezichthouders zijn als ‘voelsprietten’ in de wijk, zichtbaar en bereikbaar, daardoor o.a. in staat om signalen van radicalisering en/of extremisme snel op te merken.

Koude fase

De focus moet (ook) liggen op de ‘koude fase’ waarin we preventief actief moeten zijn in onze samenleving. Daarnaast gaan we gebruik maken van de Bondgenotenmethodiek. Dit is een bijzondere netwerkmethodiek die d.m.v. een gedurende lange termijn stabiel en intens relationeel bondgenootschap tussen overheid, politie en burgers de nodige verbinding creëert tussen bevolking en overheid om sociale onrust te voorkomen of beheersbaar te maken.

Woudenberg is ook aangesloten bij [Meld Misdaad Anoniem](#) (MMA), we willen dit verder uitbouwen om de meldingsbereidheid te vergroten. Wij blijven investeren in het oprichten van WhatsApp-groepen in de buurt en het inzetten van Burgernet.

Hieronder zijn de doorlopende acties toegelicht.

Verbeterde proactieve communicatie over veiligheidsproblemen

Het belang van actieve betrokkenheid van burgers wordt daarbij benadrukt. De boodschap wordt afgestemd op de lokale veiligheidssituatie met alle mogelijke communicatiemiddelen waarover wij nu beschikken, van persoonlijk contact tot sociale media. Door vergroting van vertrouwen in zowel de gemeente als politie neemt naar verwachting de melding- en aangiftebereidheid toe.

De gemeente en politie gaan veel meer interactief werken

Het opbouwen van vertrouwen via warme contacten is van groot belang. Nu is het vaak enkel: jullie moeten melden. Laagdrempeliger contact maken, is beter. Interactie tussen burgers en overheid is heel belangrijk. Niet op afstand, maar naar de mensen toe en uitleggen hoe belangrijk melden is, bijvoorbeeld bewustwordingsbezoeken ondermijning buitengebied.

Overige ontwikkelingen

Een belangrijke partner die een bijdrage levert aan een veilige fysieke leefomgeving is de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Samen met VRU wordt de brandweezorg in Woudenberg en de crisisbeheersing georganiseerd, en verder organiseert de VRU advies en toezicht bij de leefomgeving. Vanaf 2025 staan diverse ontwikkelingen op de agenda, zoals uitbreiding van de brandweezorg in Amersfoort en de ingebruikname van de meldkamer Midden-Nederland in 2025, en langlopende projecten die de bestuursagenda volgen.

De VRU is een proces gestart om te komen tot drie toekomstscenario's voor de jaren vanaf 2026. In deze toekomstscenario's worden verschillende bestuurlijke keuzes gemaakt t.a.v. besparingen en investeringen. De bestuurlijke keuze voor één van de scenario's en de financiële gevolgen hiervan zullen als zienswijze aan de raad worden voorgelegd in de loop van 2024/2025.

Hiernaast vergelijkt de VRU nu op verzoek van het bestuur een aantal scenario's waarbij de huisvesting in toenemende mate samen gedragen wordt. Als er besloten wordt tot een implementatie van één van deze scenario's, dan speelt dit in 2025 en verder.

Bestuursagenda en Regionaal Crisisplan VRU 2024 - 2027

De wet veiligheidsregio's schrijft voor dat het bestuur van de veiligheidsregio eenmaal in de vier jaar een beleidsplan (bestuursagenda) vaststelt. Het beleidsplan beschrijft de koers voor de komende jaren. In 2023 is naast de bestuursagenda tevens het [Regionaal Crisisplan \(RCP\) 2024 -2027](#) vastgesteld.

De bestuursagenda is gebaseerd op het Regionaal Risicoprofiel (RRP) uit 2023. Daaruit blijkt dat:

- Naast de klassieke flitsramp zal er steeds vaker sprake zijn van langdurige crises met een langere aanlooperperiode of een 'creeping' crisis (een sluimerende, langzaam opkomende, sluipende en vaak langdurige crisis).
- Onder invloed van klimaatverandering worden weersomstandigheden extremer en minder voorspelbaar; natuurbranden en overstromingen vormen de grotere veiligheidsrisico's.
- De energietransitie leidt tot de introductie van nieuwe energiebronnen en -dragers. Deze brengen nieuwe risico's met zich mee die van invloed kunnen zijn op de hulpverlening.
- Als gevolg van extramuralisatie en vergrijzing zijn steeds meer mensen aangewezen op bijzondere voorzieningen of zorg in hun eigen woning en krijgt de VRU tijdens een crisis vaker te maken met verminderd zelfredzame mensen.
- De verdergaande digitalisering leidt tot meer digitale verstoringen met mogelijke maatschappelijke ontwrichting als gevolg.

Projecten

De VRU onderneemt diverse grote projecten waarbij de voorbereiding verbeterd wordt op bepaalde ontwikkelingen/crises zoals de energietransitie en natuurbrandbestrijding. Vakbekwaamheid is hierbij een onderliggende voorwaarde omdat incidenten van aard veranderen en complexer worden.

Bevolkingszorg en crisisbeheersing

In 2024 is besloten tot een herinrichting van de crisisbeheersing en bevolkingszorg. De regionale organisatie van de crisisbeheersing wordt uitgebreid met het zogenaamde operationele kernteam permanent. Dit is een team dat wordt opgericht om met langdurige, sluipende crises om te gaan.

Verder volgt een herinrichting van bevolkingszorg. De gemeente en de veiligheidsregio organiseren samen bevolkingszorg. Bevolkingszorg is de zorg bij een crisis voor de inwoners en omgeving. Voorbeelden zijn opvang van inwoners wiens huis verwoest is, nazorg zoals een herdenking, omgevingszorg zoals hekken om een gevaarlijke situatie, en risicocommunicatie. In 2024 is planvorming tot stand gekomen om de bevolkingszorg compacter te maken en de kwaliteit te verhogen. Crisiscommunicatie wordt een eigenstandig proces binnen bevolkingszorg. In 2025 en verder zal de gemeentelijke crisisbeheersing worden aangepast op de nieuwe organisatie van bevolkingszorg.

Natuurbrandbestrijding

Er loopt een groot regionaal project waarbij de voorbereiding en bestrijding op natuurbrand verbeterd wordt. Negen natuurbrandgemeentes, waaronder Woudenberg, en de VRU bundelen de krachten om de voorbereiding op een onbeheersbare natuurbrand op de Utrechtse Heuvelrug te versterken. Onderdeel zijn een repeterende publiekscampagne om inwoners en toeristen voor te lichten, een gebiedsgerichte aanpak van de 17 risicogebieden op de Utrechtse Heuvelrug met een gestapeld risico en een hoofdcompartimentering. Het Henschotermeer en omgeving is een van deze 17 risicogebieden en dit gebied komt in aanmerking voor de gebiedsgerichte aanpak. Eerst zullen de pilots met deze aanpak worden afgerond.

Indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025
1.	Verwijzingen HALT (aantal per 1.000 jongeren)	Bureau Halt	1	2	5	5	4
2.	Winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners)	CBS	20	5	15	20	15
3.	Geweldsmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners)	CBS	0	0	0	0	0
4.	Diefstal uit woning (aantal per 1.000 woningen)	CBS	25	15	20	20	15
5.	Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (aantal per 1.000 inwoners)	CBS	31		25	22	19
6.	Rapportcijfer veiligheid (Rapportcijfer over hoe de inwoner veiligheid ziet dan wel ervaart in de gemeente Woudenberg)	Onderdeel van de gemeentemonitor Woudenberg, om de twee jaar	7,3	x	7,3	x	7,5

Verbonden partijen/Relevante samenwerkingspartners

Verbonden partijen: Veiligheidsregio Utrecht.

Relevante samenwerkingspartners: inwoners, ondernemers, politie, Openbaar Ministerie, Bureau Regionale Veiligheidsstrategie, Regionaal Informatie- en Expertisecentrum, Veiligheidshuis Amersfoort, Coöperatie De Kleine Schans, Omnia Wonen, maatschappelijke instanties, Bureau Halt, Buurtbemiddeling, Jeugdpunt, etc.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Bedrag in euro's

Programma 3 Veiligheid	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	-1.332.968	-1.332.968	-1.332.968	-1.332.968
Baten				
Resultaat programma 3 voor bestemming	-1.332.968	-1.332.968	-1.332.968	-1.332.968
Resultaat in begroting 2024	-1.266.733	-1.266.733	-1.266.733	-1.266.733
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024	-66.235	-66.235	-66.235	-66.235

Financiële toelichting programma 3

Bedragen in euro's

Omschrijving	Verwerkt in kadernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
1. Integrale veiligheid			-7.735	-7.735	-7.735	-7.735
Kosten lijkschouwingen	nee	nee	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
Crisisbeheersing en kosten dierenwelzijn	nee	nee	-4.235	-4.235	-4.235	-4.235
2. Veiligheidsregio			-73.000	-73.000	-73.000	-73.000
Gemeentelijke bijdrage VRU	ja	nee	-73.000	-73.000	-73.000	-73.000
3. Overige kosten			14.500	14.500	14.500	14.500
Loonkosten	nee	nee	14.500	14.500	14.500	14.500
Totaal			-66.235	-66.235	-66.235	-66.235

Toelichting:

+ = begrotingsoverschot

- = begrotingstekort

1. Integrale veiligheid (hogere kosten van € 7.735)

De kleine verschillen in programma 3, binnen integrale veiligheid, ten opzichte van de begroting 2024-2027 bedragen € 7.735 vanaf 2025. Dit betreft:

- Kosten lijkschouwing: Op basis van ervaringscijfers 2022-2024 wordt het budget structureel verhoogd met € 3.500.
- Crisisbeheersing en kosten dierenwelzijn (-€ 4.235): Voor crisisbeheersing en dierenwelzijn is jaarlijks € 10.765 beschikbaar. Op basis van ervaringscijfers 2022 en 2023 wordt voorgesteld het budget te verhogen naar € 15.000. € 9.000 voor dierenwelzijn en € 6.000 voor crisisbeheersing.

2. Veiligheidsregio (hogere kosten van € 73.000)

Bijdrage VRU

In de ontwerpbegroting 2025 is rekening gehouden met een stijging van de rijksbijdrage vanwege loon- en prijsstijgingen. Deze stijging van de rijksbijdrage wordt ingezet om de stijging van de kosten van de VRU op te vangen. De stijging ad. € 73.000 wordt veroorzaakt door de aanpassing van de ijkcores 2024, loon- en prijsstijgingen 2024 en 2025 en ontwikkeling brandweezorg 2025. De bijdrage van Woudenberg aan de VRU is voor 2025 en verder begroot op € 902.000. In de begroting 2024-2027 was rekening gehouden met een bijdrage van € 829.000.

3. Overige kosten (lagere kosten van € 14.500)

Loonkosten

De totale loonkosten worden jaarlijks toegerekend aan de diverse programma's en projecten. Ten opzichte van 2024 wordt in 2025 € 14.500 minder loonkosten toegerekend aan programma 3. De loonkosten worden toegelicht bij de paragraaf Bedrijfsvoering verderop in de begroting.

4. Ruimte, wonen en ondernemen

Ruimte, wonen en ondernemen - Programma 4

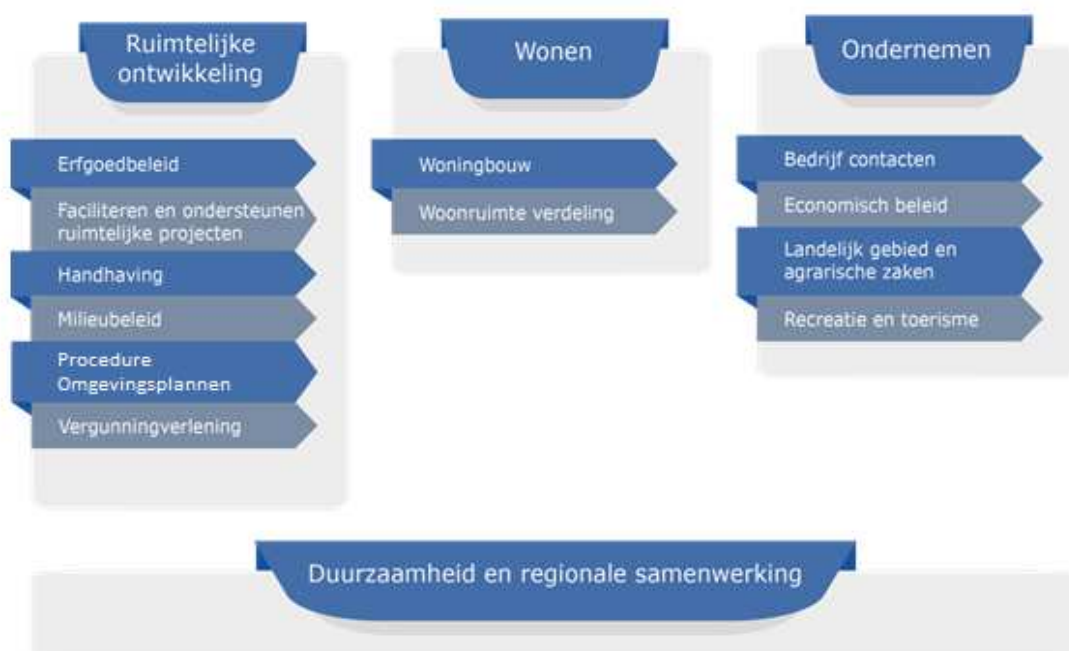
Visie van het programma

Een vitaal Woudenberg met ruimte voor wonen, werken en samenleven.

Wat houdt het programma in?

Het programma ruimte, wonen en ondernemen omvat een diversiteit aan beleidsterreinen in het fysieke domein. Het gaat zowel om lokaal beleid, waarover gerapporteerd wordt via de diverse beleidsnota's, maar ook over de uitvoering van diverse wettelijke taken. De integraliteit van het beleid krijgt steeds meer vorm via de Omgevingswet en de in 2025 op te stellen Omgevingsvisie. Het programma kent diverse raakvlakken met onderdelen van andere programma's, zowel in het fysiek als sociaal domein.

Onderwerpen in dit programma; Ruimtelijke ontwikkeling, Erfgoedbeleid, Faciliteren en ondersteunen ruimtelijke projecten, handhaving, milieubeleid, Procedure Omgevingsplannen, Vergunningverlening, wonen, Woningbouw, Woonruimte verdeling en Duurzaamheid en regionale samenwerking.

Trends en ontwikkelingen

- Alle taken en ontwikkelingen die verband houden met het klimaatakkoord, zoals de Regionale Energiestrategie (hierna: RES), het verduurzamen van panden, de uitvoering van de Warmtevisie, het omgaan met netcongestie, circulaire economie en de veranderingen in het fysiek domein die hiermee samenhangen.
- Druk op het buitengebied door nieuwe functies, wetgeving en de transitie van de landbouw, naast het belang van een gezond en vitaal platteland.
- Woudenberg is een aantrekkelijke woongemeente en merkt de druk op de woningmarkt. De samenstelling van de bevolking verandert, we vergrijzen net als andere gemeenten in Nederland, maar er is in Woudenberg geen sprake van ontgroening. Daarnaast is er ook in Woudenberg sprake van een huishoudensverkleining.
- Bij een goede woonomgeving past ook een sterke werkomgeving. De wenselijkheid van het versterken van de synergie tussen denkers en doeners in de beroepsbevolking, een goede bereikbaarheid, maar ook behoud en versterking van natuur en landschap, zijn ontwikkelingen, waar wij oog voor hebben.
- Provinciale sturing op bouwen bij knooppunten van OV en wegen is bepalend voor de lange termijn ontwikkeling van Woudenberg.
- De beleidskaders over de ruimtelijke kwaliteit moeten ervoor zorgen dat geen sprake is van ad-hoc-aanpassingen maar een ontwikkeling die ook op de lange termijn bijdraagt aan Woudenberg als aantrekkelijke woon-, werk- en verblijfsgemeente.
- Het wettelijke kader is veranderd met de Omgevingswet en dat geeft zeker in de wettelijke overgangsperiode veel onzekerheden en vraagt om extra inspanningen zowel van de markt als van onze gemeentelijke organisatie. De Omgevingswet versterkt de speerpunten van de dienstverlening in het bijzonder op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Maatschappelijk effect 1

Maatschappelijk effect 1 - Vitaal dorp met ruimte voor het ontwikkelen van passend woning - en bedrijfsaanbod

Wat willen we bereiken?

Goede en passende woonruimte bieden voor alle Woudenbergers, maar zeker ook de mensen met een kleinere portemonnee, is onze uitdaging. De woonwensen en woningbehoefte van al onze inwoners (starters, doorstromers en aandachtsgroepen zoals senioren, jongeren, volwassenen uit zorginstellingen en statushouders) willen wij zoveel mogelijk binnen onze gemeentegrenzen mogelijk maken.

Een sterke lokale economie en gezond ondernemersklimaat is van belang voor onze inwoners en dragen bij aan de vitaliteit van de gemeente. Hier willen wij ons voor inzetten, door regie te nemen en te ondersteunen en faciliteren. Doel is dat het prettig wonen en werken is en blijft in Woudenberg voor iedereen. De druk op het buitengebied vanuit diverse belangen (wonen, werken, agrarisch gebruik, versterking natuurwaarden, recreatie en energietransitie) maakt dat een goede afweging nodig is tussen economische en natuur belangen.

Een vitaal dorp is meer dan voldoende woningen en ruimte voor bedrijven, het is ook een dorp waar het fijn wonen is. Onderdeel daarvan vormt het culturele erfgoed en het ruimtelijk raamwerk van dorp en buitengebied.

Wat gaan we ervoor doen?

De Woonvisie geldt als basis voor de uitgangspunten vanuit wonen bij nieuwbouw- en functie veranderingslocaties. Ook dient de Woonvisie als basis voor prestatieafspraken met Omnia Wonen en de SHOW. Wij geloven dat het creëren van betaalbare woningen niet alleen een noodzaak is, maar ook een verantwoordelijkheid die we als gemeenschap delen. Samen werken we aan een toekomst waarin wonen toegankelijk is voor iedereen, want wonen is van ons allemaal. In 2025 wordt uitvoering gegeven aan de actiepunten van de Woonvisie en de eind 2024 begin 2025 vast te stellen woonzorgvisie. Waarbij aan de hand van de uitkomsten van het woningbehoefteonderzoek 2024 gezien wordt of een bijstelling van de actiepunten van de Woonvisie nodig is.

In 2025 verwachten wij de oplevering van de eerste woningen in Hoevelaar fase 2 en de voorbereiding van de volgende fasen van fase 2. Maar ook de besluitvorming over het omgevingsplan Hoevelaar fase 3. Samen met de eigenaren in het gebied van Dorpsrand Zuid wordt gezien hoeveel en welk type woningen daar mogelijk zijn, daarnaast worden andere potentiële inbreidingslocaties gezien, mede om bij te dragen aan de noodzakelijke doorstroming. Wij verwachten met fase 2 van Hoevelaar meer startersleningen. De Blijverslening wordt herzien en wordt waarschijnlijk o.a. gekoppeld aan verduurzaming.

Het is van groot belang dat iedereen woont in een woning die passend is bij zijn/haar levensfase. Duurzaam en toekomstbestendig voor iedereen in Woudenberg. Met Omnia Wonen en de SHOW (Stichting Huurders Omnia Wonen) worden jaarlijks prestatieafspraken gemaakt.

Ten behoeve van alle ondernemers (bedrijven, detailhandel, recreatie en agrarisch) investeren wij in een goede samenwerking met de provincie, de regio Amersfoort en op onderdelen de regio Food Valley. Vanuit de Visie op de Retail ten behoeve van Vitaal Dorpshart stimuleren wij de uitvoering van deelplannen in het centrum en continueren wij de taskforce centrum.

We gaan in nauw gesprek met de MKB-ondernemers om de wensen in kaart te brengen en om de kansen voor de verduurzaming concreet te maken. Zie onder duurzaamheid.

Voor de toekomst van een Vitaal Woudenberg en daarbij passende woningen en ruimte voor bedrijven hopen wij in 2025 de maatwerkgesprekken met de provincie af te ronden en lange termijn duidelijkheid te krijgen voor o.a. meer ruimte voor ondernemers binnen Woudenberg.

De druk op het landelijk gebied en een transitie van de landbouw is groot. Het handelings perspectief Buitengebied van de Regio Amersfoort en nieuwe instrument voor vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen (VAB)vormen een eerste basis. In 2025 komen wij met een uitwerking/visie op het buitengebied. Gelijktijdig is de verwachting dat het UPLG van de provincie Utrecht, via gebiedsprocessen tot een regionale/lokale uitwerking zal komen. Als gemeente hebben wij binnen Europese, landelijke en provinciale uitgangspunten slechts een beperkte positie. Ons uitgangspunt is een vitaal buitengebied waar binnen landbouw, water en natuur een plek hebben. Daarom bieden wij ruimte aan agrariërs voor functieverbreiding, functiewijziging en transitie van de landbouw, met als uitgangspunt de bedrijven van de toekomst.

We willen doorgaan met de samenwerking met het Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT). Een belangrijks samenwerkingspartner voor de marketing van het toerisme en daarmee voor onze recreatiesector. Daarbinnen werken RBT en DES samen om meer toeristen naar het dorpscentrum te trekken. Ook binnen de recreatie is spreiding en bieden van een breed pallet van mogelijkheden het doel, dus niet alleen de Heuvelrug maar ook de mogelijkheden in de Vallei o.a. rond de Grebbelinie met het project merkversterking. De uitvoering van het convenant wandelknooppunten zal bijdragen aan de benutting van de paden en aan het wandelplezier, is goed voor de gezondheid van inwoners en recreanten en draagt bij de gewenste zonering (gebieden met hoge natuurwaarde en rust behoefte kunnen gemeden worden).

In 2025 wordt doormiddel van participatie en nader onderzoek de omgevingsvisie voorbereid. De omgevingsvisie wordt de opvolger van de Structuurvisie 2030 en zal het nieuwe kader bieden voor alle keuzen in het fysiek domein.

Het cultuurerfgoed in de vorm van rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en landgoederen draagt bij aan een aantrekkelijk en vitaal dorp. Het is van belang is om deze voor de toekomst te behouden. Voor een actuele gemeentelijke monumentenlijst zal een inventarisatie gemaakt dienen te worden van de panden die van belang zijn om toegevoegd te worden aan de gemeentelijke monumentenlijst. Voor het inventariseren en beschrijven van de panden zal een deskundige worden betrokken.

Maatschappelijk effect 2

Maatschappelijk effect 2 - Ja, mits als basis voor vergunningverlening en ruimtelijke plannen en het faciliteren van particulier initiatief

Wat willen we bereiken?

De Structuurvisie 2030 en de vast te stellen omgevingsvisie vormen het kader van ons beleid in het fysiek domein. Plannen van particulieren, projectontwikkelaars en onze eigen organisatie worden daaraan getoetst, waarbij wij in de toetsing uitgaan van de ja, mits beoordelen. Kijken naar kansen en mogelijkheden, zonder de rechtszekerheid uit het oog te verliezen. Daarvoor is ook de nota ruimtelijke kwaliteit een basis ter zekerstelling van het behoud en versterking van de waarden van Woudenberg.

Wat gaan we ervoor doen?

Doel is een actueel omgevingsplan met aandacht voor de versterking van het karakter van Woudenberg, maar ook ruimte voor toekomstgerichte doorontwikkeling. In de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet is het beleid de afgelopen jaren geactualiseerd. In 2025 wordt aandacht besteed aan het opstellen van een omgevingsvisie. Daarnaast faciliteren wij plannen voor inbreidingslocaties en blijven wij in gesprek over uitbreidingslocaties en richten onze aandacht op de voortzetting van Hoevelaar. Het bieden van maatwerk en meer aandacht voor gezondheid en leefbaarheid zijn het uitgangspunt voor het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Bij al deze plannen binnen en buiten de bebouwde kom gelden de uitgangspunten van ruimtelijke kwaliteit, landschappelijke inpassing, gezondheid, het convenant duurzame woningbouw en een goede balans tussen natuurwaarden en economische belangen.

Daarbij is ruimte voor een proactieve houding en inbreng van burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De participatiewijzer is de basis voor de brede betrokkenheid bij nieuwe ontwikkelingen. De kaders van rechtszekerheid vormen de basis van ons beleid en in onze dienstverlening.

Het gedachtengoed van de Omgevingswet, ruimte voor lokale afweging en maatwerk, past geheel bij onze uitgangspunten. De komende jaren zal dit doorwerken in het totaal van de dienstverlening en alle producten die daar onderdeel van zijn. Het wettelijke overgangsrecht zal daarbij de uiterste grens zijn. Vanuit de afwegingen van dienstbaarheid, rechtszekerheid en betaalbaarheid, worden daarbinnen praktische keuzes gemaakt. Zolang de praktische hulpmiddelen (o.a. 1 omgevingsplan) nog niet gereed zijn en de nieuwe wetgeving ook voor aanvragers nog nieuw en daardoor complex is, zal een persoonlijke dienstverlening aan de initiatiefnemer het uitgangspunt zijn.

De RUD Utrecht is onze uitvoeringsdienst, bestaande uit vergunningverleners, handhavers en ondersteunende medewerkers, waarmee we samenwerken aan een schoon milieu, natuurbehoud en een veilige leefomgeving. De RUD is bezig met een fusietraject met de ODRU, waarover de raad in 2025 besluiten zal moeten nemen. Omdat nog niet duidelijk is wanneer de fusie een feit kan zijn, wordt in de begroting financieel nog uitgegaan wordt van een voorzet van de RUD.

Naast een actueel beleid, een goede dienstverlening en vergunningverlening dragen ook toezicht en handhaving bij aan een veilig, gezond en aantrekkelijk Woudenberg. Toezicht en handhaving worden uitgevoerd op basis van de door de raad vastgestelde handhavingsstrategie.

Maatschappelijk effect 3

Maatschappelijk effect 3 - Duurzaamheid voor mens, milieu en markt

Wat willen we bereiken?

Binnen Woudenberg streven we naar een zo goed mogelijk leefklimaat voor iedereen en zetten vol in op de energietransitie. Dat doen we samen met inwoners en organisaties zoals de Stichting Duurzaam Woudenberg (SDW), coöperatie ZonopWoudenberg, Omnia Wonen en projectontwikkelaars. Wij willen inwoners, de buitenruimte en onze eigen organisatie voorbereid hebben op een situatie zonder fossiele warmte en energiebronnen. We werken aan vier grote duurzaamheidsthema's, te weten energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie en biodiversiteit.

Wat gaan we ervoor doen?

Duurzaamheid en dan in het bijzonder de transitie van elektra en warmte, maar ook de andere transities die nodig zijn om als Nederland en Woudenberg invulling te geven aan het klimaatakkoord zullen de komende jaren veel inspanning en geld kosten. Hoeveel is op dit moment nog niet goed in te schatten, want voor een belangrijk deel van deze transitie zijn wij afhankelijk van nieuwe technieken. Duidelijk is wel dat wij ons daar als gemeente goed op moeten voorbereiden. Deze voorbereiding bestaat uit twee hoofdlijnen:

- Gedragsverandering en besparen door aanmoedigen van isolatie;
- De voorbereiding op technische aanpassingen van de samenleving waarschijnlijk vooral in de openbare ruimte.

We nemen onze verantwoordelijkheid met de uitvoering van onder andere de RES, beperken van de effecten van netcongestie, het groenbeleidsplan en zullen in 2025 een Warmte programma opstellen (opvolger van de Transitievisie warmte). In 2024 is het uitvoeringsplan Duurzaamheid vastgesteld waarin beschreven staat op welke wijze en met welke prioriteit uitvoering gegeven wordt aan het duurzaamheidsbeleid voor alle pijlers (energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie en biodiversiteit).

In 2025 zal naast het opstellen van het warmteprogramma aandacht zijn voor het bereiken van de RES-doelstelling van zon-op-dak en ca. 8 hectare zon op land. De basis van ons beleid blijft het stimuleren van verduurzaming van bestaande huizen samen met de energicoaches van SDW en de regionale aanpak. Ondersteunend daaraan is de campagne "Energie in Woudenberg", waarin huiseigenaren worden ondersteund in het verduurzamen van hun woning. Dit kunnen kleine en grotere isolerende maatregelen in de woningen zijn. Gezien de schaarse middelen richten wij onze acties primair op de bewoners met een laag inkomen, in koopwoningen en samen met Omnia

Wonen in de huurwoningen, om daarmee tevens bij te dragen aan het verminderen van energiearmoede. Maar ook andere inwoners kunnen op deze manier aan passende informatie komen.

Gelijk met het warmte programma komt een uitvoeringsagenda die inzicht zal geven in de wijk aanpak. In de voorbereiding daarop blijven wij samen met o.a. [ZonopWoudenberg](#) onderzoek doen naar alternatieve warmte oplossingen, zoals aqua-thermie en riothermie en de opties voor kleine of grotere warmtenetten.

Naast de aandacht voor woningen en de openbare ruimte geven wij in 2025 een vervolg aan de acties ten behoeve van de verduurzaming van bedrijven en bedrijfsterreinen. Ondernemers en eigenaren van vastgoed vragen om een eigen aanpak. Er is voor 3 jaar een regionaal expertisecentrum opgezet van waaruit adviseurs en aanjagers beschikbaar worden gesteld. Deze helpen ondernemers aan kennis rond noodzakelijke maatregelen aan hun vastgoed en ondersteuning om het bedrijventerrein te verduurzamen. Bij dit laatste gaat het onder meer om de verdere verkenning van een energie Hub, delen van restwarmte of stroom tussen bedrijven, als gebied meer onafhankelijk te worden voor stroom en warmte en daarmee minder gevoelig voor netcongestie. Hiervoor is sprake van een integrale benadering vanuit economische zaken en duurzaamheid. Immers de maatschappelijke verduurzamingsopgaven lopen uiteen van netcongestie tot intensief ruimte gebruik en al deze opgaven zijn verbonden met elkaar en kunnen elkaar in positieve zin versterken als dit wordt aangepakt.

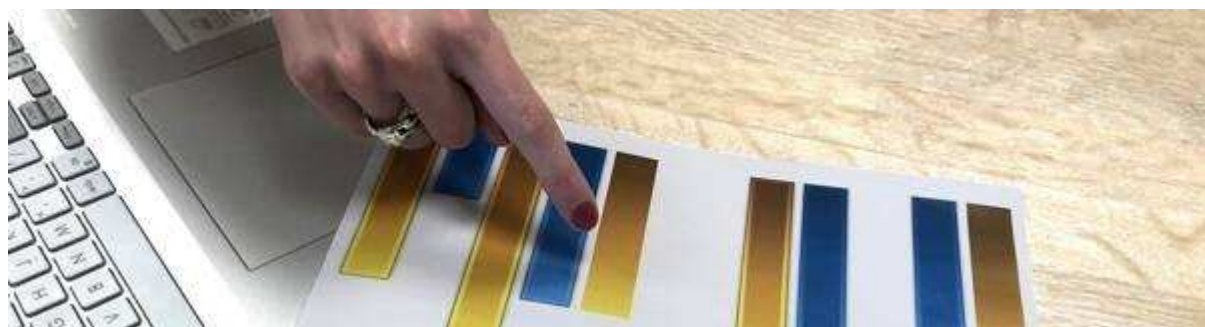
Het Rijk heeft de ambitie om in 2050 een volledige circulaire economie te hebben. Woudenberg ziet het ook als haar verantwoordelijkheid om aan deze ambitie bij te dragen. Dit vanuit het volle besef dat onze natuurlijke grondstoffen eindig zijn en het gebruik van 'nieuwe' (virgin) grondstoffen voor producten een grote weerslag heeft op ons milieu, bijvoorbeeld door het hoge energie- en waterverbruik en CO₂-uitstoot. We streven naar vermindering van de hoeveelheid grondstoffen die we gebruiken en naar hergebruik en recycling. Dit doen wij enerzijds door zelf het juiste voorbeeld te geven. Zo groeien we naar een steeds meer circulaire gemeente, bijvoorbeeld door bij aanbestedingen circulariteit als een beoordelingscriterium mee te nemen. Anderzijds blijven wij inwoners en ondernemers stimuleren. Zo gaan wij bijvoorbeeld in gesprek met ondernemers over het verpakkingsvrij ondernemen.

Wij zetten ons in voor de uitvoering van de afspraken die zijn opgenomen in het Schone Lucht Akkoord. Wij willen daarmee meer bewustwording creëren bij inwoners en hen informeren over wat zij ook zelf kunnen doen om bij te dragen aan een betere luchtkwaliteit.

Voor het monitoren van de verduurzaming van gemeentelijke organisatie is de CO₂-prestatieladder gehanteerd om inzicht te verkrijgen in de uitstoot en reductie-mogelijkheden van CO₂ voor de gemeentelijke organisatie.

Veel onderdelen van ons duurzaamheidsbeleid kunnen alleen succesvol zijn als inwoners en bedrijven zich bewust zijn van wat zij zelf ook kunnen doen, daarom blijven wij actief met bewustwording, bijvoorbeeld door WAUW!denberg. Natuurlijk houden wij rekening met de gevolgen van klimaatverandering, zoals wateroverlast, hittestress en droogte, zie daarvoor programma 2.

Indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025
1.	Nieuw gebouwde woningen	BAG/CBS (StatLine)	93	170	122	100	100
3.	Vestiging van bedrijven (aantal per 1.000 inwoners)	LISA	142,0	150,3	156,6	-	155
4	Hernieuwbare elektriciteit[KK2] (%)	Rijkswaterstaat		11,2 %	-	-	12%
5	Aantal overnachtingen	Toeristenbelasting	71.452	62.891	65.614	-	65.000

Verbonden partijen/Relevante samenwerkingspartners

Verbonden partijen: RUD Utrecht, Mooi sticht, Veiligheidsregio Utrecht.

Samenwerkingspartners: Omnia Wonen, Huurdersbelangenvereniging Woudenberg, regio Amersfoort, Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, Koninklijk Horeca Nederland, DES (winkeliersvereniging Door Eendracht Sterk), BSW (bedrijvenkring Scherpenzeel Woudenberg), LTO-Noord, RBT (Regionaal Bureau voor Toerisme) Heuvelrug en Vallei, Regionale Alliantie Cirkelregio Utrecht, Projectontwikkelaars / initiatiefnemers ruimtelijke ontwikkelingen, Stichting Duurzaam Woudenberg, landbouwnetwerk Food Valley, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, ZonopWoudenberg,

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Bedragen in euro's

Programma 4 Ruimte, wonen en ondernemen	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	-9.634.328	-4.519.299	-2.343.191	-2.290.539
Baten	8.287.022	3.110.724	924.511	891.859
Resultaat programma 4 voor bestemming	-1.347.306	-1.408.575	-1.418.680	-1.398.680
Resultaat in begroting 2024	-1.475.584	-1.528.968	-1.552.880	-1.552.880
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024	128.278	120.393	134.200	154.200

Financiële toelichting

Financiële toelichting programma 4

Bedragen in euro's

Omschrijving	Verwerkt in katernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
1. RO en monumenten			-50.000	0	0	0
Actualiseren monumentenlijst	ja	ja	-50.000	0	0	0
2. Woonbeleid			0	0	0	20.000
Woononderzoek/ woonvisie	nee	nee	0	0	0	20.000
3. Recreatie en toerisme			-4.900	-4.900	-4.900	-4.900
Bijdrage Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug	ja	nee	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
Regionaal Bureau voor Toerisme	nee	nee	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Energiekosten evenementen/ markten / etc.	nee	nee	1.600	1.600	1.600	1.600
4. Economie			82.178	24.292	5.100	5.100
Energiekosten evenementen/ markten / etc.	nee	nee	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Ontvangen huren	nee	nee	9.100	9.100	9.100	9.100
Winstnemingen grondexploitatie	nee	ja	77.078	19.192	0	0
5. Omgevingswet			150.000	150.000	150.000	150.000
Opbrengsten leges	nee	nee	150.000	150.000	150.000	150.000
6. Milieu			-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Gemeentelijke bijdrage RUD	ja	nee	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
7. Duurzaamheid			53.000	53.000	86.000	86.000
Cofinanciering regionaal expertisecentrum	nee	ja	-33.000	-33.000	0	0
CDOKE gelden	nee	ja	86.000	86.000	86.000	86.000
8. Overige kosten			-93.000	-93.000	-93.000	-93.000

Omschrijving	Verwerkt in kadernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
Loonkosten excl. duurzaamheid	nee	nee	-93.000	-93.000	-93.000	-93.000
Afschrijvingen	nee	nee	0	0	0	0
Totaal			128.278	120.392	134.200	154.200

Toelichting:

+ = begrotingsoverschot

- = begrotingstekort

1. Ruimte ontwikkeling en monumenten (hogere kosten van € 50.000)

Eenmalige kosten van € 50.000 voor het actualiseren van de monumentenlijst

2. Woonbeleid (opstellen woonvisie en woonbehoefteonderzoek) (lagere kosten van € 20.000)

Het woonbehoefteonderzoek vindt om de 2 jaar plaats en de woonvisie om de 4 jaar. Het budget voor 2028 wordt € 20.000 lager dan 2027 aangezien in 2027 extra budget nodig is voor het opstellen van de nieuwe woonvisie.

3. Recreatie en toerisme (hogere kosten van € 4.900)

- Bijdrage Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug: Indexering gemeentelijke bijdrage van € 3.500
- Regionaal Bureau voor Toerisme: Indexering gemeentelijke bijdrage van € 3.000
- Recreatie en toerisme - Energiekosten evenementen/ markten / e.t.c.: Op basis van ervaringscijfers 2023-2024 wordt het budget structureel verlaagd met € 1.600.

4. Economie (lagere kosten van € 82.178)

- Energiekosten evenementen/ markten / etc.: Op basis van ervaringscijfers 2023-2024 wordt het budget structureel verhoogd met € 4.000.
- Hogere opbrengsten huur groenstrook en recht van opstal telefoonbedrijven (t.b.v. antennemasten). (€ 9.100)
- Winstnemingen grondexploitatie € 77.078. De winsten en verliezen op grondexploitaties loopt via de reserve grondbedrijf.

5. Omgevingswet (lagere kosten van € 150.000)

Opbrengst leges

In de begroting 2024-2027 is jaarlijks € 220.000 aan vaste opbrengst leges omgevingsvergunning opgenomen en € 80.000 aan variabele opbrengst leges omgevingsvergunning. Tegenover de variabele opbrengst leges van € 80.000 is eenzelfde bedrag aan kosten voor inhuur personeel meegenomen. Recent is inzichtelijk gemaakt welke opbrengsten en kosten omgevingsvergunning we kunnen verwachten voor de jaren 2025-2028. We verwachten dat de opbrengsten jaarlijks zullen fluctueren, maar we schatten de gemiddelde jaarlijkse opbrengst € 150.000 in.

6. Milieu (hogere kosten van € 9.000)

De ontwerpbegroting 2025 van de RUD laat zien dat de totale bijdrage van Woudenberg aan de RUD in 2025 stijgt naar € 458.000. In de begroting 2024-2027 van Woudenberg is voor begrotingsjaar 2025 rekening gehouden met een totale bijdrage van € 449.000. Aan de raad wordt gevraagd de totale bijdrage te verhogen met € 9.000.

7. Duurzaamheid (lagere kosten van € 53.000)

Cofinanciering regionaal expertisecentrum

Naast de aandacht voor woningen en de openbare ruimte geven wij in 2025 een vervolg aan de acties ten behoeve van de verduurzaming van bedrijven en bedrijfsterreinen. Ondernemers en eigenaren van vastgoed vragen om een eigen aanpak. Er is voor 3 jaar een regionaal

expertisecentrum opgezet (2024-2026) van waaruit adviseurs en aanjagers beschikbaar worden gesteld. Deze helpen ondernemers aan kennis rond noodzakelijke maatregelen aan hun vastgoed en ondersteuning om het bedrijventerrein te verduurzamen. De jaarlijkse kosten ad. € 33.000 voor de periode 2024-2026 worden bekostigd uit de reserve cofinanciering.

Uitvoeringsmiddelen klimaat- en energiebeleid

Gemeenten hebben veel taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Het rijk stelt hiervoor de komende jaren middelen beschikbaar via de regeling CDOKE. Met deze regeling kan Woudenberg onder andere personeel aannemen en/of externe deskundigen inhuren. Dit kan voor meerdere jaren. Zo krijgt Woudenberg de tijd om de interne organisatie te versterken voor het uitvoeren van uw klimaat- en energietaken. € 86.000 van de uitvoeringsmiddelen wordt gebruikt voor personeelskosten en geeft hier een voordeel.

Onder klimaat- en energiebeleid valt beleid dat bijdraagt aan het behalen van de doelen uit de Klimaatwet. De Klimaatwet houdt in dat Nederland uiterlijk in 2050 klimaatneutraal wil zijn. Het doel voor 2030 in de Klimaatwet is om de uitstoot van CO₂ met minimaal 55% te verminderen.

Onder de Klimaatwet, en dus ook de CDOKE, valt niet het beleid gericht op reductie van fijnstof of stikstof. Ook kan de CDOKE niet worden ingezet voor beleid gericht op klimaatadaptatie of klimaatarmoede.

8. Overige kosten (hogere kosten van € 93.000)

Loonkosten (exclusief duurzaamheid)

De totale loonkosten worden jaarlijks toegerekend aan de diverse programma's en projecten. Ten opzichte van 2024 wordt in 2025 € 93.000 meer loonkosten toegerekend aan programma 4. De loonkosten worden toegelicht bij de paragraaf Bedrijfsvoering verderop in de begroting.

5. Dienstverlening

Dienstverlening - Programma 5

Visie van het programma

We zijn een klantgerichte gemeente. We zien en horen onze inwoners, ondernemers en organisaties en werken samen waar het kan.

Wat houdt het programma in?

Het programma Dienstverlening omvat een diversiteit aan beleidsterreinen. Onder dit programma valt publiek dienstverlening maar ook bedrijfsvoering, organisatieontwikkeling, bestuur, human resource, automatisering, informatisering en gebouwen beheer.

Trends en ontwikkelingen

- Identiteitsfraude is een groot probleem in het hele land. Met ID Burger kan een medewerker controleren of een identiteitsdocument echt is, of het geldig is en of het de kenmerken heeft die het zou moeten hebben.
- Inwoners, bedrijven en organisaties verwachten meer maatwerk en zullen steeds meer regie nemen over wie hun gegevens mogen inzien.
- Het vakgebied burgerzaken is al een paar jaar aan het veranderen door de digitalisering en continu wijzigende wet- en regelgeving. Voorlopig zetten de veranderingen nog door. Gemeenten worden uitgedaagd om hun dienstverlening anders in te richten en meer maatwerk te leveren.
- In 2014 werd de geldigheidsduur van reisdocumenten voor volwassenen verlengd van 5 naar 10 jaar. Na de reisdocumentendip van 2019 tot en met 2023, merkt de organisatie vanaf 2024 de effecten van de nieuwe cyclus die is ontstaan door invoering van de langere geldigheidsduur. Deze piek duurt naar verwachting tot 2029.
- Minder inkomsten door minder te sluiten huwelijken in 2025 door de geplande verbouwing van het gemeentehuis.
- De verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed en de organisatie. Er is een 0-meting gedaan naar de staat van het onderhoud van het gemeentelijk vastgoed, zodat er een geactualiseerd meerjarig onderhoudsplan kan worden opgesteld.
- Vanuit wetgeving worden steeds hogere eisen aan veiligheid gesteld. Om hieraan te kunnen voldoen worden steeds meer ICT-diensten uitbesteedt bij derden. Dit brengt hogere kosten met zich mee. Door diensten uit te besteden krijgt leveranciersmanagement een steeds grotere rol.
- ICT-diensten gaan steeds meer in de Cloud. Dit zorgt voor een verschuiving, en in eerste instantie ook een verhoging, van kosten. De jaarlijkse kosten zullen de aankomende jaren stijgen, terwijl de investeringskosten in eerste instantie nog blijven om alle data naar de Cloud te migreren.
- Thuiswerken is geen trend meer maar een gegeven. Gegevens worden niet meer alleen in het gemeentehuis geraadpleegd. Investeringskosten om een veilige flexibele werkplek te faciliteren zijn nodig om te zorgen dat informatie veilig is en blijft.
- Artificial intelligence heeft een vlucht genomen en het gebruik hiervan zal toenemen. De gemeente kijkt kritisch waar er efficiency behaald kan worden. De verplichting naar de samenleving om veilig met de beschikbare data om te gaan weegt daarbij zwaar.
- Door de krapte op de arbeidsmarkt blijft werving & behoud van vast personeel prioriteit voor de komende drie jaar. De krapte zal waarschijnlijk voorlopig niet verdwijnen. Oplossing hiervoor is het werk slimmer te organiseren. De vraag te verkleinen door prioriteiten te stellen en mogelijk het serviceniveau te verlagen. Ook regionale samenwerking en het opleiden van medewerkers om een nieuwe of andere functie te vervullen, voorzien in een oplossing. Hiermee zet je in op goed werkgeverschap en anderzijds aantrekkelijker zijn voor de jongeren. Daarnaast zal meer ingezet moeten worden op strategisch personeelsbeleid. Waarmee de focus wordt verlegd van de korte naar de lange termijn.
- De toenemende digitalisering en het gebruik van online kanalen zorgen voor steeds meer mogelijkheden voor interactie tussen de gemeente en haar inwoners. Het maakt het

gemakkelijker voor de gemeente om op een laagdrempelige en snelle manier in gesprek te gaan met haar inwoners. Iets wat bevorderlijk is wanneer het gaat om participatie. Daarnaast wordt het voor inwoners gemakkelijker om snel toegang te krijgen tot informatie. En zij verwacht dit vandaag de dag ook.

- In het delen van informatie met inwoners gaat kwaliteit boven kwantiteit. We maken steeds meer gebruik van gegevensanalyse om inzichten te verkrijgen in het communicatiebereik, de effectiviteit en het sentiment van berichten. Zo kunnen we investeren in effectieve communicatiestrategieën om bewoners op de juiste manier te informeren, de betrokkenheid te vergroten en de tevredenheid van de gemeenschap te bevorderen.
- De gemeente streeft naar een nog grotere betrokkenheid van inwoners bij beleidsvorming en besluitvorming. Op dit moment zijn er al meerdere participatieve processen waarbij inwoners actief worden betrokken bij het identificeren van behoeften, het formuleren van oplossingen en het evalueren en creëren van beleid. 2025 staat in het teken van implementatie van een nieuw participatiebeleid, nadat deze officieel is vastgesteld.
- Naast onderzoek naar of en hoe bestaande vormen van participatie aansluiten bij de behoeften en wensen van nu, worden er stappen gezet voor meer verbinding met inwoners en betere vormen van participatie. En wordt het panel voor en door mensen met een fysieke beperking doorontwikkeld.
- Er is een groeiende behoefte en erkenning van de noodzaak om diverse groepen te betrekken en te vertegenwoordigen in de communicatie-inspanningen van de gemeente. We blijven investeren op het gebruik van duidelijke en begrijpelijke taal voor iedereen, het bevorderen van toegankelijkheid van informatie voor mensen met beperkingen. Zo kan de gemeente een sterker en veerkrachtiger gemeenschapsgevoel bevorderen.
- Het betrekken van jongeren bij de democratie komt terug in het initiatief om een Jongerenraad te starten.
- Aandacht voor de participatieve democratie is essentieel, maar kan en mag de rol van de raad niet uithollen. De representatieve en de participatieve democratie vullen elkaar wederzijds aan; het samenspel is van wezenlijk belang. Daarom moet er ook aandacht zijn en blijven voor versterking van de rol van de raad. Het werk van de raad is moeilijker geworden door de uitbreiding van de intergemeentelijke samenwerking. Door de complexiteit en omvang van de opgaven waarmee de gemeente te maken heeft, vindt besluitvorming vaker plaats in regionaal verband.
- Taakverzwaring en intergemeentelijke samenwerking – in verschillende, opgabegegerichte verbanden – verhouden zich steeds moeizamer met de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad. Een belangrijke opgave voor de raad is om goed te bedenken bij welke samenwerkingsverbanden de maatschappelijke belangen het grootst zijn. Met de andere deelnemende raden kan de aandacht verdeeld worden, waarbij door middel van bijvoorbeeld rapporteurs/accounthouders iedereen optimaal geïnformeerd beslissingen kan nemen.

Maatschappelijk effect 1

Maatschappelijk effect 1 - Ondersteunen van bewonersinitiatieven die minimaal kostenneutraal zijn.

Wat willen we bereiken?

De kennis en kracht in de Woudenbergse samenleving is groot en als gemeente staan wij naast onze inwoners om samen te kijken wat goed is voor het dorp. Met nieuwe methoden en meer (digitale) communicatiemogelijkheden kunnen we slagen maken in de effectiviteit van onze participatie. De gemeente zoekt actief verbinding met haar inwoners en ondernemers, opereert transparant en is benaderbaar. Participatie leidt tot betere resultaten.

Wat gaan we er voor doen?

De gemeente communiceert actief met haar inwoners over gemeentelijke aangelegenheden, zoals bijvoorbeeld dienstverlening, werkzaamheden in de openbare ruimte en evenementen. Ook in tijden van noodsituaties, rampen of andere crisisgebeurtenissen speelt communicatie een cruciale rol. Hiervoor worden er verschillende kanalen ingezet waaronder de website, sociale media, nieuwsbrief en (pers)bijeenkomsten.

Zonder een actieve en effectieve communicatie kan het moeilijk zijn voor inwoners om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen, kwesties of mogelijkheden voor participatie binnen de gemeente. Juist hierdoor kan de gemeente een omgeving creëren waarin participatie wordt aangemoedigd, inwoners zich gehoord voelen en vertrouwen hebben in het besluitvormingsproces.

Zo is er een startnotie participatie, hierin staat het proces beschreven om te komen tot nieuw beleid. Beleid dat passend is bij wensen en mogelijkheden van dit moment. We kijken eerst welke communicatiemiddelen en methoden er nog meer gebruikt kunnen worden en of dit aansluit bij de wensen van de verschillende doelgroepen. Tegelijkertijd onderzoeken we bestaande participatie(communice)middelen en methoden. Dit zijn uiteindelijk de communicatie-instrumenten die worden gebruikt om participatie te bevorderen en inwoners actief te betrekken bij besluitvormingsprocessen. Zonder communicatie geen participatie.

Binnen de communicatiemiddelen wordt een uitsplitsing gemaakt naar een aantal vormen van participatie, te weten digitale participatie (apps/Whatsapp/email/digitale onderzoeken) en offline participatie (bewonersavonden/straatinterviews/enquêtes) en permanente participatie (panels/adviesraden etc.). Daarnaast is het bij de te maken keuzes rond participatie belangrijk om helder te zijn over (verwachtingsmanagement) het doel, de omvang en de vorm van het participatieproces.

En voordat er communicatiemiddelen en tools worden ontwikkeld en aangeschaft, wordt er in 2024/2025 eerst onderzoek gedaan naar wanneer en op welke wijze participatie kan plaatsvinden. Hiervoor wordt zo breed mogelijk informatie opgehaald, zowel binnen als buiten de gemeente. Te denken valt o.a. aan ambtelijke collega's die regelmatig participatie inzetten, andere gemeenten en sport- en cultuurverenigingen, ondernemers en overige maatschappelijke organisaties.

Zo komt er meer zicht op de vraag welke instrumenten en randvoorwaarden de gemeentelijke organisatie nodig heeft om participatie tot een succes te maken. We schetsen op basis van deze informatie een drietal ambitieniveaus (scenario's) - met bijbehorend instrumentarium - en geven daarbij een inschatting van benodigde middelen en capaciteit. Ook de vraag op welke wijze de meer op afstand staande inwoner kan worden betrokken komt terug in de scenario's.

Middels een collegevoorstel en wensen en bedenkingen procedure worden de ambitieniveaus/scenario's voorgelegd aan het gemeentebestuur. Na besluitvorming vóór een van de scenario's kan gestart worden met de laatste processtap, het opstellen van het beleidskader, de verordening en de praktische handreikingen/trainingen/inrichting van werkprocessen e.d. En kunnen praktische zaken worden geconcretiseerd, zoals o.a.:

- Handreikingen voor het personeel (welke methoden kent de gemeente en onder welke voorwaarden, kaders en regels kun je deze gebruiken). Doel hierbij is een meer uniforme aanpak van participatie m.b.v. een duidelijk keuzeproces.
- Uitleg aan inwoners (wat kunnen ze van de gemeente verwachten op het vlak van participatie en welke kaders en regels zijn er).
- Aanschaffen en omgaan met eventueel nieuwe applicaties.

Dit is een belangrijke volgorde in het proces om te komen tot effectief beleid. Participatie is richtinggevend en legt de basis voor de keuze van communicatiemethoden en -middelen die passend gebruikt kunnen worden bij participatietrajecten.

Maatschappelijk effect 2

Maatschappelijk effect 2 - Meedenken, participeren en faciliteren van de inwoners, ondernemers en organisaties, passend bij de mogelijkheden.

Wat willen we bereiken?

Participatie is voor iedereen, ook voor inwoners die minder goed de weg naar de gemeente kennen hebben wij vormen en oplossingen om hen te betrekken bij participatie. Participatie kent een passende vorm bij de vragen en uitdagingen die voorliggen. Van co-creatie tot aan informeren, we hebben een gereedschapskist die maatwerk oplevert. De gemeente is benaderbaar en toegankelijk, we zijn makkelijk bereikbaar en horen de signalen die komen uit de samenleving. We gaan niet voorbij aan de lokale democratie, de rollen van raad, college en ambtelijke organisatie zijn in de individuele participatieprocessen helder.

Wat gaan we er voor doen?

Participatie is van groot belang voor een gezonde democratie en een inclusieve samenleving. Met het verstrekken van toegankelijke informatie, via verschillende communicatiekanalen, en het bieden van mogelijkheden voor participatie, kan de gemeente veel inwoners bereiken.

Het betrekken van inwoners bij besluitvormings- en beleidsprocessen en het bieden van mogelijkheden (on- en offline communicatiemiddelen) om mee te denken, kan hun betrokkenheid vergroten, hun stem versterken en hen helpen bij het ontwikkelen van actief burgerschap. En dit helpt de gemeente op haar beurt om passend beleid te creëren en dichterbij de inwoners te staan.

Er wordt gewerkt aan nieuw participatiebeleid. Dit beleid wordt voor het eerst op basis van participatie opgesteld en is een samenspel van de gemeenteraad, de gemeenschap en het college. Met in de uitvoering de ambtelijke organisatie. Sport- en cultuurverenigingen, ondernemers, kerken en maatschappelijke organisaties worden betrokken in dit proces.

Verschillende doelgroepen en een passende participatiemethode inclusief (communicatie)middelen, zijn onderdeel van nieuw beleid dat wordt vastgesteld en geïmplementeerd in 2025. En krijgt haar beslag in een participatieverordening zoals verplicht wordt gesteld in de aankomende wetgeving.

Ook bestaande participatie en communicatiemiddelen wordt onderzocht en aangepast waar nodig om aan te sluiten bij de behoefte, wensen en mogelijkheden van nu.

Hoewel participatie niet garandeert dat iedere inwoner volledig tevreden is met het eindresultaat, draagt het wel bij aan een zorgvuldige besluitvorming. Tenslotte is communicatie de sleutel tot het succesvol betrekken van inwoners.

Maatschappelijk effect 3

Maatschappelijk effect 3 – Digitale dienstverlening waar mogelijk en persoonlijke dienstverlening waar nodig.

Wat willen we bereiken?

De gemeente streeft naar een persoonlijke dienstverlening waarin inwoners, ondernemers en organisaties centraal staan, ook in onze digitale dienstverlening. Dat betekent dat we ons verplaatsen in onze inwoners. Wij werken klantgericht. Door ook zaakgericht te werken en de juiste vragen te stellen, achterhalen we wat de werkelijke wens of behoefte is. Inwoners, ondernemers en organisaties kunnen kiezen hoe zij ons benaderen. Dat mag op een manier die bij hen past, digitaal of persoonlijk. De gemeente biedt via al haar kanalen klantgerichte dienstverlening aan. Door meer digitaal mogelijk te maken en de digitale dienstverlening te verbeteren en uit te breiden, is er meer ruimte voor persoonlijke aandacht.

Wat gaan we er voor doen

In 2024 is een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Dit om inzicht te krijgen in hoe tevreden de inwoners zijn over de dienstverlening van de gemeente. Met de uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek worden verbeteringen ter hand genomen in de gemeentelijke organisatie. We analyseren veelvoorkomende vragen met de vakspecialisten en stellen samen een FAQ op. De inwoner krijgt zo een eenduidig antwoord ongeacht het contactkanaal waarvoor gekozen is.

De gemeente zal de komende jaren steeds kritisch moeten kijken naar wat we moeten, wat we willen en wat we kunnen. Digitale dienstverlening is een ruim begrip en de financiële middelen zijn niet onbeperkt. De insteek is om de komende jaren quick wins mee te pakken, mee te liften op landelijke ontwikkelingen en verstandig om te gaan met de aanschaf van systemen.

De invoering van de omgevingswet is per 1 januari 2024 doorgevoerd. De systemen en werkprocessen zijn hiervoor ingericht en worden de komende jaren verder doorontwikkeld. Doorontwikkelen betekent soms ook kiezen voor een praktische oplossing. Er worden geen systemen aangeschaft wanneer dit maar voor een heel klein aantal inwoners van toepassing is. In deze gevallen past een persoonlijke benadering en oplossing beter.

Maatschappelijk effect 4

Maatschappelijk effect 4 – Zorgvuldig beheer en gebruik van gegevens van inwoners, ondernemers en organisaties

Wat willen we bereiken?

Toenemende digitalisering vereist dat er zorgvuldig en veilig wordt omgaan met de informatie en gegevens van inwoners, ondernemers en organisaties. Een betrouwbare, beschikbare en correcte informatiehuishouding is essentieel. Inwoners willen zaken digitaal kunnen regelen bij de gemeente, ongeacht plaats en tijd. Denk bijvoorbeeld aan het maken van een afspraak of het aanvragen van producten of diensten. Dit vraagt om een organisatie die informatieveiligheid op orde heeft en gebruik kan maken van beschikbare data en technische mogelijkheden. De gemeente voldoet aan de verplichte maatregelen vanuit de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) waarin wordt gestreefd naar één basisniveau voor informatiebeveiliging binnen de gehele overheid. Deze maatregelen worden ieder jaar aangescherpt. Daarnaast zijn er ook maatregelen die niet verplicht, maar wel wenselijk zijn. Dit blijft een continu proces. De organisatie voldoet aan de AVG en ENSIA-normen die worden gesteld aan informatieveiligheid, privacy, beheer en ontsluiting van gegevens van inwoners, ondernemers en organisaties. Een voorbeeld daarvan is het gebruik van DIGID, Suwinet en de basisregistraties.

Wat gaan we ervoor doen?

De BIO kent verplichte en niet verplichte maatregelen. Aan de verplichte maatregelen wordt al voldaan. Maar momenteel zijn veel van deze maatregelen echter nog niet (goed) vastgelegd.

In 2025 hebben we alle maatregelen waar we aan voldoen aantoonbaar vastgelegd (denk hierbij bijvoorbeeld aan 'wachtwoordbeleid', 'back-up and restore beleid' en 'toegangsbeleid'. Hiernaast wordt dit beleid ook jaarlijks geëvalueerd.

Sinds oktober 2024 is de NIS2 (nieuwe Europese cybersecuritywet) van toepassing. Het is voor veel overheidsinstanties nog steeds niet helemaal duidelijk welke extra maatregelen hieruit voort komen. Veel maatregelen sluiten al aan bij de maatregelen die in de BIO worden beschreven.

In 2025 vindt een analyse plaats welke extra maatregelen voortkomen uit de NIS2 en worden deze in een projectplan weggezet.

Beheren en het veilig houden van applicaties en data vergt tijd, kennis en capaciteit. De gemeente Woudenberg kan dit niet zelfstandig leveren voor alle aanwezige applicaties. Daarom worden kleine applicaties zoveel mogelijk uit gefaseerd en grote applicaties naar de Cloud gemigreerd. De gemeente Woudenberg treedt op als regisseur, waarbij duidelijke afspraken met leveranciers gemaakt worden. Hieronder vallen in het bijzonder ook het beheer en monitoren van het gemeentelijk netwerk.

In 2025 worden 1 à 2 applicaties gemigreerd naar de Cloud. Hiernaast worden van de 5 grootste applicaties contracten aangepast zodat er concrete afspraken zijn gemaakt over het veilig houden van onze data.

Artificial Intelligence (AI) krijgt een steeds grotere plek in de samenleving. De gemeente Woudenberg ontwikkelt zelf geen software. Wel kunnen we als gemeente gebruik maken van AI. Verantwoord gebruik van data is van groot belang. Daarom zijn kaders nodig.

Er wordt in 2025 beleid opgesteld hoe we verantwoord gebruik kunnen maken van AI.

Hiernaast zijn er veel lopende onderwerpen die jaarlijks terugkomen en daarom in 2025 ook weer op de agenda staan.

De ENSIA-selfassessments worden jaarlijks, periodiek afgenomen, gevolgd door een collegeverklaring en een assurance-verklaring voor DIGID, Suwinet en de basisregistraties BAG, BGT, BRO, BRP en PUN.*

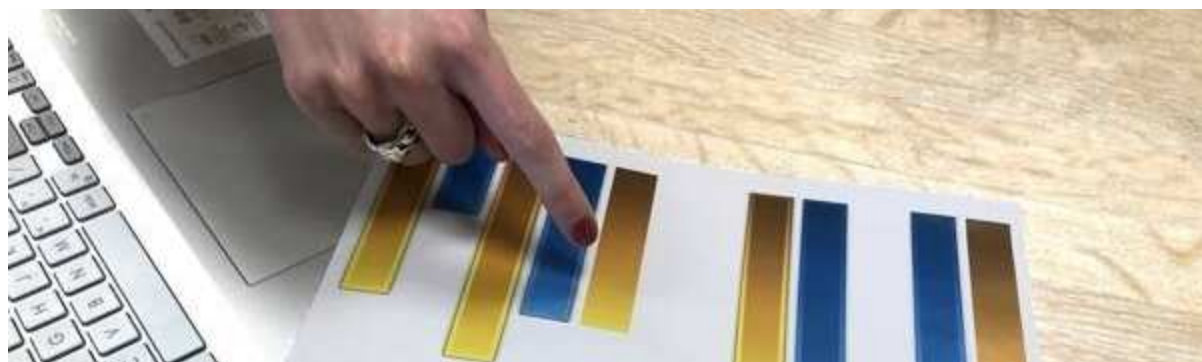
Het blijvend veilig houden van de werkplek is continu in doorontwikkeling. Dit vraagt aanpassingen in apparatuur (laptops, tablets en mobiele telefoons) en applicaties, waardoor deze niet door derden benaderd kunnen worden.

Het vergroten van bewustwording bij alle medewerkers (phishingmails, themasessies, wekelijkse vragen enz).

*Eenduidige Normatiek Single Information Audit

**Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO), Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling Nederland (PUN)

Indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025
1.	Formatie (fte per 1.000 inwoners)	Eigen gegevens	5,7	5,2	7,1	6,6	7,6
2.	Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	Eigen gegevens	5,7	5,2	5,6	6,6	7,6
3.	Apparaatskosten (kosten per inwoner)	Eigen begroting	€ 412	€ 722	€ 693	€ 560	€ 822
4.	Externe inhuur (kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	Eigen begroting	22,4 %	29,5 %	31,8 %	8,1%	5,4%
5	Overhead (% van de totale lasten)	Eigen begroting	9,8 %	9,5 %	9,8 %	13 %	12,5%
6	Rapportcijfer Dienstverlening	Kwalitatief tevredenheidsonderzoek.		7		7,5	
7	Verzuimcijfer: Binnen landelijke norm blijven conform personeelsmonitor A&O fonds 2021 voor gemeentes: < 20.000 is 3,8 %	Eigen gegevens	+	+	+	+	+

Verbonden partijen/Relevante samenwerkingspartners

Relevante samenwerkingspartners: Gemeente Veenendaal (ICT en vanaf 2021 belastingen), Gemeenten Barneveld en Amersfoort (sociaal domein), het Veiligheidshuis Utrecht, bestuurlijke samenwerking regio Amersfoort.

Gemeenschappelijke regelingen	Deelnemingen	Stichtingen/Coöperaties	Bestuursconvenant
· Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) · GGD regio Utrecht (GGDrU) · Veiligheidsregio Utrecht (VRU) · Afvalverwijdering Utrecht (AVU) · Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort e.o. (RWA)	· N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) · Vitens N.V. · Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN) · N.V. ROVA	· Stichting Openbaar Primair Onderwijs Eem-Vallei Educatief · Coöperatie de Kleine Schans	· Bureau Regio Amersfoort

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Bedragen in euro's

Programma 5 Dienstverlening	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	-8.519.892	-8.358.248	-8.375.282	-8.389.577
Baten	736.648	879.128	841.218	841.218
Resultaat programma 5 voor bestemming	-7.783.244	-7.479.120	-7.534.064	-7.548.359
Resultaat in begroting 2024	-7.572.358	-7.215.825	-7.284.234	-7.284.234
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024	-210.886	-263.295	-249.830	-264.125

Financiële toelichting

Financiële toelichting programma 5

Bedragen in euro's

Omschrijving	Verwerkt in kadernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
1. Basisregistraties			-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
Belastingsamenwerking GBLT	ja	nee	-10.500	-10.500	-10.500	-10.500
Kosten BGT	nee	nee	-6.500	-6.500	-6.500	-6.500
Kosten BAG	nee	nee	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
2. Bestuur			-127.643	-103.332	-103.332	-103.152
Voorziening pensioenverplichtingen (oud) wethouders	ja	nee	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Rekenkamer	ja	nee	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Aanschaf audio/video raadzaal (afschrijvingskosten)	nee	nee	-21.429	-21.429	-21.429	-21.429
Aanschaf audio/video raadzaal (overige kosten)	nee	nee	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Extra afschrijving huidig audiosysteem raadzaal	nee	nee	-24.311	0	0	0
Vervallen afschrijving huidig audiosysteem raadzaal	nee	nee	6.792	6.792	6.792	6.972

Omschrijving	Verwerkt in kadernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
Kosten accountant	nee	nee	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Loonkosten	nee	nee	-17.500	-17.500	-17.500	-17.500
Vergoedingen raadsleden	nee	nee	-8.500	-8.500	-8.500	-8.500
Vervallen vervangingsinvestering Griffie	nee	nee	805	805	805	805
Verkiezingen	ja	nee	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
3. Vastgoed beheer			-27.953	-27.953	-27.953	-27.953
Brandverzekering brandweerkazerne	nee	nee	-2.800	-2.800	-2.800	-2.800
Brandverzekering kerktoeren	nee	nee	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Brandverzekering Cultuurhuis	nee	nee	900	900	900	900
Brandverzekering Kindercentrum	nee	nee	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Brandverzekering gemeentewerf	nee	nee	-2.100	-2.100	-2.100	-2.100
Brandverzekering uitvaartcentrum	nee	nee	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600
Schoonmaakkosten gemeentewerf	nee	nee	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
Onderhoudskosten gemeentewerf	nee	nee	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Kosten schoonmaak en dagelijks beheer	nee	nee	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Afschrijvingskosten	nee	nee	-28.610	-28.610	-28.610	-28.610
Doorbelasten brandverzekering Kindercentrum	nee	ja	1.500	1.500	1.500	1.500
Opbrengst gebruik uitvaartcentrum	nee	ja	3.000	3.000	3.000	3.000
Huur/ servicekosten De Schans	nee	ja	5.500	5.500	5.500	5.500

Omschrijving	Verwerkt in kadernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
Erfpachtcanon KMFV	nee	ja	8.257	8.257	8.257	8.257
Energiekosten gemeentewerf	ja	nee	1.000	1.000	1.000	1.000
Energiekosten uitvaartcentrum	ja	nee	6.000	6.000	6.000	6.000
Energiekosten cultuurhuis	ja	nee	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Energiekosten brandweerkazerne	ja	nee	13.000	13.000	13.000	13.000
Energiekosten Europaweg 6	ja	nee	2.000	2.000	2.000	2.000
Energiekosten De Schans	ja	nee	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
4. Bedrijfsvoering			-31.800	-31.800	-31.800	-31.800
Deelneming IBMN	ja	nee	-5.800	-5.800	-5.800	-5.800
Archiefkosten Eemland	nee	nee	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
Kosten verzekeringen	nee	nee	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
5. HRM / loonkosten			-359.238	-479.238	-479.238	-479.238
Salariskosten (aanpassing CAO 2024)	ja	nee	-68.000	-68.000	-68.000	-68.000
Cao verhoging 2024 salarissen (aanpassing)	nee	nee	-74.400	-74.400	-74.400	-74.400
Salariskosten (CAO 2025)	ja	nee	-272.250	-272.250	-272.250	-272.250
Vervallen aanvullende incidentele middelen personeel	ja	nee	120.000	0	0	0

Omschrijving	Verwerkt in kadernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
Arbo kosten	nee	nee	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Verzekering rechtsbijstand, werkgeverschap, ongevallen	nee	nee	-5.588	-5.588	-5.588	-5.588
Ondersteuning CDKS diensten	nee	ja	1.000	1.000	1.000	1.000
Overheveling vanuit inhuur budget Groenbeheer	nee	nee	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
6. Huisvestingskosten			47.400	47.400	47.400	47.400
Brandverzekering gemeentehuis	nee	nee	22.000	22.000	22.000	22.000
Energiekosten gemeentehuis	ja	nee	20.000	20.000	20.000	20.000
Huur/ servicekosten politiesteunpunt	nee	nee	5.400	5.400	5.400	5.400
7. ICT			-66.714	-39.164	-39.668	-48.650
Software en licentiekosten	ja	nee	-17.000	-17.000	-17.000	-17.000
Software en licentiekosten	ja	nee	-22.500	-22.500	-22.500	-22.500
Afschrijvingskosten investeringen ICT	nee	nee	-27.214	336	-168	-9.150
8. Overige kosten			378.064	393.794	407.763	402.270
Loonkosten programma 5	nee	nee	-216.052	-216.052	-216.052	-216.052
Afschrijvingen	nee	nee	25.464	41.194	55.163	49.670
Loonkosten naar programma's	nee	nee	568.652	568.652	568.652	568.652
Totaal			-210.884	-263.293	-249.828	-264.123

Toelichting:

+ = begrotingsoverschot

- = begrotingstekort

1. Basisregistraties (hogere kosten van € 23.000)

- **Belastingsamenwerking GBLT**

In de raad van juni 2023 is besloten toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling GBLT op gebied van belastingen ingaande 2025. De voorlopige bijdrage van Woudenberg aan GBLT voor 2025 is toen berekend op afgerond € 213.000. De bijdrage aan GBLT is bepaald aan de hand van een objectieve verdeelsleutel, namelijk het aantal WOZ-objecten en huishoudens van een gemeente ten opzichte van het totaal aantal WOZ-objecten en huishoudens van alle gemeenten (en Waterschappen) samen. Hoe meer objecten en huishoudens een deelnemer in de Gemeenschappelijke regeling inbrengt, hoe hoger de bijdrage van de deelnemer zal zijn. GBLT heeft voor haar aanbieding toen een inschatting gemaakt van het aantal Woudenbergse WOZ-objecten en het aantal Woudenbergse huishoudens. Voor het aantal WOZ-objecten heeft GBLT gebruik gemaakt van de eigen gegevens vanuit de Waterschappen. Voor het bepalen van het aantal huishoudens zijn de aanslagen van de afvalstoffenheffing 2022 als basis gebruikt. Omdat van jaar op jaar het aantal objecten en huishoudens kan veranderen, wordt de verdeelsleutel elk jaar geactualiseerd. Doordat er in 2023 en 2024 in Woudenberg (relatief veel) nieuwe woningen worden opgeleverd, leidt deze actualisatie tot een hogere bijdrage voor Woudenberg.

Recent heeft GBLT een definitief voorstel gedaan voor 2025. De bijdrage van Woudenberg aan GBLT voor 2025 bedraagt € 223.500. In deze kadernota wordt voorgesteld de bijdrage te verhogen met € 10.500.

- Hogere kosten BGT a.g.v. indexering prijzen/ lonen. (€ 6.500)
- Hogere kosten BAG a.g.v. indexering prijzen/ lonen. (€ 6.000)

2. Bestuur (hogere kosten van € 127.643)

- **Toevoeging voorziening pensioenverplichtingen (oud) wethouders (hogere kosten van € 40.000)**

De gemeente is zelf verantwoordelijk voor de pensioenopbouw van (oud) wethouders. De gemeente is verplicht daar een voorziening voor te treffen. Jaarlijks wordt een extern bureau gevraagd een berekening te maken van de verplichtingen die de gemeente heeft betreffende de pensioenopbouw van alle wethouders die in de afgelopen jaren in Woudenberg zijn benoemd.

Sinds een aantal jaren is de geraamde jaarlijks toevoeging aan de voorziening € 68.000. Op basis van de werkelijke toevoegingen in de afgelopen paar jaar en de recente nieuwe berekeningen van het extern bureau dient de jaarlijks toevoeging aan de voorziening verhoogd te worden met € 40.000. Deze stijging is onder andere nodig vanwege de gestegen levensverwachting.

Kosten griffie/raad Hogere koten € 74.143)

- Kosten rekenkamer stijgen door indexering en toename aantal inwoners. (hogere kosten van € 2.000)
- Het audiosysteem van de raad is aan vernieuwing toe. In 2025 wordt deze vervangen door een systeem wat naast audio ook video registreert. De investering wordt geraamd op € 150.000. Deze investering wordt in 7 jaar afgeschreven. De jaarlijkse hogere afschrijvingskosten bedragen € 21.429.
- De jaarlijkse kosten en ondersteuning bij een nieuwe audio/video systeem in de raadzaal worden geschat op € 10.000 hoger.
- Het huidige audiosysteem raadzaal dient bij aanschaf van een nieuw systeem vervroegd afgeschreven te worden. De boekwaarde van het huidige systeem bedraagt € 24.311 per 1

jan 2025 en wordt in 2025 in 1 keer afgeschreven. De oude afschrijving van € 6.792 vervalt voor de komende jaren.

- Hogere kosten accountant a.g.v. indexering prijzen/ lonen. (hogere kosten van € 7.000)
- De loonkosten griffie en vergoedingen voor raadsleden stijgen met € 26.000

3. Vastgoed beheer (hogere kosten van € 27.953)

Energiekosten (lagere kosten van € 7.500)

Vanwege sterke stijging van de energiekosten in 2022 en 2023 zijn de budgetten energiekosten gemeentelijke gebouwen vanaf 2023 in totaal verhoogd met ruim € 160.000. Inmiddels zijn de tarieven voor gas en elektra licht gedaald.

- Op basis van de ontvangen voorschotten voor 2024 kan het budget energiekosten gemeentewerf met € 1.000 verlaagd worden.
- Op basis van de ontvangen voorschotten voor 2024 kan het budget energiekosten uitvaartcentrum met € 6.000 verlaagd worden.
- Op basis van de ontvangen voorschotten voor 2024 kan het budget energiekosten cultuurhuis met € 7.000 verhoogd worden.
- Op basis van de ontvangen voorschotten voor 2024 kan het budget energiekosten brandweerkazerne met € 13.000 verlaagd worden.
- Op basis van de ontvangen voorschotten voor 2024 kan het budget energiekosten Europaweg 6 met € 2.000 verlaagd worden.
- Op basis van de ontvangen voorschotten voor 2024 kan het budget energiekosten De Schans met € 7.500 verhoogd worden.

Huur en servicekosten De Schans (lagere kosten van € 5.500)

De stijging van de huur en servicekosten zal doorberekend worden aan De Schans (lagere kosten van € 5.500).

Brandverzekeringen (hogere kosten van € 9.600)

Aanpassing verdeling kosten brandverzekering 2025 gemeentelijke vastgoed.

De begrote verzekeringskosten van diverse gebouwen is aangepast aan de werkelijke toerekening. Dit geeft bij diverse panden een nadeel maar bij huisvesting een voordeel.

- Brandverzekering brandweerkazerne € 2.800 hogere kosten.
- Brandverzekering kerktoren € 2.500 hogere kosten.
- Brandverzekering Cultuurhuis € 900 (verlaging van de verzekering)
- Brandverzekering Kindcentrum van € 1.500 hogere kosten. Deze zal doorberekend worden aan het kindcentrum (inkomsten € 1.500)
- Brandverzekering gemeentewerf € 2.100 hogere kosten.
- Brandverzekering uitvaartcentrum € 1.600 hogere kosten.

Overige vastgoed beheer kosten (hogere kosten van € 15.500)

- Schoonmaakkosten gemeentewerf aanpassing budget van € 5.500 (hogere kosten) op basis van ervaringscijfers 2022-2023.
- Onderhoudskosten gemeentewerf aanpassing budget van € 1.000 (hogere kosten) op basis van ervaringscijfers 2022-2023.
- Kosten schoonmaak en dagelijks beheer aanpassing budget a.g.v. loon- en prijsstijgingen van € 9.000 (hogere kosten)
- Hogere opbrengsten a.g.v. stijging huur/ servicekosten vanwege loon- en prijsstijgingen van € 5.500.
- Opbrengsten uitvaartcentrum op basis van ervaringscijfers 2022-2023 een meeropbrengst van € 3.000.

4. Bedrijfsvoering (hogere kosten van € 31.800)

- Indexering bijdrage Woudenberg aan Inkoop Bureau Midden Nederland van € 5.800 (hogere kosten).
- Indexering verzekeringskosten van € 3.000 (hogere kosten).
- Archiefkosten Eemland € 23.000 (hogere kosten)

Het statisch archief van de gemeente Woudenberg is opgeslagen bij het streekarchief "Archief Eemland" in Amersfoort. Hiervoor heeft Woudenberg jaren geleden een DVO afgesproken met de gemeente Amersfoort. Meerdere gemeenten in de regio zijn aangesloten bij het streekarchief "Archief Eemland".

Gemeente Amersfoort is op dit moment bezig met het actualiseren van de Gemeenschappelijke Regeling Archief Eemland. Alle deelnemende gemeenten hebben van Amersfoort een voorstel ontvangen waarbij de gemeentelijke bijdrage voor het streekarchief flink gaat stijgen. Verschillende deelnemende gemeenten (waaronder Woudenberg) hebben aangegeven verrast te zijn door deze flinke stijging en willen graag een gezamenlijk overleg over het voorstel van Amersfoort. De komende periode komt er meer duidelijkheid over de hogere gemeentelijke bijdrage. De hogere bijdrage voor Woudenberg wordt op € 23.000 geraamd.

5. HRM / loonkosten (hogere kosten € 359.238)

Cao personeel (aanpassing 2024 € 68.000 hogere kosten)

December 2023 is de Cao gemeenten 2024 afgesloten. Deze Cao loopt van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025. Dit akkoord leidt er toe dat in 2024 de gemeentelijke uitgaven aan arbeidsvoorwaarden toenemen (4,75 % per 1 januari 2024 en nog eens 1,25 % per 1 oktober 2024). Voor 2024 is rekening gehouden met een loonstijging van 5,2 %. De gemiddelde loonstijging in 2024 bedraagt 5,125 % (12 maanden 4,75 % en nog 3 maanden 1,25 %). De loonstijging vanaf 2025 bedraagt 6 %. Dit is 0,8 % hoger dan de 5,2 % waar rekening mee is gehouden. Het verschil ad € 68.000 (hogere loonkosten) is verwerkt in de kadernota 2025-2028.

Cao personeel (raming 2025 € 346.650 hogere kosten)

De huidige Cao loopt tot en met 31 maart 2025. Voor 2025 wordt rekening gehouden met een loonstijging van 3,9 %. Dit percentage gemiddelde Cao-loon 2025 wordt ingeschat op basis van de raming Centraal Planbureau februari 2024. Het extra bedrag dat we aan salariskosten ramen bedraagt € 272.250. De Cao verhoging salarissen 2025 wordt ingeschat op 4,4%. Dit is ook in de

meicirculaire 2024 verwerkt. In de kadernota 2025-2028 was 3,9 % meegenomen. De extra raming bedraagt € 74.400

Vervallen aanvullende incidentele middelen personeel (lagere kosten van € 120.000)

Bij de begrotingsvaststelling voor 2023 en verder was voor de jaren 2023, 2024 en 2025 incidenteel € 120.000 beschikbaar gesteld voor een kwaliteitsimpuls voor VTH. Vanwege tegenvallende jaarresultaten in de Kadernota is gekozen om dit bedrag voor 2025 uit de begroting te verwijderen. Vanuit het jaarresultaat 2023 heeft de raad besloten om € 150.000 beschikbaar te stellen om een project in te stellen op het gebied van handhaving . De focus ligt op het zo veel mogelijk beperken van de achterstand in het (succesvol) afronden van lopende handhavingaanvragen en dossiers. Daarnaast worden nieuwe aanvragen vanzelfsprekend ook opgepakt, de handhavingstrategie is in juli 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. Met de financiële impuls van € 150.000 verwachten wij dat de handhavinglijst grotendeels kan worden opgepakt.

Buitendienst medewerkers vanuit inhuur budget groenbeheer (hogere kosten van € 50.000)

Vanaf mei 2024 komt één van de ingehuurd buitendienstmedewerkers in dienst van de gemeente. Vanaf 2025 wordt een deel van het inhuurbudget ad. € 50.000 overgeheveld naar de loonkosten van de organisatie (overheveling van programma 2).

Arbo kosten (hogere kosten van € 10.000)

Het budget voor Arbo-kosten dient bijgesteld te worden met € 10.000. Door toename van het aantal medewerkers en een nieuwe aanbesteding van de arbodienst stijgen de kosten met 50 %.

Verzekering rechtsbijstand, werkgeverschap, ongevallen (hogere kosten van € 5.588)

Op basis van ervaringscijfers 2023-2024 wordt budget verhoogd met € 5.588.

Ondersteuning diensten CDKS (lagere kosten van 1.000)

Op basis van de begroting 2025 van Coöperatie De Kleine Schans is het budget ondersteuning diensten door de gemeente aangepast.

6. Huisvestingskosten (lagere kosten van € 47.400)

- Energiekosten gemeentehuis (lagere kosten van € 20.000)

Vanwege sterke stijging van de energiekosten in 2022 en 2023 zijn de budgetten energiekosten gemeentelijke gebouwen vanaf 2023 in totaal verhoogd met ruim € 160.000. Inmiddels zijn de tarieven voor gas en elektra licht gedaald. Op basis van de ontvangen voorschotten voor 2024 kan het budget energiekosten gemeentehuis met € 20.000 verlaagd worden.

- Brandverzekering gemeentehuis (lagere kosten van € 22.000)

De begrote verzekeringskosten van diverse gebouwen is aangepast aan de werkelijke toerekening. Dit geeft hier een voordeel en bij diverse panden een nadeel.

- Huur en servicekosten politiesteunpunt (lagere kosten van € 5.400)

7. ICT (hogere kosten van € 66.714)

- Indexatie Software en licentiekosten (hogere kosten van € 17.000)
- Groei aantal softwarelicenties (hogere kosten van € 22.500)

In de afgelopen jaren heeft de gemeente meer taken op zich genomen, wat heeft geleid tot een groei van het personeelsbestand. Een voorbeeld hiervan zijn de vele werkzaamheden rondom opvanglocaties. Een moderne werkplek bestaat uit een laptop en verschillende licenties. Deze licenties zijn niet alleen nodig voor de benodigde software, maar ook om de werkplek veilig te houden. Afhankelijk van het aantal gebruikte applicaties per medewerker, kunnen de jaarlijkse kosten voor licenties variëren van € 720 tot wel € 2.500. Licenties dienen aangeschaft te worden voor zowel vaste medewerkers als inhuur. Bij de start van het uitrollen van nieuwe werkplekken was er rekening gehouden met 90/95 medewerkers in vaste dienst. Momenteel zijn er 141 medewerkers werkzaam voor de gemeente (inclusief inhuur en ondersteuning opvang Oekraïne). Voor de berekening van de licentiekosten gaan we uit van een gemiddelde van € 1.500 per medewerker. Als extra lasten wordt meegenomen € 22.500. De licentiekosten voor de medewerkers opvang Oekraïne komen rechtstreeks ten laste van het budget opvang Oekraïne.

- Afschrijvingskosten investeringen ICT (hogere kosten van 27.214)

Op basis van een vernieuwd investeringsoverzicht ICT 2024-2031 vindt er verschuiving plaats in de jaarlijkse afschrijvingskosten.

Bedragen in euro's

ICT	2025	2026	2027	2028
Op basis van het nieuwe investeringsplan ICT 2024-2031 vindt er verschuiving plaats in de jaarlijkse afschrijvingskosten.	-27.214	336	-168	-9.150

8. Overige kosten

- Loonkosten naar programma's € 568.652
- Loonkosten (verdeling per programma) (-€ 216.052)

De totale loonkosten worden jaarlijks toegerekend aan de diverse programma's en projecten. Ten opzichte van 2024 wordt in 2025 € 216.052 meer loonkosten toegerekend aan programma 5. De loonkosten worden toegelicht bij de paragraaf Bedrijfsvoering verderop in de begroting

Kapitaallasten (€ 25.464 positief.)

- Centrumplan € 43.136 (overgeheveld naar programma 2)
- Klein maar Fijn wonen -/- € 5.921. (wordt gedekt uit de erfpacht)
- Overige bedrijfsvoering

Algemene dekkingsmiddelen

In de vijf beleidsprogramma's van deze begroting zijn de specifieke lasten en baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook lasten en baten die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreffen de algemene uitkering, de algemene belastingen, dividenduitkeringen en stelposten. Deze nemen we op bij het onderdeel algemene dekkingsmiddelen.

Bedragen x 1.000 euro's

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Algemene dekkingsmiddelen	22.649	23.234	24.282	22.884	23.113	23.273
Algemene uitkering gemeentefonds	22.649	23.234	24.282	22.884	23.113	23.273
2. Algemene belastingen	3.560	3.547	3.820	3.839	3.884	3.929
Onroerende zaakbelasting	3.028	3.139	3.412	3.442	3.472	3.502
Hondenbelasting	81	79	84	84	84	84
Toeristenbelasting	332	367	357	357	357	357
Dividenden	9	8	13	13	13	13
Treasury	110	-46	-46	-57	-42	-27
Resultaat algemene dekkingsmiddelen	26.209	26.781	28.102	26.723	26.997	27.202

Gemeentefonds (algemene uitkering)

De raming van de algemene uitkering 2025 en volgende jaren is gebaseerd op de meicirculaire 2024. Voor de ontwikkeling van het gemeentefonds vanaf 2025 zijn voor de gemeente Woudenberg de volgende punten van belang:

- accres-ontwikkeling septembercirculaire 2023 (voordelig effect);
- accres-ontwikkeling meicirculaire 2024 (voordelig);
- hoeveelheidsverschillen, onder andere toename inwoners, woningen, etc. (voordelig);
- Definitieve extra middelen jeugdzorg 2024 en 2025 (voordelig);
- correctie WOZ waarden (nadelig).

Algemene belastingen

Onroerende zaakbelastingen

De gemeente Woudenberg laat in 2025 de OZB-tarieven met de volgende percentages stijgen:

- Woningen 2,8%
- Niet-woningen 5,6%

Voor 2025 wordt een inflatie verwacht van 2,8 %. Het percentage van 2,8 is een inschatting op basis van de raming van het Centraal Planbureau februari 2024 (inflatie, nationale consumentenprijsindex CPI 2025).

Bij de vaststelling van de Kadernota 2025-2028 is met de raad afgesproken dat het college bij de begrotingsbehandeling met een voorstel komt om de OZB tarieven voor niet-woningen meer te laten stijgen dan het OZB tarief voor woningen. Het college stelt voor in 2025 de OZB tarieven voor niet-woningen te laten stijgen met 5,6 % en het OZB tarief voor woningen met 2,8 %.

Dividenden

De gemeente Woudenberg ontvangt jaarlijks dividenduitkeringen uit hoofde van haar aandelenbezit voor 2025 van:

Bank Nederlandse Gemeenten	€ 8.000
Dividend Vitens	€ 0
Dividend Stedin (verwacht dividend)	€ 5.000

Saldo financiering

De gemeente Woudenberg heeft ter financiering van haar activiteiten in totaal € 1,85 miljoen aan geldleningen opgenomen. Dit wordt in 2025 volledig afgelost. Wel ramen we een vervangende lening van € 2,0 miljoen. De totale rentelasten van de leningen ramen we voor 2025 op € 37.650 (gemiddeld 1,0 %). Gezien de lage rentelasten wordt pas achteraf bij de jaarrekening 2025 bekeken of we rente gaan toerekenen aan investeringen en grondexploitaties.

Indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025
1.	Gemiddelde WOZ waarde (€ 1.000)	CBS	366	398	470	491	n.t.b.
2.	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (euro)	COELO	€ 901	€ 921	€ 914	€ 958	€ 970
3.	Gemeentelijke woonlasten meerspersoonshuishouden (euro)	COELO	€ 941	€ 961	€ 948	€ 1.000	€ 1.012

Wat gaat het kosten/opleveren

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het de algemene dekkingsmiddelen verbonden zijn:

Bedragen in euro's

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	45.651	56.751	41.751	26.751
Baten	28.148.454	26.779.666	27.038.796	27.229.064
Resultaat programma 6 voor bestemming	28.102.803	26.722.915	26.997.045	27.202.313
Meerjarenresultaat in begroting 2024	26.746.683	24.861.958	24.805.000	24.805.000
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024	1.356.120	1.860.957	2.192.045	2.397.313

Financiële toelichting Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen in euro's

Omschrijving	Verwerkt in kadernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
1. Algemene uitkering			1.101.245	1.627.332	1.960.920	2.121.188
Algemene uitkering a.g.v. septembercirculaire 2023 en raming meicirculaire 2024	ja	nee	-67.268	753.634	1.080.380	1.218.936
Aanpassing algemene uitkering a.g.v. meicirculaire 2024 (definitieve berekening)	nee	nee	1.030.094	732.551	735.898	752.532
Extra middelen Participatie wordt doorgesluisd naar Amfors en beschut werk.	nee	nee	136.793	139.521	143.016	148.094
Extra middelen voorschoolse voorziening peuters	nee	nee	1.401	1.401	1.401	1.401
Extra middelen armoedebestrijding kinderen	nee	nee	225	225	225	225
2. Belastingen			238.000	238.000	238.000	268.000
OZB woningen eigenaar indexering tarieven	ja	nee	66.000	66.000	66.000	66.000

Omschrijving	Verwerkt in kadernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
OZB EW structureel verhoogd op basis van de ervaringscijfers 2023-2024	nee	nee	60.000	60.000	60.000	60.000
OZB niet woningen eigenaar indexering tarieven	ja	nee	14.000	14.000	14.000	14.000
OZB ENW structureel verhoogd op basis van de ervaringscijfers 2023-2024	nee	nee	55.000	55.000	55.000	55.000
Verhogen tarieven voor OZB ENW (5,6 % i.p.v. 2,8 %)	nee	nee	15.000	15.000	15.000	15.000
OZB niet woningen gebruiker indexering tarieven	ja	nee	9.000	9.000	9.000	9.000
OZB GNW structureel verhoogd op basis van de ervaringscijfers 2023-2025	nee	nee	15.000	15.000	15.000	15.000
Verhogen tarieven voor OZB NWG (5,6 % i.p.v. 2,8 %)	nee	nee	9.000	9.000	9.000	9.000
OZB EW uitbreidingen aantal woningen	nee	nee				30.000

Omschrijving	Verwerkt in kadernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
Hondenbelasting. Indexering + € 2.000 en ervaringscijfers + € 3.000	ja	nee	5.000	5.000	5.000	5.000
Toeristenbelasting +€ 10.000 indexering en -/- € 20.000 ervaringscijfer.	ja	nee	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
3. Treasury			16.875	-4.375	-6.875	8.125
Raming dividend aandelen Stedin	nee	nee	5.000	5.000	5.000	5.000
Rente resultaat	nee	nee	11.875	-9.375	-11.875	3.125
Totaal			1.356.120	1.860.957	2.192.045	2.397.313

Toelichting:

+ = begrotingsoverschot

- = begrotingstekort

1. Algemene uitkering (Hogere opbrengst € 1.101.245)

Algemene uitkering (aanpassing n.a.v. septembercirculaire 2023 en meicirculaire 2024) (hogere opbrengst van € 1.101.245)

Aanpassing algemene uitkering als gevolg van de septembercirculaire 2023 en meicirculaire 2024. De extra middelen vanuit de definitieve meicirculaire 2024 zijn vooral gebaseerd op de loon – en prijsstijgingen. De eerste begroting van het nieuwe kabinet kan consequenties hebben voor de hoogte van de algemene uitkering. Mogelijk zien we in de septembercirculaire 2024 hier al het een en ander van terugkomen.

Algemene uitkering (aanpassing naar aanleiding van de definitieve meicirculaire 2024 waar kosten bij de programma's tegenover staan)

In de meicirculaire 2024 zijn op een aantal specifieke beleidsterreinen aanpassingen doorgevoerd in de algemene uitkering die financiële consequenties hebben voor diverse posten in de begroting bij de andere programma's. Het gaat om de volgende posten:

- Extra middelen voorschoolse voorziening peuters € 1.401 (2025-2028);
- Extra middelen armoedebestrijding kinderen € 225 (2025-2028);
- Extra middelen participatie voor WSW € 136.793 (2025-2028) zie programma 1 Samenleving

2. Belastingen (hogere bijdrage van € 238.000)

OZB woningen eigenaar (hogere bijdrage van € 126.000)

De opbrengst OZB woningen eigenaar is verhoogd als gevolg van:

- Aanpassing budget in verband met automatisch in begroting verwerkte inflatiecorrectie voor 2025 van 2,8%;
- Op basis van de ervaringscijfers 2022-2023 is de opbrengst structureel verhoogd met € 60.000;

OZB niet-woningen eigenaar (hogere bijdrage van € 84.000)

Aanpassing budget in verband met automatisch in begroting verwerkte indexering voor 2025 van 2,8%.

Voorgesteld wordt om op niet woningen de OZB met 2,8% extra te verhogen.

Daarnaast is op basis van de ervaringscijfers 2023-2024 de opbrengst structureel verhoogd met € 55.000. Deze aanvullende verhoging leidt niet tot aanpassing van het tarief / hogere aanslag voor inwoners en bedrijven.

OZB niet-woningen gebruiker (hogere bijdrage van € 33.000)

Aanpassing budget in verband met automatisch in begroting verwerkte indexering voor 2025 van 2,8%. Voorgesteld wordt om op niet woningen de OZB met 2,8% extra te verhogen.

Daarnaast is op basis van de ervaringscijfers 2023-2024 de opbrengst structureel verhoogd met € 15.000. Deze aanvullende verhoging leidt niet tot aanpassing van het tarief / hogere aanslag voor inwoners en bedrijven.

OZB nieuwbouw (hogere bijdrage van € 30.000)

Hogere OZB 2028 ten opzichte van 2027 als gevolg van toename aantal woningen (€ 30.000).

Toeristenbelasting (lagere bijdrage van € 10.000)

- Hogere opbrengst als gevolg van indexering van het tarief met 2,8% geeft een voordeel van €10.000.
- Op basis van de ervaringscijfers 2023-2024 stellen we het budget juist naar beneden met -€ 20.000.
- Per saldo geeft dit een nadeel van € 10.000

Hondenbelasting (hogere bijdrage van € 5.000)

- Hogere opbrengst als gevolg van indexering van het tarief met 2,8% geeft een voordeel van € 2.000.
- Op basis van de ervaringscijfers 2023-2024 stellen we het budget juist naar beneden met € 3.000.

3. Treasury

Dividend (hogere bijdrage van € 16.875)

In 2024 is besloten om aandelen Stedin Holding NV te kopen. We ramen een jaarlijkse dividend op deze aandelen van € 5.000

Renteresultaat (hogere bijdrage van € 11.875)

Bij de algemene dekkingsmiddelen is de rentetoerekening aan de 5 programma's verantwoord. Op dit moment wordt er geen rente toegerekend aan de producten. Het resultaat hier betreft de rentekosten van een geldlening die wij verwachten aan te moeten trekken in 2025. Achteraf bij de jaarrekening wordt gezien of rentetoerekening aan de producten noodzakelijk is.

Reserves

In de kadernota zijn de reserves en voorzieningen opgenomen. Bij het opstellen van de begroting 2025 is een aantal aanpassingen gedaan welke hierna worden toegelicht.

Bedragen in euro's

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	-2.503.877	-539.789	-512.137	-517.137
Baten	1.167.418	577.395	535.961	522.305
Resultaat Reserves voor bestemming	-1.336.459	37.606	23.824	5.168
Meerjarenresultaat in begroting 2024	-16.549	59.815	62.188	62.188
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024	-1.353.008	97.421	86.012	67.356

Financiële toelichting Reserves

Bedragen in euro's

Reserves	Verwerkt in kadernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
Toevoeging algemene reserve Oekraïne gelden	nee	ja	-1.864.000	0	0	0
Aanwending Algemene reserve t.b.v. tijdelijke uitbreiding personeel Cultuurhuis	nee	ja	50.000	0	0	0
Aanwending i.v.m. incidentele uitname gemeentefonds door Rijk	ja	nee	392.470	0	0	0
Algemene reserve grondbedrijf (verliezen/winsten/rente grondexploitaties)	nee	ja	-77.078	-19.192	0	0
Algemene reserve grondbedrijf (dekking	nee	ja	28.610	28.610	28.610	28.610

Reserves	Verwerkt in katernota	Budgettair neutraal	2025	2026	2027	2028
beschikbaar gestelde kredieten						
Aanwending reserve dorpsvoorzieningen	ja	ja	50.000	0	0	0
Aanwending cofinanciering	nee	ja	33.000	33.000	0	0
Aanwending reserve dorpsvoorzieningen	nee	nee	4.759	4.759	4.759	4.759
Aanwending reserve Sportpark De Grift	nee	ja	19.093	42.606	45.005	41.218
Toevoeging reserve Sportpark De Grift	nee	nee	-2.700	-2.700	-2.700	-2.700
Aanwending reserve machinepark	nee	nee	28.821	26.321	26.321	25.815
Toevoeging reserve machinepark	nee	nee	0	0	0	-5.000
Aanwending reserve huisvesting onderwijs	nee	nee	20.372	20.372	20.372	20.209
Toevoeging reserve huisvesting onderwijs	nee	ja	-36.355	-36.355	-36.355	-36.355
Aanwending reserve overlopende kredieten	nee	ja	0	0	0	-9.200
Totaal			-1.353.008	97.421	86.012	67.356

Toelichting:

+ = begrotingsoverschot

- = begrotingstekort

Toevoeging algemene reserve saldo kosten/baten kosten opvang Oekraïners

Het voordelig saldo dat wij verwachten op de kosten/baten voor opvang Oekraïners moeten wij opnemen als een toevoeging aan een reserve. Hiermee zijn de kosten/opbrengsten neutraal voor de begroting.

Aanwending algemene reserve voor tijdelijke personeelskosten Cultuurhuis

De kosten 2024 en 2025 voor tijdelijk personeel t.b.v. beheer van het cultuurhuis wordt gedekt uit de algemene reserve

Aanwending algemene reserve uitname gemeentefonds

Aanwending in verband met incidentele uitname gemeentefonds door Rijk (kleine aanpassing t.o.v. de kadernota 2025-2028, was oorspronkelijk € 400.000).

Algemene reserve grondbedrijf (verliezen/winsten/rente grondexploitaties)

In programma 4 Ruimte, wonen en ondernemen zijn de extra winst- en verliessaldi vanuit de grondexploitaties begroot. Deze worden toegevoegd of onttrokken uit de algemene reserve grondbedrijf. Daarnaast loopt de rente van de grondexploitaties via de algemene reserve grondbedrijf.

Algemene reserve grondbedrijf

In 2024 zijn de panden aan de parklaan 6, 8 en 10 aangekocht. Hierbij is afgesproken om niet gedekte kosten te onttrekken aan de reserve grondbedrijf.

Op dit moment hebben we nog geen begroting van de kosten en opbrengsten. Wel weten we de afschrijvingskosten en die worden gedekt uit de reserve grondbedrijf.

Aanwending reserve dorpsvoorzieningen

Voor het actualiseren van de monumentenlijst is een krediet beschikbaar gesteld van € 50.000 uit de reserve dorpsvoorzieningen.

Aanwending reserve cofinanciering

Naast de aandacht voor woningen en de openbare ruimte geven wij in 2025 een vervolg aan de acties ten behoeve van de verduurzaming van bedrijven en bedrijfsterreinen. Ondernemers en eigenaren van vastgoed vragen om een eigen aanpak. Er is voor 3 jaar een regionaal expertisecentrum opgezet (2024-2026) van waaruit adviseurs en aanjagers beschikbaar worden gesteld. Deze helpen ondernemers aan kennis rond noodzakelijke maatregelen aan hun vastgoed en ondersteuning om het bedrijventerrein te verduurzamen. De jaarlijkse kosten ad. € 33.000 voor de periode 2024-2026 worden bekostigd uit de reserve cofinanciering.

Aanwending reserve speelvoorzieningen

Betreft mutaties in de jaarlijkse aanwending van de reserve ter dekking van de kapitaallasten investeringen vervanging speelvoorzieningen.

Toevoeging reserve Sportpark De Grift

De toevoeging aan de reserve wordt jaarlijks geïndexeerd.

Aanwending reserve Sportpark De Grift

Betreft mutaties in de jaarlijkse aanwending van de reserve ter dekking van de kapitaallasten investeringen vervanging/renovatie sportvelden.

Toevoeging reserve kapitaallasten machinepark buitendienst

Om het vervangen van groot materieel van onze gemeentelijke buitendienst beter inzichtelijk te maken is er een meerjarenplanning gemaakt van wanneer welk materieel vervangen moet worden. Het is de bedoeling om de jaarlijkse afschrijvingskosten mee te nemen in de jaarbudgetten op de diverse kostenposten waarvoor het materieel ingezet wordt. De meerjarenplanning bevat een geschatte vervangingswaarde van in het totaal € 815.000 voor het grote materieel met een gemiddelde afschrijvingstermijn van 10 tot 15 jaar. De huidige reserve is daarvoor ontoereikend. Daarom wordt de reserve structureel extra aangevuld, vanaf 2020 met € 5.000 en daarna jaarlijks met € 5.000 extra tot we in 2028 jaarlijks € 45.000 extra toevoegen aan de reserve.

Aanwending reserve kapitaallasten machinepark buitendienst

Betreft mutaties in de jaarlijkse aanwending van de reserve ter dekking van de kapitaallasten investeringen groot materieel buitendienst.

Toevoeging reserve huisvesting onderwijs

De raad heeft recent (raad maart 2024) besloten het investeringskrediet uitbreiding De Wartburg te verhogen met € 410.963. Het investeringskrediet voor de uitbreiding wordt in 40 jaar afgeschreven. De jaarlijkse hogere kapitaallasten ad. € 10.275 zijn verwerkt in deze kadernota.

De raad heeft recent (raad maart 2024) besloten het investeringskrediet uitbreiding De Olijfboom te verhogen met € 189.324. Het investeringskrediet voor de uitbreiding wordt in 40 jaar afgeschreven. De jaarlijkse hogere kapitaallasten ad. € 4.735 zijn verwerkt in deze kadernota.

Het bestuur van de Jan Ligthartschool heeft bij de gemeente een verzoek ingediend voor uitbreiding vanwege stijging van het aantal leerlingen. De komende weken wordt een raadsvoorstel voorbereid welke op de agenda komt van de raad in september. De uitbreiding gaat om een investering van € 853.779 welke in 40 jaar wordt afgeschreven. De jaarlijkse kapitaallasten bedragen € 21.345. Vooruitlopend op de besluitvorming in september 2024 zijn de extra lasten al verwerkt in de kadernota.

Aanwending reserve huisvesting onderwijs

Betreft mutaties in de jaarlijkse aanwending van de reserve ter dekking van de kapitaallasten investeringen onderwijshuisvesting.

Aanwending reserve overlopende kredieten

Voor het jaar 2027 staan Waterschapsverkiezingen gepland. Via de algemene uitkering ontvangt de gemeente rijksmiddelen om deze verkiezingen te kunnen organiseren. De rijksmiddelen worden de komende periode toegevoegd aan de reserve overlopende kredieten zodat in 2027 de kosten van de Waterschapsverkiezingen gedekt kunnen worden uit deze reserve. 2028 is een nieuw begrotingsjaar

en is in eerste instantie gebaseerd op de ramingen van 2027. In 2028 zijn er echter niet nog een keer waterschapsverkiezingen dus het is niet nodig om deze uitname in 2028 door te zetten.

Paragrafen

Dwarsdoorsnede begroting

De voor de programmabegroting verplicht voorgeschreven paragrafen beogen een “dwarsdoorsnede” te geven van de begroting, telkens gezien vanuit een bepaald perspectief. Het gaat daarbij om onderdelen van de financiële functie die betrekking hebben op de kaderstelling voor het beheer. Deze onderdelen hebben betrekking op financiële belangen en raken de hele begroting. Daarnaast zijn ze van belang voor het realiseren van de programma's.

Het doel van de paragrafen is tweeledig. Ten eerste wordt de informatie die in de programma's en overige financiële stukken versnipperd is weergegeven, gebundeld waardoor de raad een beter inzicht vanuit de verschillende, financieel gezien relevante, invalshoeken wordt verschaft. Daarnaast wordt door middel van de paragrafen aan

de raad een instrument aangereikt dat kan fungeren om de kader stellende en controlerende taak uit te oefenen.

Wettelijk kader

Er zijn acht paragrafen wettelijk voorgeschreven in het BBV. Verplichte indicatoren zijn vanaf 2017 door Woudenberg in een aparte paragraaf verwerkt. Sinds 2024 is de paragraaf Woo verplicht. Naast de verplichte paragrafen is er dit jaar een nieuwe paragraaf 'Duurzaamheid' toegevoegd.

- A. Lokale heffingen.

In deze paragraaf vindt u het beleid van Woudenberg met betrekking tot de lokale heffingen. Verder zijn hier opgenomen de belastingvoorstellen en de gevolgen hiervan voor de tarieven. We geven u een overzicht van de totale belastingopbrengsten en geven inzicht in de gevolgen voor de lokale lastendruk. Tenslotte melden wij u het gemeentelijk kwijscheldingsbeleid voor belastingen.

- B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

In deze paragraaf wordt ingegaan op het weerstandsvermogen van de gemeente. Het weerstandsvermogen is de mate waarin onze gemeente in staat is de middelen vrij te maken om incidentele financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid inzake de gemeentelijke dienstverlening. In de paragraaf wordt aangegeven hoe hoog het weerstandsvermogen is en hoe wij de financiële risico's schatten.

- C. Onderhoud kapitaalgoederen

Dit onderdeel gaat in op het onderhoud van de infrastructuur. Wij geven een stand van zaken met betrekking tot het beleid van de gemeente inzake de kwaliteit en onderhoud van de kapitaalgoederen. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de totale kosten voor onderhoud kapitaalgoederen zoals opgenomen in de programma's.

- D. Financiering

In deze paragraaf gaat het om de uitvoering van de treasury-functie. Dit beantwoordt de vraag hoe het beleid wordt gefinancierd en hoe wordt omgegaan met het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

- E. Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering is vanaf 2018 weer opgenomen. Het betreft onder meer de onderwerpen Personeel en Organisatie. Dat we hier weer aandacht aanbesteden heeft vooral te maken de BBV-wijziging waardoor bijvoorbeeld de personeelskosten naar de afzonderlijke producten/taakvelden worden geboekt en niet langer op één groot overzichtelijk budget. In deze paragraaf wordt dit toegelicht. Vanaf 2023 zal over de rechtmatigheid (verantwoordelijkheid van het college) in deze paragraaf worden gerapporteerd.

- F. Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in de partijen waar Woudenberg zich bestuurlijk en financieel aan heeft verbonden. Dat wil zeggen dat de gemeente een zetel of stemrecht heeft in het bestuur en dat de gemeente middelen beschikbaar stelt. In de paragraaf worden de financiële risico's benoemd en de ontwikkelingen geschetst.

- G. Grondbeleid

Het grondbeleid kan belangrijk zijn bij het uitvoering geven aan de doelstellingen zoals opgenomen in de programma's. Daarom is hier een afzonderlijke paragraaf aan gewijd. In deze paragraaf is aangegeven wat de actuele stand van zaken is van de in uitvoering zijnde complexen. Ook wordt er een prognose gegeven van de exploitatieresultaten van de complexen.

- H. Wet open overheid (Woo)

De Wet open overheid (Woo) heeft als doel om overheden transparanter te maken. De paragraaf gaat in op de ontwikkelingen binnen de Woo en biedt inzicht in de afhandeling van de Woo verzoeken binnen gemeente Woudenberg.

- I. Duurzaamheid

De paragraaf duurzaamheid gaat in op het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2024-2030 binnen gemeente Woudenberg. Deze paragraaf is nieuw en volgens de BBV (nog) niet verplicht.

- Verplichte indicatoren

In de herziene BBV wordt voorgeschreven dat gemeenten een basis set van beleidsindicatoren opnemen in de begroting. Doel hiervan: de begrotingen inzichtelijker maken voor raadsleden die niet met financiën zijn belast en een betere onderlinge vergelijkbaarheid van de gemeentebegrotingen mogelijk maken.

De verplichte indicatoren zijn deels opgenomen in de desbetreffende programma's

A. Paragraaf Lokale heffingen

Wettelijk kader

In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke heffingen de gemeente aan haar inwoners en bedrijven mag opleggen. Welke heffingen er daadwerkelijk worden geheven, is een keuze van de raad. Gekozen is om verhoging van de belastingdruk zoveel mogelijk te beperken.

Kaderstellende beleidsnota's

Het beleid in Woudenberg voor de lokale heffingen is opgenomen in:

de Kadernota 2025-2028

Huidige lokale lastendruk:	Nederland 2024 (Coelo/CBS)	Woudenberg 2025	Woudenberg 2024	Verschil 2025-2024	Verschil in %
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonhuishouden	€ 911	€ 970	€ 958	€ 12,37	1,28%
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 994	€ 1.012	€ 1.000	€ 12,37	1,22%
OZB woningen	0,0909%	0,0925%	0,0900%	0,0025%	2,80%
OZB niet-woningen eigenaar	0,3272%	0,2071%	0,1961%	0,0110%	5,60%
OZB niet-woningen gebruiker	0,2333%	0,1661%	0,1573%	0,0088%	5,60%
WOZ waarde gemiddelde	€ 379.000	€ 491.000	€ 491.000		
OZB berekening (WOZ waarde x OZB %)	€ 345	€ 454	€ 442	€ 12,37	2,80%
Afvalstoffenheffing 140 liter container	€ 279	€ 278	€ 278	€ 0,00	0,00%
Afvalstoffenheffing 240 liter container	€ 346	€ 308	€ 308	€ 0,00	0,00%
Rioolheffing éénpersoonhuishouden	€ 210	€ 238	€ 238	€ 0,00	0,00%
Rioolheffing meerpersoonshuishouden	€ 225	€ 250	€ 250	€ 0,00	0,00%

Huidige lokale lastendruk:	Nederland 2024 (Coelo/CBS)	Woudenberg 2025	Woudenberg 2024	Verschil 2025-2024	Verschil in %
Hondenbelasting (per hond)	€ 26,68	€ 82,25	€ 80,00	€ 2,25	2,81%
(Wordt niet in alle gemeenten geheven)					
Toeristenbelasting (per overnachting)	€ 1,93	€ 1,70	€ 1,65	€ 0,05	2,80%
(Wordt niet in alle gemeenten geheven)					

Beleid Woudenberg

De gemeente Woudenberg kent een aantal heffingen welke wordt gelegitimeerd op basis van belastingverordeningen welke door de raad zijn vastgesteld. Deze heffingen zijn te verdelen in belastingen en retributies.

Onder belastingen wordt verstaan een gedwongen betaling aan de overheid, waar geen individuele prestatie van de betreffende overheid tegenover staat. Een retributie is de vergoeding van een dienst welke de overheid presteert ten voordele van de heffingsplichtige. Op dit punt verschilt zij van een belasting, omdat er bij een belasting geen onmiddellijke concrete tegenprestatie tegenover staat.

Door de gemeente Woudenberg worden de volgende heffingen opgelegd:

- Belastingen, tot deze groep behoren onroerende zaakbelastingen, hondenbelasting en toeristenbelasting. De opbrengst van deze heffingen is vrij besteedbaar.
- Retributies, tot de retributies behoren de afvalstoffenheffing, reinigingsrecht, rioolrechten, leges, marktgeld, begrafenisrechten en brandweerrechten. Bij retributies mogen de geraamde inkomsten niet boven de geraamde uitgaven van de betreffende dienst uitkomen. Winst maken is niet toegestaan. Bij sommige diensten gelden wettelijk vastgelegde tarieven welke landelijk gelijk zijn, bijvoorbeeld voor het opmaken van aktes van de burgerlijke stand of bij het behandelen van naturalisatieverzoeken. In bepaalde gevallen zijn in hogere wetgeving maximumtarieven opgenomen. Voorbeelden hiervan zijn de afgifte van paspoorten en identiteitskaarten.

Voor de hoogte van de tarieven en leges gelden de volgende beleidsuitgangspunten:

- voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden;
- streven naar 100% kostendekking van tarieven en leges;
- de lokale lastendruk stijgt in principe niet met meer dan de inflatiecorrectie.

Ontwikkelingen

De lokale lastendruk in de gemeente Woudenberg scoort in verschillende publicaties bovengemiddeld als het gaat om de lastendruk. Daarnaast liggen in 2024 de woonlasten van Woudenberg iets boven het landelijk gemiddelde.

In dit hoofdstuk wordt een eerste inzicht geboden in de ontwikkeling van de belastingen en tarieven in het jaar 2025. De ontwikkelingen van de volgende belastingsoorten worden onder de loep genomen:

- onroerende zaakbelastingen;
- afvalstoffenheffing en reinigingsrechten;
- rioolheffing;
- hondenbelasting;
- toeristenbelasting;
- overige tarieven.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De afgelopen jaren is besloten de OZB-tarieven jaarlijks te corrigeren met niet meer dan de inflatiecorrectie.

Voor 2025 wordt een inflatie verwacht van 2,8 %. Het percentage van 2,8 is een inschatting op basis van de raming van het Centraal Planbureau februari 2024 (inflatie, nationale consumentenprijsindex CPI 2025).

In 2024 is onderzoek gedaan naar de opbrengst OZB versus de korting OZB in de algemene uitkering van onze gemeente. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat de netto opbrengst OZB niet-woningen, in verhouding, veel lager is dan de netto opbrengst OZB woningen voor Woudenberg. Dit komt omdat de OZB tarieven niet-woningen van Woudenberg veel lager zijn dan de OZB tarieven niet-woningen die het rijk acceptabel vindt en hanteert voor de korting in de algemene uitkering. Het verschil tussen het OZB tarief woningen van Woudenberg en die het rijk acceptabel vindt is veel kleiner.

Bij de vaststelling van de Kadernota 2025-2028 is met de raad afgesproken dat het college bij de begrotingsbehandeling met een voorstel komt om de OZB tarieven voor niet-woningen meer te laten stijgen dan het OZB tarief voor woningen. Het college stelt voor in 2025 de OZB tarieven voor niet-woningen te laten stijgen met 5,6 % en het OZB tarief voor woningen met 2,8 %.

OZB	2025
OZB woningen	2,8%
OZB niet-woningen	5,6%

Rioolheffing

Voor rioolheffing geldt als uitgangspunt een 100% kostendekking. Op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) wordt het tarief bepaald om tot een kostendekkende rioleringszorg te komen. In het vastgestelde Waterplan 2020-2024 is aangegeven dat 100% kostendekkendheid wordt gerealiseerd bij een tarief voor rioolheffing van € 238,82 (excl. inflatie).

In het Waterplan 2020-2024 is daarom voorgesteld het tarief voor rioolheffing vanaf 2020 te laten stijgen met € 5 (+/-2,1%) per jaar zodat in 2024 het kostendekkend tarief van € 238,82 (excl. inflatie) wordt gerealiseerd. In 2024 bedraagt het totaaltarief (gebruiker en eigenaar) voor rioolheffing € 250,47. Hiermee is het kostendekkend tarief bereikt. Voor 2025 wordt voorgesteld de tarieven voorlopig te bevriezen. In het najaar van 2024 wordt het nieuwe Waterplan 2025-2028 voorgelegd aan de raad. Na besluitvorming over het nieuwe Waterplan wordt opnieuw beoordeeld en berekend welke tarieven we gaan hanteren vanaf 2025. Besluitvorming over de definitieve tarieven voor 2025 vindt plaats bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2025 in de raad van december 2024.

Rioolheffing	2025	2024
Totaal (eenpersoonshuishouden)	€237,57	€237,57
Gebruiker (eenpersoonshuishouden)	€72,50	€72,50
Eigenaar (eenpersoonshuishouden)	€165,07	€165,07
Totaal (meerpersoonshuishouden)	€250,47	€250,47
Gebruiker (meerpersoonshuishouden)	€85,40	€85,40
Eigenaar (meerpersoonshuishouden)	€165,07	€165,07

Afvalstoffenheffing

We willen inwoners stimuleren het afval beter te scheiden en daarmee de hoeveelheid restafval te verminderen. Hiervoor is per 1 januari 2017 diftar ingevoerd. Inwoners betalen voor het aantal keren dat ze restafval aanbieden. Daarnaast betalen ze een vast bedrag voor de overige afvalstromen. Zodoende betalen inwoners vanaf 2017 twee tarieven: het vastrecht en het variabele tarief. Het vastrecht is voor iedereen gelijk. Het variabele tarief hangt af van het aantal keren dat een minicontainer aan de straat wordt gezet of van het aantal keren dat afval in de ondergrondse container gestort wordt. Met het variabele tarief worden alleen de kosten van het inzamelen, transporteren en verwerken van het restafval gedekt. De overige kosten worden gedekt vanuit het vastrecht.

Per 1 januari 2024 bedraagt de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing € 446.000. De laatste jaren zijn er forse wijzigingen geweest op zowel de kosten kant (negatief) als de inkomsten kant (ook negatief). Hierdoor is het afvaltarief de laatste jaren flink gestegen. Voor 2021, 2022 en 2023 is mede door hogere oud papierprijzen een overschot op het product afval behaald. Dit overschot is toegevoegd aan de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing.

Op basis van ramingen van ROVA verwachten we dat de kosten 2025 voor de inzameling en verwerking van afval met € 68.000 zullen stijgen ten opzichte van 2024.

De tarieven voor afvalstoffenheffing zijn in de jaren 2022 tot met 2024 niet gestegen. De gestegen kosten in 2024 worden zoveel mogelijk gedekt uit de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing. We stellen voor de hogere kosten 2025 eveneens te dekken uit deze voorziening. Rekening houdend met het tekort in 2024 verwachten we dat in de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing eind 2024 nog voldoende ruimte beschikbaar is om de hogere kosten van 2025 op te vangen. Het vastrecht en de tarieven per lediging wijzigen niet ten opzichte van 2024.

Kwijtschelding (minima) en vrijstelling (medicatie indicatie) van afvalstoffenheffing werden de afgelopen jaren verleend op basis van het aantal ledigingen. Vanaf 2025 wordt kwijtschelding en vrijstelling verleend voor een vast bedrag. Kwijtschelding minima bedraagt € 300,- en vrijstelling medische indicatie € 80,-. Deze aanpassing wordt op verzoek van GBLT doorgevoerd. Vanaf 2025 zullen de belastingaanslagen via de belastingsamenwerking GBLT worden opgelegd.

De definitieve tarieven 2025 zullen aan de raad worden voorgelegd bij de vaststelling verordeningen 2025 (raad december 2024).

Tarieven voor de afvalstoffenheffing	2025	2024
Vastrecht per aansluiting	€ 238,80	€ 238,80
Aanbieden van 240 liter restafvalcontainer per keer	€ 11,50	€ 11,50
Aanbieden van 140 liter restafvalcontainer per keer	€ 6,50	€ 6,50
Aanbieden van zak restafval aan ondergrondse container	€ 1,90	€ 1,90

Tarieven voor de afvalstoffenheffing	Vastrecht	Aantal ledigingen	Tarief per lediging	Totaal	Kwijtschelding /vrijstelling	Totaal te betalen
240 liter container	€238,80	4	€11,50	€284,80	€	€284,80
240 liter container	€238,80	6	€11,50	€307,80	€	€307,80
240 liter container	€238,80	12	€11,50	€376,80	€	€376,80
140 liter container	€238,80	4	€6,50	€264,80	€	€264,80
140 liter container	€238,80	6	€6,50	€277,80	€	€277,80
140 liter container	€238,80	12	€6,50	€316,80	€	€316,80
ondergrondse container	€238,80	22	€1,90	€280,60	€	€280,60
ondergrondse container	€238,80	26	€1,90	€288,20	€	€288,20
ondergrondse container	€238,80	52	€1,90	€337,60	€	€337,60
Kwijtschelding/vrijstelling	€0,00	0	€0,00	€0,00	€	€0,00
Minima (vast bedrag)	€0,00	0	€0,00	€0,00	€ 300	€0,00
Medicatie indicatie (vast bedrag)	€0,00	0	€0,00	€0,00	€ 80	€0,00

Hondenbelasting

De afgelopen jaren is besloten het tarief voor hondenbelasting jaarlijks te laten stijgen met het inflatiepercentage. Voor 2025 wordt, conform voorstel Kadernota 2025-2028, uitgegaan van een verhoging van 2,8 % (tarief afgerond op € 82,25 per hond)

Jaarlijks zal bij de nieuwe begroting de stijging opnieuw worden bepaald a.d.h.v. het dan geldende inflatiecijfer.

Hondenbelasting	2025	2024
Per hond	€ 82,25	€ 80,00
Kennel	€ 411,25	€ 400,00

Toeristenbelasting

In de begroting 2025-2028 wordt uitgegaan van een verhoging van 2,8 % voor 2025. Dit is conform voorstel Kadernota 2025-2028.

Jaarlijks zal bij de nieuwe begroting de stijging opnieuw worden bepaald a.d.h.v. het dan geldende inflatiecijfer.

Toeristenbelasting	2025	2024
Per overnachting	€ 1,70	€ 1,65

Lijkbezorgingsrechten

De raad heeft eind 2012 ingestemd met de handhaving van kwaliteitsbeeld A op de begraafplaats zoals vastgelegd in het Groenbeleidsplan 2011. De raad heeft toen tevens besloten de grafrechten geleidelijk te verhogen met 3% (in 2013 en 2014), 4% (in 2015) en 5% (in de jaren 2016-2023). Voor 2025 wordt voorgesteld de grafrechten en overige tarieven te laten stijgen met 2,8 % (het inflatiepercentage).

Lijkbezorgingsrechten	2025	2024
Grafrechten (verlenen grafrecht)	2,80%	3,10%
Overige (begraven/grafdekking/etc)	2,80%	3,10%

Kwijtscheldingsbeleid

Voor inwoners van Woudenberg met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid om voor kwijtschelding in aanmerking te komen. Gehele of gedeeltelijke kwijtschelding is mogelijk voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing, hondenbelasting en de OZB.

Opleggen belastingaanslagen

Vanaf 2025 zullen de belastingaanslagen via de belastingsamenwerking GBLT worden opgelegd. In 2025 worden de belastingaanslagen (samen met de beschikkingen, WOZ tijdvak 2025) eind februari verzonden. De belastingaanslag dient in maximaal vier termijnen uiterlijk voor 1 juli betaald te zijn. Er kan gekozen worden voor automatische incasso, het belastingbedrag wordt dan in tien maanden geïnd.

Betaaltermijnen belastingaanslagen 2025	Automatische incasso	Niet automatische incasso
1e betaaltermijn	Maart 2025	Maart 2025
2e betaaltermijn	April 2025	April 2025
3e betaaltermijn	Mei 2025	Mei 2025
4e betaaltermijn	Juni 2025	Juni 2025
5e betaaltermijn	Juli 2025	
6e betaaltermijn	Augustus 2025	
7e betaaltermijn	September 2025	
8e betaaltermijn	Oktober 2025	
9e betaaltermijn	November 2025	
10e betaaltermijn	December 2025	

Recapitulatie voorstellen college

In het onderstaande overzicht zijn de voorstellen van het college met betrekking tot de stijging van de lokale heffingen weergegeven:

Lokale heffingen	2025
Tarief OZB woningen	2,80%
Tarief OZB niet-woningen	5,60%
Tarief afvalstoffenheffing (huishouden)	0,00%
Tarief rioolheffing	0,00%
Tarief toeristenbelasting (per overnachting)	2,80%
Tarief hondenbelasting (per hond)	2,80%

B. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is het vermogen om onverwachte, substantiële kosten op te vangen, zonder dat de uitvoering van de taken en de bedrijfsvoering in gevaar komt. Het geeft de robuustheid van de financiële positie aan. Om vast te kunnen stellen of het weerstandsvermogen voldoende is, inventariseren wij de belangrijkste risico's. De risico's zetten we af tegen de middelen en mogelijkheden om de risico's op te vangen.

Beleidskaders

Het algemene beeld ten aanzien van het weerstandsvermogen is vastgelegd in hoofdstuk 5 Financiële positie (reserves/ weerstandsvermogen) van de Kadernota 2025-2028. Beleidswijzigingen op dit gebied worden indien van toepassing aan u voorgelegd door middel van een raadsvoorstel.

Het beleid van onze gemeente voor het weerstandsvermogen is vastgelegd in de volgende nota's:

Beleidsstuk	Jaar vaststelling	Planperiode
Notitie risicomanagement	2006	N.v.t.
Notitie stille reserves 2020	2020	N.v.t.
Notitie beschikking reserves	2020	N.v.t.

Ontwikkelingen

Op het gebied van het weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn er geen bijzondere externe ontwikkelingen te melden.

Risicoprofiel

Hier presenteren wij de belangrijkste risico's. De prioritering van de risico's vindt plaats aan de hand van de volgende schaalindeling van de kans:

Schalen voor de inschatting van de kans dat het risico zich in **volle omvang** voordoet

- Groot (= 60%) waarschijnlijk, de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is groot;
- Gemiddeld (= 40%) mogelijk, de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is gemiddeld;
- Klein (= 20%) de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is klein.

In de volgende tabel presenteren wij de inschatting van de belangrijkste structurele risico's op kortere en langere termijn:

De incidentele risico's en de risico's voor de grondexploitatie presenteren wij afzonderlijk.

Toelichting structurele risico's:

Bedragen in euro's

Programmarisico's	Begroting 2025	Risico %	Omvang risico	Kans	Bedrag risico
Overige risico's	0		200.000		40.000
Overige kleinere risico's	0		200.000	20%	40.000
Programma 1 - Samenleving	11.825.000		1.316.600		569.960
Leerlingenvervoer	676.000	10%	67.600	60%	40.560
Onderwijshuisvesting	149.000	100%	149.000	60%	89.400
Sociaal domein uitgaven	11.000.000	10%	1.100.000	40%	440.000
Programma 2 - Leefomgeving	0		50.000		30.000
Volksgezondheid/groen *	0		50.000	60%	30.000
Programma 5 - Bestuur en dienstverlening	10.100.000		655.000		393.000
Dienstverleningsovereenkomst ICT *	0		150.000	60%	90.000
Gemeenschappelijke regelingen	2.600.000	5%	130.000	60%	78.000
Ontwikkelingen HRM	7.500.000	5%	375.000	60%	225.000
Programma 6 - Algemene dekkingsmiddelen	25.429.000		1.754.050		931.020
Algemene uitkering	24.282.000	2,50%	607.050	40%	242.820
Herijking gemeentefonds (€ 115,00 – € 37,50 p/inw.)	1.147.000	100%	1.147.000	60%	688.200
Totaal structurele risico's	47.354.000		3.975.650		1.963.980

Programma 1 - Samenleving

- **Leerlingenvervoer**

Wij zijn wettelijk verplicht om een adequaat systeem van leerlingenvervoer aan te bieden. De kosten van het vervoer zijn sterk afhankelijk van het aantal leerlingen, het aantal ritten en de bestemming van de ritten. Doordat het een open-einde regeling betreft, moet als risico rekening worden gehouden met een bedrag van € 76.700 (= +/- 10 % van het huidige budget) met een kans hierop van 60 %. Het uiteindelijke risicobedrag komt daarmee op € 40.560. Bij de begroting 2024 was het risicobedrag nog berekend op € 34.800. Door stijging van het budget met € 96.000 stijgt ook het risicobedrag.

- **Onderwijshuisvesting**

In 2020 hebt u het Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting gemeente Woudenberg (IHP) vastgesteld. Bij de vaststelling van het IHP hebt u structureel € 47.000 beschikbaar gesteld voor de uitbreiding van De Olijfbom en De Wartburg. Bij de vaststelling van het IHP hebt u besloten het financieel risico op te nemen dat onze gemeente loopt bij de mogelijke beslissing van het Rijk om renovatie die de levensduur van een schoolgebouw verlengt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente te laten vallen. Indien wij verantwoordelijk worden voor renovatie van scholen zullen in de toekomst de structurele lasten voor de gemeente stijgen met € 149.000. De kans hierop ramen we op 60 %. Het risicobedrag komt daarmee op € 89.400. Het risicobedrag is niet gewijzigd ten opzichte van de begroting 2024.

- **Sociaal domein**

De taken en verantwoordelijkheden voor de Jeugdzorg en Wmo (de onderdelen dagactiviteiten en begeleiding) liggen voor een groot deel bij gemeenten. Net als bij leerlingenvervoer, betreft dit ook een open-einde regeling. Voor het sociaal domein houden wij als risico rekening met 10 % van de totale uitgaven, uitgaande van recente cijfers. 10 % van het totale budget van € 11.000.000 is € 1.100.000. De kans hierop ramen we op 40 %. Het risicobedrag komt daarmee op € 440.000. Bij de begroting 2024 was het risicobedrag nog berekend op € 408.000. Door stijging van het budget met € 800.000 stijgt ook het risicobedrag.

Programma 2 - Leefomgeving

- **Volksgezondheid/groen**

Wij kunnen geconfronteerd worden met ziekten en plagen zoals MKZ, teken en de eikenprocessierups. Voor preventie, toezicht en bestrijding hiervan is een beperkt budget beschikbaar. De kosten voor het bestrijden variëren, afhankelijk van de mate van overlast en de methode van bestrijding. Wij gaan uit van een financieel risico van € 50.000. Vanwege de klimaatverandering is de kans bijgesteld naar 60 % met een risicobedrag van € 30.000. Het risicobedrag is niet gewijzigd ten opzichte van de begroting 2024.

Programma 5 - Bestuur en dienstverlening

- **Dienstverleningsovereenkomst ICT**

De gemeente Veenendaal is onze huidige leverancier voor ICT-diensten. De overeenkomst die we momenteel hebben (DVO) is niet meer up-to-date. Vooral maatregelen met betrekking tot het beheer van werkplekken, het Service Level Agreement (SLA) en de toenemende eisen op het gebied van informatieveiligheid vereisen meer maatregelen. De kosten van deze aanpassingen worden in 2024 uitgewerkt. Het is duidelijk dat de kosten zullen stijgen, maar het exacte bedrag hangt af van de keuzes die binnen de DVO worden gemaakt. De extra kosten voor de DVO zijn voorlopig PM geraamd. Wij schatten het financieel risico in op € 150.000.

De kans dat de nieuwe DVO hoger uitvalt dan de huidige wordt geschat op 60 %. Het risicobedrag bedraagt dan 60 % van € 150.000 is € 90.000. Dit is een nieuw risico ten opzichte van de begroting 2024.

- **Gemeenschappelijke regelingen**

Het deelnemen aan gemeenschappelijke regelingen betekent het gedeeltelijk inleveren van autonomie op bepaalde beleidsterreinen. Besluiten binnen de gemeenschappelijke regeling met financiële gevolgen zijn bindend voor alle deelnemende gemeenten. Wij kunnen besluiten met betrekking tot nieuw beleid niet zelfstandig beïnvloeden, met als gevolg dat de financiële consequenties een voldongen feit zijn. Als risico nemen we 5 % op van de totale bijdrage van € 2.600.000 is € 130.000. De kans hierop ramen we op 60 %. Het risicobedrag komt daarmee op € 78.000. De ervaring van de afgelopen 3 jaar leert dat het risicobedrag reëel is. Bij de begroting 2024 was het risicobedrag nog berekend op € 84.000. Door daling van het budget met € 200.000 daalt ook het risicobedrag.

- **Ontwikkelingen HRM**

De arbeidsmarkt blijft volatiel. In de komende vijf jaar gaat 20% van de gemeente ambtenaren met pensioen. De gemeente moet zich hierop voorbereiden. Omliggende gemeenten van grotere omvang betalen medewerkers in hogere salarisschalen, bij een kleine gemeente is er een afslag van de algemene uitkering op dit vlak. Dat betekent dat er bredere problematiek is dan alleen de pensioneringen in onze eigen organisatie. Het aantal vacatures binnen de gemeentelijke sector zal stijgen. We verwachten dat er soms moeilijk in te vullen vacatures zijn. Dat bepaalde functies beter betaald moeten worden om personeel te trekken (dat zien wij bijvoorbeeld als met de BOA's die in Woudenberg werkzaam zijn).

De wens is om hiernaast te kijken naar innovatie op het gebied van HRM. Door medewerkers duurzaam inzetbaar te maken, of collega's in (deels) in dienst te houden die met pensioen gaan. Artificial Intelligence biedt mogelijk kansen. Bijvoorbeeld door automatisering van bepaalde processen. In het eerste kwartaal van 2025 wordt het onderzoek naar het functiehuis van de gemeente afgerond. Waar nodig wordt onderhoud gepleegd of worden nieuwe functieomschrijvingen gemaakt. Dit kan ook effect hebben op de inschaling van medewerkers. De inzet is om dat binnen de huidige loonsom te pogen op te lossen.

Als risico nemen we 5 % op van de totale personeelskosten van € 7.500.000 is € 375.000. De kans hierop ramen we op 60 %. Het risicobedrag komt daarmee op € 225.000. Dit is een nieuw risico ten opzichte van de begroting 2024.

Algemene dekkingsmiddelen

- **Algemene uitkering**

De algemene uitkering vormt een belangrijke risicofactor. De hoogte van de algemene uitkering is afhankelijk van heel veel factoren. Uitgaande van een marge van 2,5 % van de geraamde algemene uitkering bedraagt het inkomstenrisico € 607.050. Hiervan nemen we 40 % is € 242.820 mee als risicobedrag. Bij de begroting 2024 was het risicobedrag nog berekend op € 231.820. Door stijging van de algemene uitkering met € 1.100.000 stijgt ook het risicobedrag.

- **Herijking Gemeentefonds;**

Met ingang van 1 januari 2023 is er sprake van een nieuwe verdeling van de algemene uitkering. Deze is verwerkt in de meicirculaire 2022. Gegeven de ontvangen adviezen van de ROB en de VNG en de reacties van gemeenten hebben de fondsbeheerders besloten het ingroeipad – het pad waarmee gemeenten naar de nieuwe verdeling ingroeien – te beperken tot 3 jaar. Het maximale

effect is +/- € 7,50 per inwoner in 2023 en +/- € 15 per inwoner in 2024 en 2025. Daarmee komt het maximale effect op +/- € 37,50 per inwoner in 2025.

De voorlopige herijking gemeentefonds voor Woudenberg betekent een nadeel van € 7,50 per inwoner in 2023 oplopend naar € 37,50 per inwoner vanaf 2025 welke via de meicirculaire 2022 is verwerkt in de cijfers van de begroting 2023-2026. In eerdere publicaties van het rijk was aangegeven dat Woudenberg een nadeelgemeente zou zijn van € 115 per inwoner. Het nadeel van € 115 per inwoner voor Woudenberg is niet van tafel en blijft nog steeds in beeld.

Het nieuwe model per 1 januari 2023 is geen eindstation en zal continue onderhoud vragen. Een expertgroep gaat aan de slag met verschillende onderzoeken over het verdeelmodel. De evaluatie van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds moet begin 2025 zijn afgerond. Na evaluatie komt er besluitvorming over de verdere implementatie van het nieuwe verdeelmodel.

Het verschil tussen € 115 per inwoner en de reeds in de cijfers verwerkte € 37,50 per inwoner is als risico opgenomen bij de programmerisico's. De omvang van de risico is € 1.147.000 met een kans van 60 %. Het risicobedrag bedraagt **€ 688.200**. Bij de begroting 2024 was het risicobedrag nog berekend op € 542.500. Door toename van het aantal inwoners stijgt ook het risicobedrag.

Overige kleinere risico's

Het gaat hierbij om diverse risico's met een beperkte financiële impact (bedragen < € 25.000). Voorbeelden hiervan zijn risico's in verband met garantstellingen, juridische procedures, bijdrage gemeente bij internationale rampen, rente en vandalisme.

De incidentele programmarisico's geven het volgende beeld te zien:

Bedragen in euro's

Programmarisico's - incidenteel	Begroting 2025	Risico %	Omvang risico	Kans	Bedrag risico
Loon- en prijsstijgingen	250.000		250.000		150.000
Loon- en prijsstijgingen	250.000	100%	250.000	60%	150.000
Programma 5 - Bestuur en dienstverlening	1.328.000		132.800		79.680
Voorziening Wethouders- pensioenen	1.328.000	10%	132.800	60%	79.680
Totaal incidentele risico's	1.578.000		382.800		229.680

- **Voorziening wethouders pensioenen.**

De voorziening wethouders pensioenen wordt jaarlijks geactualiseerd. Vooral renteontwikkelingen kunnen invloed hebben op de hoogte van de voorziening. Het risico schatten wij in op € 1.328.000 (stand van de voorziening per 1 jan 2024) met een risico van 10 % en een kans van 60 %. Het risicobedrag is € 79.680. Het risicobedrag is minimaal gewijzigd ten opzichte van de begroting 2024.

- **Loon- en prijsstijgingen**

In de begroting 2024-2027 is zoveel mogelijk rekening gehouden met loon- en prijsstijgingen. De kans is aanwezig dat alsnog budgetten bijgesteld moeten worden vanwege loon- en prijsstijgingen. De omvang van dit risico is € 250.000 met een kans van 60 %. Het risicobedrag bedraagt € 150.000. Het risicobedrag is niet gewijzigd ten opzichte van de begroting 2024.

De risico's op het gebied van de grondexploitaties zien er als volgt uit:

Bedragen in euro's

Grondexploitatie- risico's	Risico	Nog te realiseren winst	Voorziening	Omvang risico	Kans	Bedrag risico
Bouwgronden in exploitatie						
1. Hoevelaar fase 1 (8e herz)	41.653	182.500	0	0	0	0
2. Hoevelaar fase 2 (1e herz)	159.180	278.151	0	0	40%	0
Bouwgronden niet in exploitatie						
1. Overige gronden (Laagerfseweg)	0	0	0	1.600.000	20%	320.000
2. Overige gronden (Parklaan 6-10)	0	0	0	1.262.000	20%	252.400
Totaal incidentele grondexploitatie- risico's	200.833	460.651	0	2.862.000		572.400

Bouwgronden in exploitatie

De risico's die zich voordoen binnen de grondexploitaties worden, indien mogelijk, binnen het exploitatieresultaat opgevangen. Dit gaat ten koste van de eindwaarde van het project, waardoor er minder winst overblijft. Dit heeft gevolgen voor de toevoeging aan de reserve Grondbedrijf. Komt de exploitatie negatief uit dan komt dit resultaat ten laste van de reserve Grondbedrijf. Bij de grondexploitaties Hoevelaar fase 1 en 2 kunnen de risico's opgevangen worden binnen de nog te realiseren winst. Het risicobedrag is daarom nihil.

Overige gronden

Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten het perceel Laagerfseweg voorlopig niet te verkopen. Voor dit perceel is een risicobedrag berekend van € 320.000. Recent zijn de percelen Parklaan 6-10 en 8 aangekocht. Door deze strategische aankoop krijgt de gemeente invloed op de invulling van het gebied aangrenzend aan het gemeentehuis. Het gaat hier om een strategische, beeldbepalende locatie. Voor deze percelen is een risicobedrag berekend van € 252.400. Beide risico's worden meegenomen in de totale risico's grondexploitaties. Het risico bedrag ad. € 572.400 kan opgevangen worden binnen de algemene reserve grondbedrijf.

In totaliteit zijn de risico's:

Programmarisico's - structureel	€ 1.963.980
Programmarisico's - incidenteel	€ 229.680
Risico's grondexploitaties	€ 572.400
Totaal	€ 2.766.060

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover wij beschikken om niet-geraamde kosten die onverwachts en substantieel zijn (bijvoorbeeld in geval van een calamiteit) te dekken. De weerstandscapaciteit verdelen we in incidenteel en structureel.

Incidentele weerstandscapaciteit

Onderdelen van de incidentele weerstandscapaciteit zijn:

1. Algemene reserves - vrij aanwendbare deel;
2. Bestemmingsreserves - bestemming nog te wijzigen;
3. Stille reserves;
4. Post onvoorziene uitgaven;
5. Incidentele beleidsruimte.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de:

6. Onbenutte belastingcapaciteit;
7. Vrije begrotingsruimte

Bedragen in euro's

Weerstandscapaciteit per 1-1-2025	Bedrag
Algemene reserve	9.198.645
Algemene reserve grondbedrijf	983.873
Stille reserves	0
Onvoorziene uitgaven	0
Onbenutte belastingcapaciteit *	1.744.000
Vrije begrotingsruimte	0
Totaal	11.926.518

Toelichting:

1. De algemene reserve dient als buffer voor het opvangen van risico's en verplichtingen waar geen voorzieningen voor zijn gevormd en ter dekking van onverwachte tekorten op de jaarrekening. Het geraamde saldo van de algemene reserve bedraagt per 1 januari 2025 € 9.199.000. We verwachten dat over de periode 2025 tot en met 2028, gezien de begrotingsresultaten in totaal, geen grote bedragen via de exploitatie worden toegevoegd aan de algemene reserve om de reserve positie te verbeteren. Het meerjarig verloop van de reserve is recent toegelicht in hoofdstuk 5 Financiële positie (reserves/weerstandvermogen) van de Kadernota 2025-2028.
2. De algemene reserve grondbedrijf dient ter dekking van alle risico's grondexploitaties en wordt deels beschikbaar gehouden voor toekomstige ontwikkelingen in Woudenberg-Oost. De algemene reserve Grondbedrijf bestaat daarom ook uit 2 delen. Namelijk een vrij aanwendbaar deel en een niet vrij aanwendbaar deel. Het niet vrij aanwendbaar deel van deze reserve wordt beschikbaar gehouden voor toekomstige ontwikkelingen in Woudenberg-Oost. Het vrij aanwendbaar deel van de algemene reserve grondbedrijf bedraagt per 1 januari 2025 € 984.000 en wordt meegenomen in de weerstandscapaciteit 2025. Het

meerjarig verloop van de reserve is recent toegelicht in hoofdstuk 5 Financiële positie (reserves/ weerstandsvermogen) van de Kadernota 2025-2028.

3. In oktober 2020 heeft u de [Notitie stille reserves](#) vastgesteld. Bij stille reserves gaat het om bezittingen die een overwaarde (verkoopwaarde > boekwaarde) hebben en wij direct kunnen verkopen. In deze notitie is aangegeven dat wij geen bezittingen hebben die aan deze voorwaarden voldoen.
4. Wij houden in deze begroting geen rekening met een budget voor onvoorziene uitgaven.
5. Door onze begrotingspositie is er geen sprake van incidentele beleidsruimte.
6. De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de mogelijkheden die wij als gemeente nog hebben om binnen de wettelijke grenzen onze belastingopbrengsten te verhogen. De totale onbenutte belastingcapaciteit bedraagt:

Ad a. Onroerende zaakbelastingen

Voor het berekenen van de maximale belastingtarieven wordt gebruik gemaakt van de normen voor het artikel 12-beleid. Dit betekent dat indien onze gemeente Woudenberg niet meer in staat zou zijn om de structureel zich manifesterende risico's binnen de exploitatie op te vangen wij door het Rijk gewezen worden op de mogelijkheid om de OZB-tarieven te verhogen om zodoende meer structurele opbrengsten te realiseren.

Ad b. Brede rioolheffing

Bij de rioolheffing is het uitgangspunt volledige kostendekkendheid. Er is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit. Eventuele resultaten worden verrekend met de voorziening vervanging riolering.

Ad. c. Afvalstoffenheffing

Bij de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt volledige kostendekkendheid. Er is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit. Eventuele resultaten worden verrekend met de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing.

Onbenutte belastingcapaciteit	Begroting 2025	Opmerking
a. Onroerende zaakbelasting	1.744.000	
b. Rioolheffing	0	N.v.t.
c. Afvalstoffenheffing	0	N.v.t.
Totaal onbenutte belastingcapaciteit	1.744.000	

7. Vrije begrotingsruimte

De vrije begrotingsruimte bestaat uit:

- a. het te verwachten begrotingsresultaat. Gezien de huidige financiële positie wordt dit niet meegenomen als eventuele dekking voor de risico's.
- b. de toevoeging aan de algemene reserve. In de komende vier jaar (2025-2028) vindt geen toevoeging plaats aan de algemene reserve om de reservepositie te verbeteren. Deze toevoeging wordt bij de vrije begrotingsruimte op nihil gezet.

Bedragen in euro's

Vrije begrotingsruimte	Begroting 2025	Opmerking
a. Saldo begrotingsjaar	0	N.v.t.
b. Toevoeging aan algemene reserve	0	
Totaal vrije begrotingsruimte	0	

Weerstandvermogen

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicoberekening voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandvermogen.

$$\text{Ratio weerstandvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{11.926.518}{2.766.060} = 4,31$$

Het weerstandvermogen is 4,31. Groter dan 1 duidt erop dat de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend is om de gekwantificeerde risico's op korte termijn af te dekken.

Zouden we de onbenutte belastingcapaciteit niet mee rekenen in de weerstandscapaciteit dan komt het weerstandvermogen uit op 3,68.

Gewenst weerstandvermogen

Naar aanleiding van het dashboard financiële gezondheid 2023 gemeente Woudenberg is besloten dat het wenselijk is dat ons weerstandvermogen minimaal 4 bedraagt. Met 4,31 zitten we net boven de gewenste 4.

Het gewenste weerstandvermogen is op 4 gezet zodat de gemeente de geprognosticeerde risico's in principe voor vier jaar uit de aanwezige reserves zou kunnen dekken indien de risico's zich allemaal tegelijk en in volle omvang voordoen. In de tussenliggende jaren heeft de gemeente de gelegenheid om de effecten van de risico's volledig in de reguliere begroting te verwerken.

Ontwikkeling verhouding benodigd weerstandscapaciteit en beschikbare weerstandscapaciteit

Bedragen in 1 miljoen euro's

	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Beschikbare weerstandscapaciteit	11,93	9,05	6,08	4,7	2,48	2,97
Benodigd weerstandscapaciteit	2,77	2,63	2,49	2,63	1,69	1,14
Ratio weerstandvermogen	4,31	3,43	2,44	1,63	1,46	2,61

In bovenstaand overzicht zien we de ontwikkeling van het weerstandsvermogen over de periode 2020 tot en met 2025. Het weerstandsvermogen daalt in de periode 2020-2021. Vanaf begrotingsjaar 2022 stijgt het weerstandsvermogen van 1,63 naar 4,31 in begrotingsjaar 2025.

Door tekorten in de jaarrekeningen 2018 tot en met 2020 bedroeg de algemene reserve eind 2020 nog maar € 907.000. Doorerschikking van reserves (2020/2021) en overschotten in de jaarrekeningen 2021 tot en met 2023 is de algemene reserve gestegen naar € 9 miljoen eind 2024. De algemene reserve is de belangrijkste component voor de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit is in de periode 2020- 2022 gestegen en daarna stabiel gebleven. De stijging komt door toename van de volgende risico's:

- Herijking gemeentefonds
- Algemene uitkering
- Onderwijshuisvesting
- Salarissen en sociale lasten a.g.v. hoger aantal inwoners
- Loon- en prijsstijgingen
- Gronden Laagerfseweg

Verplichte uniforme kengetallen (stelselwijziging BBV)

In de [artikel 9 en 26 van het Besluit Begroting en Verantwoording](#) is bepaald dat wij in deze paragraaf enkele verplichte kengetallen op dienen te nemen. Dit past in het streven naar meer transparantie. Hiermee kunt u gemakkelijker inzicht krijgen in de financiële positie en baten en de lasten van de gemeente. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die u in uw beoordeling van de financiële positie kunt betrekken. Zij leveren daarmee ook een bijdrage aan uw kaderstellende en controlerende rol.

De kengetallen van onze gemeente zien er als volgt uit:

Kengetallen	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Netto schuldquote	-22,83%	13,40%	-3,38%	3,28%	1,55%	-1,64%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-22,83%	13,40%	-3,38%	3,28%	1,55%	-1,64%
Solvabiliteitsrisico	47,08%	41,84%	52,35%	54,56%	55,41%	55,45%
Structurele exploitatieruimte	-2,20%	1,37%	-0,65%	-2,44%	-2,16%	-1,56%
Grondexploitatie	-3,49%	10,88%	-0,07%	0,00%	0,00%	0,00%
Belastingcapaciteit	98,41%	104,62%	98,92%	98,44%	97,96%	97,49%

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger het percentage, des te meer externe financiering de gemeente heeft aangetrokken om de activiteiten te financieren.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Door aan andere partijen een lening te verstrekken is er sprake doorlenen. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen geeft inzicht in hoeverre hiervan sprake is. In onze gemeente speelt dit niet.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio zet het eigen vermogen af tegen het totaal vermogen. Dit geeft inzicht in de mate waarin wij in staat is om op de lange termijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Hoe lager de solvabiliteit, des te minder eigen vermogen wij hebben om eventuele tegenvallers op te vangen of om te investeren. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Structurele exploitatieruimte

Deze indicator geeft aan of de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Het gaat hierbij om het onderscheid tussen structurele en incidentele inkomsten en uitgaven. De structurele exploitatieruimte laat zien in hoeverre we structureel middelen beschikbaar hebben voor (noodzakelijke) beleidsinitiatieven.

Grondexploitatie

Het kengetal Grondexploitatie geeft aan hoe groot onze grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De grondexploitatie kan een forse impact hebben op onze financiële positie. Als we een lening hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstig) woningbouwproject hebben wij een schuld. Het is belangrijk om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht in de hoogte van de woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een percentage groter dan 100 betekent dat de woonlasten in onze gemeente hoger zijn dan gemiddeld in Nederland. Wanneer het kengetal lager is dan 100%, zijn de woonlasten in onze gemeente lager dan gemiddeld in andere gemeenten.

C. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is, op grond van de artikelen 9 en 12 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), een verplicht onderdeel van de begroting. De kapitaalgoederen welke deze paragraaf minimaal moet bevatten zijn gebouwen, groen, riolering en water en wegen. Daarnaast dient de paragraaf inzicht te verschaffen in het beleidskader en de financiële vertaling hiervan voor de komende jaren.

Aangezien de kosten van deze kapitaalgoederen binnen diverse programma's verantwoord worden, is deze paragraaf vooral bedoeld om de meerjarige kosten van kapitaalgoederen op transparante wijze in beeld te brengen, zodat eventuele financiële risico's zichtbaar worden. Daarbij kunt u als raad keuzes maken op basis van bijvoorbeeld onderhoudsplannen waarin de onderhoudsniveaus en daarbij behorende kosten worden vastgesteld.

Naast deze verplichting vinden wij het belangrijk om u goed te informeren over de kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen vragen vaak hoge investeringen en met het beheer en onderhoud van bijvoorbeeld onze wegen, de openbare verlichting, de riolering en het water, het openbaar groen en onze gemeentelijke gebouwen is inzet van onze middelen (personeel en financiën) gemoeid. De kapitaalgoederen zijn daarnaast van groot belang voor het zo optimaal mogelijk functioneren van onze gemeente. Onder meer op het gebied van de leefbaarheid, veiligheid, verkeer en vervoer en recreatie. Onderhoud en beheer is bovendien noodzakelijk om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Doelstelling van deze paragraaf is u op hoofdlijnen te informeren over ons beleid rondom de kapitaalgoederen, het in 2025 geplande onderhoud en de financiële consequenties hiervan.

Beleid

Het beleid van onze gemeente is opgenomen in verschillende beleidsnota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Hondenbeleidsplan	2004	
Gladheidsbestrijdingsplan	2011	
Parkeerbeleidsplan	2006	
Beleidsvisie gemeentelijke begraafplaats Woudenberg	2013	
Landschapsonwikkelingsplan, inclusief bijstelling	2009	
Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)	2014	
Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen	2015	2015-2039
Nota maatschappelijk vastgoed beleid	2015	
Gebruikersovereenkomst met Stichting Beheer Sportpark De Grift	2023	2021-2025
Speelruimtebeleidsplan (Actieplan spelen 'Samenspel')	2016	
Bomenverordening	2023	
Visuele inspecties en onderhoudsplanning civiele kunstwerken	2022	2023-2027
Beheerplan wegen	2023	2023-2027
Waterplan en Basis Waterketen Plan BWKP	2019	2020-2024
Groenbeleidsplan	2020	
Integraal Huisvestingsplan Onderwijsgebouwen	2020	2020-2035
Grondwaterbeleid- en beheersplan	2024	2023-2028

Onderhoud

Om de kwaliteit van de kapitaalgoederen te kunnen garanderen is onderhoud noodzakelijk. Het onderhoud is gesplitst in regulier en groot onderhoud. Regulier onderhoud is onderhoud aan kapitaalgoederen op periodieke basis. Periodiek betekent voor bouwkundige zaken eenmaal per jaar of minder vaak. Voor installatietechniek en groen betekent dit bijvoorbeeld eenmaal per week, maand of meerdere malen (een paar keer) per jaar. Het gaat dan om de instandhouding van de huidige situatie. Groot onderhoud gaat meer over verbetering en levensduurverlenging. In dat geval beperken de activiteiten zich niet tot instandhoudingswerkzaamheden, maar hebben ze eveneens betrekking op het terugbrengen van onderhoudskosten en verlenging van de levensduur van het object. Het gaat dan bijvoorbeeld om het na vele jaren cyclisch vervangen van kozijnen, vernieuwing sanitaire voorzieningen, elektrische bedrading, dakbedekking en dergelijke.

Financiën

Voor de dekking van de kosten van groot onderhoud is een aantal reserves gevormd. Afhankelijk van de geplande groot onderhoudswerkzaamheden wordt jaarlijks een bedrag vanuit de reserve gebruikt om de kosten van het groot onderhoud te dekken. Daarnaast komen de kosten van klein onderhoud ten laste van de reguliere exploitatie.

Op het gebied van riolering is een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt gevoed door de ontvangen rioolheffingen. Voor het sportpark is de reserve renovatie sportpark de Grift gevormd.

Totaaloverzicht financiële ontwikkelingen binnen de exploitatie:

Bedragen in euro's

Exploitatie - Onderdeel	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Civiele kunstwerken	-16.253	-17.613	-17.613	-17.613	-17.613	-17.613
Gebouwen	-805.720	-758.733	-732.755	-621.317	-620.014	-604.715
Openbaar groen	-1.108.295	-1.164.982	-1.254.480	-1.254.480	-1.247.574	-1.247.574
Openbare verlichting	-202.018	-224.901	-227.975	-230.475	-230.475	-230.475
Riolering en water	307.341	291.799	302.650	312.444	316.339	319.629
Speelvoorzienin gen	-81.642	-117.378	-132.597	-136.597	-140.597	-144.597
Sportparken	-230.165	-254.719	-279.016	-279.016	-279.016	-279.016
Wegen	-800.980	-838.942	-859.849	-862.849	-865.849	-865.774
Totaal exploitatie onderhoud kapitaalgoedere n	-2.937.732	-3.085.469	-3.201.635	-3.089.903	-3.084.799	-3.070.135

De ontwikkelingen binnen de reserves en voorzieningen er als volgt uit:

Bedragen in euro's

Reserves en voorzieningen (stand per 1 januari)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Reserves	3.033.700	2.958.218	2.947.460	2.943.374	3.034.450	3.131.033
Civiele kunstwerken	151.853	194.990	225.817	256.644	287.471	318.298
Gebouwen	592.077	611.755	661.755	711.755	761.755	811.755
- Afschrijvingslasten cultuurhuis	370.379	238.127	113.375	0	0	0
- Huisvesting basisonderwijs	723.412	703.070	702.015	717.042	737.369	765.602
IBOR	79.859	126.359	161.359	196.359	231.359	266.359
Speelvoorzieningen	188.093	170.544	154.741	134.544	114.348	94.151
Renovatie sportpark De Grift	245.175	237.005	252.030	250.662	225.780	198.500
Wegen	682.852	676.368	676.368	676.368	676.368	676.368
2. Voorzieningen	5.961.630	6.340.607	6.828.565	7.264.794	7.644.586	8.001.937
Egalisatie riolering	5.961.630	6.340.607	6.828.565	7.264.794	7.644.586	8.001.937
Totaal	8.995.330	9.298.825	9.776.025	10.208.168	10.679.036	11.132.970

Bij de verschillende onderdelen gaan wij nader in op de financiële ontwikkelingen binnen de reserves en voorzieningen.

De reserve IBOR voor investeringen en egalisatie van budgetten voor het beheer van de openbare ruimte is niet toe te wijzen aan één specifiek onderdeel van kapitaalgoederen.

Integraal beheer openbare ruimte (IBOR)

In de nota IBOR hebt u vastgesteld dat het huidige onderhoudsniveau van beeldkwaliteit B/C (sober en doelmatig) alleen duurzaam in stand is te houden door naast jaarlijks integraal cyclisch onderhoud aandacht te besteden aan planmatig onderhoud voor de renovatie en omvorming van 'versleten en niet passende' voorzieningen. Dit houdt in dat bij een gelijkblijvend regulier onderhoudsbudget in de begroting ook investeringen worden gedaan op het gebied van renovaties.

Civiele kunstwerken

Beleid

Ons gemeentelijk beleid is vastgelegd in de nota Inspectie en onderhoudsplanung 2023-2027 civiele kunstwerken uit 2022. Het plan geldt voor de periode van vijf jaar (2023-2027).

Financiële ontwikkelingen

Voor de onderbouwing van de gemeentelijke begroting hebben wij een nieuw inspectieplan opgesteld van de civiele kunstwerken voor de periode van vijf jaar (2023-2027). Op basis hiervan hebben wij een doorrekening gemaakt van het regulier onderhoud, groot onderhoud, de inspectie om de vijf jaar en de vervangingsinvesteringen voor de periode 2022-2033. Hieruit blijkt dat alle verwachte kosten voor de periode 2023-2033 bekostigd kunnen worden uit het reguliere budget van jaarlijks € 16.440, de jaarlijkse toevoeging aan de reserve kunstwerken van € 32.000 en de huidige stand van de reserve Kunstwerken.

Jaarlijks fluctueren de onderhoudskosten van de civiele kunstwerken. In de jaren dat het onderhoud het onderhoudsbudget overschrijdt, vullen wij het budget aan door te beschikken over de reserve Kunstwerken. In de jaren dat het onderhoud minder is voegen wij het restantbudget toe aan de reserve.

Hierna presenteren wij de financiële informatie over de budgetten betreffende de civiele kunstwerken binnen de exploitatie, de investeringen en de reserve Kunstwerken.

De beschikbare budgetten binnen de exploitatie zien er als volgt uit:

Bedragen in euro's

Kunstwerken	Rekening 2023	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
Baten	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0
Lasten	-16.253	-17.613	-17.613	-17.613	-17.613	-17.613
Diverse kosten onderhoud	-15.080	-16.440	-16.440	-16.440	-16.440	-16.440
Kapitaallasten	-1.173	-1.173	-1.173	-1.173	-1.173	-1.173
Saldo Civiele kunstwerken	-16.253	-17.613	-17.613	-17.613	-17.613	-17.613

Het beeld voor de reserve Kunstwerken ziet er als volgt uit:

Bedragen in euro's

Reserve Kunstwerken	Rekening 2023	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
Saldo per 1 januari	151.853	194.990	226.550	257.377	288.204	319.031
Toevoegingen	44.310	32.000	32.000	32.000	32.000	32.000
Onttrekkingen	-1.173	-1.173	-1.173	-1.173	-1.173	-1.173
Saldo per 31 december	194.990	225.817	257.377	288.204	319.031	349.858

Gebouwen

Beleid

Beleidsnota's

Ons beleid betreffende de gemeentelijke gebouwen hebt u vastgesteld in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen	2015	2015-2039
Nota maatschappelijk vastgoed beleid	2015	
Integraal Huisvestingsplan Onderwijsgebouwen	2020	2020-2035

Hoofdpijnen

In 2015 hebt u een geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan vastgesteld voor onze gemeentelijke gebouwen. Dit plan geeft inzicht in de te verwachten kosten voor groot onderhoud voor de komende 25 jaar. Het gaat daarbij om de gemeentelijke gebouwen: gemeentehuis, cultuurhuis, gemeentewerf, uitvaartcentrum en brandweerkazerne.

Onlangs is er een 0-meting gedaan naar de staat van het onderhoud van het gemeentelijk vastgoed en er is een geactualiseerd meerjarig onderhoudsplan opgesteld. Deze actualisatie is te recent en daarmee nog niet verwerkt in deze begroting.

Voor De Schans, gedeeltelijk ons eigendom, wordt via de Vereniging van Eigenaren De Schans gereserveerd voor groot onderhoud aan het gehele gebouw. Dit loopt niet via de reserve onderhoud gebouwen van onze gemeente. Wel wordt nu door de gemeente gereserveerd voor vervanging van inventaris in de Schans voor het gedeelte waar de gemeente eigenaar van is.

Het onderwijs heeft een aparte status binnen het geheel, de juridisch eigendom berust bij de schoolverenigingen, de economisch eigendom berust bij onze gemeente. Wij zijn verantwoordelijk voor het bekostigen van nieuwbouw, tijdelijke en permanente uitbreiding en eerste inrichting onderwijsleerpakketten en meubilair. De daarbij behorende middelen zijn via het Gemeentefonds eveneens naar de gemeente gedecentraliseerd. De wettelijke grondslag van de taken van de gemeente ten aanzien van onderwijshuisvesting liggen vast in de Wet op het primair onderwijs.

In 2019 hebben wij in samenwerking met de schoolbesturen een Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgesteld. Met dit plan hopen wij beter in te kunnen spelen op toekomstige maatschappelijk en onderwijskundige ontwikkelingen. Wij streven naar een beter inzicht in de (toekomstige) behoeften en mogelijkheden op het gebied van de onderwijshuisvesting in relatie tot andere beleidsterreinen en vastgoed. Dit moet leiden tot een betere beheersbaarheid van de investeringen op onderwijshuisvesting.

Duurzaamheid

Bij het raadsbesluit 'Aanvraag investeringskrediet verduurzaming en modernisering gemeentehuis' hebt u middels een motie ons college verzocht scenario's te schetsen voor het verdergaand verduurzamen van het gemeentehuis naar label B en label A. Door alle ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en de wens om inzicht te krijgen in het energieneutraal maken van de gemeentelijke gebouwen hebben wij een onderzoek uit laten voeren naar de noodzakelijke duurzaamheidsinvesteringen om de volgende gemeentelijke gebouwen energieneutraal te maken of te verbeteren naar label A:

- Brandweerkazerne
- Cultuurhuis
- Gemeentehuis
- Gemeentewerf
- Uitvaartcentrum

Basisgegevens

Gebouwen in ons eigendom die gebruikt worden door anderen zijn:

Cultuurhuis	Openbare bibliotheek, VVV, Stichting Kunst en Cultuur, Stichting Oud Woudenberg en Coöperatie De Kleine Schans
Brandweerkazerne	Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
Voormalig Jongerencentrum	Peuterspeelzaal 'Eigenwijs'
Uitvaartcentrum Henschoten	Dagelijks beheer door twee uitvaartondernemers met ondersteuning vanuit onze gemeente
De Schans	S.W.O., GGD, Reinaerde, Charim, Beweging 3.0., Rondon BV
Parklaan 6-10	
Gemeentehuis	Politie

In het buitengebied is 1 woonboerderij tegelijkertijd met grondaankopen in bezit van de gemeente gekomen. Deze is, zolang er geen concrete plannen voor de aangekochte gronden zijn, op tijdelijke basis verhuurd.

Onderhoud 2025

Het onderhoud verrichten wij volgens het vastgestelde meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen. De belangrijkste geplande onderhoudswerkzaamheden in 2025 betreffen:

- Renovatie, onderhoud en schilderwerk buitenzijde gemeentehuis.

De scholen zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor het (groot) onderhoud, terwijl de kosten van vernieuwing/uitbreiding van schoolgebouwen bij onze gemeente liggen.

Financiële ontwikkelingen

Het meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen geeft aan dat over de periode 2015-2039 in totaal € 1.693.000 nodig is om het groot onderhoud te bekostigen. Het groot onderhoud wordt bekostigd uit de reserve onderhoud gebouwen. Jaarlijks worden ten laste van de begroting toevoegingen gedaan naar de reserve. De kosten van onderhoud van gemeentelijke gebouwen komen ten laste van de exploitatie, waarna dekking plaatsvindt uit de reserve.

De kosten van de bouw van de brandweerkazerne, het uitvaartcentrum en de aankoop en verbouwing van het Cultuurhuis zijn geactiveerd en worden over meerdere jaren afgeschreven. De afschrijvingskosten van het Cultuurhuis worden deels gedekt uit een reserve.

Kosten van nieuw-, aan- en bijbouw van het onderwijs worden geactiveerd, dekking van de kapitaallasten vindt plaats uit de reserve Huisvesting onderwijs.

In 2024 zijn de gebouwen Parklaan 6 t/m 10 aangekocht. Er is voor de eerste 5 jaar ervoor gekozen om het saldo van lasten en baten hiervan toe te voegen aan of te onttrekken uit de algemene reserve grondbedrijf.

Hierna presenteren wij de financiële informatie over de budgetten betreffende de gemeentelijke gebouwen binnen de exploitatie, de investeringen en de reserve gebouwen.

De exploitatie geeft met betrekking tot gebouwen het volgende beeld te zien:

Bedragen in euro's

Exploitatie - Onderdeel	Rekening 2023	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
Baten	460.134	434.029	458.498	458.498	458.498	458.498
Huren en vergoeding gebruik	451.240	432.029	454.998	454.998	454.998	454.998
Overige opbrengsten	8.894	2.000	3.500	3.500	3.500	3.500
Lasten	-	-	-	-	-	-
	1.296.218	1.172.032	1.168.186	1.056.749	1.055.445	1.040.147
Lonen en inhuur	-190.452	-244.000	-260.000	-260.000	-260.000	-260.000
Belastingen, heffingen en verzekeringen	-78.316	-73.847	-61.447	-61.447	-61.447	-61.447
Energiekosten en waterverbruik	-343.498	-260.961	-233.461	-233.461	-233.461	-233.461
dagelijks onderhoud	-174.440	-106.883	-113.479	-113.479	-113.479	-113.479
Groot Onderhoud	-1.220	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Beheer Huur en servicekosten	-145.936	-93.509	-102.614	-102.614	-102.614	-102.614
Kapitaallasten	-345.288	-372.832	-377.185	-265.748	-264.444	-249.146
Overige kosten	-17.068					0

Exploitatie - Onderdeel	Rekening 2023	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
Saldo gebouwen	-836.084	-738.003	-709.688	-598.251	-596.947	-581.649

Met betrekking tot het beheer en onderhoud van onze gemeentelijke gebouwen hebben wij de volgende vier reserves:

Bedragen in euro's

Reserves met betrekking tot gebouwen	Rekening 2023	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
1. Gebouwen	611.755	661.755	711.755	761.755	811.755	861.755
Saldo per 1 januari - Gebouwen	592.077	611.755	661.755	711.755	761.755	811.755
Toevoegingen	68.780	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Onttrekkingen onderhoud gebouwen	-49.102					0
2. Cultuurhuis	238.127	113.375				0
Saldo per 1 januari - Cultuurhuis	370.379	238.127	113.375			0
Toevoegingen						0
Onttrekkingen - dekking afschrijvingslasten	-132.252	-124.752	-113.375			0
3. Huisvesting basisonderwijs	703.070	702.015	717.042	737.369	765.602	793.997
Saldo per 1 januari - Huisvesting basisonderwijs	723.412	703.070	702.015	717.042	737.369	765.602
Toevoegingen	226.000	239.000	275.355	275.355	275.355	275.355
Onttrekkingen - dekking afschrijvingslasten	-246.342	-240.055	-260.328	-255.028	-247.122	-246.960
Totaalsaldo per 31 december	1.552.952	1.477.145	1.428.797	1.499.124	1.577.357	1.655.752

De kosten/baten van Parklaan 6-10 en van de Laagerfseweg worden gedekt uit/toegevoegd aan de reserve grondbedrijf

Bedragen in euro's

Dekking uit alg. reserve Grondbedrijf	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Parklaan 6-10	0	0	28.610	28.610	28.610	28.610
Laagerfseweg	27.898	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal	27.898	10.000	38.610	38.610	38.610	38.610

Openbaar groen

Beleid

De beleidsuitgangspunten betreffende het openbaar groen hebt u vastgesteld in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Hondenbeleidsplan	2004	
Bomenbeleidsplan	2006	
Beleidsvisie gemeentelijke begraafplaats Woudenberg	2007	
Landschapsontwikkelingsplan, inclusief bijstelling	2009	
Bomenverordening	2023	
Groenbeleidsplan	2020	

In 2020 hebt u het Groenbeleidsplan vastgesteld. De belangrijkste uitgangspunten hierin zijn:

- Behouden van een gezonde, veilige en aantrekkelijke leefomgeving;
- Beschermen en ontwikkelen van landschappelijke kwaliteiten;
- Behouden en waar mogelijk versterken van de soortenrijkdom aan planten en dieren (biodiversiteit);
- Innoveren in groenonderhoud met aandacht voor mens en milieu.

In het plan is er speciale aandacht voor klimaatadaptatie, natuur en biodiversiteit, innoveren en verduurzamen en burgerparticipatie. Voor deze speerpunten zijn ambitieniveaus geformuleerd. Deze zijn vertaald in concrete ambities, acties en projecten.

Het groenbeheer delen we in naar de functies van groen: kijkgroen, groenaankleding, recreatiegroen, natuurgroen. Bij elke functie hoort nog steeds een kwaliteitsniveau van CROW, maar we kunnen nu beter en makkelijker aan de inwoners uitleggen waarom een specifiek stuk groen een bepaald onderhoudsniveau heeft. Bij de uitvoering van het groenbeleidsplan werken we samen met inwoners, organisaties en ondernemers. We doen dit door open te staan voor groene initiatieven uit de samenleving en deze waar mogelijk te ondersteunen. We werken op buurtniveau aan natuurlijk groen en we koppelen de waarde van groen aan thema's als gezondheid, klimaat, duurzaamheid én biodiversiteit. Voorbeelden hiervan zijn de 'groen aan de buurt projecten' en het bijenbloemen project.

Onderhoud

Het onderhoud van het openbaar groen voeren wij uit in samenwerking met Amfors. Er zijn een drietal wijkteams gevormd, welke verantwoordelijk zijn voor het onderhoud in 'hun' wijken. Dit betreft het groenonderhoud, maar ook kleinschalig onderhoud op straat- en buurtniveau. Voor het machinaal onderhoud (gazons en wegverhardingen, verwerken veegvuil) stellen wij jaarlijks een bestek op, wat door Eemfors stad & groenonderhoud uitgevoerd wordt. De bestekken monitoren wij regelmatig op de gewenste beeldkwaliteit. Door klimaatverandering (warmer en natter) is meer intensief onderhoud nodig om de gewenste kwaliteit te waarborgen.

Financiële ontwikkelingen

De kosten van het groenonderhoud vertonen al een aantal jaren een stijgende lijn, wat met name het gevolg is van meer onderhoud door de klimaatverandering en areaaluitbreiding.

De ontwikkelingen binnen de exploitatie zien er als volgt uit:

Bedragen in euro's

Exploitatie - Groen	Rekening 2023	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
1. Baten	1.218	1.281	1.281	1.281	1.281	1.281
Overige opbrengsten	1.218	1.281	1.281	1.281	1.281	1.281
2. Lasten	-1.109.513	-1.166.263	-1.255.761	-1.255.761	-1.248.855	-1.248.855
Lonen en salarissen	-451.028	-469.000	-600.950	-600.950	-600.950	-600.950
Inhuur personeel	-305.288	-298.000	-278.000	-278.000	-278.000	-278.000
Uitvoeringskosten derden	-249.429	-189.694	-201.450	-201.450	-201.450	-201.450
Brandstoffen	-16.305	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
IBOR-uitgaven		-112.000	-91.555	-91.555	-91.555	-91.555
Kapitaallasten	-12.069	-10.669	-6.906	-6.906		0
Landschapsbeheer	-18.504	-33.900	-23.900	-23.900	-23.900	-23.900
Onderhoud begraafplaatsen	-22.176	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Uitvoering beleid						0
Overige kosten	-34.714	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Saldo openbaar groen	-1.108.295	-1.164.982	-1.254.480	-1.254.480	-1.247.574	-1.247.574

Openbare verlichting

Financiële ontwikkelingen

De financiën geven het volgende beeld te zien:

Bedragen in euro's

Openbare verlichting	Rekening 2023	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
1. Baten	4.704	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Overige opbrengsten	4.704	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
2. Lasten	-206.722	-229.901	-232.975	-235.475	-235.475	-235.475
Diverse kosten onderhoud	-52.047	-60.000	-62.900	-62.900	-62.900	-62.900
Energiekosten	-79.774	-95.000	-89.200	-89.200	-89.200	-89.200
Kapitaallasten	-74.901	-74.901	-80.875	-83.375	-83.375	-83.375
Saldo openbare verlichting	-202.018	-224.901	-227.975	-230.475	-230.475	-230.475

Riolering/water

Beleid

Ons beleid hebt u vastgesteld in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Waterplan en Basis Waterketen Plan BWKP	2019	2020-2024
Grondwater beheer- en beleidsplan	2024	2023-2028

In 2019 hebt u het waterplan voor de periode 2020-2024 vastgesteld, dit is een gezamenlijk plan met de gemeente Scherpenzeel. In dit Waterplan zijn de visie en de ambities voor de komende jaren op het gebied van water en riolering bepaald. Met name de klimaatontwikkelingen, het klimaatbestendig inrichten van de openbare ruimte en de invoering van de omgevingswet krijgen hierin extra aandacht. Daarnaast is duurzaamheid een belangrijk onderwerp. Het plan hebben wij opgesteld in samenwerking met het Waterschap Vallei en Veluwe. Door diverse factoren, onder andere de uitbreiding van het rioolstelsel en de maatregelen BWKP (Basis Water Keten Plan), zou de rioolheffing in komende jaren met € 40 per heffingseenheid stijgen. Door toename van het aantal heffingseenheden blijft de stijging beperkt tot € 18 per eenheid. In 2024 wordt het nieuwe Waterplan opgesteld. Hierbij wordt tevens het huidige Waterplan geëvalueerd. Dit plan zal in december 2024 in de raad behandeld worden. De uitkomsten zijn nog niet verwerkt in deze begroting.

Onze ambities in het waterplan zijn:

- We gebruiken gebiedskenmerken in al onze beslissingen.
- We worden klimaatbestendig.
- We zetten onze (afval) waterketen en watersysteem in om Woudenberg duurzaam te maken.
- We werken samen, integraal en gebiedsgericht.
- We hebben een goed functionerende (afval)waterketen en watersysteem.

Het is ons uitgangspunt groot onderhoud uit te voeren door middel van relining. Dit geeft minder overlast voor de bewoners en is minder kostbaar dan een volledige riool-vervanging. In gevallen dat dit niet mogelijk is óf waar wij gescheiden rioolafvoer aan gaan leggen, vervangen wij het volledige riool.

Onderhoud

In 2025 staan de volgende grote onderhoudswerkzaamheden gepland:

- Rioolvervanging en herinrichting fase 7 Laanzicht
- Rioolvervanging en herinrichting Voorstraat
- Aanleg waterberging zuidelijke dorpsrand
- Renovatie gemaal JF Kennedylaan 9 en 132

Financiële ontwikkelingen

Uit het waterplan 2020-2024 blijkt dat voor de periode 2020-2079 € 59,5 miljoen nodig is voor vervanging van vrijvervalriolen, drukriolering, gemalen, klimaatmaatregelen en grondwatermaatregelen. Deze kosten zijn gebaseerd op het vervangen van gemengde riolen door gescheiden riolen, het Basiswaterketenplan (BWKP) en het grondwaterbeheer en beleidsplan (GWBBP). Daarnaast dienen wij voor deze periode rekening te houden met kosten voor verbetering, onderzoek, beheer, onderhoud en herstelmaatregelen. Hiervoor is een bedrag van € 47,0 miljoen geraamd. Voor gedane investeringen uit het verleden is nog een bedrag van € 1,5 miljoen benodigd ter dekking van de kapitaalslasten. Totaal hebben wij voor de periode van 2020-2079 € 108 miljoen gereserveerd. Dit komt neer op van ruim € 1,8 miljoen per jaar (exclusief btw).

De ontwikkelingen binnen de exploitatie zien er als volgt uit:

Bedragen in euro's

Riolering en water	Rekening 2023	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
1. Baten	1.528.173	1.493.000	1.493.000	1.493.000	1.493.000	1.493.000
Overige opbrengsten	1.528.173	1.493.000	1.493.000	1.493.000	1.493.000	1.493.000
2. Lasten	-1.220.832	-1.201.201	-1.190.351	-1.180.556	-1.176.660	-1.173.371
Baggeren en beschoeiingen	-40.978	-27.000	-27.000	-27.000	-27.000	-27.000
Energiekosten	-89.169	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Inhuur personeel						0
Investeringen	-95.733	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Kapitaallasten	-121.257	-115.893	-142.997	-189.638	-208.185	-223.852
Lonen en salarissen	-160.538	-171.150	-182.925	-182.925	-182.925	-182.925
Onderhoud en reparaties	-297.999	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
Toevoegingen voorziening	-378.977	-487.958	-436.229	-379.793	-357.350	-338.394
Overige kosten	-36.181	-9.200	-11.200	-11.200	-11.200	-11.200
Saldo riolering en water	307.341	291.799	302.649	312.444	316.340	319.629

De voorziening Riolering ontwikkelt zich op de volgende manier:

Bedragen in euro's

Voorziening Riolering	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo per 1 januari	5.961.630	6.340.607	6.828.565	7.264.794	7.644.586	8.001.937
Toevoegingen	378.977	487.958	436.229	379.793	357.350	338.394
Onttrekkingen						
Saldo per 31 december	6.340.607	6.828.565	7.264.794	7.644.587	8.001.936	8.340.331

Speelvoorzieningen

Beleid

Ons beleid hebt u vastgesteld in de volgende nota:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Speelruimtebeleidsplan (Actieplan spelen 'Samenspel')	2016	

In het door u vastgestelde speelruimtebeleidsplan 'Samenspel' is de omvorming van de inrichting van speelvoorzieningen op wijkniveau vastgelegd. Het grootste deel van de speelvoorzieningen is afgeschreven. Het realiseren van aantrekkelijke en uitdagende speel-, sport- en ontmoetingsplaatsen op basis van de behoeften van de verschillende doelgroepen, leidt tot het centraliseren van speeltoestellen met weliswaar minder, maar wel aantrekkelijkere speellocaties. Door verplaatsing en vermindering van het aantal speelvoorzieningen wordt zowel dit doel als toekomstige kostenbesparing bereikt.

Financiële ontwikkelingen

Het financieel overzicht betreffende de speelvoorzieningen ziet er als volgt uit:

Speelvoorzieningen	Rekening 2023	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
1. Baten						0
Baten						0
2. Lasten	-81.642	-117.378	-132.597	-136.597	-140.597	-144.597
Inspectie en onderhoud	-7.164	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Kapitaallasten	-26.838	-47.803	-56.197	-60.197	-64.197	-68.197
Lonen en salarissen	-47.640	-49.575	-56.400	-56.400	-56.400	-56.400
Saldo	-81.642	-117.378	-132.597	-136.597	-140.597	-144.597
speelvoorzieningen						

De reserve Speelvoorzieningen ontwikkelt zich op de volgende wijze:

Bedragen in euro's

Reserve Speelvoorzieningen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo per 1 januari	188.093	170.544	154.741	134.544	114.348	94.151
Toevoegingen						
Onttrekkingen - dekking afschrijvingslasten nieuw beleid	-17.549	-15.803	-20.197	-20.197	-20.197	-20.197
Saldo per 31 december	170.544	154.741	134.544	114.347	94.151	73.954

Sportterreinen

Beleid

Via de gebruikersovereenkomst met Stichting Beheer Sportpark De Grift hebben wij het onderhoud en de renovatie van sportterreinen geregeld. Voor het onderhoud ontvangt de stichting van ons een jaarlijkse bijdrage en voor renovatie hebben wij een reserve gevormd (voorheen tot en met 2022 was het nog een voorziening).

Onderhoud

Het onderhoud wordt verricht door de Stichting Beheer Sportpark De Grift.

Financiële ontwikkelingen

Jaarlijks stellen wij € 55.000 ter dekking van de kapitaallasten beschikbaar. Dit bedrag is bedoeld voor de dekking van de kosten van de renovatie van de sportterreinen (reeds gedane investeringen).

De voetbalvereniging en Stichting Sportpark De Grift betalen beide jaarlijks € 8.500 aan onze gemeente als bijdrage in de investeringskosten van de twee kunstgrasvelden. Ook voegen wij jaarlijks € 56.473 toe aan de reserve renovatie Sportpark De Grift om de geplande renovaties tot en met het jaar 2030 te kunnen bekostigen.

Hierna presenteren wij de financiële informatie over de budgetten over de sportterreinen binnen de exploitatie, de investeringen en de reserve Renovatie sportpark de Grift.

Bedragen in euro's

Sport accommodaties	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Baten	405.176	154.513	173.606	193.035	130.244	126.457
Onttr. voorziening/reserve	304.800	38.748	57.841	81.355	83.753	79.966
Ontvangen huren	46.968	46.491	46.491	46.491	46.491	46.491
Rijksvergoeding	69.025	69.274	69.274	65.189		0
Overige opbrengsten	-15.617					0
2. Lasten	-635.341	-409.232	-452.622	-472.051	-409.260	-405.473
Gemeentelijke bijdrage	-112.133	-187.964	-194.764	-194.764	-194.764	-194.764
Kapitaallasten	-59.625	-40.721	-60.311	-83.825	-86.223	-82.436
Lonen en salarissen	-67.997	-49.000	-48.300	-48.300	-48.300	-48.300
Specifieke uitkering	-69.025	-69.274	-69.274	-65.189		0
Subsidies						0
Toev. Voorziening/reserve	-296.630	-53.773	-56.473	-56.473	-56.473	-56.473
Overige kosten	-29.931	-8.500	-23.500	-23.500	-23.500	-23.500
Saldo sportparken	-230.165	-254.719	-279.016	-279.016	-279.016	-279.016

De ontwikkeling van de reserve Renovatie sportpark De Grift ziet er als volgt uit:

Bedragen in euro's

Voorziening/reserve Renovatie sportpark De Grift	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo per 1 januari	245.175	237.005	252.030	250.662	225.780	198.500
Toevoegingen	296.630	53.773	56.473	56.473	56.473	56.473
Onttrekkingen	-304.800	-38.748	-57.841	-81.355	-83.753	-79.966
Saldo per 31 december	237.005	252.030	250.662	225.780	198.500	175.007

Binnenkort zal het onderhoudsplan getoetst worden op actuele prijzen. Gezien de loon- en prijsstijgingen van de laatste jaren zal de jaarlijkse toevoeging aan de reserve Bijgesteld moeten worden. Hierover wordt u apart geïnformeerd.

Wagenpark gemeentewerf

Om het vervangen van groot materieel van onze gemeentelijke buitendienst beter inzichtelijk te maken is er een meerjarenplanning gemaakt van wanneer welk materieel vervangen moet worden. Het is de bedoeling om de jaarlijkse afschrijvingskosten mee te nemen in de jaarbudgetten op de diverse kostenposten waarvoor het materieel ingezet wordt. De meerjarenplanning bevat een geschatte vervangingswaarde van in het totaal € 815.000 voor het grote materieel met een gemiddelde afschrijvingstermijn van 10 tot 15 jaar. De huidige reserve is daarvoor ontoereikend. Daarom wordt de reserve structureel extra aangevuld, vanaf 2020 met € 5.000 en daarna jaarlijks met € 5.000 extra tot we in 2028 jaarlijks € 45.000 extra toevoegen aan de reserve.

Veel materiaal is reeds vervangen en wat nog niet vervangen is als vervangingsinvestering verwerkt bij de afschrijvingen.

De ontwikkeling van de reserve wagenpark ziet er als volgt uit:

Reserve Wagenpark	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo per 1 januari	187.357	182.723	171.106	137.818	111.921	103.150
Toevoegingen	41.000	46.000	51.000	56.000	61.000	66.000
Onttrekkingen - dekking afschrijvingslasten nieuw beleid	-45.634	-57.617	-84.288	-81.897	-69.771	-69.265
Saldo per 31 december	182.723	171.106	137.818	111.921	103.150	99.885

Wegen en bermen

Beleid

Op het gebied van onze wegen en bermen hebt u de volgende beleidsnota's vastgesteld:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Parkeerbeleidsplan	2006	
Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)	2014	
Wegenbeheerplan	2023	2023-2027

Onze belangrijkste gemeentelijke uitgangspunten en het gekozen onderhoudsniveau hebben wij vastgesteld in de Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR). Daarnaast zijn er beleidskaders vastgesteld in de het Wegenbeheerplan.

Grote onderhoudswerkzaamheden aan de wegen combineren wij zoveel mogelijk met groot onderhoud aan de riolering, dit om overlast voor de bewoners te beperken én uit oogpunt van financieel voordeel.

Onderhoud

Voor de onderbouwing van de budgetten en de aanbesteding van een nieuw wegenonderhoudscontract is een wegbeheerplan opgesteld voor de periode van 2023 t/m 2027. Het wegbeheerplan komt tot stand door periodiek (vierjaarlijks) een inventarisatie en onderhoudsinspectie aan de wegen uit te voeren.

Het doel van het beheerplan is enerzijds om inzicht te krijgen in de huidige onderhoudstoestand van de wegen en vast te stellen welke wegen de komende jaren moeten worden aangepakt. Anderzijds welk budget nodig is om deze wegen veilig te kunnen gebruiken en aan de wettelijke verplichtingen te voldoen. Het uitgangspunt hierbij is het onderhoudsniveau zoals dit in de nota IBOR is vastgelegd.

Blijkens het wegbeheerplan is het grootste deel van de onderhoudsstaat van de wegen voldoende, een klein deel is matig, daarnaast vertoont een klein deel duidelijk groot achterstallig onderhoud. Dit laatste deel zit aan de bovengrens van de landelijke norm. Zowel het deel met matig als achterstallig onderhoud dienen wij met voorrang aan te pakken, ter voorkoming van de kans op ongelukken en het beperken van extra kosten in verband met het noodzakelijke extra onderhoud.

Financiële ontwikkelingen

De actuele (financiële) planning is opgesteld voor de periode van vijf jaar (2023-2027) en bestaat uit te nemen onderhoudsmaatregelen op diverse wegen en de bijbehorende kosten van deze maatregelen.

Het benodigde budget voor de eerste 5 jaren is bepaald via de onderhoudsplanung en voor de periode daarna op basis van eenheidsprijzen en onderhoudscycli. Op basis van de meerjaren onderhoudsplanung is de begroting voor de periode 2024-2028 als volgt:

Bedragen in euro's

Financiële ontwikkelingen	2023	2024	2025	2026	2027
Asfaltverhardingen	299.923	435.068	161.453	361.132	37.999
Elementenverhardingen	388.085	84.360	178.755	51.706	4.111
Cementbeton			4.964	2.254	
Klein onderhoud	87.167	87.167	87.167	87.167	87.167
Totaal	775.175	606.595	432.339	502.259	129.277

Het beschikbare budget voor de jaren 2024-2028 is:

Bedragen in euro's

Onderhoud wegen	2023	2024	2025	2026	2027
Beschikbaar	491.367	491.367	491.367	491.367	491.367
Uitgave	489.129	489.129	489.129	489.129	489.129
Resultaat	2.238	2.238	2.238	2.238	2.238

Er is voor het uitvoeren van groot- en klein onderhoud jaarlijks € 491.367 beschikbaar in de begroting 2025-2028. Er is gemiddeld € 489.129 nodig. Over 5 jaar gezien is het jaarlijks beschikbare budget van € 491.367 in de begroting voldoende. De reserve wegen kan worden ingezet voor de fluctuaties in de benodigde budgetten voor de jaren 2025-2028.

In de reserve wegen is per 1 jan 2024 € 676.368 beschikbaar waarvan € 189.000 beschikbaar moet blijven voor project VERDER.

Hieronder presenteren wij de financiële informatie over de budgetten betreffende wegen binnen de exploitatie, investeringen en de reserve Wegen:

Bedragen in euro's

Wegen en infra	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Baten	3.259	1	1	1	1	1
Diverse opbrengsten	3.259	1	1	1	1	1
2. Lasten	-804.239	-838.943	-859.850	-862.850	-865.850	-865.775
Loonkosten personeel	-159.326	-171.475	-180.075	-180.075	-180.075	-180.075
Inhuur derden	-35.913					0
Diverse kosten onderhoud	-544.507	-518.282	-529.282	-529.282	-529.282	-529.282
Belastingen en heffingen	-6.078	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Kapitaallasten	-8.456	-87.286	-94.493	-97.493	-100.493	-100.418
Vegen wegen	-49.959	-56.900	-51.000	-51.000	-51.000	-51.000
Saldo Wegen en infra	-800.980	-838.942	-859.849	-862.849	-865.849	-865.774

De ontwikkelingen binnen de reserve Wegen zien er als volgt uit:

Bedragen in euro's

Reserve Wegen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo per 1 januari	682.852	676.368	676.368	676.368	676.368	676.368
Toevoegingen	3.258					
Onttrekkingen	-9.742					
Saldo per 31 december	676.368	676.368	676.368	676.368	676.368	676.368

D. Paragraaf Financiering

Inleiding

Deze paragraaf gaat over de uitvoering van de treasuryfunctie. Kenmerkend voor treasury is dat de financiële risico's aanzienlijk kunnen zijn, er worden grote bedragen beheerd en er dienen omvangrijke risico's beheerst te worden. De treasuryfunctie beantwoordt de vraag hoe wij het beleid financieren en hoe wij omgaan met het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Gelet op het grote financiële belang en de bijbehorende risico's zijn wij op het gebied van financiering aan een uitgebreid scala van wet- en regelgeving gebonden. De belangrijkste zijn:

- [Wet financiering decentrale overheden \(Wet fido\);](#)
- [Wet houdbare overheidsfinanciën \(Wet hof\);](#)
- [Regelgeving betreffende staatssteun;](#)
- [Regeling schatkistbankieren decentrale overheden;](#)
- [Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden \(Ruddo\)](#)

Treasury definiëren wij als het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op:

- financiële geldstromen;
- financiële posities;
- hieraan verbonden risico's.

In de onderliggende pagina's wordt per onderdeel de paragraaf verder toegelicht (zie menu rechterzijde).

Beleidskaders

Het beleid van onze gemeente voor het weerstandsvermogen is vastgelegd in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Financiële verordening	2023	N.v.t.
Treasurystatuut	2016	N.v.t.

In het Treasurystatuut is onder andere opgenomen waar de gemeente aan wil, kan en moet voldoen om een zo optimaal mogelijke werkwijze te krijgen betreffende:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet FIDO respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Ook maakt het treasurystatuut een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk.

De belangrijkste beleidsuitgangspunten in ons Treasurystatuut zijn:

- voor elke transactie, uitgezonderd daggeld, moeten minimaal twee offertes (tarieven) bij ten minste twee partijen worden aangevraagd;
- ons college is gemandateerd gelden aan te trekken;
- de liquiditeitsprognose wordt regelmatig geactualiseerd;
- het voeren van een risicomijdend treasurybeleid. Hierbinnen streven wij naar een zo hoog mogelijk rendement op de beleggingen en/of zo laag mogelijke kosten bij het aantrekken van financieringsmiddelen.

Ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen op het gebied van financiering zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt, maar ook wijzigingen in wet- en regelgeving. Vanaf het derde kwartaal 2022 zijn de rentepercentages opgelopen. Van negatieve rente is geen spraken meer en rood staan kost als vanouds weer geld. Dagelijks wordt ons banksaldo vanuit ons schatkistrekening aangevuld tot tenminste € 50.000. Is het saldo hoger dan € 900.000 dan wordt het meerdere afgeroomd naar onze schatkistrekening. Door deze automatisme voorkomen we zoveel mogelijk rentebetalingen.

Financieringsbehoefte

De geraamde financieringsbehoefte voor 2025 bedraagt € 2.7 miljoen.

De berekening van de financieringsbehoefte ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieringsbehoefte	23.678.619	25.472.304	25.592.579	29.848.181	29.285.444	27.909.429
Boekwaarde investeringen	24.882.976	25.626.964	27.844.096	29.880.833	29.285.444	27.909.429
Boekwaarde voorraad bouwgrondexploitatie	-1.204.357	-154.660	-2.251.517	-32.652	0	0
Financieringsmiddelen	-33.577.461	-24.555.176	-27.424.282	-28.662.454	-28.491.899	-28.313.317
Langlopende geldlening o/g	-4.200.000	-3.850.000	-2.000.000	-1.500.000	-1.000.000	-500.000
Eigen en vreemd vermogen (reserves en voorzieningen)	-29.377.461	-20.705.176	-25.424.282	-27.162.454	-27.491.899	-27.813.317
Totale financieringsbehoefte	-9.898.842	917.128	-1.831.703	1.185.727	793.545	-403.888

Leningenportefeuille

In 2025 wordt er voor € 2,35 miljoen afgelost. Voor het restant ramen we een vervangende lening van € 2 miljoen. Of deze lening ook nodig zal zijn wordt in april 2025 duidelijk. We ramen de rente van deze lening op 3% en nemen deze voor 9 maanden mee.

De ontwikkeling van de huidige leningenportefeuille ziet er als volgt uit:

Bedragen in euro's

Ontwikkeling leningenportefeuille	Saldo 01-01-2025	Nieuwe lening	Aflossing vervroegd	Aflossing	Rente	Saldo 31-12-2025
Bank Nederlands Gemeenten	600.000	0	0	600.000	-2.100	0
Bank Nederlands Gemeenten	1.250.000	0	0	1.250.000	-5.250	0
Bank Nederlands Gemeenten	0	2.000.000	0	0	45.000	2.000.000
Totaal langlopende geldleningen	1.850.000	2.000.000	0	1.850.000	37.650	2.000.000

Risicobeheer

Om de renterisico's te beperken geldt er een kasgeldlimiet en een renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar (vlottende schuld). De kasgeldlimiet stelt een maximum aan het aantrekken van kortlopende leningen (vlottende schuld). De kasgeldlimiet is ingevoerd om de gemeente te beschermen tegen de risico's van het stijgen van de rentelasten, omdat de rente voor kortlopende leningen sterk kan fluctueren. De Wet fido staat een kasgeldlimiet toe van 8,5% van het begrotingstotaal, in onze gemeente komt dit voor het jaar 2025 uit op een bedrag van € 3,9 miljoen.

De berekening ziet er als volgt uit:

Berekening kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Begrotingstotaal	48.541.272	45.097.036	46.314.442	38.245.435	35.883.767	35.831.649
Maximale percentage (wet Fido)	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Totaal kasgeldlimiet	4.126.008	3.833.248	3.936.728	3.250.862	3.050.120	3.045.690

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft betrekking op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar (vaste schuld). De renterisiconorm maximaliseert het bedrag aan langlopende leningen, welke vernieuwd kunnen worden via herfinanciering en/of renteherziening. De renterisiconorm is ingevoerd om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen, en zodoende het renterisico bij herfinanciering van de vaste schuld te beheersen. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal, in onze gemeente komt dit voor 2025 uit op een bedrag van € 9,2 miljoen.

Onderstaande tabellen geven een overzicht van de renterisiconorm over de komende jaren:

Stap	Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1	Renteherzieningen						
2	Aflossingen	8.548.000	4.626.156	1.850.000	500.000	500.000	500.000
3	Renterisico (1 + 2)	8.548.000	4.626.156	1.850.000	500.000	500.000	500.000
4	Renterisiconorm	9.708.254	8.926.524	9.262.888	7.649.087	7.176.753	7.166.330
5a	Ruimte onder renterisiconorm	487.000	4.300.368	7.412.888	7.149.087	6.676.753	6.666.330
5b	Overschrijding renterisiconorm						
	Berekening renterisiconorm						
	Begrotingstotaal	48.541.272	44.632.622	46.314.442	38.245.435	35.883.767	35.831.649
	Renterisiconorm 20% van begrotingstotaal	9.708.254	8.926.524	9.262.888	7.649.087	7.176.753	7.166.330

Kredietrisico's

Onze gemeente loopt kredietrisico op door ons verstrekte gelden. Het risico doet zich voor bij het op beleidsmatige gronden verstrekken van leningen (publieke taak). Het risico bestaat dat leningen niet, niet volledig en/of niet tijdig worden terugbetaald (rentekosten).

Het overzicht van de uitgezette gelden ziet er als volgt uit:

Verstrekte geldlening	Schuldrestant					
	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Woningbouwcorporaties	0	0	0	0	0	0
Stichting beheer Kindercentrum	400.000	400.000	380.000	360.000	340.000	320.000

Schatkistbankieren

Sinds eind 2013 is het schatkistbankieren voor de gemeente van toepassing. Het heeft een wettelijke basis in de wet Financiering decentrale overheden (Wet FIDO) en betekent dat decentrale overheden hun liquide middelen aanhouden bij 's Rijks schatkist. Dit moet leiden tot een verminderde externe financieringsbehoefte van het Rijk met als gevolg een lagere staatsschuld en een lagere EMU schuld van de collectieve sector. Voor de aan te houden middelen in 's Rijks schatkist is een drempel van toepassing die is vastgesteld op 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000 en een maximum van € 2.500.000. Het schatkistbankieren kan voor de gemeente een negatieve uitwerking hebben op de rendementsverwachting. De hoogte van het negatieve effect is afhankelijk van de afwijking tussen de door het Rijk gehanteerde rentepercentages en de percentages van marktconforme partijen. Uitzettingen (verstrekken van leningen) uit hoofde van de publieke taak blijven mogelijk. Ook het onderling lenen tussen decentrale overheden biedt wellicht mogelijkheden voor een hoger rendement. Voorwaarde hierbij is dat er geen toezichtrelatie mag zijn tussen de betrokken decentrale overheden. Wij zijn verplicht om overtollige middelen in de Rijksschatkist aan te houden.

Om niet boven de grens van 1 miljoen uit te komen wordt ons banksaldo indien dit boven de € 900.000 komt afgeroomd naar de schatkist rekening.

Renteresultaat

Via de onderstaande tabel bieden wij inzicht in de rentelasten en het renteresultaat.

Bedragen in euro's

Renteresultaat	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
a+b Externe rente	71.839	-37.526	-37.651	-48.751	-33.751	-18.751
a. Externe rentelasten over de korte en lange financiering	-94.675	-37.526	-37.651	-48.751	-33.751	-18.751
b. Externe rentebaten	166.514	0	0	0	0	0
c. rente aan grondexploitatie en taakvelden	0	0	0	0	0	0
c1. Rente die aan de grondexploitatie moet worden berekend	0	0	0	0	0	0
c2. Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0	0	0	0	0
c3. Rentebaar van doorverstrekte leningen, indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan	0	0	0	0	0	0

Renteresultaat	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
taakveld moet worden toegerekend						
d1. rente over eigen vermogen	0	0	0	0	0	0
d1. Rente over eigen vermogen	0	0	0	0	0	0
d2. rente over voorzieningen	0	0	0	0	0	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0	0	0	0	0	0
e. Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	33.094	0	0	0	0	0
e. De werkelijke aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	33.094	0	0	0	0	0
Renteresultaat op het taakveld Treasury	104.933	-37.526	-37.651	-48.751	-33.751	-18.751

Toelichting rentetoerekening

Het saldo van de te betalen en te ontvangen rente dient doorberekend te worden naar de taakvelden. Wij hebben ervoor gekozen om hier gebruik te maken van de renteomslag-methode. De omslagrente wordt bij de begroting berekend door de werkelijk aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De renteomslag wordt afgerond en dit houden we in de begroting aan als door te berekenen rentepercentage. Het verschil is het rentevoordeel. Voordeel betekent hier dat iets meer rente is doorgerekend naar de taakvelden. Dit geeft dus voor hetzelfde bedrag een nadeel bij de taakvelden. De rente toerekening is daarmee budgettair in de begroting opgenomen.

De rente naar grondexploitaties loopt volledig via de reserve grondbedrijf, zodat ook hier schommelingen in het rentepercentage geen invloed hebben op de begroting/jaarrekening. Alleen nieuwe geldleningen en rentewijzigingen hebben nog invloed op de begroting.

In de begroting 2025 zorgt het opnemen van een vervangende rentelening voor extra kosten van € 45.000. Of we ook daadwerkelijk moeten gaan lenen zal in 2025 blijken.

Eventuele rentevergoedingen over het schatkist saldo dat uit staat bij het rijk is ook niet opgenomen. Doordat het onzeker is of en hoeveel rentekosten er komen in 2025 is er voor gekozen in de begroting geen rente toe te rekenen aan de diverse investeringen en grondexploitaties. Bij het opstellen van de jaarcijfers 2025 zal blijken of we de rentekosten alsnog moeten toe rekenen.

Waarborgen en garanties

De gemeentegarantie voor particulieren is al geruime tijd vervangen door de Nationale Hypotheek Garantie. De naweeën van de gemeentegarantie blijven echter nog lange tijd zichtbaar bij de garantstellingen.

Bedragen in 1.000 euro's

Organisatie (bedragen in euro's)	Aard/Omschrijving	% borgstelling	Rest. bedrag 2023	Rest. bedrag 2024	Rest. bedrag 2025	Rest. bedrag 2026	Rest. bedrag 2027	Rest. bedrag 2028
Particulieren								
Diverse hypotheekverstrekker s	Gemeentegarantie		259	239	239	239	239	239
Woningbouwvereniging	Achtervang leningen o/g		14.235	14.235	14.235	14.235	14.235	14.235
Totaal waarborgen en garanties			14.494	14.474	14.474	14.474	14.474	14.474

Startersleningen

In de loop der jaren is er, door de gemeente, voor € 1.250.000 bij het SVN gestort voor startersleningen. Per lening is er een maximaal bedrag van € 35.000 beschikbaar. Op moment van schrijven zijn er in 2024 4 nieuwe leningen startersleningen verstrekt (totaal € 111.000) en 1 nieuwe blijverslening (€ 20.000). Er is 1 aanvraag voor een starterslening van € 35.000 in behandeling. Wordt deze ook toegekend dan is er nog € 312.000 beschikbaar bij SVN voor het verstrekken van startersleningen.

Vanuit betaalde rente wordt er een beheersvergoeding betaald aan SVN. Het restant wordt kan ingezet worden voor nieuwe leningen.

E. Paragraaf Bedrijfsvoering

Doel van de paragraaf bedrijfsvoering

Vanuit de BBV is de paragraaf bedrijfsvoering een verplichte paragraaf. De BBV schrijft voor dat meer kosten rechtstreeks naar taakvelden op de vijf programma's in de begroting wordt geschreven. Deze paragraaf biedt de gelegenheid om alsnog een totaalbeeld te geven met als uitgangspunt de visie op bedrijfsvoering.

In de onderliggende pagina's wordt per onderdeel de paragraaf verder toegelicht (zie menu rechterzijde).

Personeel

In de [kadernota](#) (vastgesteld in de raadsvergadering van 4 juli 2024) is aangegeven dat er veel nieuwe collega's zijn aangenomen sinds de zomer van 2023. Er staan slechts enkele actieve vacatures open. Daarnaast is de hoeveelheid inhuur stevig teruggedrongen. Dit is ook in de begroting een vereiste: in 2024 was er nog € 300.000 budget voor inhuur naast de loonsom, in 2025 neemt dit verder af naar € 150.000 structureel.

Er is inzicht in de formatie en er zijn meer mogelijkheden tot sturing. We hebben inzicht in de hoeveelheid pensioneringen in de komende jaren. Daarnaast is het verzuim verder afgenomen, inmiddels structureel onder de 5%.

De staat van de arbeidsmarkt blijft vragen om innovatieve manieren om vacatures te vervullen. De gemeente Woudenberg is een aantrekkelijke werkgever voor startende ambtenaren en medewerkers die wel de inhoudelijke kennis en kunde hebben, maar nog niet eerder bij een gemeente hebben gewerkt. Daarom wordt met nadruk geïnvesteerd in het op vlieghoogtes krijgen van deze medewerkers.

Loonkosten

De BBV schrijft voor dat de loonkosten naar de diverse taakvelden en producten worden verdeeld. De loonkosten bestaan uit kosten van de vaste kern en kosten van de flexibele schil, voor zover deze kosten toegeschreven kunnen worden aan producten in de programma's. Het gaat hier dus om een grotendeels technische, budgettair neutrale operatie. In programma 5 Dienstverlening verwerken we alle begrotingswijzigingen die met personele kosten te maken hebben. Denk aan Cao verhogingen, wijzigingen binnen begroting en beschikbaar stellen extra budgetten of verminderingen. Vanuit dit programma wordt ook een verdeling gemaakt van de werkelijk begrote loonkosten naar de programma's / producten.

In totaal is voor 2025 aan loonkosten € 8.293.076 structureel beschikbaar. Voor opvang Oekraïners is € 1.084.000 incidenteel beschikbaar. Voor de inzet voor deze opvang bestaat ook de mogelijkheid om over deze loonkosten overheadkosten (personeel, huisvesting, ICT etc.) toe te rekenen. Die worden dan betaald uit de inkomsten van het Rijk. Deze kosten worden achteraf berekend, omdat dit om incidentele baten gaat.

Bedragen in euro's

Loonkosten	2025	2026
1. Start loonkosten 2025 is begoot bedrag 2024	7.760.428	7.760.428
Start loonkosten 2025 is begoot bedrag 2024	7.760.428	7.760.428
2. Cao verhoging	414.650	414.650
Bij Cao verhoging 2024	68.000	68.000
Bij Cao verhoging 2025	346.650	346.650
3. Overheveling budgetten naar loonkosten	118.000	118.000
Extra medewerkers buitendienst vanuit inhuur	50.000	50.000
Verhoging Grens 14.000 inwoners	50.000	50.000
Telefoonvergoedingen	18.000	18.000
4. Totaal beschikbare loonsom	9.379.076	8.293.076
Beschikbaar structureel	8.293.076	8.293.076
Nieuwe loonkosten of incidentele loonkosten	1.086.000	
5. Tekort op werkelijke verdeling	-132.424	-132.424
Totaal beschikbare loonsom	9.379.076	8.293.076
werkelijk verdeelde loonkosten	-9.511.500	-8.425.500
6. Restant nog te dekken / te kort	-46.424	-46.424
Tekort op werkelijke verdeling	-132.424	-132.424
Dekking uit CDOKE gelden	86.000	86.000

Verdeling loonkosten over de naar de programma's

Per medewerker wordt een inschatting gemaakt in percentages aan welk product de loonkosten toegerekend moeten worden. Vaak is dit 1 product maar het kunnen ook meerdere producten zijn. Uitzondering hierop zijn leidinggevende functies die, hoewel ook zij deels direct productief zijn (bijvoorbeeld in de rol van projectleider of adviseur) verplicht volledig op overhead geboekt moeten worden.

Bedragen in euro's

Loonkosten per programma	2024	2025	2026	2027	2028
1 Sociaal domein	1.053.400	1.846.200	760.200	760.200	760.200
2 Leefomgeving	1.253.000	1.508.500	1.508.500	1.508.500	1.508.500
3 Veiligheid	370.000	355.500	355.500	355.500	355.500
4 Ruimtelijke ordening	1.277.000	1.370.000	1.370.000	1.370.000	1.370.000
5 Bedrijfsvoering	4.136.900	4.384.878	4.384.878	4.384.878	4.384.878
Totaal	8.090.300	9.465.078	8.379.078	8.379.078	8.379.078

Aanvullende middelen personeel voor reguliere werkzaamheden niet opgenomen in bovenstaande loonkosten

Loonkosten/vergoedingen/inhuur	2024	2025	2026
Extra voor flexibele schil/formatie (progr.5)	300.000	150.000	150.000
Incidentele formatieplan (kwaliteitsslag vergunningen)	120.000	vervallen	vervallen
Telefoonregeling	18.000	naar loonkosten	naar loonkosten
Verhoging i.v.m. grens 14.000	50.000	naar loonkosten	naar loonkosten
Raad en griffie (Progr. 5)	419.000	445.000	445.000
Cultuur coördinator/ beheerder cultuurhuis (Progr.1)	36.250	86.250	36.250
Leerplicht (inhuur) (Progr.1)	50.000	50.000	50.000
IBOR inhuur Amfors en groenuitzendbureau (Progr. 2)	298.000	278.000	278.000
Afval (inhuur Amfors) (Progr. 2)	32.000	32.000	32.000
Burgerzaken (tot 2029) (Progr. 5)	45.000	45.000	40.000
Totaal	1.368.250	1.086.250	1.031.250

Voor extra formatie/flexibele schil is € 150.000 beschikbaar.

Aanvullende middelen vergunningverlening, toezicht en handhaving

In 2024 zijn middelen opgenomen van € 120.000 voor de jaren 2024 en 2025. Dit bedrag komt ten goede aan een kwaliteitsimpuls op het proces en de inhoud van vergunningverlening, toetsing en handhaving. Het gaat om tijdelijke capaciteitsuitbreiding voor procesverbeteringen. In de kadernota 2025 is afgesproken dit bedrag voor 2025 niet langer op te nemen maar de dekking te vinden vanuit het te verwachten positieve jaarresultaat 2024. Dit gaat lopen via de reserve overlopende kredieten.

Vergoedingen voor de nieuwe telefoonregeling zitten verwerkt in de loonkosten.

De loonkosten voor het college zijn gestegen omdat zij recht hebben op een hoger salaris doordat we in 2023 de grens van 14.000 inwoners bereikt hebben. De € 50.000 is toegevoegd aan de totale loonkosten.

Griffie

Vanaf de begroting 2024 is besloten om de kosten voor raad en griffie niet op te nemen bij de loonkosten maar deze direct te begroten bij bestuurskosten.

Overig

Op diverse producten zijn kosten voor inhuur begroot die reguliere loonkosten vervangen. Denk aan groenmedewerkers van Amfors of het inhuren van een leerplichtambtenaar of programmamanager cultuur. Deze inhuur valt niet onder de flexibele schil van € 150.000.

In 2025 wordt de extra € 50.000 voor Cultuur coördinator/ beheerder cultuurhuis gedekt uit de algemene reserve.

Burgerzaken

Voor burgerzaken is vanaf 2024 voor 5 jaar geld beschikbaar gesteld om de te verwachten extra drukte op te vangen. Extra drukte vanwege het 10 jaar geleden gewijzigde beleid om paspoorten en rijbewijzen voor 10 jaar uit te geven i.p.v. 5 jaar. Hierdoor ontstaat een extra piek voor reisdocumenten.

Dekking loonkosten uit diverse producten

Vanuit diverse producten worden loonkosten direct en indirect gedekt. Zo berekenen we op basis van gewerkte uren kosten door aan grondexploitaties en aan de Coöperatie de Kleine Schans. Werkelijke loonkosten worden toegerekend aan afval en rioolheffing en gedekt uit de leges. Ook vanuit diverse SPUK regelingen mag een deel van de personeelskosten gedekt worden.

Bedragen in euro's

Loonkosten	2024	2025	2026
1. Totaal budgettair neutraal begroting	728.900	1.656.175	570.175
Doorberekening Grondbedrijf (progr. 4)	100.000	100.000	100.000
Doorberekening CDKS (progr. 5)	45.500	46.500	46.500
Dekking afvalstoffenheffing (progr. 2)	100.450	154.750	154.750
Dekking rioolheffing (progr. 2)	171.150	182.925	182.925
Subsidie CDOKE (progr. 4)	0	86.000	86.000
SPUK Oekraïne gelden (progr. 1)	311.800	1.086.000	0
2. Verdeeld niet budgettair neutraal	7.361.400	7.808.903	7.808.903
Verdeeld niet budgettair neutraal	7.361.400	7.808.903	7.808.903
3. Loonkosten verdeeld	8.090.300	9.465.078	8.379.078

Rechtmatigheidsverantwoording college 2025

Vanaf 2023 legt het College van burgemeester en wethouders zelf verantwoording af over de rechtmatigheid in de jaarrekening. Deze verantwoording wordt in de jaarrekening opgenomen bij de paragraaf Bedrijfsvoering. De accountant legt alleen nog een controleverklaring af, waarin de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording wordt getoetst. Het doel van de verandering is om meer transparantie te geven in de totstandkoming van de gemeentelijke financiën, en om een beter gesprek tussen de gemeenteraad en het college mogelijk te maken.

Risicomanagement

De gemeente Woudenberg moet actief risicomanagement toepassen om de financiële stabiliteit te waarborgen. We moeten regelmatig het risicomanagementproces evalueren en aanpassen op basis van nieuwe inzichten en ervaringen, aangezien risico's in de tijd kunnen veranderen. Flexibiliteit en aanpassing zijn van cruciaal belang voor onze begroting.

Het periodiek monitoren, rapporteren en evalueren van ons risicomanagementplan stelt ons in staat om risico's te beperken, te vermijden of te accepteren. Dit proces identificeert, analyseert en beheert risico's, met een nadruk op proactief handelen boven reactief optreden. Het vereist dat we inzicht hebben in risico's en zorgvuldig afwegen wat beheersbaar is. Soms kan bewuste risico-acceptatie de optimale strategie zijn.

We zullen geïdentificeerde risico's integreren in een formele risicobeheer- en controlestructuur, inclusief frauderisicoanalyse. Ons doel is om dit systeem voortdurend te ontwikkelen en optimaliseren met gerichte maatregelen om de genoemde risico's effectief aan te pakken. Voortdurende monitoring en beoordeling van risico's en maatregelen zijn van vitaal belang voor onze begroting. Risicorapportage zal belanghebbenden op de hoogte houden van de risicostatus en eventuele veranderingen, inclusief de periodieke evaluatie van het risicomanagementplan.

Zowel risicomanagement als frauderisicoanalyse worden opgenomen in het halfjaarlijkse verbijzonderde interne controle rapportage en bij de jaarstukken van de gemeente Woudenberg. Dit zorgt ervoor dat we de voortgang en effectiviteit van onze risicobeheersing en fraudepreventie nauwlettend volgen en dat deze gegevens beschikbaar zijn voor interne evaluaties en externe verantwoording. Het stelt ons in staat om proactief te handelen en onze financiële integriteit te waarborgen.

F. Paragraaf Verbonden partijen

Algemeen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee wij een bestuurlijke en financiële band hebben. Dit zijn onder andere gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen die een publiek belang behartigen, waarvan de aandelen geheel of gedeeltelijk in ons bezit zijn. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: één of meer zetels in het bestuur van de participatie en/of het hebben van stemrecht. Financieel belang is er wanneer wij middelen ter beschikking stellen en wij die kwijt zijn in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij die partij op ons verhaald kunnen worden. Stichtingen waarin wij participeren in het bestuur en waarmee we een subsidierelatie hebben zijn geen verbonden partijen.

Deze paragraaf stelt u in uw hoedanigheid als kader stellend en controlerend bestuursorgaan in staat om inzicht te verkrijgen in bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen van de verbonden partijen.

Samenwerking

De samenwerking met externe partijen binnen onze gemeente kenmerkt zich door het slim en pragmatisch regelen van zaken, het vinden van een passende oplossing voor een specifieke lokale situatie en het motto dat samenwerken iets praktisch moet opleveren. Daarbij is het van belang dat het 'gevoel' goed moet zijn.

Er zijn verschillende factoren die een rol spelen bij de afweging om te gaan samenwerken. Deze factoren zijn van belang bij een effectieve aanpak van maatschappelijke opgaven, taken en ambities. De in deze paragraaf vermelde bedrijfsvoeringcriteria zijn een selectie van voor ons belangrijke criteria, die op basis van diverse strategische visie notities van gemeenten en samen met u in een gehouden workshop zijn geformuleerd. Het gaat hierbij om meer dan uitsluitend het realiseren van een gunstig financieel plaatje. Voor een kleine gemeente leidt samenwerking over het algemeen niet tot lagere lasten, omdat het salarisgebouw en kapitaalslasten meestal lager zijn dan bij grotere gemeenten die bij (regionale) samenwerking zijn betrokken. Samenwerking is dan ook niet per definitie de oplossing voor elk bezuinigingsvraagstuk, vergroten van kwaliteit van de dienstverlening en verminderen van kwetsbaarheid wegen dan zwaarder.

De onderstaande criteria geven op bedrijfsvoeringniveau uiting en vorm aan onze visie op het gebied van samenwerkingsvraagstukken. We onderscheiden tien criteria die voor de gemeente Woudenberg van belang kunnen zijn en een basis kunnen vormen bij het aangaan, continueren of beëindigen van een samenwerkingsverband:

1.Kwaliteit	Mate kwaliteitsverbetering en/of optimaliseren dienstverlening en/of (beleid)producten
2.Effectiviteit	Mate effectievere uitvoering en levering producten en/of diensten (prestatieafweging)
3.Efficiency	Mate waarin efficiency in processen en/of dienstverlening bereikt kan worden
4.Continuïteit	Mate vermindering kwetsbaarheid en waarborg continuïteit

1.Kwaliteit	Mate kwaliteitsverbetering en/of optimaliseren dienstverlening en/of (beleid)producten
5.Betrouwbare partner	Ontwikkelen stabiele samenwerkingsrelatie met een gedeeld belang en gedeelde verantwoordelijkheid
6.Democratische controle	In ieder geval gericht op:
	a. informatievoorziening ter ondersteuning besluitvorming over de samenwerkingsstructuur;
	b. proactieve informatievoorziening over politiek/bestuurlijk relevante ontwikkelingen binnen samenwerkingsverbanden;
	c. rechtstreekse informatievoorziening door/namens algemeen bestuur samenwerkingsverbanden (aanstuurbaarheid).
7.Kosten	Mate behalen van financieel voordeel door samenwerking (kostenverlaging)
8.Resultaat voor de inwoners	Mate bijdrage samenwerkingsverband aan bereiken positieve maatschappelijke effecten
9.Lange termijn oriëntatie	Mate samenwerking op langere termijn
10.Impact ambtelijke organisatie	Effect op de achterblijvende (rest van de) organisatie

Waar voorheen sprake was van wettelijke verplichte bundeling en integratie, kijken wij nu vooral naar de meerwaarde voor onze gemeente van samenwerking op het specifieke onderwerp. Schaalvoordelen en efficiencyvoordelen zijn ijkpunten bij het bepalen van meerwaarde van samenwerking. Gemeenten zijn sneller geneigd om voor specifieke onderwerpen te shoppen bij het samenwerkingsverband waarin het meeste voordeel te behalen valt of waarin het eigen beleid het best vertaald wordt. Of dit de samenwerking ten gunste komt valt te bezien. Het uiteenvallen van een samenwerkingsverband is een risico voor onze relatief kleine gemeente.

Beleidskaders

Beheersingssystematiek verbonden partijen

	Oprichtingskader	Sturingskader	Financieel kader
Gemeenteraad	De gemeenteraad stelt kaders en geeft toestemming voor deelname aan een verbonden partij.	De gemeenteraad wordt gefaciliteerd in het uitoefenen van de kaderstellende en controlerende rol bij verbonden partijen.	De gemeenteraad stelt uitgangspunten en richtlijnen op die worden gehanteerd als financieel kader.
College	Het college besluit tot deelname aan een verbonden partij en maakt hierbij gebruik van het afwegingskader.	Het college zorgt voor een duidelijke uitvoering van de eigenaars- en opdrachtgeversrol.	Het college draagt zorg voor de uitvoering en naleving van de gekozen uitgangspunten en richtlijnen.
Organisatie	De ambtelijke adviseurs ondersteunen en adviseren het college bij het voorstel tot deelname.	De ambtelijke adviseurs zorgen voor eenduidige ondersteuning en advisering over verbonden partijen.	De ambtelijke adviseurs doen een financieel advies aan de hand van de opgestelde richtlijnen en uitgangspunten.

Overzicht verbonden partijen

Hieronder volgt per programma een overzicht van de verbonden partijen per 1 januari 2025 welke taken zij voor ons uitvoeren en de eventuele ontwikkeling daarin.

Gemeenschappelijke regelingen	Deelnemingen	Stichtingen/Coöperaties	Bestuursconvenant
·Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) ·GGD regio Utrecht (GGDrU) ·Veiligheidsregio Utrecht (VRU) ·afvalverwijdering Utrecht (AVU) ·Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort e.o. (RWA)	·N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) ·Vitens N.V. ·Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN) ·N.V. ROVA ·Stedin Holding N.V.	·Stichting Openbaar Primair Onderwijs Eem-Vallei Educatief ·Coöperatie de Kleine Schans	·Bureau Regio Amersfoort

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Naam	A.V.U. Afvalverwijdering Utrecht
Bestuurlijke vertegenwoordiging	D.J. Boeve - de Kruif
Programma	2 Leefomgeving
Gevestigd in	Utrecht
Deelnemende partijen	De Provincie Utrecht en de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Driebergen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, IJsselstein en Zeist. De deelnemers zijn onderverdeeld in 3 regio's. Woudenberg is ingedeeld in regio 2 Amersfoort.
Doelstelling van de gemeenschappelijke regeling	Deze gemeenschappelijke regeling heeft tot doel om op een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde wijze sturing en uitvoering te geven aan het afvalstoffenbeleid in de provincie Utrecht.
Wat is het belang voor Woudenberg van deelname aan deze gemeenschappelijke regeling. - Wat doen ze voor ons - Hoe doen ze dat - Wat is onze invloed - Worden er extra taken uitgevoerd en zo ja waarom.	Het zorg dragen voor een goede, reguliere en milieu verantwoordelijke verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. Dit doen zij door het ingezamelde afval te transporteren naar verwerkingsbedrijven. Via aanbesteding worden deze verwerkingsbedrijven geselecteerd.
Ontwikkelingen/koers. Zowel van de GR zelf maar ook wat wij verwachten van deze GR	
Risico's op en invloed in extra bijdrage aan de GR	De lasten en baten worden volledig doorberekend aan de deelnemers. Door het ontbreken van een algemene reserve heeft de AVU geen weerstandsvermogen. Er zijn wel een aantal bestemmingsreserves. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden aan de deelnemers doorberekend. Als gevolg hiervan kunnen schommelingen optreden in de jaarlijks te betalen bedragen.
Website	www.avu.nl
Overige relevante gegevens	

Bedragen in euro's

Wat is onze begrote bijdrage	2024	2025	2026	2027	2028
Bijdrage bedrag	334.292	340.330	340.330	340.330	340.330

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage dienstjaar	263.689	180.133
Afrekening oude jaren	0	0
Eigen vermogen	0	300.607
Vreemd vermogen	0	0
Financieel resultaat	215.872	96.703

Coöperatie de Kleine Schans (CDKS)

Naam	Coöperatie de Kleine Schans
Bestuurlijke vertegenwoordiging	H.J. Dekker
Programma	1 Samenleving
Gevestigd in	Woudenberg
Deelnemende partijen	Gemeente Woudenberg, MEE, Youké, Seniorenbelangen, Lely zorggroep, IQ coaches, wijkfysio, PCOB 50plus, Stg welzijn ouderen SWO, Platform kerken, Stg Jeugdpunt, inwonersraad, A.n.j.a. assisteert, Moriahoeve, Humanitas Eemland, Bibliotheek Woudenberg, Platform van paramedici, beweging 3.0, IDH Schuldhelp, buurtgezinnen, buurtbemiddeling/welzin, vertegenwoordiging huisartsen, Adventure Freedom, Geeresteingroep, Humanitas DMH
Doelstelling van de gemeenschappelijke regeling	Inwoners doen naar vermogen mee en zien om naar elkaar. Waar nodig komt de gemeente samen met inwoners en maatschappelijke organisaties tot collectieve en individuele oplossingen voor ondersteuning en zorg.
Wat is het belang voor Woudenberg van deelname aan deze gemeenschappelijke regeling. - Wat doen ze voor ons - Hoe doen ze dat - Wat is onze invloed - Worden er extra taken uitgevoerd en zo ja waarom.	De coöperatie vormt de kern binnen de uitvoering van het gemeentelijk beleid voor het sociaal domein. De coöperatie vormt de toegang voor alle inwoners met ondersteuningsvragen op het gebied van wonen, zorg, welzijn, werk en inkomen. Daarnaast is de coöperatie samen met (lokale) partners aanjager van de transformatie. De coöperatie voert daartoe een viertal wetten uit: a. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) b. Wet op jeugdzorg c. Participatiewet d. Leerplichtwet
Ontwikkelingen/koers. Zowel van de GR zelf maar ook wat wij verwachten van deze GR	De gemeente Woudenberg is en blijft eindverantwoordelijk voor de juiste en rechtmatige uitvoering van de Participatiewet, Wmo 2015, Jeugdwet en de Leerplichtwet. De bestuurlijke en politieke (systeem) verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de voornoemde wetten blijft berusten bij de gemeente.
Website	dekleineschans.nl
Financiële informatie	Op 28 juni 2023 is er een nieuw Cao akkoord bereikt voor 'Sociaal Werk'.

Naam	Coöperatie de Kleine Schans
	De voornaamste wijzigingen zijn als volgt: • 7% salarisverhoging vanaf 1-7-2023 • 4% salarisverhoging vanaf 1-1-2024 • 4% salarisverhoging vanaf 1-7-2024 In totaal wordt er een Cao verhoging van 15% doorgevoerd in een looptijd van een jaar. Aangezien de salarissen de grootste kostenpost is voor de coöperatie heeft dit aardige gevolgen voor de aankomende begroting.

Bedragen in euro's

Wat is onze begrote bijdrage*	2024	2025	2026	2027	2028
Bijdrage bedrag	2.521.745	2.795.500	2.795.500	2.795.500	2.795.500

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage dienstjaar	2.078.466	1.909.695
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	301.685	543.969
Financieel resultaat	-127.162	23.347

*Toelichting. De begrote bijdrage voor 2025 is ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet goedgekeurd door gemeente Woudenberg.

Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU)

Naam	GGDrU
Bestuurlijke vertegenwoordiging	H.J. Dekker
Programma	1 Samenleving
Gevestigd in	Zeist
Deelnemende partijen	Alle 26 Utrechtse gemeenten
Doelstelling van de gemeenschappelijke regeling	De GGD (Gemeentelijke GezondheidsDienst) regio Utrecht is de gemeentelijke gezondheidsdienst van de 26 gemeenten in de regio Utrecht. Vanuit een brede (sociaal medische) ervaring en deskundigheid bevordert én beschermt de GGDrU de gezondheid van alle inwoners in de regio Utrecht. Zij doen dat door risico's voor de gezondheid te signaleren, te voorkomen en de gezondheid van alle inwoners te bevorderen. Dat gebeurt vanuit een positieve blik op gezondheid: kijken naar mogelijkheden en kansen om mee te kunnen doen in de samenleving. De GGDrU maakt deel uit van het zorgsysteem en wil bijdragen aan de volgende maatschappelijke effecten: • Inwoners wonen, leven, gaan naar school en werken in een veilige omgeving waar aandacht is voor gezondheid en elkaar. • Een gezonde en veilige start voor elk kind. • Iedereen moet zich kunnen ontwikkelen en ontplooiën. • Iedereen kan meedoen. • Bedreigingen van de publieke gezondheid worden bestreden.
Wat is het belang voor Woudenberg van deelname aan deze gemeenschappelijke regeling. - Wat doen ze voor ons - Hoe doen ze dat - Wat is onze invloed - Worden er extra taken uitgevoerd en zo ja waarom.	De GGDrU voert voor de gemeenten in de regio Utrecht een aantal wettelijke taken op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Hieronder vallen onder andere: jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau en 'schoolarts'), medische milieukunde, infectieziektebestrijding, bevolkingsonderzoeken en gezondheidsvoorlichting. Daarnaast verlenen zij ook hulp als er incidenten uitbreken in de regio, bijv. na een uitbraak van voedselvergiftiging of

Naam	GGDrU
	een infectieziekte. En ze zorgen ervoor dat ze zijn toegerust op snelle hulpverlening bij een eventuele grotere ramp (GHOR). Daarnaast nemen de gemeenten gezamenlijk extra taken af bij de GGDrU (bijvoorbeeld toezicht Wmo; aanpak woon hygiënische problematiek) en neemt de gemeente Woudenberg ook zelf nog maatwerktaken af zoals registratietaken en lichte handhaving kinderopvang; stevig ouderschap. Ook dit zijn voor een deel wettelijke verplichte taken maar die hoeven niet per se door de GGDrU te worden uitgevoerd. Gekozen is voor de GGDrU omdat ze deze taken goed kunnen uitvoeren tegen acceptabele kosten. Daarnaast kopen we producten in zoals stevig ouderschap omdat dit bijdraagt aan preventie en het voorkomen van extra zorg. De wethouder neemt namens het college van de gemeente Woudenberg deel in het Algemeen Bestuur van de GGDrU en kan tijdens de vergaderingen invloed uitoefenen op de besluitvorming. Naar rato van het aantal inwoners is het aantal stemmen per gemeente bepaald. De gemeente Woudenberg heeft één stem van de in totaal 70 stemmen.
Ontwikkelingen/koers. Zowel van de GR zelf maar ook wat wij verwachten van deze GR	De meerjarenbegroting 2025–2028 is gericht op de volgende thema's: ·Kansrijk opgroeien ·Gezonde leefomgeving ·Langer gelukkig en gezond zelfstandig ·Eigentijds besturen ·Doorontwikkeling interne organisatie ·Investeren in (koppeling) Elektronisch patiëntendossier.
Website	www.ggdru.nl
Financiële informatie	

Bedragen in euro's

Wat is onze begrootte bijdrage*	2024	2025	2026	2027	2028
Bijdrage bedrag	723.790	797.970	797.970	797.970	797.970

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage dienstjaar	669.817	645.115
Afrekening oude jaren	0	0
Eigen vermogen	4.618.516	4.330.577
Vreemd vermogen	32.285.913	29.287.735
Financieel resultaat	1.341.000	648.000

*Toelichting. De begrote bijdrage voor 2025 is ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet goedgekeurd door het Algemeen Bestuur van de GGDrU.

Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN)

Naam	Inkoop Bureau Midden Nederland
Bestuurlijke vertegenwoordiging	D.C.G. Ruseler
Programma	5 Bedrijfsvoering
Gevestigd in	Vianen
Deelnemende partijen	Gemeenschappelijke Regeling Avres, Gemeente IJsselstein, Gemeente Leusden, Gemeente Molenlanden, Gemeente Montfoort, Gemeenschappelijke Regeling RMN, Gemeente Scherpenzeel, Gemeente Vijfheerenlanden. Gemeente de Bilt, Regionale Sociale Dienst Kromme Rijn Heuvelrug en Gemeente Woudenberg.
Doelstelling van de stichting	Het doel van IBMN is om naast financiële, kwalitatieve en procesmatige voordelen voor haar deelnemers te behalen, inkoop in te zetten als strategisch en tactisch instrument voor waarde creatie. De visie van IBMN is als volgt: 'Door het aanbieden van professionele en deskundige inkoopondersteuning, op een manier die nauw aansluit bij de individuele wensen van de deelnemer, willen wij onze deelnemers in staat stellen om naast besparingen ook maximale duurzame impact te realiseren door middel van hun inkoopprojecten.'
Wat is het belang voor Woudenberg van deelname aan deze stichting. - Wat doen ze voor ons - Hoe doen ze dat - Wat is onze invloed - Worden er extra taken uitgevoerd en zo ja waarom.	IBMN heeft als doel om de inkopen van de gemeente zo voordelig en efficiënt mogelijk te regelen en draagt daarmee bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. IBMN levert (publieke-)inkoopkennis en – capaciteit. Het adviseren over Europese en nationale aanbestedingswetgeving is de primaire rol die IBMN vervult. Dit doen ze in samenspraak met onze gemeente door middel van het uitvoeren van inkoopprojecten, vanaf specificatie tot en met de contractfase. De verschillende inkoopprojecten worden zowel individueel voor Woudenberg alsook met meerdere deelnemers uitgevoerd. IBMN zorgt ervoor dat het inkoopbeleid van Woudenberg (strategisch) aansluit en aangesloten blijft bij het gemeente beleid. Waar gewenst wordt er meegedacht hoe inkoopcontracten optimaal te benutten. Verder worden jaarlijks de spendanalyse voor de gemeente uitgevoerd en heeft Woudenberg de beschikking over een inkooptool.

Naam	Inkoop Bureau Midden Nederland
	IBMN is een stichting met 11 deelnemers. Alle deelnemers hebben evenveel invloed middels het Algemeen Bestuur. De gemeentesecretaris van Woudenberg is voorzitter van het Algemeen Bestuur en zit tevens in het Dagelijks Bestuur.
Ontwikkelingen/koers. Zowel van de stichting zelf maar ook wat wij verwachten van deze stichting	In de afgelopen vier jaar is de weg ingeslagen om IBMN als zelfsturend team te laten functioneren. Het kernteam bestaat uit drie vaste medewerkers. Zij kunnen ons in verschillen gradaties adviseren en ondersteunen bij inkoopvraagstukken die bij ons voorliggen. Meer specifiek kunnen we het kernteam ook inzetten bij specialistische vraagstukken rondom ICT/facilitair, werken en/of Sociaal Domein. Zij worden ondersteund door een DB die naast haar bestuurdersrol ook als sparringpartner optreedt. IBMN is een financieel gezonde stichting die op transparante wijze naar haar deelnemers zichtbaar maakt wat zij voor hen doen. Naast transparant zijn, financieel gezond blijven en kwaliteit leveren, streeft IBMN ernaar om (nog) meer zichtbaar en laagdrempelig benaderbaar te zijn voor haar deelnemers. Gezien de ontwikkelingen van onder andere vraagfluctuaties (zoals nu bijvoorbeeld stijgende prijzen i.v.m. de Oekraïne crisis) blijft een wendbare en flexibele inkooppartner ook in de toekomst wenselijk. Deze in 2018 ingeslagen weg zal naar verwachting in samenspraak met alle deelnemers van IBMN de komende jaren worden gecontinueerd. IBMN wil zich meer richten op enerzijds het vergroten van impact op de ondersteuning van de doelstellingen van de deelnemers en anderzijds op het verbeteren van het uitvoeren van de aanbestedingen bij de deelnemers. Door eerder en vaker bij (nieuwe) inkoopprojecten van deelnemers betrokken te raken kan IBMN meer impact realiseren. Deze toegevoegde waarde komt concreet tot uiting in: • Rechtmatigheid; • Doelmatigheid;

Naam	Inkoop Bureau Midden Nederland
	Maatschappelijke impact (SDG, Duurzaamheid, Sociale impact).
Risico's op en invloed in extra bijdrage aan de stichting	Er is niet of nauwelijks risico op extra bijdrage voor wat betreft de vaste kosten IBMN. Eventuele fluctuaties in de jaarlijkse bijdrage voor inkoop komen vooral voort uit de hoeveelheid en grote van inkooptrajecten die wij als gemeente voor onze gemeenschap dat jaar moeten en willen uitvoeren. Door (jaarlijks) in te kopen 'wat moet' en daarnaast keuzes te maken in 'wat kan' is een stabiele begroting de afgelopen jaren realiseerbaar gebleken. De verwachting is dat dit voor de komende jaren niet anders zal zijn.
Website	www.ibmnl.eu
Overige relevante gegevens	

Bedragen in euro's

Wat is onze bijdrage	2024	2025	2026	2027	2028
Bijdrage bedrag	58.300	64.100	64.100	64.100	64.100

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Dividend/Bijdrage	55.004	53.635
Eigen vermogen	213.322	200.312
Vreemd vermogen	118.742	97.865
Financieel resultaat	13.010	-2.042

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)

Naam	Regionale uitvoeringsdienst Utrecht
Bestuurlijke vertegenwoordiging	D.J. Boeve - de Kruif
Programma	4 Ontwikkeling
Gevestigd in	Utrecht
Deelnemende partijen	Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht, Woudenberg en provincie Utrecht.
Doelstelling van de gemeenschappelijke regeling	Als het gaat om afval, bodem, water, lucht, geluid, energie, duurzaamheid, (externe) veiligheid, of de Algemeen Plaatselijke Verordening is de RUD Utrecht, in opdracht van de aangesloten overheden, verantwoordelijk voor het afhandelen van vergunningen en meldingen op het gebied van milieubeheer, de Wet bodembescherming, klachtafhandeling en toezicht en handhaving bij bovenstaande punten.
Wat is het belang voor Woudenberg van deelname aan deze gemeenschappelijke regeling. - Wat doen ze voor ons - Hoe doen ze dat - Wat is onze invloed - Worden er extra taken uitgevoerd en zo ja waarom.	De RUD Utrecht is verantwoordelijk voor de uitvoering van de basistaken VTH milieu. De inhoudelijke expertise hebben we in Woudenberg niet meer in huis en is met de samenwerking aan de RUD alle overgedragen. De regievoering op de uitvoering van de (financiële) afspraken ligt uiteraard wel bij Woudenberg. Vanuit die rol hebben we niet alleen invloed op de uitvoering, maar ook een verantwoordelijkheid in de realisatie van de gemaakte afspraken. Eventuele extra taken worden aan de voorkant, bij het opstellen van het jaarprogramma en uitvoeringsplan met bijbehorende financiële kaders, afgestemd met ons als opdrachtgever.
Ontwikkelingen/koers. Zowel van de GR zelf maar ook wat wij verwachten van deze GR	·Project Kleur bekennen: het project 'Kleur Bekennen' is gestart met als doel een keuze te maken waar de RUD Utrecht zich als dienst naartoe moet ontwikkelen om in de toekomst meerwaarde te kunnen hebben en houden voor de deelnemers. De keuze die gezamenlijk wordt gemaakt heeft invloed op de concrete vraag hoe vergunningverlenings-, handavings- en adviestaken van de RUD veranderen. De ontwikkeling van de RUD haakt direct aan op de relevante landelijk ontwikkelingen. ·Omgevingswet: de Omgevingswet heeft gevolgen voor de werkwijze van de RUD Utrecht door bijvoorbeeld wijzigingen vergunningverlenings-, toezicht- en handavingsproces, bestuurlijke

Naam	Regionale uitvoeringsdienst Utrecht
	afwegingsruimte en vergunningverlening, DSO, dienstverleningsniveau en vergunningverlening, Verschuiving van bevoegdheden: bodemtaken van provincie naar gemeenten ·Duurzaamheid en overige ontwikkelingen: veranderende vraag door veranderende opgave bij de gemeenten (RES, klimaatadaptatie, stikstofproblematiek, PFAS, ...) ·Organisatieontwikkeling: door veranderende vraag ook verandering in expertisen van de medewerkers.
Risico's op en invloed in extra bijdrage aan de GR	Het contract met de RUD is op uurbasis. Extra uren zorgt voor extra kosten. Extra uren zijn mogelijk indien sprake is van meer vergunningaanvragen of door extra controles. Hierover vindt vooraf afstemming met de OG plaats. De ontwikkelingen "kleur bekennen", invoering omgevingswet en nieuwe bodemtaken zijn nog niet in de begroting van de RUD opgenomen. De coronacrisis heeft duidelijk gemaakt dat dit grote gevolgen heeft gehad voor de productiecijfers van de RUD. In 2022 is het resultaat mede door de coronacrisis negatief uitgevallen. Dit heeft gevolgen gehad op het eigen vermogen. De prognose is dat het eigen vermogen in de loop van 2025 verder uitgebouwd kan worden.
Website	www.rudutrecht.nl
Overige relevante gegevens	

Bedragen in euro's

Wat is onze begrootte bijdrage	2024	2025	2026	2027	2028
Bijdrage bedrag	449.000	458.000	458.000	458.000	458.000

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage dienstjaar	344.391	332.284
Afrekening oude jaren	0	-5.160
Eigen vermogen	1.517.000	1.271.000
Vreemd vermogen	0	0
Financieel resultaat	246.000	-210.000

Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort (RWA)

Naam	Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort
Bestuurlijke vertegenwoordiging	H.J. Dekker
Programma	1 Samenleving
Gevestigd in	Amersfoort
Deelnemende partijen	De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg.
Doelstelling van de gemeenschappelijke regeling	RWA/Amfors voert voor ons de Wet sociale werkvoorziening uit en richt zich als sociale organisatie op mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Amfors biedt ondersteuning richting regulier werk maar ook op de werkplek zelf. Hiertoe stimuleren we de arbeidsontwikkeling van deze groep zodat ze duurzaam, maximaal en op eigen kracht kunnen werken. Dit tegen acceptabele maatschappelijke kosten.
Wat is het belang voor Woudenberg van deelname aan deze gemeenschappelijke regeling. - Wat doen ze voor ons - Hoe doen ze dat - Wat is onze invloed - Worden er extra taken uitgevoerd en zo ja waarom.	Het tot stand brengen van faciliteiten waardoor inwoners met een Sw-indicatie passend werk kunnen verrichten. De expertise op het gebied van re-integratie, welke is opgebouwd met de leer-business units, kan ook worden ingezet voor de niet-Sw-doelgroep.
Ontwikkelingen/koers. Zowel van de GR zelf maar ook wat wij verwachten van deze GR	RWA/Amfors ontwikkelt zich naar een flexibel mensontwikkelbedrijf dat meebeweegt met de omvang van de sw-doelgroep. De sw-medewerkers worden gestimuleerd zich te ontwikkelen naar de optimale trede op de werkladder en zoveel mogelijk 'van binnen naar buiten'. Werk vindt zoveel mogelijk plaats in groeps- en individuele detacheringen, buiten de eigen bedrijven van Amfors. Hierbij houden we rekening met de beperkingen van de medewerkers en staat het welzijn in het werk voorop. De eigen bedrijfsonderdelen blijven een belangrijke aanvulling om voldoende passend werk te realiseren en spelen een significante rol in de ontwikkeling van de medewerkers, maar zijn geen doel op zich. Voor wie de stap naar buiten niet (meer) mogelijk is, blijven we werk binnen de muren van Amfors organiseren.

Naam	Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort
	Deze huidige koers wordt de komende jaren voortgezet langs 3 lijnen: ·Duurzame inzetbaarheid (vitaal vakmanschap); ·Inclusieve innovaties (inclusive Fieldlab); ·Duurzaamheid (Amfors naar klimaatneutraal).
Risico's op en invloed in extra bijdrage aan de GR	·Risico op extra bijdrage in negatief resultaat ·Risico op lagere uitstroom dan verwacht
Website	www.amfors.nl
Financiële informatie	Het nadelig resultaat wordt aangezuiverd uit de reserve van de Amforsgroep. Is deze reserve niet voldoende dan wordt het resterende bedrag aangezuiverd door de diverse aangesloten gemeenten. Het grootste deel van onze bijdrage is het doorbetalen van het WSW deel binnen de participatieuitkering in de algemene uitkering.

Bedragen in euro's

Wat is onze begrootte bijdrage	2024	2025	2026	2027	2028
Bijdrage bedrag	351.575	351.088	353.214	356.043	356.043
Stelpost WSW participatie*	0	136.793	139.521	143.016	148.094
Bijdrage bedrag	351.575	487.881	492.735	499.059	504.137

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	begin boekjaar 2022	eind boekjaar 2022
Eigen vermogen bedrag	€ 2.500.000	€ 4.545.000
Vreemd vermogen periode	begin boekjaar 2022	eind boekjaar 2022
Vreemd vermogen bedrag	€ 7.500.000	€ 5.750.000
Financieel resultaat periode	2021 (werkelijk)	2022 (werkelijk)
Financieel resultaat bedrag	€ -262.000	€ -342.000

*Binnen de meicirculaire zijn er aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor WSW participatie. Deels is dit geld bestemd om de loonstijgingen te compenseren. Anderzijds zal Amfors een plan moeten opstellen voor het toekomstperspectief van Amfors (en RWA). Nadat Amfors haar plan gepresenteerd heeft aan de deelnemende regiogemeenten zal er een gezamenlijk besluit volgens over de inzet van de aanvullende middelen.

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Naam	Veiligheidsregio Utrecht
Bestuurlijke vertegenwoordiging	M. Jansen
Programma	3 Veiligheid
Gevestigd in	Utrecht
Deelnemende partijen	De veiligheidsregio wordt bestuurd door de 26 burgemeesters in de regio Utrecht. De burgemeesters vormen samen het algemeen bestuur (AB) van de veiligheidsregio.
Doelstelling van de gemeenschappelijke regeling	De veiligheidsregio heeft als doel om op een uniform georganiseerde wijze inhoud te geven aan de politieke en bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen de verschillende hulpverleningsorganisaties in de regio. Ter verwezenlijking van dit doel heeft de regio de taak het behartigen van de belangen op het terrein van onder andere brandweezorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR), de samenwerking bij de gemeentelijke rampenbestrijding (gemeentelijke bevolkingszorg), multidisciplinaire crisisbeheersing en het inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer.
Wat is het belang voor Woudenberg van deelname aan deze gemeenschappelijke regeling. - Wat doen ze voor ons - Hoe doen ze dat - Wat is onze invloed - Worden er extra taken uitgevoerd en zo ja waarom.	De VRU voert namens de gemeenten wettelijke taken uit op basis van de Wet veiligheidsregio's (Wvvr). Deze wet bepaalt hoe gemeenten binnen een veiligheidsregio moeten samenwerken. Maar ook het Besluit veiligheidsregio's (Bvr), het Besluit personeel veiligheidsregio's (Bpvr), de Regeling personeel veiligheidsregio's (Rpvr), de Wet publieke gezondheid (Wpg), de tijdelijke Wet ambulancezorg (Waz) maken onderdeel uit van het wettelijke fundament. De VRU heeft uitvoering aan de onderstaande wettelijke taken: §het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; §het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises; -het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak;

Naam	Veiligheidsregio Utrecht
	-het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; -het instellen en in stand houden van een brandweer; -het instellen en in stand houden van een GHOR; -het voorzien in de meldkamerfunctie; -het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; -het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten. De burgemeester neemt namens het college van de gemeente Woudenberg deel in het Algemeen Bestuur van de VRU en kan tijdens de vergaderingen invloed uitoefenen op de besluitvorming. Naar rato van het aantal inwoners is het aantal stemmen per gemeente bepaald.
Ontwikkelingen/koers. Zowel van de GR zelf maar ook wat wij verwachten van deze GR	Het Algemeen Bestuur heeft het beleidsplan 2020-2023 vastgesteld. Hierin staan de ontwikkelingen van de diverse onderwerpen, zoals brandweertzorg, crisisbeheersing, risicobeheersing, GHOR en de meldkamer beschreven. De Veiligheidsregio Utrecht vervult een centrale rol bij de coördinatie van crisisbeheersing tijdens de coronacrisis. Naast directe inzet van VRU-medewerkers bij de crisisbeheersing wordt een bijdrage geleverd aan de landelijke voorzieningen. Daarnaast zijn maatregelen getroffen om de continuïteit van de hulpverlening en crisisbeheersing te waarborgen. De omvang van de financiële impact is op dit moment niet bekend.
Website	www.vru.nl
Financiële informatie	De bijdrage is gebaseerd op aantal inwoners en op het aantal af te nemen producten x kostendekkend tarief.

Bedragen in euro's

Wat is onze begrootte bijdrage	2024	2025	2026	2027	2027
Bijdrage bedrag	829.000	902.000	902.000	902.000	902.000

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage dienstjaar	798.279	725.307
Afrekening oude jaren	0	-18.905
Eigen vermogen	28.319.000	23.252.000
Vreemd vermogen	49.851.000	62.605.000
Financieel resultaat	4.510.000	742.000

Deelnemingen

BNG BANK Nederlandse Gemeenten

Naam	BNG Bank Nederlandse Gemeenten
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel	Bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Programma.	6. Algemene dekkingsmiddelen
Dividend begroot	€ 0
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Woudenberg heeft geen rechtsreeks bestuurlijk belang in de BNG, behalve het stemrecht als aandeelhouder.
Deelnemende partijen	De staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.
Belang deelname en activiteiten	De BNG draagt met gespecialiseerde financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen.
Risico voor gemeente	Risico op lagere of geen dividend uitkering.
Website	www.bngbank.nl
Financiële informatie	Woudenberg bezit 3.510 aandelen met een balanswaarde van € 5.712 (nominaal).

Bedragen in miljoenen euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Dividend/Bijdrage	€ 7.582	€ 8.775
Eigen vermogen	€ 4.721 miljoen	€ 4.600 miljoen
Vreemd vermogen	€ 110.834 miljoen	€ 107.459 miljoen
Financieel resultaat	€ 254 miljoen	€ 300 miljoen
Solvabiliteit	43%	35%

NV ROVA Holding

Naam	NV ROVA Holding
Vestigingsplaats	Zwolle
Doel	Dienstverlening op het gebied van afvalverwerking
Programma.	6. Algemene dekkingsmiddelen
Dividend begroot	€ 34.374 (op basis van categorie B aandeel)
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Woudenberg is aandeelhouder categorie B 'domein Afval en Grondstoffen'
Deelnemende partijen	Naast Woudenberg, zijn de gemeenten 24 gemeenten en de AVU aandeelhouders van ROVA.
Openbaar belang dat wordt behartigd	Zorgdragen voor afvalverwerking op een duurzame wijze.
Risico voor gemeente	Risico op lagere of geen dividend uitkering.
Website	www.rova.nl
Financiële informatie	De gemeente bezit 125 aandelen B. met een nominale waarde per aandeel van € 113,45

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage dienstjaar	730.875	672.745
Dividend/Bijdrage	34.374	34.374
Eigen vermogen	40.866.000	40.320.000
Vreemd vermogen	18.775.000	18.391.000
Financieel resultaat	4.368.613	5.133.000

Stedin Holding N.V.

Naam	Stedin Holding N.V.
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doel	Het beheren van elektriciteitsnetten en gastransportnetten en het daartoe verrichten van alle taken die ingevolge de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet op een netbeheerder rusten.
Programma.	6. Algemene dekkingsmiddelen
Dividend begroot	Dividend in 2023 was € 9,30 per aandeel
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Woudenberg heeft een participatieovereenkomst gesloten met Stedin voor deelneming ter waarde van € 500.000 in aandelen.
Deelnemende partijen	Naast Woudenberg, zijn er gemeenten 61 gemeenten (waaronder 7 gemeenten uit de provincie Utrecht), twee provincies en de Staat der Nederlanden aandeelhouders van Stedin Holding N.V.
Openbaar belang dat wordt behartigd	Uitbreiding van het elektriciteitsnet.
Risico voor gemeente	Risico op lagere of geen dividend uitkering.
Website	www.stedingroep.nl
Financiële informatie	De gemeente is met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2023 mede-eigenaar geworden van Stedin Holding N.V. door de aankoop van aandelen met een totaal ter waarde van € 500.000 (afgerond). De prijs per 01-01-2023 per aandeel is € 744,32.

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage	€ 500.000	
Dividend	€ 156.000.000	€ 119.000.000
Eigen vermogen	€ 8.284.000.000	€ 7.505.000.000
Vreemd vermogen	€ 5.063.000.000	€ 4.916.000.000
Financieel resultaat	€ 170.000.000	€ 81.000.000
Solvabiliteit	45,40%	44,40%

Vitens

Naam	Vitens
Vestigingsplaats	Zwolle
Doel	Exploitatie van het grootste drinkwaterbedrijf in Nederland.
Programma.	6. Algemene dekkingsmiddelen
Dividend begroot	€ 0
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Woudenberg heeft geen rechtsreeks bestuurlijk belang in Vitens, behalve het stemrecht als aandeelhouder.
Deelnemende partijen	Naast Woudenberg een 91-tal gemeenten en de provincies Utrecht, Overijssel, Friesland, Gelderland en Flevoland.
Openbaar belang dat wordt behartigd	Het duurzaam leveren van veilig en betrouwbaar drinkwater, het verantwoord omgaan met natuur en milieu.
Website	www.vitens.nl
Risico voor gemeente	Risico op lagere of geen dividend uitkering.
Financiële informatie	Woudenberg bezit 9.683 aandelen met een balanswaarde van € 131.873 (nominaal).

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage		
Dividend		
Eigen vermogen	€ 677.700.000	€ 649.500.000
Vreemd vermogen	€ 1.559.700.000	€ 1.446.100.000
Financieel resultaat	€ 27.200.000	€ 8.200.000
Solvabiliteit	30,30%	31,00%

G. Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van het BBV bevat deze paragraaf Grondbeleid tenminste:

- a) Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b) Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c) Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d) Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e) De beleidsuitgangspunten omtrent de reserve voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Gemeentelijk grondbeleid

Op 30 mei 2023 is door de raad de nieuwe nota Grondbeleid Woudenberg vastgesteld. De Nota Grondbeleid Woudenberg 2023 vormt de basis voor het in te zetten beleid en de sturingsinstrumenten van het grondbeleid voor de realisatie van het beleid in het fysieke domein van de gemeente Woudenberg. Door op hoofdlijnen transparant vast te leggen hoe en welk grondbeleid in welke situatie wordt ingezet, is de Nota Grondbeleid 2023 bij de voorbereiding en realisatie van iedere locatieontwikkeling een belangrijk richtinggevend gemeentelijk beleidsdocument.

Financieel beleid

Het financieel beleid van de gemeente Woudenberg kenmerkt zich in algemene zin door:

- 1. Budgettair neutrale benadering: de kosten van financieel niet-sluitende projecten worden goedge maakt door de opbrengsten van financieel positief sluitende projecten. E.e.a. verloopt via de algemene reserve grondbedrijf.
- 2. De gemeente voert een behoedzaam financieel beleid, dat wil zeggen:
 - a. Eerst opbrengsten genereren;
 - b. Planontwikkelingskosten pas activeren bij aantoonbare opbrengsten (grondexploitatieopzet);
 - c. Planontwikkelingskosten direct ten laste brengen van c.q. dekken uit de algemene reserve grondbedrijf. Dit betreft een tijdelijke dekking: bij daadwerkelijke opbrengsten komen de opbrengsten weer ten goede aan de algemene reserve grondbedrijf (tijdelijk lenen van de algemene reserve grondbedrijf).

3. Ruimtelijke projecten worden niet eerder geactiveerd alvorens daar een gedegen ruimtelijk plan en grondexploitatie aan ten grondslag ligt, die minimaal sluitend is, als ook een planning en een risico analyse.

Uitwerking en gevolgen begroting van herz. BBV verslaggevingsregels rondom grondexploitaties.

De wijzigingen in de BBV komen voort uit de grote afwaarderingen van de laatste jaren en zijn er ook op gericht om duidelijke regelgeving rondom het waarderen van grondexploitaties te krijgen.

Hier volgen een aantal wijzigingen en de gevolgen voor onze grexen, jaarrekening en begroting:

1. De belangrijkste wijziging waar we mee te maken hebben is de richtlijn voor het te hanteren rentepercentage.

Voor 2025-2028 wordt 0,00% rente toegerekend aan de grondexploitatie.

2. NiEGG gronden niet langer meer van toepassing:

Niet in exploitatie genomen gronden worden vanaf 1 januari 2016 gezien als materiele vaste activa (voorraad) en hier mag geen rente meer aan toegerekend worden.

3. Vanaf 2016 wordt gesproken over BIE (Bouwgrond In Exploitatie) gronden:

Momenteel wordt in de praktijk een veelheid aan grondontwikkeling gerelateerde projecten geschaard onder het begrip grondexploitaties. Naast lopende operationele grondexploitatieprojecten valt hierbij te denken aan niet-actieve grondexploitaties projecten (ingetrokken/stilgelegd/nog niet gestart) (NIEGG), anticiperend aangekochte gronden (NIEGG), herinrichtingsprojecten openbare ruimte, faciliterend grondbeleid met kostenverhaal, werken voor derden en vastgoedontwikkeling. Vanuit het belang van eenduidigheid is gezocht naar de afbakening van het begrip grondexploitaties en de hieraan toe te rekenen kosten zoveel mogelijk aansluiting bij de omgevingswet: De consequenties hebben wij in de herzieningen van de grondexploitaties meegenomen.

4. Warme gronden

Vanwege de grote opgaven in diverse regio's op het gebied van woningbouw en bedrijven, verwerven gemeenten gronden met het oog op gebiedsontwikkeling die op langere termijn gaat spelen. Dergelijke gronden, waarvan op voorhand vaststaat dat deze als bouwgrond zullen gaan fungeren, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld worden in de regel als 'warme grond' geduid. Deze gronden worden op de balans opgenomen onder de materiele vaste activa tegen verwervingskosten. Ingeval de gronden nog geen bestemming hebben gekregen als bouwgrond, bestaat de kans dat (tijdelijk) afwaardering moet plaatsvinden naar de waarde volgens de geldende bestemming. Dit kan verstrekende negatieve gevolgen hebben voor de financiële positie van een gemeente en daarmee de voortgang van de woningbouwprojecten stagneren.

Aangezien het hierbij gaat om een naar verwachting tijdelijke en niet duurzame waardevermindering, mag - onder voorwaarden - bij de waardering worden uitgegaan van de grond tegen toekomstige bestemming in plaats van de huidige bestemming (zie hoofdstuk 4.2). Daarbij is

als een van de voorwaarden aangegeven dat het moet gaan om woningbouw en niet om bedrijfsterreinen. De achtergrond hiervan is dat grootschalige aankoop van gronden voor ontwikkeling van bedrijfstermijnen op de zeer lange termijn in zijn algemeenheid als zeer risicovol wordt aangemerkt. Voor woningbouw zijn deze risico's in de regel beperkter. Benadrukt wordt dat geen sprake is van een nieuwe categorie NIEGG-gronden. Bij het wijzigingsbesluit van maart 2016 is uitdrukkelijk uitgesloten dat een tussencategorie – niet zijnde bouwgrond in exploitatie - zou mogen blijven voortbestaan waaraan kosten toegerekend mogen worden. Overigens wordt nog opgemerkt dat fiscaal gezien de 'warme' gronden in beginsel vanaf het moment van verwerven voor de Vpb vallen binnen de onderneming ter zake van de gemeentelijke grondexploitaties.

5. Definitie Bouwgrond in exploitatie (BIE): Gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd.

Overige projecten dienen duidelijk te worden onderscheiden van bouwgronden in exploitatie. Gronden worden geacht zich in het transformatieproces te bevinden vanaf het moment dat de gemeenteraad de grondexploitatiebegroting, ofwel het exploitatieplan heeft vastgesteld.

Definitie grondexploitatiebegroting: De financiële vertaling van een ruimtelijk plan, waarbij de kosten en opbrengsten gefaseerd zijn in de tijd, met een richttermijn van 10 jaar (voortschrijdend).

Grondexploitaties

In Woudenberg lopen op per 1 januari 2025 twee grondexploitaties:

- -Hoevelaar fase 1
- -Hoevelaar fase 2

Mogelijk wordt daar Hoevelaar fase 3 aan toegevoegd.

Verloop boekwaarden grondexploitaties

Per 1 januari 2024 hebben de 2 grondexploitaties een boekwaarde van € 902.098 positief. Eind 2024 zal dit dalen naar € 692.528 om vervolgens vanaf 2025 verder af te nemen omdat dan de opbrengsten van Hoevelaar fase II binnen gaan komen. Volgens bijgaand overzicht zal in 2027 de boekwaarde van de grondexploitaties € 0 zijn omdat dan de huidige exploitaties afgerond zijn. Overigens betekent hier een negatieve boekwaarde dat er meer geld is uitgegeven dan ontvangen en een positieve boekwaarde dat er meer geld ontvangen is dan is uitgegeven. (op de balans werkt dit andersom)

Naast deze 2 lopende grondexploitaties zijn er nog 2 exploitaties die per 1 januari 2024 nog een positieve boekwaarde hebben.

Spoorzone A2	€ 70.091
Nijverheidsweg	€ 232.168
Totaal	€ 302.259

In de loop van 2024 en 2025 zullen de laatste kosten gemaakt worden om de projecten volledig af te ronden.

Eventuele minder of meerkosten zullen via de reserve grondbedrijf verwerkt worden.

Te treffen voorziening

De huidige grondexploitaties kennen een te verwachten positief resultaat en er is dan ook geen voorziening getroffen.

Volgende herzieningen aanbieden aan raad

In 2024 zijn 2 herzieningen van grondexploitaties en 1 afsluiting aangeboden aan de raad en vastgesteld.

In april 2025 zullen de volgende herzieningen plaatsvinden. Mochten er bijzondere ontwikkelingen zijn dan zal er een eerdere herziening komen van het betreffende project.

Overzicht verloop boekwaarden grondexploitaties die lopen in 2025

verloop boekwaarden grondexploitaties	1-1-2024	31-12- 2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12- 2028	Totaal
Hoevelaar fase I							
Inkomsten	15.916.233	852.000					16.768.233
Uitgaven	-14.196.107	-781.806	-613.854	-7.726			-15.599.493
Winstneming	-986.000	-175.000	-7.740				-1.168.740
Boekwaarde per 31 dec:	734.126	629.320	7.726				
Hoevelaar fase II							
Inkomsten	7.806.405	4.387.806	6.638.886				18.833.097
Uitgaven	-7.638.433	-4.397.570	-4.328.303	-2.178.487	-32.652		-18.575.445
Winstneming		-95.000	-130.000	-32.652			-257.652
Boekwaarde per 31 dec:	167.972	63.208	2.243.791	32.652			
Totaal boekwaarden 3 grondexploitaties	902.098	692.528	2.251.517	32.652			

Overige ontwikkelingen / Winstbestemmingen

Conform de BBV regelgeving wordt jaarlijks gekeken of er al een deel van de te verwachten winst genomen kan worden.

De winstneming in 2025 wordt naar verwachting € 137.740 en bedraagt de winstneming uit Hoevelaar fase 1 € 7.740 en Hoevelaar fase 2 € 130.000.

De vastgestelde grex Hoevelaar fase II laat verder een winst zien van € € 32.652 in 2026.

De winsten uit de grondexploitaties worden toegevoegd aan de algemene reserve grondbedrijf:
Bedragen in euro's

Winstbestem ming	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Totaal winstneming	270.000	137.740	32.652	0	0	1.426.392

Winstbestemming	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Restant naar reserve grondbedrijf	270.000	137.740	32.652	0	0	1.426.392

Financiële positie

Algemene reserve grondbedrijf

Deze reserve is ingesteld ter eerste opvang van mogelijke nadelige grondexploitatiesaldi. De algemene reserve van het grondbedrijf van de gemeente Woudenberg bedraagt per 31 december 2023: € 2.838.144. Hiervan heeft € 1.750.132 het label meegekregen om dit te bestemmen voor Woudenberg Oost.

Binnen de reserve Grondbedrijf is een deel van de reserve gelabeld aan de ontwikkelingen van Woudenberg-Oost. Binnen Woudenberg-Oost bevinden zich de drie deelprojecten Hoevelaar, Spoorzone (Parallelweg West) en Bedrijventerrein Parallelweg (Oost). Bij de start van de ontwikkeling van Woudenberg-Oost is een financieel bewakingskader ingesteld in de vorm van een 'dashboard'. Hiermee werd beoogd de totale ontwikkeling van Woudenberg Oost minimaal budgetneutraal te realiseren, oftewel de som van de "plussen en minnen" van de verschillende deelprojecten zal derhalve nul moeten zijn. In de afgelopen jaren is jaarlijks bij de herziening van de grondexploitatie dit 'dashboard' voorzien van een financiële update op basis van de actuele stand van zaken en toekomstig verwachte resultaten. Inmiddels is de ontwikkeling Spoorzone afgerond, vordert de woningbouwontwikkeling van Hoevelaar gestaag en vinden er verkennende gesprekken plaats in het kader van de (mogelijke) herontwikkeling Bedrijventerrein Parallelweg. Per heden bedraagt het positieve resultaat op de ontwikkeling van Woudenberg-Oost € 1,7 miljoen, waarbij de verwachting is dat dit bij afronding van Hoevelaar fase 1 en 2 nog zal oplopen naar 2,1 miljoen.

Voorzieningen

Voor de lopende grondexploitatie worden geen verliezen verwacht en er zijn dan ook geen voorzieningen gevormd.

Risicoparagraaf

De risico's die zich voordoen binnen de grondexploitaties worden, indien mogelijk, binnen het exploitatieresultaat opgevangen. Dit gaat ten koste van de eindwaarde van het project waardoor er minder of geen winst overblijft. Dit heeft gevolgen voor de toevoeging aan de reserve grondbedrijf. Komt de exploitatie negatief uit dan komt dit resultaat ten laste van de reserve grondbedrijf. Bij het bepalen van het weerstandsvermogen wordt hier rekening mee gehouden.

Het totale risicobedrag uit de grondexploitaties is € 401.665. Dit kan opgevangen binnen de grondexploitaties.

Bedragen in euro's

Risico's grondexploitaties	Risico	Nog te realiseren winst	Voorziening	Omvang risico	Kans	Bedraag risico
1. Bouwgronden in exploitatie						
1. Hoevelaar fase 1 (8e herz)	41.653	182.500		0	40%	0
2. Hoevelaar fase 2 (1e herz)	159.180	278.151		0	40%	0
2. Bouwgronden niet in exploitatie						
1. Overige gronden (Laagerfseweg)	0			1.600.000	20%	320.000
2. Overige gronden (Parklaan 6-10)	0			1.262.000	20%	252.400
Totaal incidentele grondexploitatierisico's	200.833	460.651		2.862.000		572.400

Het totale risicobedrag uit de grondexploitaties is nihil

Bedragen in euro's

Bouwgronden in exploitatie	Geraamde Boekwaarde 01-01-2025	Geraamde inkomsten	Geraamde kosten	Geraamde rente	Geraamde winst	Geraamde Boekwaarde 31-12-2024
Hoevelaar fase 1	629.320	0	-613.854	0	-7.740	7.726
Hoevelaar fase 2	63.208	6.638.886	-4.328.303	0	-130.000	2.243.791
Totaal grondexploitaties	692.528	6.638.886	-4.942.157	0	-137.740	2.251.517

Complexen nog niet in exploitatie

Op dit moment is een raadsvoorstel in voorbereiding om te kijken of de gemeente gaat participeren in Hoevelaar fase 3.

Rentetoerekening in 2025:

De rente die toegerekend wordt vanuit de grondexploitaties naar de begroting wordt gesteld op 0,00%. In 2025 zal de definitieve berekening gemaakt worden.

Onze huidige liquide middelen zijn voldoende om de reguliere kosten te financieren. Mochten er grote aankopen plaats gaan vinden dan kan het zijn dat er een lening aangetrokken moet worden. Hierdoor kan het zijn dat er alsnog rente toegerekend moet worden aan de grondexploitaties

Hoe om te gaan met de rente op het grondbedrijf

Conform de BBV zijn wij niet vrij om te bepalen hoeveel rente wij toerekenen aan het grondbedrijf. Het percentage is afhankelijk geworden van het rentepercentage dat wij gemiddeld over aangegane langlopende leningen betalen. Bij afwijking in de jaarrekening kan het zijn dat de door te berekenen rente aangepast moet worden. Dit heeft gevolgen voor de jaarrekening.

In de kadernota 2018 en meerjarenbegroting 2018-2021 is besloten om vanaf het jaar 2020 de rente die betrekking heeft op het grondbedrijf rechtstreeks toe te voegen aan de algemene reserve grondbedrijf. Voor 2020 is gekozen omdat vanaf dat jaar de boekwaarden laag zijn en de gevolgen voor de begroting niet groot zijn. Zolang de rente op 0% blijft zal er geen toevoeging aan de reserve zijn.

In de begroting 2025 bedraagt de interne rekenrente 0,00%. Door de huidige rentestand en mogelijke nieuwe leningen kan eind 2025 blijken dat we dit moeten herzien.

Grondprijsbrief 2025

Onderstaand volgt een overzicht van de richtprijzen zoals die worden gehanteerd bij verkopen en de grondexploitaties per 2025 van de gemeente Woudenberg. De gemeente behoudt zich het recht voor om gemotiveerd af te wijken van de afgegeven richtprijzen. Bij de uitgifte van gemeentelijke gronden zal, conform de Nota Grondbeleid 2023 een onafhankelijke taxatie worden uitgevoerd door een gecertificeerde taxateur. Uitzondering hierop betreffen de categorieën van waar over een 'vaste prijs' wordt gesproken.

Vrije sector woningbouw	VON- prijs	Methodiek
Betaalbaar	(€240.000- Betaalbaarheidsgrens)	Taxatie
Middelduur	(Betaalbaarheidsgrens - €600.000)	Taxatie
Duur	(>€600.000)	Taxatie

Sociale huur (tot liberalisatiegrens €808,06)		EUR	Methodiek
Eengezins woning	125m ² kavel	€26.000 per woning	Vaste prijs
Meergezins woning		€23.500 per woning	Vaste prijs

Sociale/Goedkope koop (tot €240.000 VON)		EUR	Methodiek
Eengezins woning	140m ²	€37.750 per woning	Vaste prijs
Meergezins woning		€25.250 per woning	Vaste prijs

Bedrijventerreinen	Methodiek
Residuele grondwaardemethode	Taxatie

Kantoren	Methodiek
Residuele grondwaardemethode	Taxatie

Retail/Horeca	Methodiek
Residuele grondwaardemethode	Taxatie

Maatschappelijke voorzieningen	EUR	Methodiek
Vaste prijs per m ² perceel/m ²	€ 175	Taxatie

Nutsvoorzieningen	EUR	Methodiek
Vaste prijs per m ² perceel	€ 250	Taxatie

Snippergroen	Oppervlak	EUR	Methodiek
Binnen bebouwde kom			
Vaste prijs per m ² perceel	t/m 100m ²	€ 125	Vaste prijs
	>100m ²		Taxatie
Buiten bebouwde kom			
Vaste prijs per m ² perceel	t/m 100m ²	€ 35	Vaste prijs of taxatie
	>100m ²		Taxatie

[1]Indien reeds contractuele afspraken over grondprijzen zijn overeengekomen met ontwikkelende partijen, worden die overeengekomen grondprijzen gehanteerd in de grondexploitaties.

H. Paragraaf Wet Open Overheid (Woo)

De Wet open overheid (Woo) heeft als doel om overheden transparanter te maken. In dat kader dienen overheden binnen vijf jaar hun informatiehuishouding zodanig op te orde te hebben, dat zij de Woo op de juiste manier kunnen uitvoeren.

Na inwerkingtreding is er een ambtelijke werkgroep Woo ingesteld die vanuit de invalshoek Informatisering (ICT/Zaaksystemen) en Juridische Zaken onderzoek doen naar de impact van de Woo op de ambtelijke organisatie van Woudenberg. Voor de implementatie en uitvoering van de Woo zijn aan overheden middelen beschikbaar gesteld.

Ontwikkelingen op het gebied van de Woo:

- De Woo verplicht een bestuursorgaan tot het aanwijzen van een Woo-contactfunctionaris. In mei 2023 is een Woo-contactfunctionaris aangesteld, die zich bezighoudt met het beantwoorden van vragen over de Woo en de afhandeling van Woo-verzoeken.
- Op de gemeentewebsite is voor het publiek een [aparte pagina](#) gecreëerd met informatie over het indienen van een Woo-verzoek en de bereikbaarheid van de Woo-contactfunctionaris. Woo-verzoeken kunnen eenvoudig per post of per e-mail worden ingediend.
- Het landelijke Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI), waar overheden aan moesten sluiten is vervangen door de Woo-index. Dit is nu de centrale plek voor verwijzingen naar alle informatie die in het kader van de Woo door overheidsorganen openbaar is gemaakt. Voor de aansluiting bij de Woo-index heeft Woudenberg al de eerste stappen gezet. De Woo-index is nog in ontwikkeling.
- Het afhandelen van Woo-verzoeken is al in onze organisatie belegd. In 2023 is begonnen met het standaardiseren van het proces van behandelen van Woo-verzoeken. Naast de samenstelling van een brievenboek en modelbesluiten, is een start gemaakt met het opstellen van een procesbeschrijving voor de afhandeling van Woo-verzoeken.
- In 2023 zijn er 22 Woo-verzoeken ingediend: 21 Woo-verzoeken zijn binnen de wettelijke termijn afgehandeld en 1 Woo-verzoek is buiten behandeling gesteld omdat de verzoeker niet reageerde op het verzoek om nadere precisering van het verzoek. Op grond van de Woo wordt een verzoek dan niet verder in behandeling genomen. In periode van januari tot en met juni 2024 zijn er 5 Woo-verzoeken ingediend die binnen de wettelijke termijn zijn afgehandeld. De onderwerpen van de Woo-verzoeken varieerde sterk. De verzoeken hadden onder meer betrekking op de uitvoering van de WOZ, omgevingsrecht, handhaving en vluchtelingenopvang.
- De Woo verplicht bestuursorganen ook om actief informatie openbaar te maken. Het gaat om informatie die is opgenomen in 17 informatiecategorieën van de Woo. De wettelijke verplichting tot publicatie wordt gefaseerd ingevoerd. In 2024-2025 en mogelijk de daarop volgende jaren staan daarom in het teken van de verdere implementatie van de Woo binnen onze organisatie. Een eigen publicatieplatform is een voorwaarde om aan de wettelijke

verplichting van actieve openbaarmaking te kunnen voldoen. Momenteel wordt gewerkt aan de aanpassing van de gemeentewebsite. Ook wordt onderzocht of een aparte thema-site wenselijk is.

I. Paragraaf Duurzaamheid

Als gemeente hebben we invloed op ons eigen gedrag. Door het goede voorbeeld geven te geven door bijvoorbeeld zuinig om te gaan met energie en grondstoffen en door deze duurzaam in te kopen, kunnen we grote invloed uitoefenen. Daarnaast kunnen we onze medewerkers meenemen in de transitie naar een duurzame werk- en leefwijze.

Duurzaam inkopen

Duurzaam inkopen is op dit moment nog te vrijblijvend. Als gemeente heb je een voorbeeldfunctie en daar hoort ook duurzaam inkopen bij. De medewerkers van de gemeentelijke organisatie worden meegenomen in de mogelijkheden en kansen van duurzaam inkopen. Door middel van ambitiewebsessies wordt inzicht gegeven in de mogelijkheden die er zijn en welke ambities er zijn.

Ambitiewebsessies

Het ambitieweb is een visualisatietool dat in één oogopslag de duurzaamheidsambities van een organisatie of inkoopopdracht laat zien, verdeeld over verschillende thema's en uitgedrukt in 3 ambitieniveaus. De tool helpt om ambities gestructureerd te vertalen naar concrete duurzaamheidsmaatregelen voor een inkoopopdracht.

Door binnen de gemeentelijke organisatie regelmatig ambitiewebsessies te houden, wordt duurzaamheid inzichtelijk gemaakt onder een bredere groep medewerkers en komt duurzaamheid nadrukkelijker in beeld als gunningscriteria. Door dit te verankeren in het inkoopbeleid zorgen we dat het geborgd wordt in de werkwijze.

CO2 voetafdruk

Gemeenten hebben een belangrijke rol bij het behalen van de doelen van het Klimaatakkoord. Als gemeentelijke organisatie is het goed om een compleet inzicht te hebben in het eigen CO2-verbruik en de mogelijkheden om de CO2-uitstoot te verminderen. Door het bepalen van een CO2-voetafdruk worden de belangrijkste CO2-emissiebronnen in kaart gebracht en krijgen wij een inzicht in de uitstoot van onze eigen organisatie. Door hier een reductieplan aan te koppelen met acties om het CO2 verbruik naar beneden te krijgen, kunnen stappen gezet worden naar een duurzame organisatie, geven we het goede voorbeeld en kunnen als inspiratie dienen voor haar inwoners, organisaties en ondernemers.

In 2024 wordt de CO2 voetafdruk en bijbehorend reductieplan voor scope 1 en 2 opgesteld.

Scope 1 betekent de directe CO2-uitstoot, veroorzaakt door eigen bronnen binnen de organisatie. Hier onder valt bijvoorbeeld de uitstoot door eigen gebouwen-, vervoer- en productie-gerelateerde activiteiten. Bij scope 2 gaat het om de indirecte CO2-uitstoot, door opwekking van ingekochte en verbruikte elektriciteit- of warmte.

Door medewerkers te betrekken, kunnen ook maatregelen worden voorgesteld die buiten deze scope liggen. Op een later moment wordt dit onderwerp integraler benaderd en verbreed naar de andere duurzaamheidsthema's.

Sustainable Development Goals

De Sustainable Development Goals (SDG's) zijn een manier om duurzaamheid zichtbaar en meetbaar te maken. Met behulp van de SDG's kunnen vanuit een breed perspectief integrale keuzes en afwegingen worden gemaakt bij grote ontwikkelingen en projecten. We onderzoeken hoe we dit kunnen bereiken. Enkele denkrichtingen zijn: SDG's opnemen in college- en raadsvoorstellen, SDG's integreren in de financiële stukken, SDG's opnemen in beleid(stukken) en natuurlijk communiceren over de SDG's.

Als eerste stap hebben we ons 22 april 2024 aangesloten bij Gemeenten4GlobalGoals. Gemeenten4GlobalGoals is een initiatief van de VNG en adviseert gemeenten, organiseert ontmoetingen, stimuleert kennisuitwisseling en ontwikkelt hulpmiddelen voor bestuurders, raadsleden en ambtenaren.

Betrekken van de medewerkers

Duurzaamheid is niet alleen iets van het team Duurzaamheid, maar gaat de hele organisatie aan. Dat blijkt bijvoorbeeld al uit het kopje 'Duurzaamheid' in de college- en raadsvoorstellen. Om duurzaamheid meer te laten leven, willen we regelmatig medewerkers op de hoogte brengen van aspecten van duurzaamheid en de projecten waar we mee bezig zijn of gaan. Door bijvoorbeeld een ideeënbus (de vorm staat nog vrij) dagen we collega's uit om mee te doen.

Uit deze acties volgt een uitvoeringsplan voor het verduurzamen van de gemeentelijke organisatie. Bovenstaande acties dragen bij aan draagvlak bij de medewerkers waardoor een goede uitvoering mogelijk is. We streven naar een uitvoeringsplan gemeentelijke organisatie in 2024 met een stappenplan tot en met 2030.

Bijlagen

Bijlagen	Bladzijde
Overzicht lasten en baten 2025	Bij 01
Structureel begrotingssaldo 2025-2028	Bij 02
Totaaloverzicht lasten en baten 2025-2028	Bij 03
Budgetaanpassingen per programma t.o.v. 2024	Bij 04
Overzicht reserves en voorzieningen	Bij 10
Mutaties reserves 2025-2028	Bij 11
Mutaties reserves 2025	Bij 13
Belastingtarieven	Bij 14
Voorbeelden lastendruk 2025 t.o.v. 2024	Bij 15
Kerngegevens	Bij 16
Balansramingen	Bij 17
EMU-saldo	Bij 18
Kosten en opbrengsten per taakveld (BBV)	Bij 19
Programma-indeling	Bij 23
Verplichte indicatoren	Bij 24
Overzicht kaderstellende beleidsnota's	Bij 26

Overzicht lasten en baten 2025

	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
A. Resultaatbepaling			
Samenleving	20.896.864	7.103.894	-13.792.969
Leefomgeving	5.838.318	3.646.326	-2.191.992
Veiligheid	1.332.968	0	-1.332.968
Ontwikkeling	9.634.328	8.287.022	-1.347.306
Bestuur en Dienstverlening	8.519.892	736.648	-7.783.244
Totaal programma's	46.222.369	19.773.891	-26.448.479
Algemene dekkingsmiddelen	45.651	28.148.454	28.102.803
Saldo voor resultaatbestemming	46.268.020	47.922.344	1.654.324
B. Resultaatbestemming			
Storting in reserves	storting	onttrekking	saldo
- reserve Algemene reserve (programma 1)	-1.864.000	0	-1.864.000
- reserve Algemene reserve (programma 2)	0	50.000	50.000
- reserve Algemene reserve (programma 2)	0	392.470	392.470
- reserve Grondbedrijf (winstneming grexten) (progr. 4)	-137.740	0	-137.740
- reserve Grondbedrijf (progr. 5)	0	10.000	10.000
- reserve Grondbedrijf (progr. 5)	0	28.610	28.610
- reserve overlopende kredieten (progr. 5)	-2.309	0	-2.309
- reserve Dorpsvoorzieningen (prog 5)	0	50.000	50.000
- reserve kapitaallasten Cultuurhuis (prog 5)	0	113.375	113.375
- reserve machinepark openbare werken (prog 2)	-51.000	84.288	33.288
- reserve huisvesting basisonderwijs (programma 1)	-275.355	260.328	-15.027
- reserve sociaal domein (prog 1)	0	0	0
- reserve vervanging speelwerktuigen (programma 2)	0	20.197	20.197
- reserve co-financiering	0	33.000	33.000
- reserve Ibor (prog 2)	-35.000	0	-35.000
- reserve wegen (prog 2)	0	0	0
- reserve kunstwerken (prog 2)	-32.000	1.173	-30.827
- reserve onderhoud Sportpark de Grift (programma 1)	-56.473	57.841	1.368
- reserve Duurzaamheid (programma 4)	0	23.000	23.000
- reserve gebouwen (prog 5)	-50.000	0	-50.000
- reserve Centrumplan (prog 5)	0	43.136	43.136
Saldo reserves	-2.503.877	1.167.417	-1.336.460
Begrotingsresultaat 2025 na bestemming (+ is positief)			317.864

Bij 2

Structureel begrotingssaldo 2025-2028

Structurele saldi	2025	2026	2027	2028	Totaal
Begrotingssaldo	-317.862	960.890	740.568	550.124	1.933.719
Af:					
Incidentele baten	-4.847.671	-201.002	0	0	-5.048.673
Incidentele onttrekkingen reserves	-525.470	-33.000	-9.200	0	-567.670
Bij:					
Incidentele lasten	3.128.662	256.081	0	0	3.384.743
Incidentele toevoegingen reserves	137.740	32.652	0	0	170.392
Structureel begrotingssaldo 2025-2028	-2.424.601	1.015.621	731.368	550.124	-127.489

+ = begrotingsoverschot

- = begrotingstekort

Incidentele lasten (programma's)	2025	2026	2027	2028	Totaal
1. Monumentendag (programma 1)		-3.000			-3.000
2. Loonkosten (beheer en programmamanager cultuurhuis)	-50.000				-50.000
3. Leerlingenprognoses onderwyshuisvesting (programma 1)		-2.000			-2.000
4. Kosten opvang Oekraïners (prog 1)	-2.636.000				-2.636.000
5. Investeringsmiddelen jeugdzorg (prog 1)	-100.000				-100.000
6. Uitgaven SPUK gelden SISA	-200.251	-158.753			-359.004
7. Opstellen monumentenlijst (progr. 4)	-50.000				-50.000
8. Wet kwaliteitsborging bouw (progr. 4)	-9.680	-9.597			-19.277
9. Co-financiering regionaal expertisecentrum (progr.4)	-33.000	-33.000			-66.000
10. WOO incidentele kosten (progr. 5)	-49.731	-49.731			-99.462
Totaal	-3.128.662	-256.081	0	0	-3.384.743

Toelichting:

- Iedere 3 jaar organiseert Woudenberg de monumentendag. De andere jaren zijn dat Renswoude of Scherpenzeel.
- Voor het beheer en programma van het cultuurhuis is voor 2024 en 2025 jaarlijks € 50.000 beschikbaar gesteld
- Eén keer per twee jaar wordt door een extern bureau de leerlingenprognoses geactualiseerd.
- Voor de begeleiding van huisvesting en leefomstandigheden Oekraïners wordt diverse kosten gemaakt waaronder personeelskosten
- investeringsmiddelen met als doel verdere efficiëntie op jeugdtaken te bewerkstelligen
- Raming uitgaven Sisa gelden.
- Opstellen lijst van gemeentelijke monumenten
- Via de algemene uitkering is geld beschikbaar gesteld voor kwaliteitsborging bouw
- Acties ten behoeve van de verduurzaming van bedrijven en bedrijfsterreinen
- Er is een bijdrage beschikbaar via de algemene uitkering voor de invoering van de WOO.

Incidentele baten (programma's)	2025	2026	2027	2028	Totaal
1. Bijdrage rijk kosten opvang Oekraïners	4.500.000				4.500.000
2. Inkomsten SPUK gelden SISA	200.251	158.753			359.004
3. Winstneming overige grondexploitaties (programma 4)	137.740	32.652	0	0	170.392
4. Doel uitkering Wet kwaliteitsborging woningbouw	9.680	9.597		0	19.277
Totaal	4.847.671	201.002	0	0	5.048.673

Toelichting:

- Voor de begeleiding van huisvesting en leefomstandigheden Oekraïners wordt een bijdrage ontvangen van het rijk
- Spuk Sisa regeling toegezegde bijdrage per jaar
- Vanuit de grondexploitaties worden de winsten genomen op basis van de POC methode.
- Via de algemene uitkering is voor de komende jaren extra geld ontvangen voor Wet kwaliteitsborging bouw.

Incidentele lasten toevoegingen reserves	2025	2026	2027	2028	Totaal
1. Algemene reserve. Verwacht saldo inkomsten -/- uitgaven kosten opvang Oekraïners	-1.864.000		0	0	-1.864.000
2. Algemene reserve grondbedrijf winstneming grondexploitaties	-137.740	-32.652	0	0	-170.392
Totaal	-137.740	-32.652	0	0	-170.392

Toelichting:

- Het saldo van te verwachten inkomsten -/- uitgaven Oekraïne opvang wordt toegevoegd aan de algemene reserve. (budgettair neutraal voor begroting)
- Vanuit de winstnemingen in de Grexen wordt de algemene reserve grondbedrijf gevoed volgens de vastgestelde grexen.

Incidentele baten onttrekking reserves	2025	2026	2027	2028	Totaal
1. Algemene reserve dekking	50.000				50.000
2. Algemene reserve dekking	392.470				392.470
3- Reserve Dorpsvoorzieningen	50.000				50.000
4- Overlopende kredieten			9.200		9.200
5- reserve co-financiering	33.000	33.000			66.000
Totaal	525.470	33.000	9.200	0	567.670

Bij 3

Totaaloverzicht lasten en baten Beleidsbegroting 2025 t/m 2028 Gemeente Woudenberg

Begrotingsjaar 2025 (bedragen x € 1000)

Programma's	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Saldo 2025
1. Samenleving	20.897	7.104	-13.793
2. Leefbaarheid	5.838	3.646	-2.192
3. Veiligheid	1.333	0	-1.333
4. Ontwikkeling	9.634	8.287	-1.347
5. Bestuur en Dienstverlening	2.750	685	-2.065
Algemene dekkingsmiddelen	46	28.148	28.103
Overhead	5.770	52	-5.718
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0
Resultaat voor bestemming	46.268	47.922	1.654
Mutaties reserves	2.504	1.167	-1.336
Resultaat na bestemming	48.772	49.090	318

Voordelig

Begrotingsjaar 2026 (bedragen x € 1000)

Programma's	Uitgaven 2026	Inkomsten 2026	Saldo 2026
1. Samenleving	18.098	2.785	-15.313
2. Leefbaarheid	5.834	3.646	-2.188
3. Veiligheid	1.333	0	-1.333
4. Ontwikkeling	4.519	3.111	-1.409
5. Bestuur en Dienstverlening	2.606	827	-1.779
Algemene dekkingsmiddelen	57	26.780	26.723
Overhead	5.752	52	-5.700
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0
Resultaat voor bestemming	38.199	37.201	-998
Mutaties reserves	540	577	38
Resultaat na bestemming	38.739	37.778	-961

Nadelig

Begrotingsjaar 2027 (bedragen x € 1000)

Programma's	Uitgaven 2027	Inkomsten 2027	Saldo 2027
1. Samenleving	17.936	2.627	-15.309
2. Leefbaarheid	5.808	3.642	-2.166
3. Veiligheid	1.333	0	-1.333
4. Ontwikkeling	2.343	925	-1.419
5. Bestuur en Dienstverlening	2.614	789	-1.825
Algemene dekkingsmiddelen	42	27.039	26.997
Overhead	5.761	52	-5.709
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0
Resultaat voor bestemming	35.837	35.073	-764
Mutaties reserves	512	536	24
Resultaat na bestemming	36.349	35.609	-741

Nadelig

Begrotingsjaar 2028 (bedragen x € 1000)

Programma's	Uitgaven 2028	Inkomsten 2028	Saldo 2028
1. Samenleving	17.937	2.627	-15.310
2. Leefbaarheid	5.808	3.641	-2.167
3. Veiligheid	1.333	0	-1.333
4. Ontwikkeling	2.291	892	-1.399
5. Bestuur en Dienstverlening	2.614	789	-1.825
Algemene dekkingsmiddelen	27	27.229	27.202
Overhead	5.775	52	-5.724
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0
Resultaat voor bestemming	35.785	35.230	-555
Mutaties reserves	517	522	5
Resultaat na bestemming	36.302	35.752	-550

Nadelig

Bij 4

Overzicht budgetaanpassingen per programma t.o.v. de meerjarenbegroting 2024

Begrotingsresultaten (x € 1.000)	2.025	2.026	2.027	2.028
Vaststelling begroting 2024-2027 (raad oktober 2023)	172.138	-1.289.926	-1.414.717	-1.414.717
<i>Verschillen begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024</i>				
Programma 1 Samenleving	486.406	-1.230.038	-1.235.930	-1.237.058
Programma 2 Leefomgeving	-194.948	-190.165	-186.111	-186.856
Programma 3 Veiligheid	-66.235	-66.235	-66.235	-66.235
Programma 4 Ruimte, wonen en ondernemen	128.278	120.393	134.200	154.200
Programma 5 Dienstverlening	-210.886	-263.295	-249.830	-264.125
Algemene dekkingsmiddelen	1.356.120	1.860.957	2.192.045	2.397.313
Reserves	-1.353.009	97.420	86.012	67.356
Saldo begroting 2025-2028	317.864	-960.889	-740.567	-550.123

Bij 5

Programma 1 Samenleving	Verwerkt	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen	kadernota	2025	2026	2027	2028
Lasten		-20.896.864	-18.098.179	-17.936.000	-17.937.128
Baten		7.103.894	2.785.254	2.626.747	2.626.747
Resultaat progr. 1 voor bestemming		-13.792.969	-15.312.925	-15.309.253	-15.310.381
Resultaat in begroting 2024		-14.279.375	-14.082.887	-14.073.323	-14.073.323
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024		486.406	-1.230.038	-1.235.930	-1.237.058

Programma 1 Samenleving	- = nadelig + = voordelig	in kadernota	2025	2024	2025	2026
Binnensport indexering	ja		-4.700	-4.700	-4.700	-4.700
Buitensport indexering	ja		-2.100	-2.100	-2.100	-2.100
Bibliotheek	ja		-10.470	-10.470	-10.470	-10.470
Loonkosten cultuurhuisbeheerders	ja		-50.000			
Gemeentelijke bijdrage GGDrU	nee		-70.500	-70.500	-70.500	-70.500
Belastingen onderwijshuisvesting	nee		-10.862	-10.862	-10.862	-10.862
Brand- en glasverzekering onderwijshuisvesting	nee		-22.000	-22.000	-22.000	-22.000
Leerlingenvervoer	ja		-184.000	-184.000	-184.000	-184.000
Leerlingenvervoer	nee		88.000	88.000	88.000	88.000
Voorschoolse voorziening peuters	nee		-1.401	-1.401	-1.401	-1.401
Onderwijs achterstandenbeleid	ja		-10.200	-10.200	-10.200	-10.200
Participatie WSW	nee		-113.699	-114.683	-116.433	-119.787
Participatie Beschutwerk	nee		-23.094	-24.839	-26.583	-28.307
Armoederegeling kinderen	nee		-225	-225	-225	-225
WWB	nee		-455.000	-455.000	-455.000	-455.000
IOAW	nee		-120.000	-120.000	-120.000	-120.000
BUIG uitkering rijk	nee		307.861	549.875	549.875	549.875
BUIG uitkering rijk vangnetregeling	nee		118.215			
Inburgering wet 2021 uitgaven	nee		-290.000	-290.000	-290.000	-290.000
Inburgering wet 2021 inkomsten Rijk	nee		290.000	290.000	290.000	290.000
Opvang Oekraïne loonkosten	ja		-1.086.000			
Opvang Oekraïne uitvoeringskosten	ja		-1.550.000			
Opvang Oekraïne inkomsten	ja		4.500.000			
Uitvoeringskosten zorgadministratie Amersfoort	ja		-39.908	-39.908	-39.908	-39.908
Subsidie "de Kleine Schans"	ja		-216.500	-216.500	-216.500	-216.500
WMO Huishoudelijke Hulp	nee		-349.849	-349.849	-349.849	-349.849
Wmo nieuwe taken	ja		-103.310	-103.310	-103.310	-103.310
Wmo nieuwe taken	nee		11.189	11.189	11.189	11.189
Wmo oude taken	ja		138.774	138.774	138.774	138.774
Wmo oude taken	nee		-4.897	-4.897	-4.897	-4.897
Wmo diverse	ja		7.324	7.324	7.324	7.324
Wmo diverse	nee		-7.324	-7.324	-7.324	-7.324
PGB WMO	ja		35.200	35.200	35.200	35.200
PGB Jeugd	ja		32.213	32.213	32.213	32.213
Jeugdzorg	ja		24.249	24.249	24.249	24.249
Jeugdzorg	nee		-281.005	-281.005	-281.005	-281.005
Loonkosten excl. Opvang Oekraïne	nee		-18.600	-18.600	-18.600	-18.600
Verschil afschrijvingslast	nee		-40.975	-64.488	-66.887	-62.937
Totaal			486.406	-1.230.037	-1.235.930	-1.237.058

Bij 6

Programma 2 Leefomgeving	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen - = nadelig + = voordelig	2025	2026	2027	2028
Lasten	-5.838.318	-5.833.568	-5.808.153	-5.808.264
Baten	3.646.326	3.645.747	3.641.682	3.641.048
Resultaat programma 2 voor bestemming	-2.191.992	-2.187.821	-2.166.470	-2.167.215
Resultaat in begroting 2024	-1.997.044	-1.997.656	-1.980.359	-1.980.359
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024	-194.948	-190.165	-186.111	-186.856

Programma 2 Leefomgeving	in kadernota	2025	2024	2025	2026
Openbare verlichting energiekosten	ja	10.000	10.000	10.000	10.000
Openbare verlichting energiekosten	nee	-4.200	-4.200	-4.200	-4.200
Openbare verlichting afschrijvingslasten	nee	-3.207	-707	-707	-707
Openbare verlichting onderhoudskosten	nee	-2.900	-2.900	-2.900	-2.900
Afschrijvingslasten Parklaan	ja	0	-6.000	-6.000	-6.000
Afschrijvingslasten Voorstraat	ja	0	-3.333	-3.333	-3.333
Openbaar groen (inhuur derden)	nee	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Openbaar groen (dagelijks beheer)	nee	30.000	30.000	30.000	30.000
Openbaar groen (inhuur derden)	nee	50.000	50.000	50.000	50.000
Wegen (IBOR Monitoring)	nee	47.300	47.300	47.300	47.300
Openbaar groen (vegen en maaien)	nee	-60.456	-60.456	-60.456	-60.456
Openbaar groen (onkruidbestrijding)	nee	-9.555	-9.555	-9.555	-9.555
Speelvoorzieningen vervangingsinvesteringen	nee	5.440	5.440	5.440	1.440
Vervoermiddelen (motorrijtuigenbelasting)	nee	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Doorberekende kosten afval	nee	30.739	30.134	30.904	30.794
Doorberekende kosten riool	nee	8.728	11.724	15.689	18.979
Brandverzekering werkplaats begraafplaats	nee	-200	-200	-200	-200
Opbrengst begrafenisrechten	nee	5.000	5.000	5.000	5.000
Loonkosten	nee	-189.425	-189.425	-189.425	-189.425
Afschrijvingen in kadernota corrigeren	Ja	3.207	10.040	10.040	10.040
Afschrijvingen	nee	-75.419	-73.027	-73.710	-73.634
Totaal		-194.948	-190.165	-186.113	-186.857

Programma 3 Veiligheid	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen - = nadelig + = voordelig	2025	2026	2027	2028
Lasten	-1.332.968	-1.332.968	-1.332.968	-1.332.968
Baten	0	0	0	0
Resultaat programma 3 voor bestemming	-1.332.968	-1.332.968	-1.332.968	-1.332.968
Resultaat in begroting 2024	-1.266.733	-1.266.733	-1.266.733	-1.266.733
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024	-66.235	-66.235	-66.235	-66.235

Programma 3 Veiligheid	in kadernota	2025	2024	2025	2026
Kosten lijkschouwingen	nee	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
Crisisbeheersing en kosten dierenwelzijn	nee	-4.235	-4.235	-4.235	-4.235
Gemeentelijke bijdrage VRU	ja	-73.000	-73.000	-73.000	-73.000
Loonkosten	nee	14.500	14.500	14.500	14.500
Totaal		-66.235	-66.235	-66.235	-66.235

Bij 7

Programma 4 Ontwikkeling	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen - = nadelig + = voordelig	2025	2026	2027	2028
Lasten	-9.634.328	-4.519.299	-2.343.191	-2.290.539
Baten	8.287.022	3.110.724	924.511	891.859
Resultaat programma 4 voor bestemming	-1.347.306	-1.408.575	-1.418.680	-1.398.680
Resultaat in begroting 2024	-1.475.584	-1.528.968	-1.552.880	-1.552.880
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024	128.278	120.393	134.200	154.200

Programma 4 Ruimte, wonen en ondernemen	in kadernota	2025	2024	2025	2026
Actualiseren monumentenlijst	ja	-50.000	-	-	-
Woononderzoek/ woonvisie	nee	-	-	-	20.000
Bijdrage Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug	ja	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
Regionaal Bureau voor Toerisme	nee	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Energiekosten evenementen/ markten / etc.	nee	1.600	1.600	1.600	1.600
Energiekosten evenementen/ markten / etc.	nee	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Ontvangen huren	nee	9.100	9.100	9.100	9.100
Winstnemingen grondexploitatie	nee	77.078	19.192	-	-
Opbrengsten leges	nee	150.000	150.000	150.000	150.000
Gemeentelijke bijdrage RUD	ja	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Co-financiering regionaal expertisecentrum	nee	-33.000	-33.000	-	-
CDOKE gelden	nee	86.000	86.000	86.000	86.000
Loonkosten excl. duurzaamheid	nee	-93.000	-93.000	-93.000	-93.000
Afschrijvingen	nee	-	-	-	-
Totaal		128.278	120.392	134.200	154.200

Programma 5 Bestuur en Dienstverlening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen - = nadelig + = voordelig	2025	2026	2027	2028
Lasten	-8.519.892	-8.358.248	-8.375.282	-8.389.577
Baten	736.648	879.128	841.218	841.218
Resultaat programma 5 voor bestemming	-7.783.244	-7.479.120	-7.534.064	-7.548.359
Resultaat in begroting 2024	-7.572.358	-7.215.825	-7.284.234	-7.284.234
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024	-210.886	-263.295	-249.830	-264.125

Programma 5 Dienstverlening	in kadernota	2025	2024	2025	2026
Belastingssamenwerking GBLT	ja	-10.500	-10.500	-10.500	-10.500
Kosten BGT	nee	-6.500	-6.500	-6.500	-6.500
Kosten BAG	nee	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Voorziening pensioenverplichtingen (oud) wethouders	ja	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Rekenkamer	ja	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Aanschaf audio/video raadzaal (afschrijvingskosten)	nee	-21.429	-21.429	-21.429	-21.429
Aanschaf audio/video raadzaal (overige kosten)	nee	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Extra afschrijving huidig audiosysteem raadzaal	nee	-24.311	-	-	-
Vervallen afschrijving huidig audiosysteem raadzaal	nee	6.792	6.792	6.792	6.972
Kosten accountant	nee	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Loonkosten	nee	-17.500	-17.500	-17.500	-17.500
Vergoedingen raadsleden	nee	-8.500	-8.500	-8.500	-8.500
Vervallen vervangingsinvestering Griffie	nee	805	805	805	805
Verkiezingen	ja	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500

Bij 8

Brandverzekering brandweerkazerne	nee	-2.800	-2.800	-2.800	-2.800
Brandverzekering kerktoren	nee	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Brandverzekering Cultuurhuis	nee	900	900	900	900
Brandverzekering Kindercentrum	nee	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Brandverzekering gemeentewerf	nee	-2.100	-2.100	-2.100	-2.100
Brandverzekering uitvaartcentrum	nee	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600
Schoonmaakkosten gemeentewerf	nee	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
Onderhoudskosten gemeentewerf	nee	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Kosten schoonmaak en dagelijks beheer	nee	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Afschrijvingskosten	nee	-28.610	-28.610	-28.610	-28.610
Doorbelasten brandverzekering Kindercentrum	nee	1.500	1.500	1.500	1.500
Opbrengst gebruik uitvaartcentrum	nee	3.000	3.000	3.000	3.000
Huur/ servicekosten De Schans	nee	5.500	5.500	5.500	5.500
Erfpachtcanon KMFV	nee	8.257	8.257	8.257	8.257
Energiekosten gemeentewerf	ja	1.000	1.000	1.000	1.000
Energiekosten uitvaartcentrum	ja	6.000	6.000	6.000	6.000
Energiekosten cultuurhuis	ja	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Energiekosten brandweerkazerne	ja	13.000	13.000	13.000	13.000
Energiekosten Europaweg 6	ja	2.000	2.000	2.000	2.000
Energiekosten De Schans	ja	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
Deelneming IBMN	ja	-5.800	-5.800	-5.800	-5.800
Archiefkosten Eemland	nee	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
Kosten verzekeringen	nee	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Salariskosten (aanpassing CAO 2024)	ja	-68.000	-68.000	-68.000	-68.000
Cao verhoging 2024 salarissen (aanpassing)	nee	-74.400	-74.400	-74.400	-74.400
Salariskosten (CAO 2025)	ja	-272.250	-272.250	-272.250	-272.250
Buitendienstmedewerker vanuit inhuur budget Groenbeheer	nee	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Vervallen aanvullende incidentele middelen personeel	ja	120.000	-	-	-
Arbo kosten	nee	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Verzekering rechtbijstand, werkgeversschap, ongevallen	nee	-5.588	-5.588	-5.588	-5.588
Ondersteuning CDKS diensten	nee	1.000	1.000	1.000	1.000
Brandverzekering gemeentehuis	nee	22.000	22.000	22.000	22.000
Energiekosten gemeentehuis	ja	20.000	20.000	20.000	20.000
Huur/ servicekosten politiesteenpunt	nee	5.400	5.400	5.400	5.400
Software en licentiekosten	ja	-17.000	-17.000	-17.000	-17.000
Software en licentiekosten	ja	-22.500	-22.500	-22.500	-22.500
Afschrijvingskosten investeringen ICT	nee	-27.214	336	-168	-9.150
Loonkosten programma 5	nee	-216.052	-216.052	-216.052	-216.052
Afschrijvingen	nee	25.464	41.194	55.163	49.670
Loonkosten naar programma's	nee	568.652	568.652	568.652	568.652
Totaal		-210.884	-263.293	-249.828	-264.123

Bij 9

Programma 6 Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen - = nadelig + = voordelig	2025	2026	2027	2028
Lasten	-45.651	-56.751	-41.751	-26.751
Baten	28.148.454	26.779.666	27.038.796	27.229.064
Resultaat programma 6 voor bestemming	28.102.803	26.722.915	26.997.045	27.202.313
MeerjarenResultaat in begroting 2024	26.746.683	24.861.958	24.805.000	24.805.000
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024	1.356.120	1.860.957	2.192.045	2.397.313

Algemene dekkingsmiddelen	in kadernota	2025	2024	2025	2026
Algemene uitkering a.g.v. septembercircularre 2023 en raming meicircularre 2024	ja	-67.268	753.634	1.080.380	1.218.936
Aanpassing algemene uitkering a.g.v. meicircularre 2024 (definitieve berekening)	nee	1.030.094	732.551	735.898	752.532
Extra middelen Participatie wordt doorgesluisd naar Amfors en beschut werk.	nee	136.793	139.521	143.016	148.094
Extra middelen voorschoolse voorziening peuters	nee	1.401	1.401	1.401	1.401
Extra middelen armoedbestrijding kinderen	nee	225	225	225	225
OZB woningen eigenaar indexering tarieven	ja	66.000	66.000	66.000	66.000
OZB EW structureel verhoogd op basis van de ervaringscijfers 2023-2024	nee	60.000	60.000	60.000	60.000
OZB niet woningen eigenaar indexering tarieven	ja	14.000	14.000	14.000	14.000
OZB ENW structureel verhoogd op basis van de ervaringscijfers 2023-2024	nee	55.000	55.000	55.000	55.000
Verhogen tarieven voor OZB ENW (5,6 % i.p.v. 2,8 %)	nee	15.000	15.000	15.000	15.000
OZB niet woningen gebruiker indexering tarieven	ja	9.000	9.000	9.000	9.000
OZB GNW structureel verhoogd op basis van de ervaringscijfers 2023-2025	nee	15.000	15.000	15.000	15.000
Verhogen tarieven voor OZB NWG (5,6 % i.p.v. 2,8 %)	nee	9.000	9.000	9.000	9.000
OZB EW uitbreidingen aantal woningen	nee				30.000
Hondenbelasting. Indexering + € 2.000 en ervaringscijfers + € 3.000	ja	5.000	5.000	5.000	5.000
Toeristenbelasting +€ 10.000 indexering en -/- € 20.000 ervaringscijfer.	ja	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Raming dividend aandelen Stedin	nee	5.000	5.000	5.000	5.000
Rente resultaat	nee	11.875	-9.375	-11.875	3.125
Totaal		1.356.120	1.860.957	2.192.045	2.397.313

Reserves	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen - = nadelig + = voordelig	2025	2026	2027	2028
Lasten	-2.503.877	-539.789	-512.137	-517.137
Baten	1.167.417	577.394	535.961	522.305
Resultaat programma 6 voor bestemming	-1.336.460	37.605	23.824	5.168
MeerjarenResultaat in begroting 2024	16.549	-59.815	-62.188	-62.188
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2024	-1.353.009	97.420	86.012	67.356

Reserves	in kadernota	2025	2024	2025	2026
Toevoeging algemene reserve Oekraïne gelden	nee	-1.864.000			
Aanwending Algemene reserve t.b.v. tijdelijke uitbreiding personeel Cultuurhuis	nee	50.000			
Aanwending i.v.m. incidentele uitname gemeentefonds door Rijk	ja	392.470			
Algemene reserve grondbedrijf (verliezen/winsten/rente grondexploitatie)	nee	-77.078	-19.192		
Algemene reserve grondbedrijf (dekking beschikbaar gestelde kredieten)	nee	28.610	28.610	28.610	28.610
Aanwending reserve dorpsvoorzieningen	ja	50.000			
Aanwending cofinanciering	nee	33.000	33.000		
Aanwending reserve dorpsvoorzieningen	nee	4.759	4.759	4.759	4.759
Aanwending reserve Sportpark De Grift	nee	19.093	42.606	45.005	41.218
Toevoeging reserve Sportpark De Grift	nee	-2.700	-2.700	-2.700	-2.700
Aanwending reserve machinepark	nee	28.821	26.321	26.321	25.815
Toevoeging reserve machinepark	nee				-5.000
Aanwending reserve huisvesting onderwijs	nee	20.372	20.372	20.372	20.209
Toevoeging reserve huisvesting onderwijs	nee	-36.355	-36.355	-36.355	-36.355
Aanwending reserve overlopende kredieten	nee				-9.200
Totaal		-1.353.008	97.421	86.012	67.356

Overzicht reserves en voorzieningen gemeente Woudenberg

BRUTOVERLOOP RESERVES					
Naam reserves	Saldo 01-01-2024	Saldo 01-01-2025	Saldo 01-01-2026	Saldo 01-01-2027	Saldo 01-01-2028
Algemene reserves					
Algemene reserve	9.586.599	9.586.599	11.008.129	11.008.129	11.008.129
Algemene reserve grondbedrijf	2.838.144	3.027.144	3.126.274	3.120.316	3.081.706
Totaal algemene reserves	12.424.743	12.613.743	14.134.403	14.128.445	14.089.835
Bestemmingsreserves					
Algemene reserve overlopende kredieten	850.548	852.826	855.135	857.444	850.553
Reserve dorpsvoorzieningen	1.006.801	1.006.801	956.801	956.801	956.801
Reserve kap.lasten Cultuurhuis	238.127	113.375	0	0	0
Reserve machinepark openbare werken	182.723	171.106	137.818	111.921	103.150
Reserve vervanging speelvoorzieningen	170.544	154.741	134.544	114.348	94.151
Reserve IBOR	126.359	161.359	196.359	231.359	266.359
Reserve opleidingskosten personeel	50.373	50.373	50.373	50.373	50.373
Reserve Cofinancieringen	400.000	400.000	367.000	334.000	334.000
Reserve Wegen	676.368	676.368	676.368	676.368	676.368
Reserve Sociaal Domein	677.215	677.215	677.215	677.215	677.215
Reserve onderhoud gebouwen	611.755	661.755	711.755	761.755	811.755
Reserve onderhoud kunstwerken	194.990	226.550	257.377	288.204	319.031
Reserve Huisvesting Basisonderwijs	703.070	605.315	620.342	640.669	668.902
Reserve onderhoud Sportpark de Grift	237.005	252.030	250.662	225.780	198.500
Reserve omgevingswet	284.599	284.599	284.599	284.599	284.599
Reserve omgevingsplannen/visie	120.000	120.000	120.000	120.000	120.000
Kapitaallasten centrumplan	608.422	565.286	522.150	479.015	435.879
Reserve Duurzaamheid	867.114	844.114	821.114	798.114	775.114
Reserve ICT	94.540	94.540	94.540	94.540	94.540
Ontheemden	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Totaal bestemmingsreserves	8.400.553	8.218.353	8.034.152	8.002.505	8.017.291
TOTAAL RESERVES	20.825.296	20.832.096	22.168.555	22.130.950	22.107.126

BRUTOVERLOOP VOORZIENINGEN					
Naam voorzieningen	Saldo 01-01-2024	Saldo 01-01-2025	Saldo 01-01-2026	Saldo 01-01-2027	Saldo 01-01-2028
Bedragen x € 1.000					
Voorzieningen					
Voorziening pensioenregeling wethouders	1.328.387	1.336.387	1.384.387	1.432.387	1.480.387
Voorziening wachtgeld	0	0	0	0	0
Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing	445.731	380.345	315.538	254.796	194.687
Voorziening vervanging riolering	6.340.607	6.828.565	7.264.794	7.644.586	8.001.937
Voorziening spaarverlof	376.436	376.436	376.436	376.436	376.436
Voorziening reparatie-uitkering WW	19.683	19.683	19.683	19.683	19.683
Voorziening OZB tariefstelling 2022/2023	0	0	0	0	0
Voorziening afbouw oud papier	41.322	17.709	0	0	0
TOTAAL VOORZIENINGEN	8.552.166	8.959.126	9.360.838	9.727.888	10.073.130

Bij 11

Product: Reserves										070101
Programma		: 08 Reserves								
Productgroep		Reserves								
Bureau		Interne dienstverlening								
		Portefeuillehouder				H.J. Molenaar				
		Budgethouder				Financieel beleidsmedewerker				
Functie	Cat.	Omschrijving				raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028	
Totale lasten						8.244.306	657.051	2.503.877	539.789	512.137
Totale Baten						2.116.727	554.284	1.167.417	577.394	535.961
Totaal jaar saldo						6.127.579	6.800	1.336.460	-37.605	-23.824
Totaal saldo reserves						14697716,64	20525295,64	20532095,57	21868555,14	21830949,75
01 Algemene reserve		redenen toevoeging / uitname				saldo	3.619.939	0	1.421.530	0
698001	60000	toevoeging	toevoeging aan reserves		1.000.000	0	0	0	0	0
698001	60000	toevoeging	toevoeging aan reserves (Oekraïne gelden)		0	0	1.864.000	0	0	0
698001	60000	toevoeging	Jaarresultaat 2023		2.984.939	0	0	0	0	0
		totaal toevoeging				3.984.939	0	1.864.000	0	0
698001	60000	uitname	onttrekkingen aan reserves		365.000	0	50.000	0	0	0
698001	60000	uitname	resultaat verdeling vorig boekjaar			0	392.470	0	0	0
698001	60000	uitname	Welstandsnota			0	0	0	0	0
		Totaal uitname				365.000	0	442.470	0	0
Stand reserve einde boekjaar						5966660	9.586.599	9.586.599	11.008.129	11.008.129
02 Grondbedrijf		redenen toevoeging / uitname				saldo	888.700	189.000	99.130	-5.958
698002	60000	toevoeging	Doorberekening rente op grondexploitatie			0	0	0	0	0
698002	60000	toevoeging	Verwachte winstneming grondexploitatie		1.348.640	199.000	137.740	32.652	0	0
698000	60000	toevoeging	opbrengsten -/- kosten Zuidelijke dorpsrand							
		Totaal toevoeging				1.348.640	199.000	137.740	32.652	0
698002	60000	uitname	Overheveling naar alg. Res.			0	0	0	0	0
698002	60000	uitname	Onttrekking aan reserve		459.940	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
698000	60000	uitname	Onttrekking aan reserve kosten Parlaak 6-8-10		0	0	28.610	28.610	28.610	28.610
698000	60000	uitname	kosten-/- opbrengsten Zuidelijke dorpsrand		0	0	0	0	0	0
		Totaal uitname				459.940	10.000	38.610	38.610	38.610
Stand reserve einde boekjaar						1949444	2.838.144	3.027.144	3.126.274	3.120.316
03 Overlopende kredieten		redenen toevoeging / uitname				saldo	294802	2278	2309	2309
698003	60000	toevoeging	Toevoeging aan reserves		720.472					
698003	60000	toevoeging	Toevoeging aan reserves waterschapsverkiezingen			2.278	2.309	2.309	2.309	2.309
		Totaal toevoeging				720472	2278	2309	2309	2309
698003	60000	uitname	Onttrekking aan reserve		425.670	0	0	0	0	0
698003	60000	uitname	Onttrekking aan reserves waterschapsverkiezingen		0	0	0	9.200	0	0
		Totaal uitname				425.670	0	0	9.200	0
Stand reserve einde boekjaar						555746	850.548	852.826	855.135	857.444
10 Dorpsvoorzieningen		redenen toevoeging / uitname				saldo	335.000	0	-50.000	0
698010	60000	toevoeging	Jaarresultaat 2023		350.000	0	0	0	0	0
		Totaal toevoeging				350.000	0	0	0	0
698010	60000	uitname	Onttrekking aan reserves		15.000	0	50.000	0	0	0
		Totaal uitname				15.000	0	50.000	0	0
Stand reserve einde boekjaar						671801	1.006.801	1.006.801	956.801	956.801
13 Cultuurhuis		redenen toevoeging / uitname				saldo	-132.252	-124.752	-113.375	0
698011	60000	toevoeging	totaal toevoeging		0	0	0	0	0	0
698011	60000	uitname	Afschrijvingslast (voorheen kapitaallast)		132.252	174.752	174.751	63.314		
698011	60000	uitname	Deel afschrijvingslast t.l.v. begroting			-50.000	-61.376	-63.314		
698011	60000	uitname	onttrekkingen aan reserves							
698000	60000	uitname	Totaal uitname		132.252	124.752	113.375	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar						370378,64	238.127	113.375	0	0
15 Machine park openbare werken		redenen toevoeging / uitname				saldo	-4.634	-11.617	-33.288	-25.897
698012	60000	toevoeging	Jaarlijkse toevoeging		41.000	46.000	51.000	56.000	61.000	66.000
698012	60000	toevoeging	totaal toevoeging		41.000	46.000	51.000	56.000	61.000	66.000
698012	60000	uitname	Afschrijvingslast (voorheen kapitaallast)		45.634	57.617	84.288	81.897	69.771	69.265
		Totaal uitname				45.634	57.617	84.288	81.897	69.771
Stand reserve einde boekjaar						187357	182.723	171.106	137.818	111.921
20 Speelvoorzieningen		redenen toevoeging / uitname				saldo	-17.549	-15.803	-20.197	-20.197
698013	60000	toevoeging	Jaarlijkse toevoeging		0					
698013	60000	toevoeging	totaal toevoeging		0	0	0	0	0	0
698013	60000	uitname	overschrijding kosten		0					
698013	60000	uitname	onttrekkingen aan reserves		17.549	15.803	20.197	20.197	20.197	20.197
		Totaal uitname				17.549	15.803	20.197	20.197	20.197
Stand reserve einde boekjaar						188093	170.544	154.741	134.544	114.348
23 reserve IBOR		redenen toevoeging / uitname				saldo	46.500	35.000	35.000	35.000
698014	60000	toevoeging	Toevoeging aan reserve		46.500	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
698014	60000	toevoeging	totaal toevoeging		46.500	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
		Totaal uitname				0	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar						79859	126.359	161.359	196.359	231.359
31 Opleidingskosten personeel		redenen toevoeging / uitname				saldo	39.990	0	0	0
698015	60000	toevoeging	Toevoeging reserve		7.990					
698000	60000	toevoeging	Jaarresultaat 2023		32.000					
		Totaal toevoeging				39.990	0	0	0	0
698015	60000	uitname	overschrijding kosten		0	0	0	0	0	0
		Totaal uitname				0	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar						10383	50.373	50.373	50.373	50.373
21 reserve co-financiering		redenen toevoeging / uitname				saldo	0	0	-33.000	-33.000
698016	60000	toevoeging	overheveling vanuit dorpsvoorziening		0					
698016	60000	toevoeging	totaal toevoeging		0	0	0	0	0	0
698016	60000	uitname			0	0	33.000	33.000		
698016	60000	uitname	Totaal uitname		0	0	33.000	33.000	0	0
Stand reserve einde boekjaar						400000	400.000	400.000	367.000	334.000
19 Wegen		redenen toevoeging / uitname				saldo	-6.484	0	0	0
698017	60000	toevoeging	Jaarlijkse toevoeging		3.258	0				
698017	60000	toevoeging	straatwerkbonden		0					
		Totaal toevoeging				3.258	0	0	0	0
698017	60000	uitname	Extra uitgaven dekken uit reserve				0	0	0	0

Bij 12

698017	60000	uitname	onttrekkingen aan reserves	9.742					
698000	60000	uitname	Totaal uitname	9.742	0	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar				682852	676.368	676.368	676.368	676.368	676.368
40 Sociaal domein				reden toevoeging / uitname	saldo	-23.986	0	0	0
698018	60000	toevoeging	Toevoeging saldo	0		0			
698000	60000	Toevoeging	Toevoeging uit res. Dorpsvoorzieningen	0	0		0	0	
				totaal toevoeging	0	0	0	0	0
698018	60000	uitname	Dekking extra kosten	0			0		
698018	60000	uitname	onttrekkingen aan reserves	23.986	0	0	0	0	
				Totaal uitname	23.986	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar				701201	677.215	677.215	677.215	677.215	677.215
?? Omgevingswet				reden toevoeging / uitname	saldo	-22.337	0	0	0
698025	60000	toevoeging	Toevoeging aan reserves	123.742	0	0			
				totaal toevoeging	123.742	0	0	0	0
698025	60000	uitname	Onttrekking aan reserves	146.079		0			
				Totaal uitname	146.079	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar				306936	284.599	284.599	284.599	284.599	284.599
Omgevingsplannen en visie				reden toevoeging / uitname	saldo	40.000	0	0	0
698029	60000	toevoeging	Toevoeging saldo	40.000					
698029	60000	Toevoeging							
698029	60000	Toevoeging							
				totaal toevoeging	40.000	0	0	0	0
698029	60000	uitname	onttrekkingen aan reserves	0					
698029	60000	uitname		0	0	0			
698029	60000	uitname							
				Totaal uitname	0	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar				80000	120.000	120.000	120.000	120.000	120.000
11 Onderhoud gebouwen				reden toevoeging / uitname	saldo	19.678	50.000	50.000	50.000
698020	60000	toevoeging	Jaarlijkse toevoeging	68.780	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
				onderhoud gebouwen	0	0			
				totaal toevoeging	68.780	50.000	50.000	50.000	50.000
698020	60000	uitname	onderhoud gebouwen	49.102					
				Totaal uitname	49.102	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar				592077	611.755	661.755	711.755	761.755	861.755
22 Kunstwerken				reden toevoeging / uitname	saldo	43.137	31.560	30.827	30.827
698021	60000	toevoeging	Jaarlijkse toevoeging	44.310	32.000	32.000	32.000	32.000	32.000
698021	60000	Toevoeging	Raming kapitaallasten Brinkkanterweg						
				totaal toevoeging	44.310	32.000	32.000	32.000	32.000
698021	60000	uitname	Onttrekking aan reserves	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173
				Totaal uitname	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173
Stand reserve einde boekjaar				151853	194.990	226.550	257.377	288.204	319.031
16 Huisvesting BAO				reden toevoeging / uitname	saldo	-20.342	-97.755	15.027	20.327
698022	60000	toevoeging	Jaarlijkse toevoeging	226.000	141.000	239.000	239.000	239.000	239.000
698022	60000	Toevoeging	extra afschrijvingslast investeringen	0	98.000	36.355	36.355	36.355	36.355
				totaal toevoeging	226.000	239.000	275.355	275.355	275.355
698022	60000	uitname	Afschrijvingslast (voorheen kapitaallast)	246.342	240.055	260.328	255.028	247.122	246.960
				Totaal uitname	246.342	240.055	260.328	255.028	247.122
Stand reserve einde boekjaar				723412	703.070	605.315	620.342	640.669	697.297
Reserve onderhoud sportpark De G				reden toevoeging / uitname	saldo	237.005	15.025	-1.368	-24.882
698023	60000	toevoeging		296.630	53.773	56.473	56.473	56.473	56.473
				totaal toevoeging	296.630	53.773	56.473	56.473	56.473
698023	60000	uitname	onttrekkingen aan reserves	59.625	38.748	57.841	81.355	83.753	79.966
698023	60000	uitname							
698023	60000	uitname							
				Totaal uitname	59.625	38.748	57.841	81.355	83.753
Stand reserve einde boekjaar				0	237.005	252.030	250.662	225.780	198.500
Duurzaamheid				reden toevoeging / uitname	saldo	473.503	-23.000	-23.000	-23.000
698027	60000	toevoeging		50.000					
				Jaarresultaat 2023	500.000				
				totaal toevoeging	550.000	0	0	0	0
698027	60000	uitname	onttrekkingen aan reserves	76.497	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
698027	60000	uitname	dekking RAP		3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
				Totaal uitname	76.497	23.000	23.000	23.000	23.000
Stand reserve einde boekjaar				393611	867.114	844.114	821.114	798.114	775.114
Centrumplan				reden toevoeging / uitname	saldo	-43.136	-43.136	-43.136	-43.136
698026	60000	toevoeging		0					
				totaal toevoeging	0	0	0	0	0
698026	60000	uitname	Kosten centrumplan	43.136	43.136	43.136	43.136	43.136	43.136
				Totaal uitname	43.136	43.136	43.136	43.136	43.136
Stand reserve einde boekjaar				651558	608.422	565.286	522.150	479.015	435.879
ICT				reden toevoeging / uitname	saldo	60.045	0	0	0
698016	60000	toevoeging	Toevoeging saldo	60.045					
698016	60000	Toevoeging							
698016	60000	Toevoeging							
				totaal toevoeging	60.045	0	0	0	0
698016	60000	uitname	onttrekkingen aan reserves						
698016	60000	uitname							
698016	60000	uitname							
				Totaal uitname	0	0	0	0	0
Stand reserve ICT				34495	94.540	94.540	94.540	94.540	94.540
Ontheemden				reden toevoeging / uitname	saldo	300.000	0	0	0
698030			Jaarresultaat 2023	300.000					
698030									
698030									
					300.000	0	0	0	0
698030									
698030									
598030									
					0	0	0	0	0

Mutaties reserves

Voorstel toevoeging / onttrekking aan reserves.	+ is toevoeging / - is onttrekking	saldo toev.-/- ontt.
Algemene reserve		1.421.530
Toevoeging: Saldo	1.864.000	
Onttrekking:	-442.470	
Algemene reserve Grondbedrijf		99.130
Toevoeging: Winstneming grondexploitaties + rente	137.740	
Onttrekking: Kosten laagfseweg	-38.610	
Algemene reserve overlopende kredieten		2.309
Toevoeging: Waterschapsverkiezingen	2.309	
Reserve Dorpsvoorzieningen		-50.000
Toevoeging:	0	
Onttrekking:	-50.000	
Reserve Cultuurhuis (Bij het realiseren van het Cultuurhuis is een reserve gevormd om o.a. de kapitaallasten te dekken.)		-113.375
Onttrekking: kapitaallasten boekjaar	-113.375	
Reserve machineparken (Ter vervanging van grote investeringen zoals vrachtwagens)		-33.288
Toevoeging: jaarlijkse toevoeging	51.000	
Onttrekking: kapitaallasten boekjaar	-84.288	
Reserve Speelvoorzieningen		-20.197
Onttrekking: dekking deel kapitaallasten omvorming	-20.197	
Reserve IBOR (Dekking incidentele uitgaven en inkomsten beheer buiten)		35.000
Toevoeging: jaarlijkse toevoeging sparen vervanging monumentale bomen	35.000	
Onttrekking:	0	
Reserve Co-financieringen		-33.000
Toevoeging: Toevoeging vanuit reserve dorpsvoorzieningen	0	
Onttrekking:	-33.000	
Reserve wegen. (Reserve dient ter dekking van fluctuaties in de uitgaven van het onderhoud van de gemeentelijke wegen.)		0
Toevoeging: jaarlijkse toevoeging	0	
Onttrekking: dekking extra uitgaven	0	
Reserve Sociaal Domein. (dient ter dekking van de de kosten van het sociaal domein indien de uitkeringen niet toereikend zijn.)		0
Toevoeging:	0	
Onttrekking:	0	
Reserve onderhoud gebouwen. (Reserve dient ter dekking van fluctuaties in de uitgaven van het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen.)		50.000
Toevoeging: jaarlijkse toevoeging	50.000	
Onttrekking:	0	
Reserve kunstwerken (Reserve dient ter dekking van fluctuaties in de uitgaven van het onderhoud van kunstwerken.)		30.827
Toevoeging: jaarlijkse toevoeging	32.000	
Onttrekking: kapitaallasten boekjaar	-1.173	
Reserve huisvesting basisonderwijs (Reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van de huisvesting van het onderwijs.)		15.027
Toevoeging: jaarlijkse toevoeging	275.355	
Onttrekking: kapitaallasten boekjaar	-260.328	
Reserve onderhoud Sportpark De Grift (Reserve dient ter dekking van fluctuaties in de uitgaven van het onderhoud van het sportpark)		-1.368
Toevoeging: jaarlijkse toevoeging	56.473	
Onttrekking: kapitaallasten boekjaar	-57.841	
Reserve omgevingswet (Reserve dient ter dekking van de de invoeringskosten van de omgevingswet)		0
Toevoeging: ter dekking van bestemmingsplannen	0	
Onttrekking:	0	
Reserve omgevingsplanne/visies (Reserve dient ter dekking van het opstellen van omgevingsplannen en visies)		0
Toevoeging: ter dekking van bestemmingsplannen	0	
Onttrekking:	0	
Reserve Duurzaamheid (Reserve dient ter dekking van incidentele uitgaven duurzaamheid)		-23.000
Toevoeging:	0	
Onttrekking:	-23.000	
Reserve Centrumplan (Reserve dient ter dekking van de afschrijvingslast van de investeringen in het centrum)		-43.136
Toevoeging:	0	
Onttrekking: afschrijvingslast	-43.136	
Totaal saldo toevoegingen en onttrekkingen reserves		1.336.460

Belastingtarieven gemeente Woudenberg	2024 Landelijk	2024 Woudenberg	2025 Woudenberg
<u>Onroerende-zaakbelastingen:</u>	percentage WOZ-waarde)	percentage WOZ-waarde)	percentage WOZ-waarde)
Gebruikersbelasting			
- Woning	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
- Niet-woning *	0,2333%	0,1573%	0,1661%
Eigenarenbelasting			
- Woning *	0,0909%	0,0900%	0,0925%
- Niet-woning *	0,3272%	0,1961%	0,2071%
<u>Landelijk Gemiddelde WOZ waarde woning:</u>	€ 379.000	€ 379.000	€ 379.000
Gemiddelde OZB woning:	€ 345	€ 341	€ 351
<u>Gemiddelde WOZ waarde woning Woudenberg:</u>	€ 491.000	€ 491.000	€ 491.000
Gemiddelde OZB woning:	€ 446	€ 442	€ 454
<u>Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten:</u>	Meerpersoons		
240 liter container vast tarief		€ 238,80	€ 238,80
Tarief per lediging		€ 11,50	€ 11,50
Gemiddeld aantal van ledigingen in 2023		6,02	6,02
Totaal te betalen bij gemiddeld aantal ledigingen	€ 346,00	€ 308,03	€ 308,03
140 liter container	eenpersoons	€ 238,80	€ 238,80
Tarief per lediging		€ 6,50	€ 6,50
Gemiddeld aantal van ledigingen in 2023		4,15	4,15
Totaal te betalen bij gemiddeld aantal ledigingen	€ 279,00	€ 265,78	€ 265,78
Gebruik ondergrondse containers		€ 238,80	€ 238,80
Tarief per lediging		€ 1,90	€ 1,90
Gemiddeld aantal stortingen in 2023		24,07	24,07
Totaal te betalen bij gemiddeld aantal ledigingen	zie boven	€ 284,53	€ 284,53
<u>Rioolheffing:</u>			
Eigendom	€ 142,00	€ 165,10	€ 165,10
Gebruik	€ 83,00	€ 85,40	€ 85,40
Totaal	€ 225,00	€ 250,50	€ 250,50
<u>Hondenbelasting:</u>			
Per hond	€ 77,02	€ 80,00	€ 82,24
<u>Toeristenbelasting:</u>			
Per overnachting	€ 1,93	€ 1,65	€ 1,70

* Percentages van WOZ Waarde is hier 2,8% t.o.v. 2024. In december wordt deze definitief berekend op basis van gemiddelde waarde stijging/daling en besluit raad verhoging belastingen.

Lastendruk 2025 t.o.v. 2024

Voorstel voor 2025 is:

OZB eigenaar woning totale stijging 2,4%

OZB eigenaar/gebruiker niet-woning totale stijging 5,8%

*Afvalstoffenheffing op basis van gemiddeld aantal ledigingen in 2023.

		Landelijk '24	2024	2025	verhoging bedrag	verhoging in %
2. Woning € 491.000 (gem. WOZ waarde Woudenberg 1-1-2024)						
240 liter container	Afvalstoffenheffing*	€ 346,00	€ 308,03	€ 308,03		
	Rioolrecht gebruik	€ 83,00	€ 85,40	€ 85,40		
	Totaal gebruiker/ huurder	€ 429,00	€ 393,43	€ 393,43	€ 0,00	0,00%
	OZB	€ 446,32	€ 441,90	€ 454,27		
	Rioolrecht eigenaar	€ 142,00	€ 165,07	€ 165,07		
	Totaal eigenaar	€ 588,32	€ 606,97	€ 619,34	€ 12,37	2,04%
	Totaal eigenaar en gebruiker	€ 1.017,32	€ 1.000,40	€ 1.012,77	€ 12,37	1,24%

		Landelijk '24	2024	2025	verhoging bedrag	verhoging in %
2. Woning € 491.000 (gem. WOZ waarde Woudenberg 1-1-2024)						
140 liter container	Afvalstoffenheffing*	€ 279,00	€ 265,78	€ 265,78		
	Rioolrecht gebruik	€ 83,00	€ 72,50	€ 72,50		
	Totaal gebruiker/ huurder	€ 362,00	€ 338,28	€ 338,28	€ 0,00	0,00%
	OZB	€ 446,32	€ 441,90	€ 454,27		
	Rioolrecht eigenaar	€ 142,00	€ 165,07	€ 165,07		
	Totaal eigenaar	€ 588,32	€ 606,97	€ 619,34	€ 12,37	2,04%
	Totaal eigenaar en gebruiker	€ 950,32	€ 945,24	€ 957,62	€ 12,37	1,31%

		Landelijk '24	2024	2025	verhoging bedrag	verhoging in %
3. gebruiker/ huurder woning						
140 liter container	Afvalstoffenheffing*	€ 279,00	€ 265,78	€ 265,78		
	Rioolrecht gebruik	€ 83,00	€ 72,50	€ 72,50		
	Totaal gebruiker	€ 362,00	€ 338,28	€ 338,28	€ 0,00	0,00%

		Landelijk '24	2024	2025	verhoging bedrag	verhoging in %
4. Winkel € 450.000						
	OZB gebruik	€ 1.049,85	€ 707,85	€ 747,49		
	Rioolrecht gebruik	€ 83,00	€ 85,40	€ 85,40		
	Totaal gebruiker	€ 1.132,85	€ 793,25	€ 832,89	€ 39,64	5,00%
	OZB eigenaar	€ 1.472,40	€ 882,45	€ 931,87		
	Rioolrecht eigenaar	€ 142,00	€ 165,07	€ 165,07		
	Totaal eigenaar	€ 1.614,40	€ 1.047,52	€ 1.096,94	€ 49,42	4,72%
	Totaal eigenaar en gebruiker	€ 2.747,25	€ 1.840,77	€ 1.929,83	€ 89,06	4,84%

		Landelijk '24	2024	2025	verhoging bedrag	verhoging in %
5. Winkel € 300.000						
	OZB gebruik	€ 699,90	€ 471,90	€ 498,33		
	Rioolrecht gebruik	€ 83,00	€ 85,40	€ 85,40		
	Totaal gebruiker	€ 782,90	€ 557,30	€ 583,73	€ 26,43	4,74%
	OZB eigenaar	€ 1.472,40	€ 588,30	€ 621,24		
	Rioolrecht eigenaar	€ 142,00	€ 165,07	€ 165,07		
	Totaal eigenaar	€ 1.614,40	€ 753,37	€ 786,31	€ 32,94	4,37%
	Totaal eigenaar en gebruiker	€ 2.397,30	€ 1.310,67	€ 1.370,04	€ 59,37	4,53%

Kerngegevens gemeente Woudenberg

(geschatte gegevens per 1 januari 2025)

A. Sociale structuur

Aantal inwoners:	14.800
Waarvan van:	
van 0 t/m 18 jaar	2.405
van 18 t/m 64 jaar	11.064
van 75 jaar en ouder	1.331
Aantal cliënten WWB	83
Aantal cliënten ingevolge de wet IOAW	8
Aantal tewerkgestelden in sociale werkgemeenschappen	11

B. Fysieke structuur

Oppervlakte gemeente:	3.683
waarvan binnenwater	31 ha
historische stad- of dorpskern	- ha
Aantal woonruimte:	5.750
Aantal bedrijfsvestigingen:	1.850
	water
Lengte van wegen:	91.000 m
waarvan:	
Lengte wegen buiten bebouwde kom	44.000 m
Lengte wegen binnen bebouwde kom	31.000 m
Niet gemeentelijke wegen	16.000 m
 Lengte van de recreatieve fiets-, ruiter- en wandelpaden	3.668 m
Lengte van de waterwegen	13 km
Aantal ha groen	46 ha

C. Financiële structuur

	<i>totaal</i>	<i>per inwoner</i>
Gewone uitgaven	€ 8.519.892	€ 575,67
Opbrengst belastingen en leges e.d.	€ 7.883.610	€ 532,68
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	€ 24.282.402	€ 1.640,70
Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven	€ 27.222.952	€ 1.839,39
 Vaste schuld	€ 1.850.000	€ 125,00
waarvan ten behoeve van derden	€ 0	€ 0,00
 Reserves	€ 20.832.096	€ 1.407,57
Voorzieningen	€ 8.959.126	€ 605,35

Balansraming						
	Rekening 31-12-2023	begroting 1-1-2024	begroting 1-1-2025	begroting 1-1-2026	begroting 1-1-2027	begroting 1-1-2028
ACTIVA						
<u>Vaste Activa</u>						
Immateriële vaste activa	2.440.021	753.931	0	0	0	0
Materiële vaste activa	22.701.614	22.006.259	26.529.720	27.609.299	27.447.171	26.839.131
Financiële vaste activa	2.297.367	2.350.471	2.506.313	2.486.313	2.466.313	2.446.313
Totaal vaste activa	27.439.002	25.110.661	29.036.033	30.095.612	29.913.485	29.285.444
<u>Vlottende activa</u>						
Voorraden	-1.725.833	2.150.580	-2.251.517	-32.652	0	0
Uitzettingen < 1 jaar	12.590.445	1.276.729	8.921.639	4.434.306	4.437.528	5.563.620
Liquide middelen	400.367	400.000	400.500	400.500	400.500	181.068
Overlopende activa	365.684	0	500.000	500.000	500.000	500.000
Totaal vlottende activa	11.630.663	3.827.309	7.570.622	5.302.154	5.338.028	6.244.688
TOTAAL ACTIVA	39.069.665	28.937.970	36.606.656	35.397.766	35.251.513	35.530.132
PASSIVA						
<u>Vaste Passiva</u>						
Eigen vermogen	14.697.716	9.020.981	21.149.958	21.207.665	21.390.382	21.557.002
Voorzieningen	8.456.591	7.291.385	8.959.126	9.360.838	9.727.888	10.073.130
Vaste schulden > 1 jaar	8.923.781	12.625.604	1.850.000	2.000.000	1.500.000	1.000.000
Totaal vaste passiva	32.078.088	28.937.970	31.959.084	32.568.503	32.618.270	32.630.132
<u>Vlottende passiva</u>						
Netto vlottende schulden	5.735.353	0	3.000.000	1.400.000	1.550.000	1.700.000
Overlopende passiva	1.256.224	0	1.647.572	1.429.263	1.083.243	1.200.000
Totaal vlottende passiva	6.991.577	0	4.647.572	2.829.263	2.633.243	2.900.000
TOTAAL PASSIVA	39.069.665	28.937.970	36.606.656	35.397.766	35.251.513	35.530.132

Bij 18

Berekening voorlopig EMU-saldo 2025		Emu 2024		Emu 2025		Emu 2026		Emu 2027		Emu 2028	
Eindsaldo jaarrekening/begroting (voordelig = + ;nadelig = -/-)		1.276.078		317.862		-960.890		-740.568		-550.124	
Mutaties reserves											
- debet = toevoeging reserves		657.051		2.503.877		539.789		512.137		517.137	
- credit = onttrekking reserves		-554.284		-1.167.417		-577.394		-535.961		-522.305	
1) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	+		1.378.845	+	1.654.322	+	-998.495	+	-764.392	+	-555.292
2) Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	1.068.924	1.068.924	+	1.288.927	+	1.143.849	+	1.139.473	+	1.149.744
3) Bruto dotaties aan de post voorzieningen			503.727		401.134		362.985		344.608		308.671
- toevoegingen aan voorzieningen	+	503.727		+	401.134	+	362.985	+	344.608	+	308.671
- onttrekking aan voorziening tgv exploitatie	-			-		-		-		-	0
4) Investerings lopend boekjaar die op de balans worden geactiveerd	-	300.000	-300.000	-	300.000	-	275.000	-	300.000	-	350.000
5) Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet in mindering zijn gebracht bij post 4	+		0	+	0	+	0	+	0	+	0
6) Opbrengst desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	+		0	+	0	+	0	+	0	+	0
- Baten desinvestering tegen verkoopprijs, voorzover niet op de exploitatie verantwoord.	+	0		+	0	+	0	+	0	+	0
- Boekwinst op desinvesteringen	+	0		+	0	+	0	+	0	+	0
7) Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. alleen transacties met 3-en die niet op de exploitatie verantwoord zijn	-	4.150.283	-4.150.283	-	4.466.029	-	2.211.139	-	32.652	-	0
8) Baten bouwgrondexploitatie			1.559.600		4.153.320		6.479.200		0		0
- Opbrengsten uit verkoop van grond tegen verkoopprijs	+	1.758.600		+	4.291.060	+	6.616.940	+	0	+	0
- Boekwinst op de grondverkoop	-	199.000		-	137.740	-	32.652	-	0	-	0
9) Betalingen ten laste van de voorzieningen	-	75.000	-75.000	-	75.000	-	75.000	-	75.000	-	75.000
10) Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die niet onder één van de andere genoemde posten vallen	-		0	-	0	-	0	-	0	-	0
11) Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-		0	-	0	-	0	-	0	-	0
BEREKEND EMU-SALDO GEMEENTE Woudenberg			-14.187		2.656.673		4.426.401		312.038		478.123

Bij 19

Kosten en opbrengsten per taakveld (BBV)									
Totaal overzicht kosten en opbrengsten per taakveld (x€ 1000)									
	uitgaven	Inkomsten	totaal	uitgaven	Inkomsten	totaal	uitgaven	Inkomsten	totaal
	2021	2021	2021	2022	2022	2022	2023	2023	2023
Taakveldgemeenten Totaal	48.532	54.660	6.128	44.682	46.061	1.379	46.268	47.922	1.654
0. Bestuur en ondersteuning	8.048	26.975	18.927	7.977	27.156	19.179	8.133	28.510	20.377
0.1 Bestuur	1.211	29	-1.182	1.049	0	-1.049	1.213	0	-1.213
0.2 Burgerzaken	417	177	-240	316	222	-94	374	222	-152
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	589	412	-178	465	379	-86	524	395	-128
0.4 Overhead	5.190	178	-5.012	5.415	0	-5.415	5.661	5	-5.655
0.5 Treasury	90	243	153	46	48	2	46	53	7
0.61 OZB woningen	359	2.124	1.765	232	2.345	2.113	226	2.501	2.275
0.62 OZB niet-woningen	0	904	904	0	794	794	0	911	911
0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.64 Belastingenoverig	10	168	158	33	89	56	42	94	53
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefor	0	22.649	22.649	0	23.234	23.234	0	24.282	24.282
0.8 Overige baten en lasten	98	91	-7	423	46	-378	49	47	-3
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	84	0	-84	0	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Veiligheid	1.481	5	-1.476	1.393	0	-1.393	1.444	0	-1.444
1.1 Crisis beheersing en brandweer	949	2	-947	973	0	-973	1.040	0	-1.040
1.2 Openbare orde en veiligheid	532	3	-529	421	0	-421	405	0	-405
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	1.296	20	-1.275	1.309	5	-1.304	1.343	5	-1.338
2.1 Verkeer en vervoer	1.296	20	-1.275	1.309	5	-1.304	1.343	5	-1.338
2.2 Parkeren	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3 Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.4 Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Economie	1.358	1.598	240	172	435	263	128	397	269
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.219	1.221	1	37	37	0	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	115	45	-70	114	31	-83	106	40	-65
3.4 Economische promotie	23	332	308	21	367	346	22	357	335
4. Onderwijs	1.537	310	-1.228	1.270	137	-1.134	1.405	137	-1.268
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	129	0	-129	129	0	-129
4.2 Onderwijshuisvesting	466	0	-466	298	0	-298	348	0	-348
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.071	310	-762	844	137	-707	929	137	-792
5. Sport, cultuur en recreatie	2.393	370	-2.023	2.441	119	-2.322	2.686	119	-2.567
5.1 Sportbeleiden activering	280	61	-220	185	69	-116	188	69	-119
5.2 Sport accommodaties	161	292	131	164	46	-118	173	46	-126
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipa	217	13	-204	193	0	-193	243	0	-243
5.4 Musea	38	0	-38	41	0	-41	41	0	-41
5.5 Cultureel erfgoed	14	0	-14	53	0	-53	76	0	-76
5.6 Media	267	0	-267	259	0	-259	270	0	-270
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	1.415	4	-1.412	1.546	4	-1.543	1.697	4	-1.693

Bij 20

6. Sociaal domein	15.573	8.577	-6.996	15.111	4.601	-10.510	17.657	6.765	-10.892
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.681	6.703	3.022	2.403	3.060	658	3.476	4.842	1.367
6.2 Wijkteams	2.886	0	-2.886	3.262	0	-3.262	3.392	0	-3.392
6.3 Inkomensregelingen	2.907	1.752	-1.155	2.158	1.464	-695	2.728	1.890	-838
6.4 Begeleide participatie	368	0	-368	353	0	-353	493	0	-493
6.5 Arbeidsparticipatie	177	0	-177	237	0	-237	202	0	-202
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	291	0	-291	547	0	-547	462	0	-462
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-14	45	59	0	0	0	0	0	0
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	1.027	68	-959	862	76	-787	1.212	31	-1.181
6.71b Begeleiding (WMO)	297	0	-297	270	0	-270	341	0	-341
6.71c Dagbesteding (WMO)	155	0	-155	149	0	-149	178	0	-178
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	119	9	-110	344	1	-343	329	1	-328
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	4	0	-4	0	0	0	0	0	0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	413	0	-413	338	0	-338	259	0	-259
6.72b Jeugdhulp behandeling	1.606	0	-1.606	1.692	0	-1.692	1.837	0	-1.837
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	65	0	-65	128	0	-128	82	0	-82
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	178	0	-178	639	0	-639	582	0	-582
6.73a Pleegzorg	264	0	-264	276	0	-276	428	0	-428
6.73b Gezinsgericht	15	0	-15	16	0	-16	24	0	-24
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	391	0	-391	576	0	-576	604	0	-604
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	450	0	-450	554	0	-554	551	0	-551
6.74c Gesloten plaatsing	294	0	-294	307	0	-307	477	0	-477
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82b Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Volksgezondheid en milieu	4.690	4.138	-552	4.526	3.912	-614	4.717	4.008	-709
7.1 Volksgezondheid	983	206	-777	855	87	-769	958	87	-871
7.2 Riolering	1.212	1.528	316	1.195	1.493	298	1.182	1.493	311
7.3 Afval	1.359	1.839	480	1.369	1.847	477	1.425	1.931	506
7.4 Milieubeheer	880	308	-571	834	260	-574	866	263	-603
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	256	257	1	272	226	-47	286	234	-52
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuw	12.156	12.667	511	10.483	9.695	-788	8.755	7.982	-773
8.1 Ruimtelijke Ordening	568	69	-500	360	5	-355	378	5	-373
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	10.342	11.762	1.420	9.080	9.353	273	7.281	7.490	209
8.3 Wonen en bouwen	1.246	836	-409	1.042	336	-706	1.096	486	-610
Taakveldengemeenten Totaal	48.532	54.660	6.128	44.682	46.061	1.379	46.268	47.922	1.654

Bij 21

	Kosten en opbrengsten per taakveld (BBV)								
Totaal overzicht kosten en opbrengsten per taakveld (x€ 1000)	uitgaven	Inkomsten	totaal	uitgaven	Inkomsten	totaal	uitgaven	Inkomsten	totaal
	2024	2024	2024	2025	2025	2025	2026	2026	2026
Taakveldgemeenten Totaal	38.199	37.201	-998	35.837	35.073	-764	35.785	35.230	-555
0. Bestuur en ondersteuning	7.983	27.284	19.301	7.985	27.505	19.520	7.984	27.695	19.711
0.1 Bestuur	1.186	0	-1.186	1.186	0	-1.186	1.186	0	-1.186
0.2 Burgerzaken	368	217	-152	378	217	-161	378	217	-161
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	412	395	-17	411	395	-16	411	395	-16
0.4 Overhead	5.643	5	-5.637	5.652	5	-5.647	5.666	5	-5.661
0.5 Treasury	57	53	-4	42	53	11	27	53	26
0.61 OZB woningen	226	2.531	2.305	226	2.561	2.335	226	2.591	2.365
0.62 OZB niet-woningen	0	911	911	0	911	911	0	911	911
0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.64 Belastingenoverig	42	94	53	42	94	53	42	94	53
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefor	0	22.884	22.884	0	23.113	23.113	0	23.273	23.273
0.8 Overige baten en lasten	49	194	145	49	156	107	49	156	107
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Veiligheid	1.444	0	-1.444	1.444	0	-1.444	1.444	0	-1.444
1.1 Crisis beheersing en brandweer	1.040	0	-1.040	1.040	0	-1.040	1.040	0	-1.040
1.2 Openbare orde en veiligheid	405	0	-405	405	0	-405	405	0	-405
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	1.351	5	-1.346	1.354	5	-1.349	1.354	5	-1.349
2.1 Verkeer en vervoer	1.351	5	-1.346	1.354	5	-1.349	1.354	5	-1.349
2.2 Parkeren	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3 Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.4 Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Economie	128	397	269	128	397	269	128	397	269
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	106	40	-65	106	40	-65	106	40	-65
3.4 Economische promotie	22	357	335	22	357	335	22	357	335
4. Onderwijs	1.402	137	-1.265	1.392	137	-1.255	1.392	137	-1.255
4.1 Openbaar basisonderwijs	129	0	-129	129	0	-129	129	0	-129
4.2 Onderwijshuisvesting	344	0	-344	334	0	-334	334	0	-334
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	929	137	-792	929	137	-792	929	137	-792
5. Sport, cultuur en recreatie	2.660	115	-2.545	2.582	50	-2.532	2.582	50	-2.532
5.1 Sportbeleiden activering	184	65	-119	119	0	-119	119	0	-119
5.2 Sport accommodaties	196	46	-150	199	46	-152	195	46	-148
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipa	196	0	-196	193	0	-193	193	0	-193
5.4 Musea	41	0	-41	41	0	-41	41	0	-41
5.5 Cultureel erfgoed	76	0	-76	76	0	-76	76	0	-76
5.6 Media	270	0	-270	270	0	-270	270	0	-270
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	1.698	4	-1.695	1.686	4	-1.682	1.690	4	-1.686

Bij 22

6. Sociaal domein	14.915	2.477	-12.439	14.889	2.443	-12.446	14.894	2.443	-12.451
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	829	331	-497	795	298	-497	795	298	-497
6.2 Wijkteams	3.392	0	-3.392	3.392	0	-3.392	3.392	0	-3.392
6.3 Inkomensregelingen	2.732	2.014	-718	2.732	2.014	-718	2.732	2.014	-718
6.4 Begeleide participatie	498	0	-498	505	0	-505	510	0	-510
6.5 Arbeidsparticipatie	202	0	-202	202	0	-202	202	0	-202
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	458	0	-458	458	0	-458	458	0	-458
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	1.212	130	-1.082	1.212	131	-1.082	1.212	131	-1.082
6.71b Begeleiding (WMO)	341	0	-341	341	0	-341	341	0	-341
6.71c Dagbesteding (WMO)	178	0	-178	178	0	-178	178	0	-178
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	329	1	-328	329	1	-328	329	1	-328
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	259	0	-259	259	0	-259	259	0	-259
6.72b Jeugdhulp behandeling	1.837	0	-1.837	1.837	0	-1.837	1.837	0	-1.837
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	82	0	-82	82	0	-82	82	0	-82
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	482	0	-482	482	0	-482	482	0	-482
6.73a Pleegzorg	428	0	-428	428	0	-428	428	0	-428
6.73b Gezinsgericht	24	0	-24	24	0	-24	24	0	-24
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	604	0	-604	604	0	-604	604	0	-604
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	551	0	-551	551	0	-551	551	0	-551
6.74c Gesloten plaatsing	477	0	-477	477	0	-477	477	0	-477
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82b Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Volksgezondheid en milieu	4.671	3.976	-695	4.595	3.912	-684	4.591	3.911	-680
7.1 Volksgezondheid	931	60	-871	871	0	-871	871	0	-871
7.2 Riolerings	1.172	1.493	321	1.168	1.493	325	1.165	1.493	328
7.3 Afval	1.425	1.931	506	1.424	1.927	503	1.423	1.926	503
7.4 Milieubeheer	861	258	-603	861	258	-603	861	258	-603
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	281	234	-48	271	234	-37	271	234	-37
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuw	3.645	2.810	-835	1.469	624	-845	1.416	591	-825
8.1 Ruimtelijke Ordening	377	5	-372	368	5	-363	368	5	-363
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.215	2.319	104	61	133	71	29	100	71
8.3 Wonen en bouwen	1.052	486	-566	1.039	486	-553	1.019	486	-533
Taakveldengemeenten Totaal	38.199	37.201	-998	35.837	35.073	-764	35.785	35.230	-555

Programma-indeling gemeente Woudenberg

PROGRAMMA 1. SAMENLEVING			
Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
0101	Versterking burgerkracht en basis zorgvoorziening		
01.01 A	Positieve en gezonde levensstijl	Sport	D.J. Boeve - de Kruif
		Gezondheidszorg	H.J. Dekker
01.01 B	Duurzame maatschappelijke participatie en talentontwikkeling	Cultuur	H.J. Dekker
		Onderwijs	H.J. Dekker
		Jeugd en Jongerenwerk	H.J. Dekker
01.01 C	Sociale kracht van de samenleving	Sociale kracht van de samenleving	H.J. Dekker
0102	Nabije en lichte ondersteuning door sociaal team en loket		
01.02 A	Werk en inkomen	Werk en inkomen	H.J. Dekker
01.02 B	Nabije en lichte ondersteuning	Sociaal team	H.J. Dekker
		Opvang Oekraïne	M. Jansen
0103	Specialistisch aanbod		
01.03 A	WMO	WMO	H.J. Dekker
01.03 B	Jeugd	Jeugd	H.J. Dekker
PROGRAMMA 2. LEEFOMGEVING			
Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
02.01	IBOR	Openbaar groen / landschapsbeheer / speelvoorzieningen / wegen onvoorzien / verkeer en vervoer / onderhoud begraafplaats	D.J. Boeve - de Kruif
02.02	Overig beheer leefomgeving	Groot onderhoud wegen / gladheidbestrijding / Openbare verlichting / kunstwerken / Werf	D.J. Boeve - de Kruif
02.03	Afval	Afval	D.J. Boeve - de Kruif
02.04	Riolering	Riolering	D.J. Boeve - de Kruif
02.05	Begraven	Begraven	H.J. Molenaar
PROGRAMMA 3. VEILIGHEID			
Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
03.01	Veilige woon- en leefomgeving	Integrale veiligheid	M. Jansen
03.02	Fysieke veiligheid	Veiligheidsregio en crisisbeheersing	M. Jansen
PROGRAMMA 4. RUIMTE, WONEN EN ONDERNEMEN			
Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
04.01	Ruimtelijke ordening	Ruimtelijke ordening	H.J. Molenaar
04.02	Volkshuisvesting	Woonbeleid	H.J. Dekker
04.03	Economie	Economische zaken	D.J. Boeve - de Kruif
		Grondexploitatie	H.J. Molenaar
04.04	Recreatie	Toerisme en recreatie	D.J. Boeve - de Kruif
04.05	Duurzame samenleving	Milieubeleid en Vergunningverlening	D.J. Boeve - de Kruif
		Duurzaamheid	D.J. Boeve - de Kruif
		Wabo vergunningen	H.J. Molenaar
		Integrale handhaving	M. Jansen
PROGRAMMA 5. DIENSTVERLENING			
Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
05.01	Basisregistraties	WOZ	H.J. Molenaar
		BAG	H.J. Molenaar
05.02	Bevolkingsadministratie	Bevolkingsadministratie / verkiezingen	M. Jansen
05.03	Bestuur	Bestuursorganen / Bestuur ondersteuning	M. Jansen
05.04	Overige baten en lasten	Vastgoed beheer	H.J. Molenaar
		Beheer gronden en terreinen	H.J. Molenaar
		Algemene baten en lasten	H.J. Molenaar
		Stelposten	H.J. Molenaar
05.05	Overhead	Strategische bedrijfsvoering	M. Jansen
		HRM	M. Jansen
		ICT	M. Jansen
		Bedrijfsvoering overige	M. Jansen
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN			
06.01	Lokale heffingen	Onroerende zaak-/honden-/toeristenbelastingen	H.J. Molenaar
06.02	Algemene uitkering	Algemene uitkering	H.J. Molenaar
06.03	Treasury	Rente baten en lasten / Dividend	H.J. Molenaar
MUTATIES RESERVES			
07.01	Reserves	Mutaties reserves	H.J. Molenaar
GRONDBEDRIJF			
40	Grondbedrijf	Grondbedrijf	H.J. Molenaar

Verplichte indicatoren

(programma 1)

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025
1.	Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	DUO	-	3	-		
2.	Relatief verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	DUO	7	12	12		
3.	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (% deelnemers aan het VO en MBO)	DUO	1,4%	1,3%	1,9%		
4.	Niet sporters (%)	Gezondheids enquête (CBS/RIVM)		50,6%			
5.	Banen (aantal per 1.000 inwoners leeftijd 15 - 64 jaar)	LISA	569,1	593	588,2		
6.	Jongeren met delict voor de rechter (% 12 t/m 23 jarigen)	Verwey Jonker		1			
7.	Kinderen in uitkeringsgezin (% kinderen tot 18 jaar)	Verwey Jonker	3%	3%			
8.	Netto arbeidsparticipatie (% werkzame beroepsbevolking tov de beroepsbevolking)	CBS			78%		
9.	Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jarigen)	Verwey Jonker					
10.	Personen met bijstands-uitkering (aantal per 1.000 inwoners)	CBS	15	13	14		
11.	Lopende re-integratie-voorzieningen (aantal per 1.000 inwoners van 15 - 64 jaar)	CBS	3,9	-	5,2		
12.	Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar)	CBS	9%	9,7%	10,1%		
13.	Jongeren met jeugd- bescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar)	CBS	1,2%		0,9%		
14.	Jongeren met jeugd-reclassering (% van alle jongeren van 12 – 23 jaar)	CBS	-	-	-		
15.	Cliënten met maatwerk-arrangement WMO (aantal per 10.000 inwoners)	GMDS					

(programma 2)

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025
1.	Omvang huishoudelijk afval (restafval per kg per inwoner)	CBS	73	71	78		

(programma 3)

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025
1.	Verwijzingen HALT (aantal per 1.000 jongeren)	Bureau Halt	1	2	5	5	4
2.	Winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners)	CBS	20	5	15	20	15
3.	Geweldsmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners)	CBS	0	0	0	0	0
4.	Diefstal uit woning (aantal per 1.000 woningen)	CBS	25	15	20	20	15
5.	Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (aantal per 1.000 inwoners)	CBS	31		25	22	19

(programma 4)

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025
1.	Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 woningen)	BAG	15,1	30			
2.	Demografische druk (%)	CBS	84,3%	82,5%			
3.	Functiemenging (%)	LISA	51,3%	52,1%	51,8%		
4.	Vestiging van bedrijven (aantal per 1.000 inwoners)	LISA	142	150,3	156,6		155

5	Hernieuwbare elektriciteit (%)	Rijkswaterstaat		11,2%			12%
---	--------------------------------	-----------------	--	-------	--	--	-----

(programma 5)

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025
1.	Formatie (fte per 1.000 inwoners)	Eigen gegevens	5,7	5,2	7,1	6,6	7,6
2.	Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	Eigen gegevens	5,7	5,2	5,6	6,6	7,6
3.	Apparaatskosten (kosten per inwoner)	Eigen begroting	€ 412	€ 722	€ 693	€ 560	822
4.	Externe inhuur (kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	Eigen begroting	22,4%	29,5%	31,8%	8,1%	5,4%
5	Overhead (% van de totale lasten)	Eigen begroting	9,8%	9,5%	9,8%	13%	12,5%

(algemene dekkingsmiddelen)

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025
1.	Gemiddelde WOZ waarde (€ 1.000)	CBS	366	398	470	491	NNB
2.	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (euro)	COELO	€ 901	€ 921	€ 914	€ 958	€ 970
3.	Gemeentelijke woonlasten meerspersoonshuishouden (euro)	COELO	€ 941	€ 961	€ 948	€ 1.000	€ 1.012

Overzicht kader stellende beleidsnota's per programma

Het beleid van de Gemeente Woudenberg voor de programma's is vastgelegd in diverse beleidsnota's			
Programma 1	jaar	Programma 3 (vervolg)	jaar
Integraal Huisvesting Plan Onderwijshuisvesting	2020	Beleidsplan VRU 2024/2027	2023
Nota lokaal gezondheidsbeleid Woudenberg 2018-2022	2018	Regionale veiligheidsstrategie Midden Nederland 2023/2026	2023
Uitvoeringsprogramma wet Oké	2017	Programma 4	jaar
Beleidskader sociaal domein 2019-2022	2022	Afwegingskader Zon en Wind Woudenberg	2023
Uitvoeringsprogramma sociaal domein 2019-2020	2019	Bouwbeleidsplan	2008
Beleidsplan Hoogwaardige handhaving	2008	Diverse bestemmingsplannen	2010-2019
Programma 2	jaar	Woonvisie 2024-2030	2024
Gladheidsbestrijdingsplan	2011	Structuurvisie 2030 + oplegger	2013 / 2019
Waterplan 2020-2024 (GRP)	2019	Nota grondbeleid 2023	2023
Grondwaterbeleid – en beheersplan	2024	Nota maatschappelijk vastgoedbeleid	2015
Verkeersveiligheidsplan	2005	Archeologische beleidskaart	2010
Parkeerbeleidsplan	2006	Expeditie duurzaamheid + oplegger	2014 / 2020
Beleidsnota uitwegvergunningen	2007	Erfgoedbeleid / cultuurhistorische waarde kaart	in ontw.
Groenbeleidsplan	2020	Geurgebiedsvisie 2009	2009
Actieplan Spelen	2016	Nota Ruimtelijke Kwaliteit	2020
Stookbeleid 2009	2009	Programma 5	jaar
Nota IBOR 2014	2014	HR-beleid	2016
Verbeterplan afvalscheiding 2016	2016	Communicatiebeleid	2018
Beleidsvisie gemeentelijke begraafplaats Woudenberg	2013	Organisatie Woudenberg	2022
Wegenbeheerplan gemeente Woudenberg 2023-2027	2023	Organisatievisie 2024-2028	2024
Beleid ongeregistreerd Grondgebruik 2015	2015	AVG	2018
Visuele inspecties en onderhoudsplanning civiele kunstwerken 2022-2026	2022	Visie informatisering en automatisering	2016
Hondenbeleidsplan	2004	Strategiekaart	2019
Bomenbeleidsplan	2006	Strategische visie op samenwerking	2020
Programma 3	jaar	Informatiebeveiligingsbeleid	2018
Integraal Veiligheidsplan ZBLW 2024/2027	2023	AO plaat 'Woudenberg in beweging en verbinding'; dienstverlening – informatiebeleid - bedrijfsvoering	2018
Integraal evenementenbeleid	2024		